

श्री बृहत् कप्पसूतं

(वेदकल्प)

छेदसूत्र

शुद्ध मूल, शब्दार्थ, भावार्थ सहित.

मूल्य रु. १-४-०

लेखक तथा प्रकाशक

डा. जीवराज धेलाभाइ दोशी. L. M. & S

अमरावाट (नये शवाडे)

श्री सायबिजय मी-दोंग प्रेसमां का सांखळचंद इगीसाले छाप्यु

सयम १९७१ भादृति १ शी

एने १९१५ मज १०००

પ્રસ્તાવના.

(૧). આ સૂત્રનું નામ વૃહદ્ કલ્પ સૂત્ર છે. પાને વેદકલ્પ સૂત્ર પણ કહે છે આ સૂત્ર છેદ સૂત્ર છે. અત્યાર સુધીમાં કટકણના ઘણુ સારેષ તરફથી છેદ સૂત્ર સિવાયના આગમો છપાયા છે. છેવડ સૂત્ર વૈકીનું આ મૂલ્ય પેલેક વેલેનું ઉપાય છે. આ સૂત્ર ઘણા છેદ સૂત્રોમાં નહાતું છે પટલે કે તેમાં છ ચંદેસા છે ને મૂલ્ય ઋગ્વેદની સંખ્યા ૫૭૧ ની છે આ સૂત્રમાં સાધુ તથા સાધ્વીનો આચાર છે. આ સૂત્ર દરેકસાધુ તથા સાધ્વીને માટે કરવાની તથા મનન કરવાની ઘળીજ અગત્યતા છે થાવક, શ્રાવિકાને પણ વાંચવા લાયક છે કેમકે આ સૂત્ર જ્ઞાન મેલ્લાવાથી સાધુ સમાચારીની પૂર્ણ મારિતી યજ્ઞે ને સાધુને રહેવાના સ્થાનક, પાલ, પાટલા, વસ્ત્ર, પાત્ર, રત્નોરણ, આહાર ઘેરે બોહારાવવાની રીત સમગી ચક્રાદે જેવી બોહારાવવાના કેટલાક દોષથી શ્રાવક મુક્ત થયે. આ સૂત્રનો મુલ્કપાઠ વિદ્વાનો પાસે સુધરાથી છપાવેલ છે ને દરેક પાઠની નવિ ધીમા પુસ્તક જ્ઞાતના સૂત્ર પાઠનો ફેરફાર હોય તે પણ પાઠાન્તર રૂપે બતાવ્યો છે. આ પાઠાન્તરની સમજણ પટે માટે આ સૂત્રનો મુલ્કપાઠ કર કર વેદ કલ્પનો પ્રતોને આધારે તૈયાર કર્યો છે તે સૂત્રોની શકિત્ત નવિ મુજબ છે.

(૨). ૧ (સી) નામની પ્રત જે સને ૧૯૯૦-૯૧ ની સાલમાં લરવિલ્હી ને જેનો નંબર ૧૧ (વી)

છે ને જે પુના શહેરમાં આવેલ ઢકન કોલેજ લાઇબ્રેરીમાંની પ્રત છે. આ પ્રત સંવત ૧૨૧૮ ની સાલમાં લેખેલ છે.
૨ ઉપલી પ્રતના જેવી સંવત ૧૨૩૪ ની સાલમાં લખાણેલી તાહ પત્રની પ્રત ઉપરથી કરેલ નકલ જેનો નંબર ૭૭૮ છે. આ પ્રતનું નામ (નાની સી) છે.

ઉપલી બને પ્રતો યુર્ણીની છે. યુર્ણીમાં આલાં સૂત્રો આપેલ નથી પણ શરૂઆતનો ભાગ આપેલ છે તે ઉપરથી મૂલ પાઠો નીકળી શકે છે. આ બન્ને પ્રતો એક સરખી છે.

૩ (ઠી) નામની ત્રીજી પ્રત જેમાં પેહેલા અને ઘીજા ઉદેસાની ઠીકા છે. આ પ્રતનો નંબર ૧૨ છે ને તે ઢકન કોલેજ લાઇબ્રેરીની નંબર ૨૯૦ વાલી પ્રત છે. આમાં ઘેજ ઉદેસા આપેલ છે પણ વાકીના ઉદેસાના કેટલાક સૂત્રો પણ તેમાં આવી જાય છે. આ પ્રત ૧૭ મા સૈકાના શરૂઆતની સંભે છે, જો કે તેના ઉપર તારીખ નથી.

ઉપરની ત્રણ પ્રતો સીવાય નીચેની મૂલ સૂત્રોની ફક્ત ટવા સાથેની પ્રતોનો ઉપયોગ લીધેલ છે તે પ્રતોના નામ.

૪ (મોઠી) ઘી અથવા ઘી નામની પ્રત જેમાં ૧ થી ૧૮ સુધીના પાના છે.

૫ (નાની) ઘી નામની પ્રત જે વગર તારીખની નંબર ૭૩૪ વાલી છે.

૬ (ઢવલ્યુ) નામની પ્રત જે પણ વગર તારીખની નંબર ૨૨૨ વાલી છે.

७ (इयाळीक) वी नामनी प्रत संवत १८१२ नी नंबर २१०८ वाळी छे.

उपर मुजब जुदी साव प्रतोनी आधार आ सूत्रना मूळ पाठयुं संशोधन करवामां कोंषो छे.

आ प्रतोमां नंबर ७ वाळी प्रत, नबर १ तथा ३ नी प्रतोने मळती आवे छे पण नंबर ४-५-६ नी प्रतो साथे मळती नथी. सामान्य रीते घणुखल नंबर ४-५-६ नी प्रतो उपर आधार राखी मूळ पाठो छेवामां आवेळ छे.

आ सूत्रना पाठांतरमां नंबर १ सी, ३ टी, ४ योटी वी अथवा वी, ५ नानी वी, ६ दबल्युं अने ७ इयाळीक वी पटला नामोनी प्रतो आवे, ए वावत ४पानमां राखवायी कइ बुकनो पाठांतर छे ते सहेळाइयी समजाये. वांचक वर्गने जळदी समज पढे माटे उपली बुकोना नाम इंग्रेजी तथा देवनगरी कोंपीमां मुख्या छे. पांठांतरमां (पी) बन्द आवे त्यां पेहेळी (सी) समजवी ने (टी एच) इंग्रेजी बन्द आवे त्यां ठाणांग सूत्र समजहुं

(३). आ वृत्त कल्प सूत्रमां आवता मूळ पाठो, नीचिना वीजा सूत्रोना मूळ पाठो साथे मळता आवे छे

वृत्त कल्प सूत्र.

इंग्रेजीमां छपाएल वला सूत्रना

बदेसो सूत्र संख्या

नीचिना फकराओ साथे.

३५ (जे उवसमइ)

५९

१२ ने त्यार पछीना
२१

४ २७
५ ५४

वदेसो	सूत्र संख्या	निसीह सूत्र वदेसो	सूत्र संख्या
१	३८	११	१९ के (२२)
३	१	४	२० " (२९)
३	३ ने त्यार पछी	१२	५
३	५ थी १०	२	२२ थी २४के(२३-२४-२५)
३	१७	१०	५२ "(५३)
३	२५ अने त्यार पछी	२	५६ ने त्यार पछी के(५७)
३	२८	२	५८ "(५९)
४	१	१	१
४	११ ने त्यार पछी	१२	३५ अने त्यार पछी के (३७)
४	२७	१२	४४ "(५१)

૬	૬ થી ૧૦	૧૦	૧૬ થી ૨૦
૬	૪૬ અને ત્યાર પછી	૨	૧ થી ૮
૬	૪૮	૧૧	૨૭
૬	૧	૪	૨૩

સ્થાનાંગ સૂત્ર વાલુ સારિક્ષું તેના નીચેના પાનાના

સુત્રો સાથે

૩૯૩ અને ત્યાર પછીના

૨૯ અને ત્યાર પછીના

૪ ૧-૮

૧૭૯ " "

૪ ૨૭

૩૬૪ " "

૪ ૨૪ થી ૩૦

૩૧૨ અને ૪૬૪

૬ ૧ અને ત્યાર પછીના

૪૨૬ અને ત્યાર પછીના

૬ ૭ થી ૧૨

૩૮૩ " "

૬ ૧૩ અને ત્યાર પછીના

૪૨૮ " "

આ સૂત્ર પ્રસિદ્ધ કરવામાં અમારી મતલબ ફક્ત જૈનાગમના જ્ઞાનનો ફેલાવો કરવાનો છે. આ સૂત્રની કૌપત્ય તેથી કરીને ઘણીજ કમતી રાખી છે જેથી દરેક જૈનવંશુ તે સૂત્ર સ્વીકારી શકે. આ સૂત્રોના વેચાણમાંથી થતી ઉપજ આવાજ વીજાં જૈન આગમો છપાવવામાં જ વપરાય છે. આ સૂત્રનું શુદ્ધીપત્ર પણ અલગ છપાવી પાછલ ચોટેલ છે. આ સૂત્ર છપાવવામાં કોઈ મુલચુક રહી ગઈ હોય તો તેમાં સુધારો કરી વાંચવા તથા તેવી સુધારવાની વાવતો ઝામને લખી મોકલવા અમારી દરેક જૈન વંશુને અરજ છે. અમારા તરફથી છપાવેલ પુસ્તકો વાવતની જાહેર સ્વર આ સૂત્રમાં છપાવી છે તે ઉપર વાંચક વર્ગનું ધ્યાન સેવવાની રજા કરું છું તા. ૨૧-૮-૧૬.

ડા. જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોસી.

L. M. & S.

નવેદરાજે-અમદાવાદ.

अनुक्रमणिका.

वाषट

अथार	११३
वपारवा	११३
क्रिया (अथार)	११३
कुरुवा	११३
अस्त्वाने स्यां वा	११३
विधा	११३
पापविषय	११३
परिहार विहित वाचिन	११३
वीजा गच्छमां वदं	११३
विहार	११३
वाचना	११३
स्वानक	११३
वाचन	११३
समजावा	११३

उपे. १ १-६ साधु साध्वीना आहारनी विधि ?

पाठ १-५१ ?

पा १-२५ ७-१५ साधुसाध्वीने स्यानकर्मां वतारवानी
विधि तथा केडखो काळ रेखुं ते

बृहत्कल्पसूत्र पाठ

मसखब

	उपगण	क्रिया	लेश	विहार	स्थानक
१६-१७ साधुसाध्वीने केहुं मातरीयुं (पेशावतुं भाजन) कल्पे	?	...	...	...	...
१८ साध्वीने पछेडी वांधवानी चींदरडी कल्पे	?	...	...	...	...
१९ साधुसाध्वीने नदीकांठे अमुक क्रियाओ न करवा वावत	...	?	...	...	...
२०-२१ साधुसाध्वीने केवा उपाश्रये रहेहुं	...	...	...	...	?
२२-२४ कोनी नेश्राए रहेहुं	...	...	...	...	?
२५-३४ केहवा स्थानकमां रहेहुं	...	...	...	...	?
३५ साधुसाध्वीने माहिमाहि कलेश थयो होय तो शुं करतुं	...	...	?	...	...
३६-३७ साधुसाध्वीने विहार करवा आश्री	...	...	...	?	...
३८ लडाइथती होय त्याथी विहार करवा आश्री	...	...	...	?	...

आहार	उपकरण	विहार
१९-४३	उपकरण केवानी विधि	?
४३	आहार बोहरवा आश्री	...
४४	स्यानक पाटपाटका दिवसे जाचेळ रात्रे केवा वावत	...
४५	वल्ल रात्रे न केवा संवंधी	...
४६	चोरे चोरेळ वल्ल रात्रे पण केवा वावत	...
४७	रात्रे विहार न करवा वावत	?
४८	जमणचारमा बोहरवा न जवा वावत	?
४९-५०	साद्युसाध्वीने रात्रे केटकी संख्या होय तो बहार ज्हुं (अमुक क्रिया पाटे)	?
५१	कया देसमां विहार करवो	?

उद्धे. २	१-१२ केहवो उपाश्रय खपे ते वावत	आहार	उपगण	स्थानक
पाठ १-३०		...	...	?
पा. २६-४६	१३ स्थानकर्मा उतरवांनी रजा लेवा वावत	...	...	?
	१४-२८ सेज्यांतरना आहार वावत चौभंगी	?	...	...
	२९-३० केटली जातना वल्ल तथा रजोहरण खपे	...	?	...

उद्धे. ३	१-२ साधुसाध्वीने एकवीजाना उपाश्रयर्मा			
पाठ १-३५	जवा आववा आश्री मर्यादा वतावे छे	...	...	?
पा. ४७-६३	३-६ केवी जातनुं चामडुं रोगादिक कारणे कल्पे	...	?	...
	७-१० केवी जातनुं वल्ल खपे	...	?	...
	११-१२ कछोटो वाळवा संवधी	...	?	...
	१३-१४ केवी रीते वल्ल वोहरखुं	...	?	...
	१५-१६ साधु साध्वीने प्रथम प्रवर्जां लेती	...	?	...

	उपगण	क्रिया	ग्रहस्थिति त्यां जंतुं	स्थानक
बलते उपगण लीषा होय तेथीज घ- लाववा विषे				
१७-१८ वर्षाकाले वस्र न बोहरवा विषे ने शि- याळे वनाळे बोहरवा विषे ..	१		...	...
१९-२० मर्यादा प्रमाणे वस्र केवा	१	.	..	...
२१ मर्यादा प्रमाणे वंदना करवी	...	१	..	..
२२-२४ ग्रहस्थिति घेर जवा आधी		..	१	..
२५ १८ ग्रहस्थितीना उपगण पाछा आपवा विषे	१		...	...
२९-३० स्थानकर्मां रेरेळा साधुनी आज्ञाप वीजा साधुने उतरवा वाधत यथा तेना उप गण भोगववा वाधत	.	..	...	३

आहार	प्रायश्चित्त	स्थानक
३१-३२ वगर धर्णीयाता घरमां उत्तरवा वावत	...	१
३३ धर्णीयाती जग्ग्यामां धर्णीनी आशा मागी रहेवा वावत	...	१
३४ सेना उत्तरी होय तेवी जग्यामां न रहेवा वावत.	...	१
३५ गोचरी तथा (ठंडीळनी पांच गाळनी मर्यादा)	...	...

उदे. ४

पाठ १-३१	१	त्रण प्रकारे संजमनो नाश थाय ने गुरु	...	१	...
पा. ६४-९१		प्रायश्चित्त पामे	...	१	...
	२	त्रण प्रकारे दशसुं प्रायश्चित्त पामे	...	१	...
	३	त्रण प्रकारे नवसुं प्रायश्चित्त पामे	...	१	...

	आहार	दिसा	पायाश्रित	बांचणी	समजाववा
४-५	त्रण जणने दिसा तथा बांचणी आपवी	१	•	१	•••
	न करणे				
६	त्रण जणने बांचणी आपवी कळणे	•••	•	१	•••
७-८	त्रण जणने समजाववा दोहिलाने त्रण	•••	•••	••	१
	जणने समजाववा सोहिला				
९-१०	साधुसाध्वी पढता क्षाली राखवामां	•••	१	•••	•••
	एक बीजानी साख्ज इच्छे तो चौ-				
	मासीक प्रायश्रित पाने				
११-१२	पेरेंछी पोरसीनो आहार पाछळी पोर-	••	•••	•••	•••
	सीए न राखवा बाबत तथा गाम धरार				
	वे गाठ उपरांत आहार न राखवा बाबत				
१३	संकितादिक सदोष आहार बाबत	•••	•••	•••	•••

	आहार	क्रिया	क्लेश परिहार वि.चा. बीजा गच्छ मां जडुं.
१४	पेहेलाने छेला तिर्थकरना साधुने आहार ? वोहरवा बावत	...	...
१५-१७	ज्ञानादिक निमित्ते बीजा गणमां जवा बावत	...	?
१८-२०	संभोगने अर्थे (एटके आहारपाणी भेगो ... करवा) के सेवा करवा अन्य गच्छ (संघाडा) मां जवा आश्री	...	?
२१-२३	सूत्रार्थ भणाववा अन्य गच्छमां जवा आश्री ...	...	?
२४	साधु गुजरी जता तेनुं कलेबर परठ- ववा बावत	?	...
२५	क्लेश कर्थो होय तो शुं करनुं ते बावत ...	...	...
२६	परिहार विशुद्ध चारित्रीयाने आहार ... क्लेवा बावत	...	?

आहार लेख पापवित विहार स्थानक

२७ पांच भोटी नदीयो सतरवा वावत	...	.	१	...
२८ २१ केरवा तरणाना घरमा सतरहुं ते वावत	...	.	...	१

सं. ५

पाठ १ १४ १-४ देवता देवी श्री पुरुषहुं रूप करी साहुं
साधनीं फरसतां बने साहज इछे तो

भैयुन सेवबाहुं प्रायवित पाये

५ साधुसाधनी कछेच करी वीजा संधा- ... ?
ढार्यां जता समयवी तेम संपाढार्या
प्राधा वाळवा वावत

६-९ सूर्योदय पेरैलनि सूर्य आयम्पा पछी ?
आहारपाणी न लेतां परठंवा वावत

१० रात्रे दकार आवतां हुं करहुं ?

११-१२ आहारमां आहार बोहरतां वेइन्द्रिया-

दिक जीवके पाणीनुं विन्दु आनी पंढे
तो शुं करुं

११-१४ साध्वीने पशुजतीना सर्पांनी साइल्ल ...
वांछता हस्तकर्मानुं तथा मैथुन सेववानुं
प्रायश्चित्त आवे

१५-१८ साध्वीने एकळां रेहेंडुं, एकळां आहार ...
पाणी केवा जनुं, एकळां संभ्राय करवा
के ठंडीके जनुं के विहार करवोन कळपे

१९-२१ साध्वीने वस्त्ररहित नग्न रेहेंडुं नशीं, ...
करपात्री रेहेंडुं. नशीं तथा उघाडे ढीके
वेसवुं नशीं

आहार उपगरण क्रिया पापश्चित्त

...

...

...

१

...

...

...

१

...

...

...

१

वेसवुं नशीं

क्रिया	व्यपारण
२२-२३ साखीने वार आवापना केरी नरी, उपाभयना वाढावादीमां आतापना केरी कळये	...
२४-२४ साखीने अभिप्रार वापवना वसवोळ करवा न कळये	...
२५-२६ साखीने वस्रादीकनी पळवीवाळी ये- सयुं कळये नरी, सायुने कळये	...
२७-२८ साखीने ओर्वांगण सरित आसने वेसयुं कळये नरी, सायुने कळये	...
२९-४० साखीने पाट वपर पाटके वाजोठ वपर वसुं रोवुं के वेसयुं कळये नरी, सायुने कळये	..
४१-४२ साखीने नाळ सरित तुंबडं रालडुं कळये नरी, सायुने कळये	?

	आहार	उपकरण	क्रिया	परिहार विद्युद्ध
४३-४४ साध्वीने डांडी सहित पुंजर्णी राखवी कळपे नही, साधुने कळपे	...	१	...	...
४५-४६ साध्वीने लाकडांनी (उघाडी) डांडीनो रजोहरण कळपे नही, साधुने कळपे	...	१	...	...
४७-४८ साधुसाध्वीने एकबीजालुं माळुं लेवुं के आपहुं न कळपे, अमुक कारणे कळपे	...	...	१	...
४९-५१ साधुसाध्वीने परेला पहोरनो आहारके औषध के तेलादीक मर्दन करावा माटे पाछला पहोरे कळपे नही	१	...	...	...
५२ मुंगंधी द्रव्य साधुसाध्वीने चोपडुं कळपे नही	...	...	१	...
५३ परिहार विद्युद्ध चारित्रि सेवनारने स्थि- वर अमुक कारणे बोलावे	...	...	...	१

आहार क्रिया पापधित साहज आपवी

५४ साध्वी सरस आहार एकवार बोधोरेयी
 वृथी पामे, तेम वृत्ती न थाय तो फरी
 आहारपाणी बोहरवा जाय

वर्. ६

पाठ १-१४ १ साधुसाध्वीए छ जातना अवर्णवाद ... १ ...

पानुं ११७ १२६ न बोखवा ... १ ...

२ छ प्रकारना मल आचारवाळा साधु
 साध्वीने पण जुवा आळनुं प्रायधित
 लेवा वाचव ... १ ...

१-१२ साधुसाध्वीए एकवीजाने अमुक कार-
 ने साहज आपवा वाचत ... १ ...

११ छ बोल आचारने निष्कलना करणहार ... १ ...

१४ छ प्रकारना आचार ... १ ...

जाहिर खबर.

अमारा तरफथी जे जे सूत्रो छपावी बहार पाडवामा आवेला छे के हवे पछी छपावी बहार पाडवामा आवेशे तेनो मुख्य उद्देश नीचे मुजब छे.

१. जैन धर्मना ज्ञाननो फेलावो करवो. २. ४५ पीस्ताळसि आगमोना मूळपाठ पश्चीम देशोना विद्वानो पासे भारे खरचे सुधराववा. आ मूळ पाठ घणा जुना आगमोनी घणी प्रतो साये मेळवी सुधरावी पाठान्तर कखाबीने छेवटुं पुफ पण ते विद्वानो पासे सुधराबीने पछी छेवट ते मूळपाठ छपाववानी भारे खरचाळु यो-जना अमे अमारा पदरथी करी छे. उपरनी हकीकतथी खुलुं जणासे के मूळ पाठ घणो शुद्ध थो. आवा प्रश्नीम देशोना विद्वानो पासे शुद्ध करावेळ मूळ पाठवाळा सूत्रोनी मथम खातरी करी तेवाज सूत्रोज खरीदवामां आपना पैसानो सद उपयोग करी ज्ञान दानमां मदद करशो. अमे पेट भराइ करवाने माटे सूत्रो छपावता नथी पण उपर कळ्या मुजब शुद्ध मूळपाठ अमारे खरचे कखावी ते मूळपाठ उपर मुजब छपाबीने पछी अर्थ, मूळ-

પાઠને માર્વાર્ય સાથે સૂત્રો છપાવી તેનું જે વેષાણ યાય તેની ઉપનર્મથી ૪૬ આગમો દરુ વહી દરુ ઉપર મુજબ છપાવવાની યોજના અમારા તરફથી કરવામાં અવેલ છે.

અમારા તરફથી નીચેના સુત્રો છપાયા છે.

૧	ઉત્તરાધ્યયન સુત્ર શુદ્ધ મૂલ, અર્થ, માર્વાર્ય સાથે વાકા પુઠાનું	રૂ. ૬-૮-૦
૨	ઉત્તરાધ્યયન સુત્ર શુદ્ધ મૂલ, અર્થ, માર્વાર્ય સાથે વાનાનું વાટલીઓ સાથે	રૂ. ૬-૦-૦
૩	ઉત્તરાધ્યયન મૂલપાઠ ૧૬ અધ્યયન પુઠાવાલું	રૂ. ૧-૪-૦
૪	દશવૈકાલિક સૂત્ર શુદ્ધ મૂલ, અર્થ, માર્વાર્ય સાથે વાનાનું વાટલીઓ સાથે	રૂ. ૨-૪-૦
૫	દશવૈકાલિક સૂત્ર મૂલપાઠ વધિક પુઠાવાલું	રૂ. ૦-૪-૦
૬	સામાપક-પ્રવિક્રમણ અર્થ સહિત આઠ કોટી તથા ૭ કોટીના સંમાત, હાંવહી ને ગોટલ	રૂ. ૦-૬-૦
૭	સંયાદાને ઉપયોગી વધિક પુંઠાનું	રૂ. ૦-૧-૬
	સામાપક અર્થ સહિત વધિક પુંઠાનું	રૂ. ૦-૧-૬

८ बृहत् कल्प सूत्र मूळपाठ शब्द कोप साथे

रु. ०-१२-०

९ बृहत् कल्प सूत्र अर्थ, मूळपाठ, भावार्थ साथे पानानुं पाटलीओ साथे.

रु. १-४-०

डा. जीवराज धेलाभाइ दोसी.

L. M. & S.

नेदरखजे—अमदावाद.

उपरनां पुस्तको अमदावादमां मळवानुं ठेकाणुं.

शा. त्रिभोवनदास रगनाथदास ठे. आकाशेठकुवानी पोळना

शा. घालाभाइ छगनलाळ ठे. कीकाभटनी पोळना

शा. वाडळिळ काकुभाइ ठे. तळीयानी पोळना

आ सूत्रना अधरा शब्दोनो कोश तेमां मागधी शब्दने मळतो संस्कृत शब्द तथा
दरेक मागधी शब्द कया उद्देशाना कया पाठमां आवयो छे ते चतावयो छे

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ	मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
अंसिया	अंसिका	१	६-११	अणुबद्धाविषय	अनुषस्यापितक	५	११.१४
अद्भुतमगह	अद्भुतमगध	२	२३-२४	अनियानया	अनिदानता	४	१३
अणस्थामियसंकल्प	अनस्त्वमितसंकल्प	३	५३	अन्तरनिह	अन्तरस्युह	६	१३
अणवटुप	अनवस्याध्य	४	३५	अन्तोलिप्तय	अन्तलिप्तक	३	२२-२४
अणुग्याइय	अनुद्धातिक	१	३८	अभ्रमभ करेमाण	अभ्रमभ (अन्योन्य)	४	१६.१७
		२	३८	अपठिठु	अप्रतिहृत्य	३	२५
		३	३४	अपाइय	अपात्रिक	५	२०
		४	१.९.१०	अप्यसागारिय	अल्पसागारिक	१	२६
		५	१४	अप्यविद्य	आत्माद्वितीय	३	४९.५०
		११	६-१०	अप्यइय	आत्मवृतीय	११	११

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
अपचउत्थी	आत्मचतुर्थी	?	४९-५०
अभिनिव्वगडाग	(जुओ) वगडा	?	?
अवञ्जुयदुवारिय	अपाट्टतदारक	?	१४.१५
अवत्तव्व (छ)	अवत्तव्य	६	?
अविओसविय-	अवितोपि-	१	३५
पाहुड	तमाभूत	४	५.६.२५
		५	५
		७	?
अहालन्द	...	२	१-४-८
		३	२९-३१
		"	३३
अहाळहुसय	(यथा-ल्लुशस्त्रक)	५	५३
अहेसत्रणमायाग	अत्राश्रवणमात्रक	४	२८.३०
आउञ्चणपट्टग	आकुञ्चनपट्टक	५	३५.३६

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
आगमणगिह	आगमनगृह	२	११.१२
आरिण् खेते	आर्थ क्षेत्रम्	१	५१
आढडिया	आहृतिका	१	४६
		२	१९.२०
आढाराइणियाण्	"जुओ" हरिया० यायारत्निकया	३	१९-२१
इरुळा	कङ्कळा	१	३५
		६	१३
		५	६-९
उगयविचीय	उद्भूतवृत्तिक	५	१०
उगाल	उद्गार	५	११.१२
उग्राइय	उद्गातिक	४	२१-२३
उडिसावेचण्	उदेशयितुम्	४	२४
उवगरणजाय	उपकरणजात	४	३४
उवाइणानेइ	उपायनापयति	३	११.१२
		४	

मागशीसंद्	संस्कृत	उद्देशो	पाठ	मागशीसध्व	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
पूर्वई	अभिरचती	४	२७	करभी	दुष्कार	२	१०
ओक्लिष्ण	अवस्तीर्ण	२	१.२.८.९	कुणाला	.	१	५१
श्रीमर	अचग्रह	१	३९ ४२	कोवडुइय	कौठिक	४	२७
		३	२८-३३ ३५	कोसम्बी	कौशम्बी	१	५१
ओगणपट्टग	अचग्रहणपट्टक	३	११.११	कोसिया	कोषा	४	२७
ओट्टिप	ओट्टिक	२	३०	त्वाणूय	रघणुक	६	३५
ओल्लिय	ओणिक	२	३०	गन्ना		४	२७
ओहाडियचिलि	चिन्मिळिकार			गणावच्छेइय	गणावच्छेइक	३	१४
विश्रियाग	घाटितक	१	१४	घट्टिपत्तय	गणावच्छेदिन्	४	१५ २३
कल्पट्टिई	कल्पस्थिति	६	१४	चक्रयुञ्जेलुय	घटीपात्रक	१	१६.१७
कल्पट्टिप	कल्पस्थिति	८	१४ २१	चम्म	चमुञ्जेलक	६	१३
		५	५३	चारण	चर्मन	३	३-३
कल्याण	कल्याणक	२	१३		चरिनुम्	१	३६.३०

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ	मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
चित्तरुम्भ	चित्रकर्म	१	२०.२१.	तिरीडपट्ट	तिरीडपट्ट	२	२९
चिलिमिणीया	चिलिमिलिया	१	१८	तेत्र	स्तैन्य	४	३
छेओवडावणिय	चिलिमिलिका	६	१४	थूणा	स्थूणा	१	५१
छेय	छेओपस्थापनिक	२	४.७	थेर	स्थविर	३	१४
जउणा	छेद	१	५			४	१५-२३
जङ्गिय	यमुना	४	२७	दगतीर	उदगतीर	६	१४
जवजन	जङ्गम	२	२९	दारुदण्डग	दारुदण्डक	५	१९
जिणकण्ण	....	२	१	पायपुच्छण	पादप्रोच्छन		४५.४६
जोइ	जिनकल्प	६	१४	दुग	दुर्ग	६	७
तपढमया	त्र्योतिस्	२	६	दुस्सन्नप	दुःसंज्ञाप्य	४	७
तालपलम्भ	तत्प्रथमता	३	१५.१६	देव	देवी	५	१.४
तिन्निणिय	तालपलम्भ	?	१.५	नावा	नौ	६	९
	तिन्निणिक	६	१३				

पाठ	खंडसो	संस्कृत	मागधीशब्द
५	५	संस्कृत	पश्चिम
१४	१	प्रतीत	पत्थार
२	३	प्रस्तार	
३-९	१	परिज्ञेप	परिखलेव
३९-४३	१		परिहार
४७	२		
२८.३४	३		
३५	"		
२६	४		
५३	५		
३८	१	परिहारस्थान	परिहारद्वान
३८	२		
९-१३	३		
१-४	५		
६-१०	"		

पाठ	खंडसो	संस्कृत	मागधीशब्द
१५-३४	५		निगन्धीसुत्तानि
१३	६	निदानकरण	नियणकरण
१४	६	निर्विष्टकायिक	निविष्टकाइय
१३	२	निर्विज्ञति	निविज्ञसइ
१४	६		
२२-२४	१	निश्रया	निस्साण
२१-२२	२	निर्हृतिका	नीहृदिया
७	२	मदीप	पईव
११.१४	५	पक्षिजातिक	पखिखनाइय
२५-२८	२	प्रातिहारिक	पठिहारिय
४.३५	३		
२७-२८	"		
२८-३१	४	पनक	पणक
८	६		

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ	मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशो	पाठ
पळिमन्थु	परिमन्थु	५	१३.१४	पाहुडियाग	प्राभृतिका प्राभृतिक	४	५.६
पळिस्सयइ	परिश्रयति	६	१३	पिच्चिय	पिचिचि	२	२५-२८
पसुजाइय	पशुजातिक	४	९.१०	पिण्डग	पिण्डक	२	३०
पाण	प्राण	५	१३.१४	पुलागभत्त	पुलाकभत्त	५	८.१४-१८
	पान	४	२८-३१	पूयाभत्त	पूजाभक्त	२	५४
		५	११	वन्वा	वल्वज	२	२५-२८
		६	४.६	वाहिरिया	बाहिरिका	?	३०
पायकेसरिया	पात्रकेशरिका	५	४३.४४	भाङ्गिय	भाङ्गिक	२	६-९
पायपुञ्छण	पादपोज्जन	१	३९-४२.४५	मसड	मुकुट	४	२९
		५	४५.४६	महानई	महानदी	४	३०-३१
पाराञ्चिय	पाराञ्चिक	४	२	मठी	....	४	२७
पारियासिय	परिवासित	५	४९-५१	सज्ज	....	२	२७
पारिहारिय	पारिहारिक	२	१३	मेरा	मयादा	४	३०
पाहुड	प्राभृत	१	३५			४	३२

मागधीशब्द	संस्कृत	उदाहरण	पाठ	मागधीशब्द	संस्कृत	उदाहरण	पाठ
मेहुण	मैथुन		१.९.१०	वस्तु	वास्तु	३	३१-३२
मोय	मोक		१-४.१४	ववहार	व्यवहार	५	५३
मोहरिय	मोखरिक		४७.४८	वाइय	वाविक	४	४
रयहरण	रजोहरण		३३	विकल्प	विकल्प	४	३४
			३०	विखिलण	विस्तीर्ण	२	१.२.८९
			१५.१६	विगएपडिबद्ध	विकृतिप्रतिषद्ध	४	५६
			११.१२	विगरण	विकरण	३	१७
रकत्वमूल	रसमूल		४७.१२	विघट	विकट विकृत	२	४१
रोगायडू	रोगातडू		४१.४२	वियडगिह	विहृतपृह	२	११.१२
काउय	अलायुफ		११.१२	वीसुम्मइ	विश्रम्भानि-विष्कम्भति	४	२४
वंसीमूल	वंशमूल			वेरज्जविकरुदरज्जा	वेराज्य विकरुद राज्य?		३८
वगडा	वढाग वगड			संखाडि	संस्कृति	१	४८
वराय	वरा		३९-४२ ४५	सथाइय	संवृतिक संस्तुतिक	५	६९
			२९	सथरइ	संवराति संस्तारति	५	५४
			१७-१० १५.१६				

मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशी	पाठ	मागधीशब्द	संस्कृत	उद्देशी	पाठ
समाहिमतय	समाधिमात्रक	१	१७	सुय	श्रुत	४	२५
संभोगपडियाए	संभोगप्रत्ययाय	४	१८-२०	सुरा	....	२	४
सरऊ	सरयू	४	२७	सुसन्नप्य	सुसंज्ञाप्य	४	७.८
सविसाण	सविषाण	५	३९-४०	सेजा	शय्या	१	३१.३२
सनेण्टग	सदृन्तक	५	४१-४४	सेजांभंथारग	सेजासंस्तारक	१	४४
सागारकड	सागारकृत	१	३९-४२			३	२०.२१-२९
सागरिय	सागारिक	४	२४	सेणा	सेना	३	३४
		१	२२-३०	सेय	सेक	६	८
		२	१३-२८	सेहतराग	शैक्षतरक	४	१३
		३	२६-२८	सोवीरय	सौवीरक	२	४
		४	२४	दत्थकम्म	दस्तकर्म	४	१
रुणग	सानक	२	२९-३०			५	१३
सामाइयसंजय	सामायिकसंयत	६	१४	हरियाहडिया	हृताहृतिहा	१	४६
साळि	शाळि	२	?				
सानस्सय	सापाश्रय	५	३७-३८	हीर	....	६	३.५

॥ *बृहत् कप्पसूत्रं. ॥

पढमो उद्देशमो.

॥ अथ बृहत्कल्प सूत्र (वेद कल्प) छेद सूत्रनो प्रथमो उद्देशो ॥ १ ॥

अर्थः ॥ १ ॥—नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वनि ॥ वा० धळी ॥
आ० कार्वा ॥ ता० ताड वृक्षनां एटके (केळनां) ॥ प० कांची आच्छविवाळां फळ (केळां) ॥ अ० अण
भेष्यां (अण मोळ्यां—मोळेळां नही) प० बोहोरवां (न कल्पे) ॥ १ ॥

* कप्पसूत्र प सूत्रने बृहत्कल्प अथवा वेदकल्प सूत्र कहे छे, वैतकल्प [वेद कल्प] एटके पापने विदारे ते कारणे वैतकल्प कहीए; अथवा ने प्रकारनो कल्प कहेतां आचार छे जेनी अंदर ते माटे वैतकल्प कहीए अथवा वैत

મૂળ પાઠ:- ॥ ૧ ॥ નો કપ્પહ નિગ્ગન્થાણ વા આમે તાહપલભ્ને
અભિન્ને પહિગ્ગાહેત્તણ ॥ ૩ ॥

ભાવાર્થ ॥ ૧ ॥ પ્રથમ હદેશાનો અર્થ લખીએ છીએ. “ નો કપ્પહ ” નો ન ॥ ક૦ કલ્પે ॥ એમાં “ન” શબ્દ નિષેધવા મળી છે. ન કલ્પે નિગ્ગન્થને નિગ્ગન્થના બે ભેદ છે. [૧] નિશ્ચય નિગ્ગન્થ અને [૨] વ્યવહાર નિગ્ગન્થ. નિશ્ચય નિગ્ગન્થ તે વારમા ગુણસ્થાનકવાલા સાધુ અને વ્યવહાર નિગ્ગન્થ તે છઠ્ઠા ગુણસ્થાનકે વર્તનારા સાધુ. હવે ઉપર લે “ નો કપ્પહ ” શબ્દ કહ્યો છે તે નિશ્ચય નિગ્ગન્થને તો નજ કલ્પે અને વ્યવહાર નિગ્ગન્થને આગલ વતાવશે તે મુજબ કેટલીક વાવતો ન કલ્પે અને કેટલીક અપવાદ માર્ગે કલ્પે પણ સ્વીકારી. હવે વ્યવહાર નિગ્ગન્થને શું કલ્પે ને શું ન કલ્પે તે દેખાડે છે. ન કલ્પે સાધુને સાધ્વીને કાચાં તાહટ્ઠક્ષનાં ઇટલે કેલ્લનાં જ્ઞાહનાં ફલ્લ તે ફલ્લ કેવાં છે તો કે લાંબી છે આકૃતિ લેહની ઇટલે કેલ્લનાં સમજવાં પણ તાહટ્ઠક્ષનું ફલ્લ કહેતાં

કહેતાં વિવિધ પ્રકારના કલ્પ [આચાર] છે જેને ધિપે તે મળી વૈતકલ્પ કહીએ અથવા ઉત્તર્ગ અપવાદ ઇ બે પ્રકારના કલ્પ (આચાર) છે જેને ધિપે તે કારણે વૈત કલ્પ કહીએ અથવા જે વસ્તુને યાપી છે તેજ વસ્તુને કારણે યાપી છે તેમજ જેને યાપી છે તેને કારણે યાપી છે તે મળી વૈતકલ્પ કહીએ, ઇ-ત્યાદિક ઘણા અર્થ છે તે અર્થ શ્રીમહાવીર મગવાને ગૌતમાદિક સાધુઓને કહ્યા છે.

ताडफळी अथवा गळेळी जेने कहे छे ते न समजवी कारण के ते फळ गोळ थाप छे अने अशियां तो खांबी
 आकृति बत्तावी छे, बळी ते ताडवृक्षनां फळ कर्चा कांइपण कामर्मा आवतां नथी, फक्त पावया पछी ते फळने
 हळकी वर्णना लोको लाय छे, सारां अने उत्तम माणसो तेने खाता नथी, तो साधुने तो भगवान तेवां फळ खा-
 वानी आशा केमज आपे, जोके ते फळ शुद्ध छे (निर्दोष छे) तो पण जे लोक विकृद् गणातु होय ते वायतनी
 मनाइ सूत्रमां ठेकाणे छे माटे आ ठेकाणे ताडफळ एटले केळांज समज्वां. बळी इहां शिष्य ब्यारे शंका
 करी गुरुने पुछे छे के हे स्वर्मा ! सूत्र मारंभ करतां प्रथमज नकार शब्द मुक्यो ते तो अमंगळीक गणाय माटे
 एहमां माहारे शुं समजवुं ? गुरु कहे छे, हे शिष्य ! तुं सांभळ. ते शब्द अमंगळीक नथी पण मंगळीक छे,
 तेनु कारण सांभळ. जे “ नो कल्पइ ” शब्द छे ते नियेधवने अर्थे छे ते शुं नियेधवुं तो के पाप नियेधवुं कहुं
 छे कारण के पाप छे ते आत्माने नर्कादि गति आपनार छे अने देवगति तथा मोसगति आपनार दान
 दया छे माटे जीवनी सद्गतिला हेतु प्रथम मनमां राखीने नकार शब्द पाप नियेधवा भणी कहरयो छे माटे
 ते शब्द अमंगळीक नथी सर्वज्ञना सर्वे वचन मंगळीकज छे. हे शिष्य ! एम समजी निर्धक था. आ मूळ
 पाठनो अर्थ दुकार्मा नीचे प्रमाणे छे.

भावार्थः—॥ १ ॥ आहारने अर्थे गोचरीए गप्ला साधु अथवा साध्वीने काचां ताडवृक्षनां एटले केळनां

झाडनां फळ खांवी आकृतिवाळां (केळां) ते अणभेद्यां एटले वारिक छुंदो कर्यां विनानां लेवां कल्पे नहीं ॥१॥
 अर्थः—॥ २ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि०साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ आ० कार्चां॥
 ता० ताड (केळनां) दृक्षनां ॥ प० खांवी आकृतिवाळां फळ (केळां) ॥ भि० (भेद्यां) मोळ्यां ॥ प० व०
 होरवां (कल्पे) ॥ २ ॥

मूल पाठः—॥ २ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा आमे तालपलम्बे
 भिन्ने पडिग्गाहेत्तए ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ साधु अथवा साध्वीने कार्चां ताडदृक्षनां एटले केळना झाडना फळ खांवी आकृतिवाळां
 (केळां) भेद्यां एटले छुंदो करेलो निर्जीव (जीवरहित) यएलां जाणी वोहोरवां कल्पे ॥ २ ॥
 अर्थः—॥ ३ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ प० पार्कां ॥ ता० ताड ॥ (केळना) दृक्षनां ॥ प० खांवी
 आकृतिवाळां फळ ॥ (केळां) भि० (भेद्यां) मोळ्यां ॥ वा० अथवा ॥ अ० (अणभेद्यां) अणमोळ्यां ॥
 वा० वळी ॥ प० (लेवां) वोहोरवां (कल्पे) ॥ ३ ॥

मूलपाठः—॥ ३ ॥ कप्पइ निगन्थाणं पक्के तालपलम्बे भिन्ने वा अभिन्ने वा
 पडिग्गाहेत्तए ॥ ३ ॥

भाषार्थः—॥ ३ ॥ साधुनेत्र पक्व तादृश (केदृश) ना फळ छांधी आठ्ठीवाळा (केळा) मोळ्यां (ककडा करेळां) अपवा अणमोळ्यां छेनां कल्पे ॥ ३ ॥

अर्थः—॥ ४ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० सार्धनि ॥ प० पाकां ॥ ता० ताट (केदना) छसनां ॥ प० छांधी आठ्ठीवाळां फळ (केळां) ॥ अ० (अणमेदयां) अणमोळ्यां ॥ प० (छेनां) बोहरवां ॥ (न कल्पे) ॥ ४ ॥

मूलपाठः—॥४॥ नो कप्पइ निगन्धीणं पफे तालपल्लभे अभिन्ने पडिगाहेत्तए॥४॥
भाषार्थः—॥ ४ ॥ सार्धनि पक्व (पाकेळां) वेळवृत्तनां छांधी आठ्ठीवाळां फळ (केळां) अणमोळ्यां (ककडा करेळ नरीं) तेनां (छेनां) बोहरवां कल्पे नरीं ॥ ४ ॥

अर्थः—॥ ५ ॥ क० कल्पे ॥ नि० सार्धनि ॥ प० पाकां ॥ ता० केळ वृत्तनां ॥ प० छांधी आठ्ठीवाळां फळ (केळां) ॥ भि० (भेध्यां) मोळ्यां ॥ (ककडा करेळां) प० (छेनां) बोहरवां (कल्पे) ॥ सं० ते फळ ॥ नि० जो ॥ य. वली ॥ वि० विधिप ॥ भि० (भेध्यां) मोळ्यां होय पटले नाहना कटला करी मोळ्यां होय तो ॥ नो० न ॥ चैव० ण. वळी ॥ अ० अविधीप ॥ भि० (भेध्यां) मोळ्यां होय पटले मोठी कातळी अपवा फटका न राख्या होय तो कल्पे ॥ ५ ॥

मूलपाठः—॥ ५ ॥ कप्पइ निगन्थीणं पक्के तालपलम्भे भिन्ने पडिगाहेत्तए, से
वि य विहिभिन्ने, नो' (चैव णं) अविहिभिन्ने ॥ ५ ॥

भावार्थः—॥ ५ ॥ साध्वीने पक्व (पाकेलां) ताड (केळ) वृक्षनां लांवी आकृतीवाळां फळ (केळां)
मोळेलां (कटका अथवा टुकडा करेलां) (लेवां) वोहरवां कल्पे. पण जो ते फळ विधिपूर्वक मोळेयां होय
(ककडा करीं होय) तो लेवां कल्पे एटले के ते फळ (केळानां) नाना नाना ककडा (टुकडा) करेलां
होय तोज साध्वीने कल्पे. जो ते फळ (केळां) अविधिए मोळेयां (टुकडा करीं) होय एटले एकनां वेज
ककडा कीधा होय तो ते साध्वीने लेवां कल्पे नही तेनुं कारण के ते फळनी (केळानी) आकृति पुरूप चिन्ह
जेवी छे माटे साध्वीए ग्रहण करतां मन वागडे तो ब्रह्मचर्यनो दोष लागे माटे ते ब्रह्मचर्यनी रक्षाने अर्थे महा-
वीरदेवे विधिपूर्वक मोळेलां (ककडा करेलां) फळ (केळां) ने वोहरवां कहुं छे ॥ ५ ॥

१. नो. चैव णं अवि० T B, नो चैव अवि० Bb. The brackets are to be dropped.

१ दोने (इयालीक) वी नामनी प्रतीमां “ नो चैव णं अविहिभिन्ने ” एह्यो पाठ छे.

२ मोटी वी ने नानां वी नामनी प्रतीमां “ नो चैव अविहिभिन्ने ” एह्यो पाठ छे ने ( ) मां “ चैवणं ” पाठ
सुकेले नथी.

उपर ए आसारनी विधि घताधी. हवे स्थानकर्मा उतरवानी विधि तथा त्यां केंड्यो फाळ रोहुं ते नीचे मुजब देखाटे छे.

अर्थः—॥ ६ ॥ से० ते ॥ गा० गामने रिपे ॥ (ज्यां अदार प्रकारना कर होय ते) ॥ वा० अथवा न० नगरने रिपे (ज्यां कर नही ते) ॥ वा० अथवा ॥ खे० खेडने रिपे (ज्यां माटीनो कोट होय ते) वा० अथवा ॥ क० नाना गामने रिपे (ज्यां थोडा लोक बसे ते) ॥ वा० अथवा ॥ म० जेनी आगळ अढी वीस वेगळुं गाम बसेलुं होय तेने मंडप करीए तेमंडपने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ प० ज्यां सर्व बस्तु मळे ते पाटणने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ आ० घातुना आगर (खाण्यो) होय तेने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ दो० जे गामने रिपे भरती आरे तेने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ नि० ज्यां वाणीयाना घणा वास छे ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा रा० ज्यां राजानी राजधानी होय ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ आ० ज्यां तापसयोगीना ठाम आश्रम होय ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ सं० ज्यां सार्यवाह आधी उतरें ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ स० ज्यां नरसणी (लेडुन) बसता होय ते गामने रिपे अथवा ज्यां परगामी पर्तनेने रिपे धनादिक माळ लावी संताटे तेची रिकट नग्याने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ घो० ज्यां गायोना चारवावाळा गुजरलोक बसे छे ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ अं० जे गामने रिपे रेहेवाना ठाम मळे ते गामने रिपे ॥ वा० अथवा ॥ पु० परगामना बसा-

णा ज्यां खपेते गामने विषे ॥ वा० वळी ए सोळ ठाम ॥ स० ते ॥ प० गढ सहित छे ॥ अ० नयी ॥ वा०
 बहार पुरां के ठाम नथी एहवा गामने विषे ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ हे० शीयाळे ॥ गि० उताळे ॥ ए०
 एक ॥ मा० मास ॥ व० रेहं (कल्पे) ॥ ६ ॥

मूलपाठः—॥ ६ ॥ से गांमंसि वा नगरंसि वा खेडंसि वा कव्ण्डंसि वा मडम्बंसि
 वा पट्टुणंसि वा आगरंसि वा दोणमुहंसि वा निगमंसि वा रायहाणंसि वा आसमंसि
 वा संनिवेशंसि वा संवाहंसि वा घोसंसि वा असियंसि वा पुडभेयणंसि वा सपरिव्वे-
 वंसि अबाहिरियंसि कप्पइ निगन्थाणं हेमन्तगिम्हासु एगं मासं वत्थए ॥ ६ ॥

भावार्थः ॥ ६ ॥ विहार करता साधुने सोळ प्रकारनी वस्ती रहेवा आशी देखाडे छे.

१ गामने विषे (ज्यां अठार प्रकारना राज्य तरफथी कर लेवाता होय तेहने गाम कहीए)

२ नगरने विषे (ज्यां गाय वळद प्रमुखना कर वेरा लेवाता न होय तेहने नगर कहीए)

‡ The order of the names of towns &c. differs slightly in the mss. † वधी प्रत्रोमा

शहेरना नामना अनुक्रममां थोडो थोडो फेर आवे छे.

- १ खेहने विपे (ज्या चांफेर मांटीनो 'कोट होय तेहने खेट करीए)
- ४ कचढने विपे (ज्या योडा लोक वसता होय तेहने कचढ करीए)
- ५ मंडपने विपे (जेनी जागळ अदी कांस वेण्लु घसेलुं गाप होय तेहने मंडप करीए)
- ६ पाटणने विपे (ज्यां सर्वें धल्लु मळे तेहने पाटण करीए)
- ७ आगले विपे (ज्यां घाटुनी खाणो नीफळ्ठी होय तेहने आगर करीए)
- ८ द्रोण मुखने विपे (ज्यां जळवाट स्थळ वाटना रस्ता होय, समुद्रनी भरती ज्यां आंबती होय तेहने 'द्रोणमुखं करीए)
- ९ निगमने विपे (ज्यां घणीकळ्येफो वसता होय तेहने 'निगम करीए)
- १० राजधानीने विपे (ज्यां राजाने रेरेवाना भेरेळ होय तेहने राज्यधानी करीए)
- ११ आश्रमने विपे (ज्यां तापस योगी लोकोनो आश्रम ठाम होय तेहने आश्रम करीए)
- १२ सनिवेशने विपे (ज्यां सार्थयाह आबी उतरता होय तेहने संनिवेश करीए)
- १३ संग्राहने विपे (ज्यां खेडुव छोकना चास होय अथवा यीजा गामना छेके पोताना गामयी घशा-
दिकनी रत्ता करवाने अर्थे पर्वत गुफाने विपे चास करेल्लो होय तेहने संघार करीए)

૧૪ ઘોસને વિષે (જ્યાં ગાયોના ચરણહાર ગુજર લોકો વસે છે તેહને ઘોસ કહીએ)

૧૫ અંસિયંને વિષે (જ્યાં ગામ વચ્ચે રહેવાનું ઠામ હોય તેહને અંસિયં કહીએ)

૧૬ પુરમયને વિષે (જ્યાં પરગામના વેપારી લોક પોતાની વસ્તુ વેચવા આવ્યા હોય તેહને પુરમય કહીએ)

ए पूर्वे कक्षां ते सोळ ठેકાણાં સાધુને ડતરવા આશ્રી (રહેવા આશ્રી) કક્ષાં છે પળ તે સ્થાનક કેહેવું હોય તો રહેવું તે દેખાડે છે-

ए सोळ ठેકાણામાંથી કોઈ એક ગામને ચોફેર ગઢ છે એટલે કિછા સહિત છે પળ વાહેર યહં વસેલું નથી એહવા ગામને વિષે સાધુને શીયાલે ડનાલે એક માસ રહેવું કલપે ॥ ૬ ॥

અર્થ: ॥ ૭ ॥ સે૦ તે ॥ ગા૦ ગામને વિષે ॥ વા૦ અથવા ॥ જા૦ જ્યાં લગે ॥ રા૦ રાજ્યધાની પ્રમુલ ઠામને વિષે ॥ વા૦ વલ્લી ॥ સ૦ તે ॥ પ૦ ગઢ પ્રમુલ સહિત છે ॥ સ૦ તે ॥ વા૦ વાહાર પરાં સહિત છે ॥ ક૦ કલપે ॥ નિ૦ સાધુને ॥ હે૦ શીયાલો ॥ ગિ૦ ડનાલો ॥ દો૦ વે ॥ મા૦ મહિના ॥ વ૦ રહેવું ॥ અ૦ કોટ માંહી ॥ એ૦ એક ॥ મા૦ મહિનો ॥ વા૦ વાહેર ॥ એ૦ એક ॥ મા૦ મહિનો ॥ અ૦ કોટ પ્રમુલ માંહી ॥ વ૦ વસતો (રહે તેવારે) ॥ અ૦ કોટ માંહિ ॥ મિ૦ મિષ્ટા એટલે ગોચરી કરે ॥ વા૦ વાહેર ॥ વ૦ રહેતોયકો વા૦ વાહેરનીજ ॥ મિ૦ ગોચરી કરે ॥ ૭ ॥

मूलपाठः—॥ ७ ॥ से गामंसि वा जाव रायहार्णिसि वा सपरिखेवंसि सवाहिरि-
यंसि कष्यद् निगन्थाणं हेमन्तगिम्हासु दो मासे वत्थए, अन्तो एगं मास वाहिं एगं
मासं, अन्तो वसमाणणं अन्तोभिक्खायरियावाहिं वसमाणणं वाहिंभिक्खायरिया ॥७॥

भाषार्थः ॥ ७ ॥ उपर धतावेला गाम प्रमुखने विपे ते गाम प्रमुख गढ सहित छे अने बहार परां पण वसेलां
होय तो त्यां शीयाळे उनाळे साधुने वे मास रेखूं फल्पे पण एवी रीते रेखेदु फल्पे के एक मास कोटनी अंदर
रेइ अने गोचरी पण कोटनी अंदरज करे, मास पूरो थया पछी बहार परामां एक मास रहे, गोचरी पण
परामां करे ॥ ७ ॥

अर्थः ॥ ८ ॥ से० ते ॥ गा० गामने विपे ॥ वा० अथवा ॥ जा० उर्वा लगे ॥ रा० राज्यधानीने विपे ॥
वा० बळी ॥ स० ते ॥ प० गढ प्रमुख सहित छे ॥ अ० नयी वा० धाहेर परां उर्वा त्यां ॥ क० फल्पे ॥
नि० साध्वीने ॥ हे० शीयाळे ॥ गि० उनाळे ॥ दो० वे ॥ पा० महिला ॥ व० रेखुं (कल्पे) ॥ ८ ॥

मूल पाठः—॥ ८ ॥ से गामंसि वा जाव रायहार्णिसि वा सपरिखेवंसि अवाहि-
रियंसि कष्यद् निगन्थीणं हेमन्तगिम्हासु दो मासे वत्थए ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ उपर लखेलां गामादिक गढ सहित होय पण वहार परां न होय त्यां साध्वीने शी-
याळे उनाळे वे मास रहेवुं कल्पे ॥ ८ ॥

अर्थः—॥ ९ ॥ से० तेहवा ॥ गा० गापने विपे ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां लगे ॥ रा० राज्यधानीने
विपे ॥ वा० वली ॥ स० ते ॥ प० गढ प्रमुख सहित छे ॥ स० तेवा० परां सहित छे त्यां ॥ क० कल्पे ॥ नि०
साध्वीने ॥ हे० शीयाळे ॥ गि० उनाळे ॥ च० चार ॥ मा० मास ॥ व० रहेवुं ॥ अ० गढ मांहे ॥ दो० वे ॥
मा० मास ॥ वा० वहार ॥ दो० वे ॥ मा० मास ॥ अ० कोट मांहे ॥ व० रहे तेवारे ॥ अ० कोट मांहे ॥
भि० गोचरी करे ॥ वा० बाहेर ॥ व० रहे तेवारे ॥ वा० बाहेर ॥ भि० गोचरी करे ॥ ९ ॥

मूल पाठः—॥ ९ ॥ से गामंसि वा जाव रायहाणिसि वा सर्परिक्खेवंसि सवा-
द्विरियंसि कप्पइ निग्गथीणं हेमन्तगिम्हासु चत्तारि मासे वत्थए, अन्तो दो मासे,
बाहिं दो मासे; अन्तो वसमाणीणं अन्तो भिक्खायसिया, बाहिं वसमाणीणं बाहिं
भिक्खायसिया ॥ ९ ॥

१. वसन्तीणं. Bbww.

१ मोदी वी, नांनी वी ने उवल्यु नामनी प्रतोमां “वसमाणीणं”ने बदले “वसन्तीणं” पाठ छे.

भावार्थः—॥ ९ ॥ उपर लखेलां गामादिक गढ सहित होय अने वषार परानी वस्ती पण होय त्यां सा-
 ध्वीने श्रीपाळे वनाळे चार पास रहेवुं कल्पे, पण एवी रीते रहेवुं कल्पे के अंदर चे मास अने गढनी वषार प-
 रापां चे मास अने ज्यां रेदे त्यांनी गोधरी करी शके ॥ ९ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ से० ते ॥ गा० गामने विषे ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां लगे ॥ रा० राज्यघानीने विषे ॥
 वा० बळी ॥ ए० एक ॥ व० कोट (वरंढी) ॥ ए० एरु ॥ दु० (वषार) दरवाजो ॥ ए० एक ॥ नि० नीकळ
 बानो ॥ प० पेशवानी एकज मार्ग छे स्यां ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ प० पळी ॥ नि० सा
 ध्वीने ॥ य० बळी ॥ ए० एकी वखते तेवा गामपां ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ १० ॥

मूल पाठः—॥ १० ॥ से गामंसि वा जाव रायहार्णिसि वा एगवगडाए एगडु-
 वाराए एगनिकलमणपवेसाए नो कप्पइ निगन्थाण य निगन्धीणय एगयओ वत्थए
 ॥ १० ॥

भावार्थः—॥ १० ॥ तेज उपर लखेलां गामादिकना विषे चोफेर किल्लो होय अने तेने मात्र एकज वा-
 रणुं नीकळवा पेशवानु होय तो तेवां गाम प्रमुखने विषे साधु साध्वीने एकी वखते रहेवुं न कल्पे पटळे साधु
 होय तो साध्वी न रेदे अने साध्वी होय तो साधु न रेदे, कारण के दरवाजो एकज होवायी जवा आववाने

संघटो याय अर्थवा वन्ने एकी वलते गाम वहार कीइ वलत नीकळ्यां होय तो साये पेसतां लोकोने शंका पडे माटे तेवे स्थळे रहेलुं वर्जलुं ॥ १० ॥

अर्थः—॥ ११ ॥ से० तेहवा ॥ गा० गामने विपे ॥ वा० अथवा ॥ जा० ह्यां लगे ॥ रा० राज्यधानीने विपे ॥ वा० वळी ॥ अ० जुदा जुदा ॥ व० (वरंडी) गढ ॥ अ० जुदा जुदा ॥ दु० दरवाजा ॥ अ० नीकळ्वाने ॥ प० पेसवाने जुदा जुदा मार्ग होय त्यां ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ य० वळी ॥ नि० साध्वीने ॥ य० वळी ॥ ए० एकी वलते तेवा गाममां ॥ व० रहेलुं (कळपे) ॥ ११ ॥

मूल पाठः—॥ ११ ॥ से गामंसि वा जाव रायहारिंसि वा अभिनिघगडाए अभिनिहुवाराए अभिनिक्वमणपवेसाए कण्पइ निगन्थ्याण य निगन्थीण य एगयओ वत्थए ॥ ११ ॥

भावार्थः— ॥ ११ ॥ उपर कहेलां गामादिकने विपे जुदी जुदी वंडीओ, वंडाओ, दरवाजा नीकळवा पेसवाने माटे होय त्यां साधु साध्वीने एकी वलते रहेलुं सुखे कळपे ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साध्वीने ॥ आ० हाट, चौटा ॥ मि० घर (ज्यां आव जाव होय) तेने विपे ॥ वा० अथवा ॥ र० शेरी रस्ता मांही ॥ वा० अथवा ॥ सि० सिंघोडानो आकार

एवा ॥ ग० पयने विपे (वे घाट रस्ता मळे त्यां) वा० अथवा ॥ ति० त्रिक (त्रण रस्ता मळे त्यां) वा०
 अपवा ॥ च० चार पंथने विपे ॥ वा० अथवा ॥ च० घणा घाट रस्ता एकठा मळे तेने विपे ॥ वा० अथवा ॥
 अ० वे हाट वचे ज्यां घणा लोक आंचे जाय त्यां ॥ वा० वळी व० रेहेतुं (न कल्पे) ॥ १२ ॥

मूलपाठः—॥ १२ ॥ नो कप्पइ निगन्थीणं आवणगिंहंसि वा रच्छामुहंसि वा
 सिद्धाहंगांसि वा तियंसि वा चउकंसि वा चच्चरंसि वा अन्तरावणंसि वा वत्थए ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ १२ ॥ हवे साधीने रेखा आश्री कहे छे—प्रसिद्ध दुकानने विपे, घणां माणसो ज्यां हमेशां
 वेसतां होय एवा चोराने विपे, शेरीनी वचे, त्रण रस्ता, चार रस्ता, चकळुं, राजपय, घणा रस्ता एकठा मळता
 होय एहवी जग्यामां साधीने रेहेतुं नकल्पे ॥ १२ ॥

अर्थः—॥ १३ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ आ० हाट चौटा ॥ गि० घर (ज्यां आव जाव होय)
 तेने विपे ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां छगे ॥ अ० वे हाट वचे (त्यां घणा लोक आंचे जाय त्यां) ॥ वा०
 वळी ॥ व० रेहेतुं (कल्पे) ॥ १३ ॥

मूल पाठः—॥ १३ ॥ कप्पइ निगन्थाणं आवणगिंहंसि वा जाव अन्तरावणं-
 सि वा वत्थए ॥ १३ ॥

भावार्यः ॥ १३ ॥ हवे साधुने रहेवा आश्री कहे छे-प्रसिद्ध दुकानने विषे, घणा माणसो हमेशां वेसता होय एवा चोराने विषे, शेरीनी वच्चे, त्रण रस्ता, चार रस्ता, चकळें, राजपंथ, घणा रस्ता एकठा मळता होय एहवी जग्याए साधुए रहेवुं कल्पे ॥ १३ ॥

अर्थः—॥ १४ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधीने ॥ अ० उघाडां ॥ दु० कमाडवाळां ॥ उ० यानके ॥ व० रहेवुं (एटले कमाड न होय तेवां उघाडां यानके रहेवुं न कल्पे) ॥ ए० एकवडी ॥ प० पछे-डी ॥ अं० माहि ॥ कि० बांधे ॥ ए० एक्कवडी ॥ प० पछेडी ॥ त्रा० वाहेर ॥ कि० बांधे ॥ ओ० बांधीने ॥ चि० चेल ॥ (वखनी) चींदरडी ॥ मि० दोरीनी माफक ॥ आ० पछेडीने बांधे (शीयळनी जतना माटे) ॥ ए० पं० ए विधिए ॥ क० कल्पे ॥ व० रहेवुं ॥ १४ ॥

मूल पाठः—॥ १४ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं अवङ्गुयडुवारिए उवस्सए वत्थए-
एगं पत्थारं अन्तो किच्चा एगं पत्थारं बाहिं किच्चा ओहाडीयचिलिमिलियगंसि एव
एहं कप्पइ वत्थए ॥ १४ ॥

१. एगं पत्थारं upto वत्थए wanting in Bbw.

१ (मोटी) वी, (नानी) वी ने उवत्तु नामनी प्रतोमा " एगं पत्थारं " री " वत्थए " सुधीनो पाठ नथी.

भाषार्थः—॥ १४ ॥ साध्वीनि उपादां चारणावाळा (पटले चारणां विनाना) स्थानके रेषुं न कळये. कदाच चारणा विनाना स्थानके रेषुं पडे तो एक पछेदीनो पडदो पोताने सुबानी जग्या प्रागळ कपडानी चीद-रहीयी बधि. बीत्री एक पछेदी चारणानी जग्याए पडदा तरिखे कपडानी चीदरहीयी बाधे, ए विधिए करी रेषुं कळये. ए प्रमाणे वे पडदानो धंदोवस्त करी पछे सुतु, ए प्रमाणे करवानुं कारण एतुं छे के कोइ प्रनार्थ पुरूप द्वियळ भगादिकने मांटे आण्यो होय तो वे पडदानो धंदोवस्त देखी पाछो हठे अने वे पडदा तोडतां सुधीमां सावधान थइ जाय जेयी पोतानो बचाव करी द्रके) ॥ १४ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ क० कळये ॥ नि० साधुने ॥ अ० उपादां ॥ दु० चारणावाळा पटले चारणां विनाना ॥ उ० उपाश्रये ॥ उ० रेषुं (कळये) ॥ १५ ॥

मूल पाठः—॥ १५ ॥ 'कप्पइ निरगन्थाणं अवङ्गुयदुवारिए उवस्सए वरथए ॥१५॥

भाषार्थः—॥ १५ ॥ साधुने उपादां चारणावाळा (पटले चारणां विनाना) उपाश्रए रेषुं कळये ॥ १५ ॥ अर्थः—॥ १६ ॥ क० कळये ॥ नि० साध्वीने ॥ अ० मांरे ॥ छि० र्हीयो ॥ घ० घडी (कोठी) सरि-

१ This sutra is wanting in T₆

१ टी बने नानी थी नामनी प्रतोमां आ आतो सूत्र पाठ नथी

खो ॥ म० मात्रिभो (पेशाव करवातुं भोजन ते लांबुं घडीने संस्थाने ने घडीना मों जेटळुं सांकडुं) ॥ धा०
राखवो ॥ वा० अथवा ॥ प० भोगववो ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ १६ ॥

मूल पाठः—॥ १६ ॥ कप्पइ निगन्थिणिं अन्तोलित्तयं घडिमत्तयं धरित्तए वा
परिहरित्तए वा ॥ १६ ॥

भार्वार्थः—॥ १६ ॥ साधीने घडीने आकारे लांबुं अने मों सांकडुं एतुं मातरीयुं (पेशाव करवातुं वा-
सण) राखतुं अथवा भोगवतुं कल्पे पण ते अंदरथी लपिलुं एटले चुनाथी अथवा रोगानथी रंगेलुं होवुं जोइए,
(पोहोळुं प्रकाशवंत न मळे तो उपर लख्या प्रमाणे वासण कल्पे) ॥ १६ ॥

अर्थः—॥ १७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ अ० मांहि ॥ लि० लीप्यो ॥ घ० घडी सरखो
लांबो मुख सांकडुं एवो ॥ म० मात्रियो (एटले पेशाव करवातुं भाजन) ॥ धा० राखवो ॥ वा० अथवा ॥
प० भोगववो ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ १७ ॥

१. This sutra runs as follows in Bb.w. नो कप्पइ निगन्थाणं समाहिमत्तयं अन्तोलित्तयं धरित्तए
वा परिहरित्तए वा.

१. मोदी वी, नानी वी ने उचल्यु नामनां प्रतीमां उपर मुजय पाठ छे.

मूल पाठः—॥ १७ ॥ 'नो कप्पइ निगन्थाणं अन्तोलित्तयं घडिमत्तयं धारेत्तए
वा परिहृत्तिए वा ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ १७ ॥ साधुने अंदरथी छिपिछु घटी जेठुं लउं ने साकटा मो बल्लुं मातरीयुं (पेशाव करवानुं)
माजन (वासण) (ब्रह्मचर्यनी रसा माटे) राखवुं अथवा भोगववुं न कल्पे ॥ १७ ॥
अर्थः ॥ १८ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ चे० वळनी ॥
चि० धोंदरदी ॥ भि० दोरीनी माफक अथवा वखनी कटको पडेही भागळ बांधवा माटे ॥ धा० राखवो ॥
वा० अथवा प० भोगववो ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ १८ ॥

मूल पाठः—॥ १८ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा चेलचिल्लिमिणीयं

१ This sutra runs as follows in Bbw कप्पइ निगन्थीणं (११०) घडिमत्तय अन्तोलि-
त्तयं धारेत्तए वा परिहृत्तिए वा

१ मोटी वी नानी वी ने हयस्यु नामनी प्रतोमां उपर भुगव पाठ छे

२ °चिल्लिमिळिय TBBb

३ टी, इयलीक वी, मोटी वी, नानी वी प नामनी प्रतोमां "वेळ चिल्लिमिळिय" ने हयस्ये "वेळ चिल्लिमिळिय" पाठ छे

(ए १७ बोल वर्जवा तेनुं कारण के तळावादिकने काठे वेशी उपला बोल न साचवे तो शुं थाय एम शि-
व्ये पूछे थके गुरु उत्तर कहे छे के साधु साध्वीने नदी तळावादिकने काठे वेठां यकां घणी तृषा जो लागी
होय तो काचुं पाणी पीवातुं मन थइ जाय अथवा पाणी मांहे मच्छादिक जीव माणसने उभेळो, वेठो देखीनि
त्रास पांमे अथवा लोकरने शंका पडे के आ साधु काचुं पाणी पीता हशे इत्यादिक कारणोथी भगवाने तळावने
काठे वेसवा उभा रहेवानी ना पाडी) ॥ १९ ॥

अर्थः—॥ २० ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥
स० चिन्नामण सहित (मनने हरणहार एहवा) ॥ उ० उपाश्रये ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ २० ॥

मूल पाठः—॥ २० ॥ नो कथइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा सच्चिकम्भे
उवस्सए वत्थए ॥ २० ॥

भावार्थः—॥ २० ॥ जे मकानमां अनेक प्रकारनां चिन्तो होय एवां मकानमां साधु अथवा साध्वीए रहेवुं
कल्पे नहीं (जे मकानमां नम लीनां चिन्तो होय अथवा भोगी पुरुषनां चोराशी आसननां चिन्तो होय तेवा
स्थानकमां साधु साध्वीने विषयनी उदीरणा थाय माटे रहेवुं कल्पे नहीं) ॥ २० ॥

अर्थः—॥ २१ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अ० चि-
॥ ११ ॥

प्राण रश्मि ॥ ७० उपाधए ॥ ७० रेहें (कल्पे) ॥ २१ ॥

मूल पाठः—॥ २१ ॥ कथ्यइ निगन्थीण वा अचित्तकम्भे उवस्सए
वत्थए ॥ २१ ॥

भाचार्यः—॥ २१ ॥ साधु साध्वीने उपर क्लेब्बं चित्तो रश्मि स्यात्तक होय तो रेहें कल्पे ॥ २१ ॥

अर्थः—॥ २२ ॥ नो० न ॥ ५० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ सा० दृश्यणी प्रतीत कारीयानी अ० नि
आ विना ॥ ७० रेहें (न कल्पे) (शीयल्लो कोइ भंग करे ते माटे) ॥ २२ ॥

मूल पाठः—॥ २२ ॥ नो कथ्यइ निगन्थीणं सागारियअनिस्साए वत्थए ॥ २२ ॥

भाचार्यः—॥ २२ ॥ साध्वीने दृश्यणीनी निआ विना (एट्ठे साध्वीनी पासे रात्रिए प्रतीतकारी, सारा
आचार विचारवाळी कोइ वाइ विना) रात्रिए रेहें न कल्पे ॥ २२ ॥

अर्थः—॥ २३ ॥ ५० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ सा० दृश्यणीनी ॥ नि० नेआ सश्मि ॥ ७० रेहें ॥
(कल्पे) ॥ २३ ॥

मूल पाठः—॥ २३ ॥ कथ्यइ निगन्थीणं सागारियनिस्साए वत्थए ॥ २३ ॥

भावार्थः—॥ २३ ॥ सार्ध्वीने सागारिकनी निश्राए (एटके उपर देखाडेली चाइ सहित) रहेवुं कल्पे ॥ २३ ॥

वृ० क०
॥ १२ ॥

अर्थः—॥ २४ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ सा० गृहस्थनी ॥ नि० निश्राए ॥ वा० अथवा ॥ अ० अनिश्राए ॥ वा० वळी ॥ व० रहेवुं (कल्पे) ॥ २४ ॥

मूल पाठः—॥ २४ ॥ कप्पइ निगन्थाणं सागारिणिसाए वा-अनिस्साए वा वत्थए ॥ २४ ॥

भावार्थः—॥ २४ ॥ साधुने (रात्रीए गृहस्थी सहित अथवा गृहस्थी रहित) एटके गृहस्थनी निश्रा सहित अगर रहित पण रहेवुं कल्पे ॥ २४ ॥

अर्थः—॥ २५ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० सार्ध्वीने ॥ वा० वळी ॥ सा० गृहस्थनां धन घरेणां सहित कुडंबवाळा ॥ व० थानकने विषे ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ २५ ॥

मूल पाठः—॥ २५ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा सागारिण उव-
स्सए वत्थए ॥ २५ ॥

भावार्थः—॥ २५ ॥ साधु अथवा सार्ध्वीने स्त्री पशु नपुंसकचीगरे कुडंबवाळा घरमां रहेवुं न कल्पे. (जे गृहस्थना

घरमा रवा होय ते ग्रहस्यना घरेणां, घन बीगिरे बिलखेखां पहया होय तेवा घरमां रहेतुं कल्ये नही, कारण के साधुनी पासे माणस आववा जबाथी कोइ माणस ते धन्नादिक चोरी जाय अथवा रात्रिए धारणुं उयाडुं रहि जबाथी कोइ चोरादि पेसी घन छइ जाय, सवारे धणीने साधु उपर पण शका आवे के साधुए तो नही लीधुं होय एम दोपना कारणथी तेधु स्थानक वर्जतुं) ॥ २१ ॥

अर्थः ॥ २६ ॥ क० कल्ये ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वनि ॥ वा० बली ॥ अ० रहित ॥ सा० स्त्री पशु नपुंसक बीगिरे कुंडव तथा घन आभरणादि (घन आभरणादि रहित) ॥ उ० यानके ॥ घ० रहेतुं (कल्ये) ॥ २६ ॥

मूल पाठः—॥ २६' ॥ कपपइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा अष-सागारिए उवस्सए वरयए ॥ २६ ॥

भावार्थः ॥ २६ ॥ साधु साध्वनि उपर देलाहेला सी पशु नपुंसक धन्नादिक रहित होय तेवा स्थानकर्मा रहेतुं कल्ये ॥ २६ ॥

अर्थः ॥ २७ ॥ नी० न ॥ क० कल्ये ॥ नि० साधुने ॥ इ० स्त्री ॥ सा० ग्रहस्यनी रहेती होय सेवां ॥

उ० स्थानकने विषे ॥ व० रहेहुं (न कल्पे) ॥ २७ ॥

मूल पाठः— ॥२७॥ नो कप्पइ निगन्थाणं इत्थिसागारिण् उवस्सए वत्थए ॥२७॥

भावार्थः ॥ २७ ॥ साधुने जे घरमा स्त्री रहेती होय तेहुं स्थानक न कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थः ॥ २८ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ पु० पुरुष ॥ सा० रहेवानो होय तेहवा ॥ उ० थानके ॥ व० रहेहुं (कल्पे) (अथवा पुरुष रहेतो होय बीजेघर पण साधुने माटे जे घर उत्तरवा आप्हुं होय ते घर मध्ये ते पुरुषनो वस्तु लेवा मुक्वानो प्रयोग पडतो होय तो तेहवा पुरुषतुं घर होय त्यां पण रहे) ॥ २८ ॥

मूलपाठः— ॥ २८ ॥ कप्पइ निगन्थाणं पुरिससागारिण् उवस्सए वत्थए ॥२८॥

भावार्थः ॥ २८ ॥ साधुने जेनी अंदर पुरुष रहेतो होय तेहुं स्थानक कल्पे ॥ २८ ॥

अर्थः ॥ २९ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ पु० ॥ पुरुष ॥ सा० रहेतो होय ते ॥ उ० स्थानके ॥ व० रहेहुं (न कल्पे) ॥ २९ ॥

मूल पाठः— ॥२९॥ नोःकप्पइ निगन्धीणं पुरिससागारिण् उवस्सए वत्थए ॥२९॥

भावार्थः ॥ २९ ॥ साध्वीने जे घरनी अंदर पुरुष रहेतो होय तेहुं स्थानक न कल्पे ॥ २९ ॥

अर्थः ॥ ३० ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ इ० स्त्री ॥ सा० रहेती होय ॥ अथवा एहेहुं घर के जेमां स्त्री

आवनी जती होय तेवा ॥ व० स्थानके ॥ व० रहेतुं (कल्पे) ॥ ३० ॥

मूल पाठः—॥ ३० ॥ कप्पइ निगन्धीणं इत्थिसागारिणं उवस्सए वत्थए ॥३०॥

भावार्थः ॥ ३० ॥ साध्वीने जे घरनी अंदर स्त्री रहेती होय तेतुं स्थानक कल्पे ॥ ३० ॥

अर्थः ॥ ३१ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ प० प्रतिवद ॥ से० स्थानके ॥ व० रहेतुं (न कल्पे) एटले एतुं स्थानक के जेनी एक भौतने आंतरे स्त्री पुरुषना शब्दो काने पढता होय तेवा प्रतिवद स्थानके रहेतुं न कल्पे ॥ ३१ ॥

मूल पाठः—॥ ३१ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं पडिबद्धाए सेज्जाए वत्थए ॥३१॥

भावार्थः ॥ ३१ ॥ साधुने जोडेनी भौतभाषी स्त्री पुरुषना विषयना शब्दो अथवा वियोगना शब्दो काने पढता होय तेवा स्थानके रहेतुं न कल्पे (तेवां स्थानकने प्रतिवद स्थानक कहीए) ॥ ३१ ॥

अर्थः ॥ ३२ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ प० प्रतिवद ॥ से० स्थानके ॥ व० रहेतुं एटले भौतने आंतरे एकली स्त्री रहेती होय ने राषीए पुरुष भेगा न यता होय तेवे स्थानके रहेतु (कल्पे) ॥३२॥

१ पडिबद्ध सेज्जाए C T

१ ची ने टी प्रतोभा " पडिबद्धाए सेज्जाए " ने बदले " पडिबद्ध सेज्जाए " पाठ छे.

मूळपाठः—॥ ३२ ॥ क०पइ निगन्धीणं पडिबद्धाएँ सेजाए वत्थए ॥ ३२ ॥

भावार्थः ॥ ३२ ॥ साध्वीने जोडेना घरमां एकली स्त्री रहेती होय त्यां रहेवुं कल्पे ॥ ३२ ॥
अर्थः ॥ ३३ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ ग० ग्रहस्थना ॥ कु० घरमांहे

॥ म० मध्यो ॥ म० मध्य थइने ॥ ग० जवुं आववुं पडे तेवां स्थानकर्मा ॥ व० रहेवुं (न कल्पे)

(केमके स्त्री माथुं जोती होय, उघाडी वेठी होय अथवा स्नान करती होय) ॥ ३१ ॥
मूळपाठः—॥ ३३ ॥ नो क०पइ निगन्थाणं गाहावइकुलस्स मज्झं मज्झेणं गन्तुं

वत्थए ॥ ३३ ॥

भावार्थः ॥ ३३ ॥ साधुने ग्रहस्थीना स्त्रीवाळां घरमां थइने पोताना स्थानकर्मां जइशकाय तेवां स्थानकर्मां
रहेवुं न कल्पे (कारण के ग्रहस्थनां घरमां थइने जवुं आववुं पडे अने ते घरमां स्त्री उघाडे मांथे वेठी होय अ-
थवा स्नान करती होय ते साधुनी दृष्टीए पडे जेथी साधुनो आचार सचवाय नही मांटे न रहेवुं) ॥ ३३ ॥

१. पडिबद्धसेजाए ० T.

१. स्त्री ने टी प्रतोमां " पडियद्धाएसेजजाए " ने वदते " पडियद्धसेजजाए " पाठ छे.

अर्थः ॥ ३४ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ गा० ग्रहस्थना ॥ कु० घर्मादि ॥ व० व०
॥ म० मध्य यद्ने ॥ ग० जद्ने ॥ व० स्थानके रेवुं (कल्पे ॥ ३४ ॥

सूळपाठः—॥ ३४ ॥ कप्पद् निगन्धीणं गाहावइकुलस्स मज्झं मज्झेण गन्तु
वत्थए ॥ ३४ ॥

भाषार्थः ॥ ३४ ॥ साध्वीने ग्रहस्थना स्त्रीवाळां धरमां यद्ने पोतानां स्थानकर्मा जयुं आवधुं पडे तेवां
स्थानकर्मा रेवु कल्पे ॥ ३४ ॥

ए साधु साध्वीने रेवा आशी स्थानक देवाद्यु इवे साधु साध्वीने महिमादि कल्पे ययो होय तो शु
करयुं ते करे छे

अर्थः ॥ ३५ ॥ भि० (अष्टकर्म भेदकते) भिद्यु (साधु) ॥ य० च शुब्दयक्ती साध्वी ॥ अ०
मांशोमांठि कपायादिक अधिरुर्ण एटले क्रोधादिक ॥ क० करीने ॥ त० ते ॥ अ० क्रोधादीरुने ॥ अ० उप
समाख्या विना ॥ अ० क्लेश उपसमाख्या विना (क्लेश उभो राखीने) ॥ वि० विज्ञेये ॥ पा० फाई पण कार्य
न करयो ॥ इ० इच्छा आवे तो ॥ प० आगळां साधु ॥ आ० आदर दीप ॥ इ० इच्छा आवे तो ॥ प०
आगळ्यो साधु ॥ नो० न ॥ आ० आदर दीप ॥ इ० इच्छा आवे तो ॥ प० आगळ्यो साधु ॥ अ० सन्मुख यद्ने
(उठी) ॥ उ० उभो थाय ॥ इ० इच्छा आवे तो ॥ प० आगळो साधु ॥ नो० न ॥ अ० उठी ॥ उ० उभो थाया ॥

इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ वं० वादि ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ नो० न ॥
 वं० वादि ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ सं० भेळो ॥ मुं० जमे ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो
 साधु ॥ नो० न ॥ सं० भेळो ॥ मुं० जमे ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ सं० भेळो ॥ वं० रहे ॥ इ०
 इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ नो० न ॥ सं० भेळो ॥ वं० रहे ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥
 उ० खपावे ॥ इ० इच्छा आवि तो ॥ प० आगलो साधु ॥ नो० न ॥ उ० पमावे ॥ तेने दोशलागे ॥ जे० जे
 कोइ ॥ उ० पमावे ॥ त० तेहने ॥ अ० होय ॥ आ० आराधना ॥ जे० जे कोइ ॥ न० न ॥ उ० खपावे ॥ त०
 तेने ॥ न० नहोय ॥ आ० आराधना ॥ त० ते माटे ॥ अ० आपणे पोते ॥ चे० वळी ॥ उ० उपसम क्षमा
 करवी ॥ से० ते, शिष्य पुछेछे ॥ किं० केम शा माटे (खपावुं) ॥ आ० फुं ॥ भं० हे पूज्य? गुरु कहे छे ॥
 उ० खपावुं ए ॥ सा० सार छे ॥ सा० संयमनो ॥ ३५ ॥

मूल पाठः—॥ ३५ ॥ भिक्खूय अहिगरणं कट्टु तं अहिगरणं अविओसवेत्त ।
 अविओसवियपाहुडे-इच्छाए' परो आढाएज्जा, इच्छाए परो नो आढाएज्जा; इ-

वृ. क.
॥ १५ ॥

१. The mss. have also इच्छा for इच्छाए.

१. वधी प्रतोमां "इच्छाए" ने बदले "इच्छा" पाठ छे.

च्छाए परो अब्मुदृज्जा, इच्छाए परो नो अब्मुदृज्जा; इच्छाए परो वन्देज्जा, इच्छाए
 परो नो वन्देज्जा, इच्छाए परो संभुञ्जेज्जा, इच्छाए परो नो संभुञ्जेज्जा, इच्छाए परो
 संवसेज्जा, इच्छाए परो नो संवसेज्जा, इच्छाए परो उवसमेज्जा, इच्छाए परो नो
 उवसमेज्जा. जे' उवसमइ, तस्स अत्थि आराहणा, जे' न उवसमइ तस्स नत्थि आरा-
 हणा 'तम्हा अप्पणा चैव उवसमियव्वं से' किमाहु भन्ते?' उवसमसारं सामणं ॥३५॥

१ जो for से

२ " जे " बदले "जो" पाठ छे

३ तम्हा-उवसमियव्वं for उवसमसार सामणं in Bbw

४ (मोटी) बी (नानी] बी. ने इवल्लु ए प्रतोमा "उवसमसार सामणं" पछी " तम्हा-उवसमियव्वं" ए शब्दो मुकेया छे

५ से wanting in Bbw

६. तेज प्रतोमा " से " शब्द नथी

भावार्थः—॥ ३५ ॥ साधु अथवा साध्वीने कदाचित् क्रोधिकरी मांहो महि क्लेष थयो होय तो तरत शांत करी देवो ने माहिमाही खमत खामणां करवा ने ते खमत खामणां कर्था विना कांइ पण काम करवुं नही तेमां आपणे सामाने खमाववुं ने खमाववा जतां सामो आपणने आदरमानं देके न दे तो तेनी मरजी, सागो उठीउभो थाय के न थाय तो तेनी मरजी, सामो आपणने वदि के न वदि तो तेनी मरजी, सामो आपणां भेळो आहार पाणी करे के न करे तो तेनी मरजी, सामो आपणां भेळो रहे के न रहे तो तेनी मरजी, सामो आपणने खमावे के न खमावे तो तेनी मरजी, जे खमावे ते धर्मनो आराधक अने न खमावे ते धर्मनो विराधक, ते मोटे आपणे तो तेने खमाववुं (माफी मागची); ए सांपळी शिष्य पुछे छे ? हे स्वाधी ! आगलो न खमावे अने आपणे खमाववुं तेवुं शुं कारण ? गुरु कहे छे हे शिष्य ! जे खमाववुं-सर्वं जीव साथे माफी मागची एज संजमनो सार छे ॥ ३५ ॥

अर्थः—॥ ३६ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥ वा० वरसाद ॥ वा० वरसते ॥ वा० विहार करवो (न कल्पे) ॥ ३६ ॥

मूल पाठः—॥ ३६ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा वासावा-

सासु चारणं ॥ ३६ ॥

भावार्थः—॥ ३६ ॥ सासु अथवा साध्वीने वर्षा ऋतु चार महिना चोमासा मध्ये एक गामथी बीजे गाम विहार कारवो कल्पे नहीं (कारण के बरसाद बरसवाथी रस्तामां पाणी भरायां होय, रस्तामां लीलोवरी चगी होय, घना जीवो त्यां फरता इरता होय ते चपावाथी मरण पाये संयपनी विराधना पाये, माटे चोमासांमां विहार न करवो) ॥ ३६ ॥

अर्थ --॥ ३७ ॥ क० कट्टे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ हे० शी-
याळे ॥ गि० उनाळे ॥ वा० विहार करवो (कल्पे) ॥ ३७ ॥

मूल पाठः—॥ ३७ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा हेमन्तगि-
म्हासु चारणं ॥ ३७ ॥

१ चरित्तए TB.

१ टी ने धी प्रतोमां "चारणं" ने बदले "चरित्तए" शब्द छे

२ चरित्तए TB

२ टी ने धी प्रतोमां "चारणं" ने बदले "चरित्तए" शब्द छे

भावार्थः—॥ ३७ ॥ साधु अथवा साध्वीने शीयाळे उनाले एक गाम विचरतुं कल्पे (कारण के घणा जीवने धर्म उपदेश मळे तेमज एकरज जग्याए न रहेवाथी स्नेहभाव न थाय ते माटे विचरतुं) ॥ ३७ ॥

अर्थः ॥ ३८ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ वे० वे ॥ र० राजाने मांहोमाहि ॥ वि० वढवाड ॥ र० होय (शुद्ध होय एवा नगरने विषे) ॥ स० तरत ॥ ग० गमन करतुं (जतुं) ॥ स० तरत ॥ आ० आगमन (आवतुं) ॥ स० तरत ॥ ग० जतुं ॥ आ० आवतुं ॥ क० करतुं (न कल्पे) ॥ जे० जे ॥ ख० निश्च कोई ॥ नि० साधु ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वी ॥ वा० वळी ॥ वे० वे ॥ र० राज्य ॥ वि० वढवाड ॥ र० करे छे एहवा नगरमां ॥ स० तरत ॥ ग० जतुं ॥ स० तरत ॥ आ० आवतुं ॥ स० तरत ॥ ग० जतुं ॥ आ० आवतुं ॥ क० करे ॥ क० करता प्रत्ये ॥ वा० वळी ॥ सा० प्रसंशे ॥ से० ते ॥ दु० वेहु प्रकारे आज्ञा ॥ वी० अतिक्रमतो थको (तिर्यकर अने राजा एवेहुनी आज्ञा अतिक्रमतेथको) ते ॥ आ० पामे ॥ चा० चोपासिक ॥ प० प्रायश्चित्तुं ॥ ठा० स्थानक ॥ अ० गुरु प्रायश्चित ॥ ३८ ॥

मूल पाठः—॥ ३८ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा वेरज्जविरुद्धर-

ज्जंसि सज्जं गमणं सज्जं आगमणं सज्जं गमणागमणं करेतए. जे' खलु निगन्थे वा निगन्थी वा वेरज्जविरुद्धरज्जंसि सज्जं गमणं सज्जं आगमणं सज्जं गमणागमणं करेइ करेन्तं वा साइज्जइ, से दुहओ वीइक्कममाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठाणं अणुगघाइयं ॥ ३८ ॥

भावार्थः—॥ ३८ ॥ (जे गामनो राजा मरण पाभ्यो छे, इहु धीजो राजा गादीए वेठो नथी जेथी) बे राउयने (बढबाढ) युद्ध चाले छे ते बखते साधु अथवा साध्वीए तेया गामपाथी तरत नीकळवुं केते गामपां पेसतुं के नीकळवुं ने पेसतुं कल्पे नहीं (कारण के अराउय मांटे अथवा सीना जीव उदवेगमां होय मांटे अने धने राजा मांशेमांरी लढता होय (संग्राम यंतो होय) ते बखते साधु अथवा साध्वीने नीकळता के पेसतां हाथी घोडा सुभटो आपथी सेम दोढादोढ करता होय जेथी साधु साध्वीने इढफोट घागी जाय अथवा साधु साध्वीने सामां आवतां देखी कोइ अपशुकन गणी साधु साध्वीने मारे मांटे बढनाढ शक्ति यता सुथी साधु साध्वीए ते गामपां

१ जो खलु निगन्थो ११६६

१ तथा प्रतीमा " जे एल्लु निगन्थे " ते पदके "जो खलु निगन्थो" पाठ छे,

थी नीकळ्डुं के गाममां पेशुं नहीं।) उपर देखाडिला कारणोथी नीकळवा पेशवानी मनाइ करी छे छतां जो साधु साञ्ची पोते ते गाममांथी नीकळे के गाममां पेशे, बीजाने नीकळवा पेशवानो हुकूम आपे (अथवा बीजो पोतानी भेळे नीकळतो पेशतो होय तेने सारं जाणे) ते वेहु प्रकारे आज्ञा अतिक्रमतो थको (विरुध चालतो थको) एटले तिर्थकर अने राजा ए चेहुनी आज्ञा अतिक्रमतो थको) तेने मोडुं चोमासिक पायश्रित आवे ॥ ३८ ॥

अः ॥ ३९ ॥ नि० साधु ॥ च० णं० वळी ॥ गा० ग्रहस्थने ॥ कु० घेर ॥ पि० आहारना ॥ आ० छाभने ॥ प० अर्थे ॥ अ० गयो छे त्यां ॥ के० कोइ ग्रहस्थ ॥ व० वल्ल ॥ वा० अथवा ॥ प० पार ॥ वा० अथवा ॥ क० कांचळी ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाथरीने वेसवानुं पुछणुं (तथा रजो हरण) ॥ वा० वळी एटला वानां आपवा माटे ॥ उ० आमंत्रे ॥ क० कल्पे ॥ से० ते साधुने (आचार्य के ग्रहस्थ थकुं) ॥ सा० पाढीयारं (जांगड) ॥ ग० लइने ॥ आ० आचार्यना ॥ पा० पग ॥ मू० आगळ ॥ ठ० मुर्निने ॥ दो० बीजीवार ॥ पि० वळी ॥ ओ० गुरुनी आज्ञा ॥ अ० प्रमाण करीने ॥ प० ते वस्त लइने पछी ॥ प० पोतेज भोगवे ॥ ३९ ॥

मूळपाठः—॥ ३९ ॥ निगन्थं च णं गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुधविडुं केइ वत्थेण वा पडिगहेण वा कम्भलेण वा पायपुञ्छेण वा उवनिमन्तेज्जा, कप्पइ

से सागरकदं गद्दाय आयरियपायमूले त्वेत्ता दोच्चं पि ओगगहं अणुभवेत्ता परिहारं
परिहरित्तए ॥ ३९ ॥

भार्चार्य ॥ ३९ ॥ साधु (गुरुनी आज्ञा मानी) आहारने माटे ग्रहस्थने घेर जाप त्यां कोइ ग्रहस्थ बल,
पाथ, काथळ, वेसवानुं पयरणु (रजोररण) इत्यादिकनुं निमग्न करे (पटले आपवानो आग्रह करे) तो
साधु पाढीपारु ले (पटले के साधुए पोतानो खप जाणी छेवुं पण केवी रीते छेवुं तो के ते ग्रहस्थने करेके
मारा गुरुने आ चीज देलादीश, जो ते मने आपणे अथवा पोते छेचे तो हुं वीजीवार नहीं आवुंअने ना पाढये
तो हुं समने पाछुं आपां जइश एम कहीं आचार्य के ग्रहस्थना यहुं पाढीपारु लइ) गुरु पासे क्वावी मुके (पडी
गुरु ते उपगरण साधुने आपे तो) वीजीवार गुरुनी आज्ञा मेळवी ते उपगरण पोते छइने योगवे (गुरुना यहुं
छेवाहुं कारण के गुरुनी आज्ञा आहार छेवानी मेळवी गणो शतो ते आहार न मळतां उपगरण मळया माटे
आचार्य यहुं पाढीपारु (जागढ) छेवुं ए परमार्थ) ॥ ३९ ॥

अर्थः ॥ ४० ॥ नि० साधु ॥ व० जं० वळी ॥ व० (स्थानकनी) वाहर ॥ वि० सहाय ॥ भू० भूमिने
विषे ॥ वा० अथवा ॥ वि० यदिल ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० वळी ॥ नि० जाता ॥ स० यका (वाटे) ॥

के० कोइ ॥ व० वस्त्र ॥ वा० अथवा ॥ प० पात्र ॥ वा० अथवा ॥ क० कांचळी ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाय
पुछणुं ॥ वा० वळी ॥ उ० आमंत्रे ॥ क० कल्पे ॥ से० ते साधुने ॥ सा० (आचार्य के ग्रहस्थ थळुं) पाढीयारं
(जांगड) ॥ ग० लइने ॥ आ० आचार्यना ॥ पा० पग ॥ मू० आगल ॥ ठ० सुकीने ॥ दो० वीजीवार ॥
पि० वळी ॥ ओ० गुरुनी आज्ञा ॥ अ० प्रमाण करीने ॥ प० ते वस्त्र लइ पळी ॥ प० पोतेज भोगवे ॥ ४० ॥

मूळ पाठः—॥ ४० ॥ निगगन्थं च णं बहिया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा नि-
वसन्तं समाणं केइ वत्थेण वा पडिगहेण वा कम्बलेण वा पायपुञ्छणेण वा उवनिम-
न्तेज्जा, कप्पइ से सागारकडं गहाय आयरियपायमूले ठवेत्ता दोच्चं पि ओगहं छणुन्न-
वेत्ता परिहारं परिहरित्तए ॥ ४० ॥

भार्वार्थः ॥ ४० ॥ साधु वाहर सझाय करवा माटे अथवा थंडील भुमीकाने विषे (गुरुनी आज्ञा मेळवीने)
जातो यको (रस्तागां) कोइ ग्रहस्थ वस्त्रादिक उपगरणनी आमंत्रणा करे तो उपरना ३९ मां पाठमां फरमान्या
मुजब उपगरण (गुरुके ग्रहस्थ थळुं) पाढीयारु (जांगड) लइने गुरुनी आगळ लावी मुके ने वीजीवार गुरुनी
आज्ञा मेळवीने ते उपगरण भोगवे ॥ ४० ॥

अर्थः ॥ ४१ ॥ नि० साध्वी ॥ च० णं० वळी ॥ गा० प्ररस्यने ॥ कु० घरे ॥ पि० आशराना ॥ आ०
 लाभने ॥ प० अर्थे ॥ अ० गया छे रार्ता ॥ के० कोइ ॥ व० वल्ल ॥ वा० अयवा ॥ प० पात्र ॥ वा० अयवा ॥
 क० कविष्ठ ॥ वा० अयवा ॥ पा० पाय पुछणुं ॥ वा० वळी ॥ उ० कामत्रे ॥ क० कल्पे ॥ से० ते साध्वीने ॥
 सा० गुर्वाणी अयवा गृहस्य थकु ॥ ग० छईने ॥ प० गुर्वीणीना ॥ पा० एण ॥ मू० आगळ ॥ ठ०
 मुक्तीने ॥ दो० बीजीवार ॥ पि० वळी गुर्वीणीनी ॥ ओ० आशा ॥ अ० प्रमाण करीने ॥ प० ते वल्ल छईने
 पणी ॥ प० पोतेज भोगने ॥ ४१ ॥

मूळ पाठः-॥ ४१ ॥ निगगन्धि च णं गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुप्पविट्ठं
 केइ वत्थेण वा पडिग्गहेण वा कम्बलेण वा पायपुञ्छेणण वा उवनिमन्तेजा, कप्पइ
 से सागारकळ गहाय पंवात्तिणीपायमूले ठ्वेत्ता दोच्चं पि ओगगहं अणुन्नवेत्ता परिहारं
 परिहरित्तए ॥ ४१ ॥

भावार्थः ॥ ४१ ॥ साध्वी (गुर्वीणीनी आशा मागी) प्ररस्यने घेर आशराने मांड गया छे त्यां कोई

१. पविस्तिणी Ms०० यथः प्रतोमा "पवस्तिणी" ने वडले "पविस्तिणी" पाठ छे.

ग्रहस्थी वस्त्रादिक उपकरणनी उपर प्रमाणे आमंत्रण करे तो पेतानी गुर्वीणी के ग्रहस्थ यत्तु पात्रीयाहं (जांगड) लइ गुर्वीणी पासे मुके, गुर्वीणी (गोरार्णी) आपे तो गुर्वीणीनी आज्ञा मेळवीने वद्यादिक उपकरण भोगवे ॥ ४ ॥

अर्थः—॥ ४२ ॥ नि० साध्वी । च० णं वळी ॥ च० णं वळी ॥ वि० संशाय ॥ भू० भूमिने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वि० थंडील ॥ भू० भूमिने विपे ॥ वा० वळी ॥ नि० जाता ॥ स० यकां (वाटे) ॥ के० कोइ ॥ व० वस्त्र ॥ वा० अथवा ॥ प० पात्र ॥ वा० अथवा ॥ क० कांवल्ली ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाय सुछणुं ॥ वा० वळी ॥ उ० आमंत्रे ॥ क० कळपे ॥ से० ते साध्वीने ॥ सा० गुर्वीणीके ग्रहस्थ यत्तु पात्रीयाहं (जांगड) ॥ ग० हेईने ॥ प० गुर्वीणीना ॥ पा० पग ॥ मू० आगळ ॥ उ० मुर्कने ॥ दो० वीजीवार ॥ पि० वळी गुर्वीणीनी ॥ ओ० आज्ञा ॥ अ० प्रमाण करीने ॥ प० ते वस्त्र लइने पळी ॥ प० पोतेज भोगवे ॥ ४२ ॥

मूळ पाठः—॥ ४२ ॥ निगन्धि च णं वह्निया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा निकलन्तं समाणिं केइ वत्येण वा पडिगहेण वा कम्बलेण वा पायपुच्छेण वा अव-
निमन्तेजा, कप्पइ से सागारकडं गहाय पवत्तिणीपायमूले ठवेत्ता दोच्चं पि ओगहं
अणुन्नवेत्ता परिहारं परिहरित्त्ण ॥ ४२ ॥

मावार्थः—॥ ४२ ॥ सार्ध्वीनी वृषार सशाय कर्वा अथवा पंढीक जनां होय अने रस्तामां कोइ ग्रहस्थी
ब्रह्मादिक उपकरणनी आमंत्रणा करे तो पूर्ववत् (४१ मा पाठमां ब्रह्मया मुजव) गुर्धीणी (गोरानो) नी
आशा मारी भोग्ये ॥ ४२ ॥

अर्थः—॥ ४३ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधु ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥
रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्याए ॥ वा० बळी ॥ अ० असत्र (खोराक) प्रमुख ॥ वा० बळी ॥ ४०
चार बाना ॥ प० बोशोरवां (न कल्पे) ॥ ४३ ॥

मूळ पाठः—॥ ४३ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा राओ वा वि-
याले वा असण वा ४ पडिगाहेत्तए ॥ ४३ ॥

मावार्थः—॥ ४३ ॥ साधु अथवा सार्ध्वीने रात्र बखते अथवा संध्या बखते अत्रनादिक चार प्रकारानो
आहार वगैरे बोशोरयो कल्पे नहीं ॥ ४३ ॥

अर्थः—॥ ४४ ॥ न० एट्ठो विशेष एट्ठो बानां वरनीने ॥ ए० एक (ग्रहस्थनी आशा मागेक होय)
॥ पु० पुर्वे ॥ प० पटिकेदां होय ॥ से० स्यानक पाट ॥ स० संयारानां वृणां ॥ (आ चीजो रात्रे अथवा

संध्याए) लेवां कल्पे. (आ चीजो ग्रहस्थनी होय ग्रहस्थी दीवसे भोगवे छे ते चीजो साधु दीवसे पडीकेही मुके पछी ग्रहस्थ रात्रिए उंधया पछी ते चीजो साधु लीए, पुर्वे ते चीजो लेवानी आज्ञा मागेल छे माटे) ॥ ४४ ॥

मूळ पाठः—॥४४॥ नन्नत्थ' एगेणं पुव्वपडिलेहिएणं 'सेज्जासंधारएणं ॥ ४४ ॥

भावार्थः—॥ ४४ ॥ पण एटलो आगार के स्थानक, पाट, पथारी करवाने घास एटली चीजो दीवसे न-जरथी जोइ राखेली होय तो रात्रिए लेवी कल्पे (मतलब एवी छे के कोइ गामादिकमां साधु गया अने त्यां उतरवानी तथा पाट त्रणांनी जोगवाइ न होय पण कोइ दातार करे के दीवसे तो मकान प्रमुख अमारा काममां आवे छे जेथी आपी शकीशुं नहीं पण रात्रिए तमोने आपीशुं ते वारे साधु अथवा साध्वी पोताने खपती चीजो दीवसे जोइ राखे अने रात्रिए जाची के एटलो आगार छे) ॥ ४४ ॥

अर्थः—॥ ४५ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥

? . नन्नत्थेगेणं सेज्जासंधारएणं पुव्वप० Bb w.

(मोटा) वा, नानी) वी ने उवल्यु नामनी प्रतोमां “ नन्नत्थ एगेण पुव्वपडिलेहिएणं सेज्जासंधारएणं ” ने वदले “ नन्नत्थेगेणं सेज्जासंधारएणं पुव्वपडिलेहिएणं ” एएवो पाठ छे.

रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० सध्याए ॥ वा० बली ॥ व० बल्ल ॥ वा० अथवा ॥ प० पात्र ॥ वा० अ-
थवा ॥ क० कांठळी ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाय पुच्छणो (रजोहरण) ॥ वा० बळी ॥ प० बोहरुं (न
कळेपे ॥ ४६ ॥

मूळ पाठः—॥ ४५ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा राओ वा वि-
याले वा वत्य वा पडिगहं वा कम्भलं वा पायपुच्छणं वा पडिगाह्त्तए ॥ ४५ ॥

भावार्थः—॥ ४५ साधुनीने साध्वीनीने रात्रीए अथवा संध्याने विषे बल्ल, पात्र, कांठळ, रजोहरणादिक
बोहरवां कळेपे नरी ॥ ४६ ॥

अर्थः—॥ ४६ ॥ न० पण एटळो विशेष ॥ ए० एक ॥ इ० चोरे साधु के साध्वीना बल्लादिक चोर्या
होय ॥ आ० ते पाछो लावी आपे ॥ सा० ते ॥ वि० बळी ॥ या० ते बल्लादिक चोरे ॥ प० भोगन्या होय ॥
वा० अथवा ॥ धो० घोया होय ॥ वा० अथवा ॥ र० रग्या होय ॥ वा० अथवा ॥ प० घठार्या होय ॥
वा० अथवा ॥ म० मठार्या होय (सुहाळा कीथा होय) ॥ वा० अथवा ॥ स० घुम्या होय ॥ वा० अथवा

बनस्पती (लीलोत्री) उपर मुखया होय ते वळी पाछा रात्रे के संध्याए आणी आपे तो लेवां कल्पे ॥ ४६ ॥

मूळ पाठः—॥ ४६ ॥ नन्नत्थ' एगाए हरियाहडियाए,^२ सा वि याइं^३ परिभुत्ता
वा धोया वा रत्ता वा घडा वा मडा वा संपधूमिया वा ॥ ४६ ॥

भावार्थः—॥ ४६ ॥ पण एटलो आगार छे के ते साधु अथवा साध्वीनां वस्त्रादिक चोर चोरी गया होय
अने ते पछी पाछां आपवांतुं मन थाय तो रात्री वखते पण ते लेवां कल्पे.

वळी ते वस्त्रादिकमां चोरे केवो फेरफार कर्यो होय ते कहे छे, ते वस्त्रादिक चोरे भोगव्यां होय, धोयां
होय, रंग्यां होय, कुंदी करावी होय, सुवाळां कर्यां होय, धुप दीधो होय के बनस्पती, लीलोत्री उपर मुख्यां होय
ते लावी आपे तो पोतानां छे माटे लेवां कल्पे ॥ ४६ ॥

१. नन्नत्थेगाए MSB. २. Also हरियाहरियाए C. ३. य for याइं T. B.

१. वधी प्रतोमां " नन्नत्थ एगाए " ने बदले " नन्नत्थेगाए " पाठ छे. २. सी प्रतोमां " हरियाहडियाए " ने बदले
"हरियाहरियाए" पाठ छे. ३. टी ने (इटालीक) ची याळी प्रतोमां "सा वि याइं" ने बदले "सा वि याइं" नामे पाठ छे.

अर्थः—॥ ४७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वनि ॥ वा० यत्नी ॥
रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्याए ॥ वा० वत्नी ॥ अ० पंचे ॥ ग० जतुं ॥ ए० आवतुं (विहार करवो)
(न कल्पे) ॥ ४७ ॥

मूळ पाठः—॥४७॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा राओ वा वियाले
वा अद्धानगभेणं एत्तए ॥ ४७ ॥

भार्यार्थः—॥४७॥ साधु अथवा साध्वनि रात्रीए अथवा सध्यानी वलते विहार करवो कल्पे नहीं ॥४७॥
अर्थः—॥ ४८ ॥ (नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वनि ॥ वा० वत्नी)
॥ स० जमणवार मांही ॥ वा० वत्नी ॥ स० जमणवार ॥ ए० जातु (न कल्पे) ॥ ४८ ॥

१. °गमणाए Bbw, without एत्तए २. एत्तए C D, also T

१ (माटी) ची ने (नानी) ची तथा इवल्लु नामनी प्रतोमां " अद्धानगमण एत्तए " ने वरले " अद्धानगमणाए "
पाठ छे २. छी, (इयत्तीक) ची ने टी प्रतोमां "एत्तए" ने वरले "एत्तए" पाठ छे.

मूळपाठः—॥ ४८ ॥ संखडिं वा संखडिपडियाए एत्तेए ॥ ४८ ॥

भावार्थः—॥ ४८ ॥ साधुने अथवा साध्वीने जेने घेर न्यात जमती होय अथवा पंगत वेठी होय त्यां जहुं न कल्पे; ते रस्ते यहुंने पण जहुं न कल्पे (कारण के त्यां जवाथी घणा दोष उपजे, लोकोने शंका पडे के साधु न्यातनी अंदर वोहरवा जता ह्यो विगेरे) ॥ ४८ ॥

अर्थः—॥ ४९ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ ए० एकलुं ॥ रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्या काले (सूर्य अस्त छते) ॥ वा० वळी ॥ व० वोहेर ॥ वि० संज्ञाय ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० अथवा ॥ वि० थंण्डल ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० वळी ॥ नि० थानकनी वोहेर नीकळवो ॥ वा० अथवा ॥ प० थानक माहे पैसेवो ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० ते साधुने ॥ अ० पोता सहित ॥ वि० वे ॥ वा० अथवा ॥ अ० पोतासहित ॥ त० त्रण साधु संघाते ॥ वा० वळी ॥ रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्यावेळाने विषे ॥ वा० वळी ॥ व० वोहेर ॥ वि० संज्ञाय ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा०

१. एतए C B also T.

१. सी, (इटालीक) वी ने टी प्रतोमा "एतए" ने बदले "एतए" पाठ छे

अथवा ॥ वि० यण्टिक ॥ सू० मूभिने विपे ॥ वा० वल्ली ॥ नि० स्यानकथी धारेर नीकळ्डुं ॥ वा० अथवा ॥
प० यानकमांशी पेसुं ॥ वा० वल्ली (कल्पे) ॥ ४९ ॥

मूळपाठः—॥४९॥ नो कप्पइ निगन्थस्स एगाणियस्स राओ वा वियाले वा बहिया
वियारभूमि वा विहारभूमिं वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा. कप्पइ से अप्पविइयस्स
वा अप्पतइयस्स वा राओ वा वियाले वा बहिया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा
निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा ॥ ४९ ॥

भावार्थः—॥ ४९ ॥ साधुने एकळा येतेज रात्रीने विपे अथवा संघ्याने विपे स्याअथयी धारेर (एटले पोते
रेळा यानकथी सामा मकानमां अथवा गाम बहार) सझाय करधाने माटे अथवा धंदिल जवाने माटे नीकळ्डुं
कल्पे नहीं अथवा पेसडु कल्पे नहीं. जरुरियात पदे वो पोता सहित वे अथवा त्रण साडु साये जडुं आवडु
कल्पे ॥ ४९ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एकली ॥ रा० रात्रीए ॥ वा० अथवा ॥

वि० सूर्यास्त पछी ॥ वा० वळी ॥ ष० स्थानकनी वाहेर ॥ वि० सझाय ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० अथवा ॥
 वि० थंण्डिल ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० वळी ॥ नि० स्थानकनी वाहेर नीकळवुं ॥ वा० अथवा ॥ प०
 थानकनी मांहे पेसवुं ॥ वा० वळी (न कळपे) ॥ क० कळपे ॥ से० ते साध्वीने ॥ अ० पोतासहित ॥ वि०
 वे साध्वी संघाते ॥ वा० अथवा ॥ अ० पोतासहित ॥ त० त्रण ॥ वा० अथवा ॥ अ० पोतासहित ॥ च०
 चार जणी थइने ॥ वा० वळी ॥ रा० रात्रे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्याकाळे सूर्यास्त पछी ॥ वा० वळी ॥
 व० वाहेर ॥ वि० सझाय ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० अथवा ॥ वि० थंण्डिल ॥ भू० भूमिने विषे ॥ वा० वळी
 ॥ नि० स्थानकनी वाहेर नीकळवुं ॥ वा० अथवा ॥ प० स्थानक मांही पेसवुं (कळपे) ॥ ५० ॥

मूळपाठः—॥ ५० ॥ नो कप्पइ निगन्थीए एगाणियाए राओ वा वियाले वा
 बहिया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा कप्पइ से अ-
 प्पबिइयाए वा अप्पत्तइयाए वा अप्पचउत्थीए वा राओ वा वियाले वा बहिया विया-
 रभूमिं वा विहारभूमिं वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा ॥ ५० ॥

भावार्थः—॥ ५० ॥ साध्वीने एकलां रात्रिने विषे अथवा संध्याने विषे स्थानकनी वाहेर (एटले पोते रहेळा

स्थानकथी सामा मकानमां अथवा गाम बहार) सझाय भूमिका अथवा थंडील भूमिकाने विये जनु आवुं कळपे नाहि. जबरियात पडे तो पोवासाहित वे अथवा ऋण अथवा चार साधीनी साये निकळुं पेससु कळपे ॥ ५० ॥

अर्थः—॥ ५१ ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साधीने ॥ वा० बळी ॥ पु० पुर्वे दिसे ॥ जा० ज्यालगे ॥ अं० अगदेश ते थंपा ॥ म० मगधदेश ते राजग्रह नगरा देश सुधी ॥ ए० विहार करवो ॥ द० दक्षिण दिसे ॥ जा० ज्यालगे ॥ की० कोसंबी नगरा देश सुधी ॥ ए० विहार करवो ॥ प० पश्चिमे ॥ जा० ज्यालगे ॥ थू० थूणा नगरीना ॥ वि० देश सुधी ॥ ए० विहार करवो ॥ उ० उचर दिसे ॥ जा० ज्यालगे ॥ कु० कुणाला ॥ वि० देश सुधी ॥ ए० विहार करवो ॥ ए० एटला सुधी ॥ आ० विहार करवो ॥ क० कळपे ॥ ए० एटला सुधी ॥ आ० विहार करवो ॥ आ० आर्य ॥ खि० क्षेत्र छे ते माटे ॥ नो० न ॥ से० तेने ॥ फ० कळपे ॥ ए० एटलाथी ॥ या० घोर केमके ज्ञान, दर्शन, चारित्रनो घटाढो याय पण ॥ ते० ते ॥ प० उपरति जो जनु पंटे तो ॥ ज० ज्यां गयां यकां ॥ ना० ज्ञान ॥ दं० दर्शन ॥ व० चारित्रनो ॥ उ० वधारो याय तेम शैय तो जनु कळपे ॥ ति० एम ॥ वे० कहुं छुं ॥ ५१ ॥

मूळ पाठः—॥ ५१ ॥ कप्पइ निगन्थाणं वा निगन्धीण वा पुरत्थिमेणं जाव

अङ्गमगङ्गाओ 'एत्तए, दक्खिण्णेणं जाव कोसम्भीओ एत्तए, पच्चत्थिमेणं जाव थूणा-
विसयाओ 'एत्तए, उत्तरेणं जाव कुणालाविसयाओ 'एत्तए. एयावयाव कप्पइ, एया-
वयाव आरिए खेत्ते; नो से कप्पइ एत्तो बाहिं. तेण परं, जत्थ नाणदंसणच्चरित्ताइ
उस्सप्पन्ति ॥ ५१ ॥ ति बेमि.

भावार्थः—॥ ५१ ॥ साधु अथवा साध्वीने पूर्व दिशे अंग देश (चंपा), मगधदेश (राजग्रही) सुधी,
दक्षिण दिशे कोसंबी नगरी सुधी, पश्चिम दिशे थूणानगरी सुधी, उत्तर दिशे कुलाणा नगरी सुधी, त्यां सुधी
विहार करवो कलपे केमके ते आर्य क्षेत्र छे. ए उपरांत अनार्य देश छे माटे विहार करवो न कलपे केमके
विहार करे तो ज्ञान, दर्शन, चारित्रनो घटाडो थाय. (अनार्य माणसनो सहवास माटे घणा दोप उपजे माटे
आर्य देशमांज विहार करवो ते उपरांत जवुं पडे तो ज्ञान, दर्शन, चारित्रनो वधारो थाय तोज जवुं कलपे एम

१. एत्तए C B also T.

१. सी (इटालीक) नी ने टी प्रतोमां " एत्तए " शब्दने बदले " एत्तए " छे.

सुघर्मास्वामी जंबुस्वामीने करतेता हवा के हे जंबू ! जेर्म में श्री महावीर देव सभिये साभळ्युं तेम हुं तुज प्रत्ये
कहुं छुं ॥ ५१ ॥

अर्थः—॥ १ ॥ क० कल्प सूत्रनो ॥ प० प्रथम ॥ व० वहेसो ॥ स० पुरो ययो ॥ १ ॥

मूळ पाठः—॥ १ ॥ कप्ये पढमो उद्वेसओ समत्तो ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ १ ॥ बृहत् कल्प सूत्रनो पेशेळां वहेसो पुरो ययो ॥ १ ॥

॥ इति बृहत् कल्पसूत्र पढमो उद्वेसओ समत्तो ॥

॥ अथ बृहत्कल्प सूत्रा विद्मो उद्देशो. ॥

(बृहत्कल्प सूत्रनो बीजो उद्देशो.)

अर्थः—॥ १ ॥ उ० उपाश्रयनी ॥ अ० मर्यादा माहे ॥ व० आगमनेने विप्रे ॥ सा० साळि (डांगर)
॥ वा० अथवा ॥ वी० व्रीही (चोखानी जात) ॥ वा० अथवा ॥ सु० मग ॥ वा० अथवा ॥ मा० अडद ॥
वा० अथवा ॥ ति० तल ॥ वा० अथवा ॥ कु० कुलधि (कळथी) ॥ वा० अथवा ॥ गो० वडं ॥ वा० अ०
थवा ॥ ज० जव ॥ वा० अथवा ॥ ज० जव ॥ ज० जव धान्य विशेष (एटलां धान्य) ॥ वा० वळी ॥ ओ०
नाख्यां होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० विपर्यो होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० सघळें पसरलां होय ॥ वा० अथवा ॥
वि० पग मुकवानो ठाम न होय ॥ वा० वळी ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि०
साध्वनि ॥ वा० वळी ॥ अ० हायनी रेखा मृके तेटलो जघन्य काळ ॥ अ० पण (एटले लगार मात्र पण) ॥
व० रक्षुं (न कल्पे) ॥ ? ॥

मूळ पाठः—॥१॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए सालीणि वा वीहीणि वा सुग्गाणि वा मासाणि वा तिलाणि वा कुलत्थाणि वा गोह्रूमाणि वा जवाणि वा जवजवाणि वा 'ओखिण्णाणि वा 'विखिण्णाणि वा विइगिण्णाणि वा विप्पइण्णाणि वा, नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा, अहालन्दमवि वत्थए ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ १ .। (प्रथम लेश्यामां आहार स्थानक आश्री कसुं धीजे लेशे विशेष करे छे.) उपाश्रय (अपासरानी) अंदर नीचे देखांडेला धान्य विखर्या होय तो शु कावुं ते करे छे. उपाश्रयनी अंदर (१) द्वांगर, (२) व्रीही (चोखानी जात), ३ मग, ४ अडद, ५ तक, ६ कळथी (कुलथी), ७ घउ, ८ जव, ९ जवजव धान्य नाख्या होय, विखर्या होय, सघळे पसरेलां (छुटा छुटा वेरेळां) होय, पण मुकवानी जग्या

१ ओक्खिता° and विखिता° T B विकिणा° B B b w

१ टा ने इटालीक वा नामनी प्रतोमा "ओखिण्णाणि" ने ' विखिण्णाणि" ने बदळे "ओक्खिताणि" ने "विखिलताणि" एहयो पाठ छे (इटालीक) यी, (मोटी) यी, (नानी) यी ने इबस्यु नामनी प्रतोमां " विखिण्णाणि " ने बदळे " विखिण्णाणि " पाठ छे

पण न होय तेवा स्थानकमां साधु अथवा साध्वीने वळी हाथनी रेखा पाणीए पलरेली होय ते सुकतां जेटली-
वार लागे तेटलो वखत पण तेमां र्हेवुं नहीं ॥ ? ॥

अर्थः—॥ २ ॥ अ० हवे ॥ पु० वळी ॥ ए० एम ॥ जा० जाणे ॥ नो० नहीं ॥ ओ० नाख्यां होय ॥
नो० नहीं ॥ वि० विपर्यां होय ॥ नो० नहीं ॥ वि० सघळे पसर्यां होय ॥ नो० नहीं ॥ वि० पग मुकवाना
ठाम (न) होय (एटले पग मुकवानो ठाम होय) ॥ रा० (एक पासे लांबो) दगलो ॥ क० कर्षो होय ॥ वा०
अथवा ॥ पु० उंचो दगलो ॥ क० कर्षो होय ॥ वा० अथवा ॥ भि० भीत (पधीत) लगे दगलो ॥ क०
कर्षो होय ॥ वा० अथवा ॥ कु० कुंडलीने आकारे दगलो ॥ क० कर्षो होय ॥ वा० अथवा ॥ ल० (उपर)
राख प्रमुखनी रेखा करी होय ॥ वा० अथवा ॥ मु० माटी प्रमुखनी मुद्रा छाप रेखा करी होय ॥ वा० अ-
थवा ॥ पि० लुगडे करी दांकी मुक्यां होय ॥ वा० तो वळी ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥
नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ हे० शीयाळो ॥ गि० उन्हाळो ॥ व० र्हेवुं (कल्पे) ॥ २ ॥

मूळपाठः—॥ २ ॥ अह पुण एवं जाणेजा-नो ओसिण्णाइं नो विखिण्णाइं
नो विइगिण्णाइं नो विप्पइण्णाइं, रसिकडाणि वा पुञ्जकडाणि वा भित्तिकडाणि वा

छलियकडाणि वा लञ्छियाणि वा सुद्धियाणि वा पिहियाणि वा, कप्पइ निगन्थाणवा
निगन्थीण वा हेमन्तागिम्हासु वत्थए ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ पण एम जाणे जे उपर देखादेखा मकानर्मा उपर घतावेला घान्य भरेलां छे पण जेप
तेम नारुणां न होय, विलेरेलां न होय, सखळं पसरेलां न होय, पग मुकवानी जग्या होय, एक वाजु उपर
खंबो दगळो कर्यो होय अथवा उंचो दगळो कर्यो होय, अथवा भींत (साथे) लगतो दगळो कर्यो होय अथवा
कुदळ (कुटली) ने आकारे दगळो कर्यो होय, अथवा उपर राख प्रमुख नाखेली होय, माटो प्रमुखनी
मुद्रा (छाप) करी होय अथवा लुगटायी ठकिल होय ते स्थानकर्मा सायु अथवा साध्वीने शीयाळे उनाळे
रेरेवु कल्पे ॥ २ ॥

अर्थः—॥ २ ॥ अ० हवे ॥ पु० वळी ॥ ए० एम ॥ जा० जाणे जे ॥ नो० नयी ॥ रा० राशी (एक
पासे खांबो दगळो) ॥ क० कर्यो ॥ नो० नयी ॥ पु० उंचो दगळो ॥ क० कर्यो ॥ नो० नयी ॥ थि० भीत
(पछीत) दगे दगळो ॥ क० कर्यो ॥ नो० नयी ॥ कु० कुटलीने आकारे दगळो ॥ क० कर्यो पण ॥ को०
कोठामहि ॥ उ० (घान्य) घाखुं (मर्यु) होय ॥ वा० अथवा ॥ ए० पाळा मदि ॥ उ० घाखुं (मर्यु)
होय ॥ वा० अथवा ॥ मं० वांसना कडा मदि ॥ उ० घाखु (मर्यु होय) ॥ वा० अथवा ॥ पा० (उपरते माले) ॥

माळे भर्या होय अथवा कोठा धीनेर्यां भर्या छे ते छाण माटीए क्ळीपा होय, राख प्रसुखे रेखा करी होय (राखपी दांक्या होय) अथवा मोठां उपर माटी प्रसुखनी छाप रेखा मुद्रा करी होय (मोठां माटीए क्ळीपी बंध कर्या होय) अथवा लुगटे करी दाक्या होय एहवां स्थानक होय तो ते ठेकाणे साधु अथवा साध्वीनि चोमासुं रेहेतुं वळी कळये ॥ १ ॥

अर्थः—॥ ४ ॥ ल० लपाथयनी ॥ अ० मर्पादा मारे ॥ व० आगमने विपे ॥ सु० मदिरा ॥ वि० आचतना ॥ कुं० कुंभ घटा होय ॥ वा० अथवा ॥ सो० पाटा मदिरा ॥ वि० अचितना ॥ कुं० कुंभ (घटा) होय ॥ वा० वळी ॥ ल० (ग्रहस्ये) मुख्या ॥ सि० होय ॥ नो० न ॥ क० कळये ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा० वळी ॥ अ० क्षण मात्र ॥ अ० पण ॥ व० रेहेतुं (न कळये) ॥ हु० वाहर धीजो ॥ य० वळी ॥ ल० लपाथय ॥ प० गवेपतां (शोधतां) थर्का ॥ नो० न ॥ छ० (वीशुं यानक पासे) मळे ॥ ए० एम (होय तो) ॥ से० तेने (पुर्वोक्त स्थानक मदि) ॥ क० कळये ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० घे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ वा० वळी ॥ व० रेहेतुं (कळये जर मदि) ॥ नो० न ॥ से० ते (साधु) साध्वीनि ॥ क० कळये ॥ प० लपरात ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० घे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व० रेहेतुं (न कळये) ॥ जे० ते ॥ तं० त्यां ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥

हु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ प० उपरांत (जेटकी अधिक) ॥ व० रहेंतो ॥ से० तेहने ॥ स० नेटका दीवसनो ॥ छे. चारित्रिनो छेद ॥ वा० अथवा ॥ प० तपनुं प्रायश्चित आवे ॥ वा० वळी ॥ ४ ॥

मूळ पाठः—॥ ४ ॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए सुरावियडकुम्भे वा सोवीरय-
वियडकुम्भे वा उवनिखित्ते सिया, नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा अहाल-
न्दमवि वत्थए. इरुत्था य उवस्सयं पडिलेहमाणे नो लभेज्जा, एवं से कप्पइ एगरायं
वा डुरायं वा वत्थए, नो^१ से कप्पइ परं एगरायाओ वा डुरायाओ वा वत्थए, जे तत्थ
एगरायाओ वा डुरायाओ वा परं^२ वसेज्जा, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ ४ ॥

भावार्थः—॥ ४ ॥ साधु अथवा साध्वनि रहेवाना उपाश्रयनी अंदर ग्रहस्थे अचित दाखना घडा मुकेळा होय के अचित ताडीना घडा मुकेळा होय तो ते जग्याए साधु अथवा साध्वीए क्षण मात्र पण रहेतुं नही

१. नो से कप्पइ परं—वत्थए omitted in T Bbw. २ वसइ for वसेज्जा in T Bbw.

१. टी, (भोटी) धी, (नानी) धी तथा डवल्यु प्रतोमां “ नो से कप्पइ परं एगरायाओ वा डुरायाओ वा वत्थए ” ए शब्दो नथी. २ टी, (भोटी) धी, (नानी) धी ने डवल्युनी प्रतोमां “ वसेज्जा ” ने बदले “ वसइ ” छे.

(पण एटलुं विशेषके गामनी अंदर अथवा गामनी बाहेर धीलुं स्यानक शोधे), जो धहार (शोध करता) धीलुं स्यानक न मळे तो साधु अथवा साध्वीने एक रात्री अथवा वे रात्री (ते स्यानकर्मां जर माटे) रोहें कळपे ते साधु अथवा साध्वीने एक रात्री जथवा वे रात्री उपरांत ते स्यानकर्मां रोहें कळपे नहीं. जे साधु अथवा साध्वी तेवां स्यानकर्मां एक रात्री अथवा वे रात्री उपरांत (जेटळा दीवस अधिक) रोहे तेहेने तेटळा दीवसतुं छेदतुं अथवा तपंतुं प्रायश्चित आवे (आ जगाए समजवातुं एम छे जे साधु गामदा प्रमुखर्मां जतां कोइ अनार्थ मामादिकर्मां जइ चढया होय तो ते जग्या ए वस्ती शोधतां आवुं कारण धने तो एक रात्री, वे रात्री रहीं तरत चालया जनु पण वे रात्री उपरांत रोहे तो जेटळा दीवसतुं छेव प्रायश्चित आपवार्मां आवे तेटळा दीवस दीक्षार्मांयी ओछा करे ॥ ४ ॥

अर्थः— ॥ ५ ॥ उ० उपाश्रयनी ॥ अ० मर्षादा महि ॥ व० आगमनेने विये ॥ सी० सीतळ ॥ उ० पाणीना ॥ वि० अचित ॥ कुं० कुभ (घटा) ॥ वा० अथवा ॥ उ० उन्हा ॥ उ० पाणीना ॥ वि० अचित ॥ कुं० घटा (नाहवाना) ॥ वा० वळी ॥ उ० (ग्रहस्ये) (थाप्या) सुयया ॥ सि० होय ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अ० क्षण मात्र ॥ अ० पण ॥ व० रोहें (न कळपे) ॥ दु० बाहर धीजो ॥ य० धळी ॥ उ० उपाश्रय ॥ प० गवेषतां (शोधतां) ; एकां ॥ नो० न ॥ क०

(वीजुं स्थानक पासे) मळे (मळे नहीं) ॥ ए० एम (होय तो) ॥ से० तेने (पुर्वोक्त स्थानक माहे) ॥
 क० कल्पे ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व० रहेतुं (कल्पे)
 (जरूर माटे) ॥ नो० न ॥ से० ते (साधु) ने ॥ क० कल्पे ॥ प० उपरांत ॥ ए० एक ॥ रा०-
 रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व० रहेतुं (न कल्पे) ॥ जे० जे ॥ त०
 त्यां ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ प० उपरांत (अधिक) ॥
 व० रहे तो ॥ से० तेने ॥ स० तेव्हा दीवसनो ॥ छे. चारित्रनो छेद ॥ वा० अथवा ॥ प० तपतुं प्रायश्चित्त
 आवे ॥ वा० वळी ॥ ५ ॥

सूळपाठः— ॥ ५ ॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए सीओदगवियडकुम्भे वा उसि-
 णोदगवियडकुम्भे वा उवनिक्खित्ते सिया, नो कप्पइ निगन्थाए वा निगन्धीण वा
 अहालन्दमवि वत्थाए. हुस्सा य उवस्सयं पडिल्लेहमाणे नो लभेज्जा, एवं से कप्पइ
 एगरायं वा दुरायं वा वत्थाए, नो' से कप्पइ परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थाए.

१. नो से कप्पइ परं—वत्थाए omitted in T.

१. टी नामनी प्रतमां “ नो से कप्पइ परं—वत्थाए ” षा शब्दो नृथी.

जे तत्प्राग्वयाधो वा दुरायाओ वा परं वसेज्जा, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ ५ ॥

भावार्थः—॥ ५ ॥ उपाश्रयनी मर्यादा मांही ग्रहस्ये टाढा अशित पाणीना घटा भर्या होय, उन्हा अशित पाणानी घटा भर्या होय (एटले गृहस्थनु पाणीयावं समज्जु) ते जग्याए साधु अथवा साध्वीए लगाणमात्र पण रेहेंतु कळपे नही. जो बहार धीजां स्थानकनी शोध करतां न मळे तो पुर्वोक्त स्थानकर्मा एक रात्री अथवा वे रात्री रेहेंतु (कळपे). एक रात्री के वे रात्री उपरांत ते साधु साध्वीने ते स्थानकर्मा रेहेंतु कळपे नही. जे साधु अथवा साध्वी तेवा स्थानकर्मा एक रात्री अथवा वे रात्री उपरांत (जेटळा दीवस अधिक) रेरे तेहने तेटळा दीवसनु छेदहंतु अथवा सपनु प्रायश्रित आवे (आ शब्दो सर्वे अपवाद उत्सर्ग समज्जा एटके जे वातनी ना पाडी तेज वस्तुनी कारणथी हा पाडी एम समज्जु) ॥ ५ ॥

अर्थः—॥ ६ ॥ उ० उपाश्रयनी ॥ अ० मर्यादामांदि ॥ व० आगमने विये ॥ स० आखी ॥ १० रात्री ॥ जो० अग्नि ॥ शि० बळती होय ॥ नो० न ॥ फ० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने

१ वसह for वसेज्जा in T १ टा नामनी प्रतमां " वसेजा " ने वरुळे " वसह " शब्द ऐ

॥ वा० वळी ॥ अ० क्षणमात्र ॥ अ० पण ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ हु० बाहार वीजो ॥ य० वळी ॥ उ०
उपाश्रय ॥ प० गवेपता (शोधता) थकां ॥ नो० न ॥ ल० (वीजुं स्थानक पासे) मळेतो ॥ ए० एम होय
तो ॥ से० तेने (पुर्वोक्त स्थानक माहे) ॥ क० कल्पे ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥
रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व० रहेवुं (कल्पे) जरुरियात माटे ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने (साधुने) ॥ क०
कल्पे ॥ प० उपरांत ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ हु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व०
रहेवुं (न कल्पे) ॥ जे० जे ॥ त० त्यां ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ हु० वे ॥ रा० रात्री ॥
वा० वळी ते ॥ प० उपरांत अधिको ॥ व० रहेतो ॥ से० तेने ॥ स० तेटला दीवसनो ॥ छे० चारित्रनो छेद
॥ वा० अथवा ॥ प० तपहुं प्रायश्चित आवे ॥ वा० वळी ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ ६ ॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए सवराइए जोई क्षियाएज्जा,
नो कप्पइ निगगन्थाण वा निगगन्थीण वा अहालन्दमवि वत्थाए. हुत्था य उवस्सयं
पडिलेहमाणे नो लभेज्जा, एवं से कप्पइ एगरायं वा डुरायं वा वत्थाए. नो से कप्पइ

१. °राईए C T. १. छी ने टी नामनी प्रतोमां “ राइए ” ने वदले “ राईए ” शब्दो छे.

परं एगरायाओ वा दुरायाओ वा वत्थए. जे तत्थ एगरायाओ वा दुरायाओ वा परं वसेज्जा, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥ ६ ॥

भावार्थः—॥ ६ ॥ उपाश्रयनी मर्यादा माहि आखी रात्री अग्नि बळती होय तो सेधी जग्याए साधु सान्धीए लगार मात्र पण न रहेतुं. बाहार धीलुं स्यानक शोधतुं. शोधतां न मळे तो पुर्वोक्त स्यानक माहि एक रात के वे रात जरूयात तरिले रहेतु कल्पे. एक रात के वे रात उपरांत साधु साध्वीने ते स्यानकर्मां रहेतु कळपे नही, जे साधु साध्वी तेवा स्यानकर्मां एक रात के वे रात उपरांत (जेटळा दीवस अधिक रहे) तेहने तेटळा दीवसतुं छेद मायश्चित्त अथवा तपनु पापश्चित्त आवे ॥ ६ ॥

अर्थः—॥ ७ ॥ उ० उपाश्रयनी ॥ अ० मर्यादाग्रहि ॥ व० आगमने विपे ॥ स० आखी ॥ रा० रात्री ॥ प० दीने ॥ दि० बळतो होय ॥ नो० न ॥ क० कल्पे । नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥ अ० सण मात्र पण ॥ व० रहेतुं (न कल्पे) ॥ हु० बाहर धीजो । य० बळी ॥ उ० उपाश्रय ॥ ए० गवेखतां (शोधतां) थकां ॥ नो० न ॥ ल० (बीलु स्यानक पासे) मळे तो ॥ ए० एम होयतो ॥ से० तेने (पुर्वोक्त स्यानक माहि) ॥ क० कल्पे ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ हु० वे रात्री

॥ वा० वळी ॥ व० र्हेतुं (कल्पे जरूरीयात माटे) ॥ नो०, नही ॥ से० तेने (साधुने) ॥ क० कल्पे ॥
 प० उपरांत ॥ ए० एक ॥ रा० रात्री ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा० वळी ॥ व० र्हेतुं
 (न कल्पे) ॥ जे० जे ॥ त० त्यां ॥ ए० एक ॥ रा० रात्रां ॥ वा० अथवा ॥ दु० वे ॥ रा० रात्री ॥ वा०
 वळी ते ॥ प० उपरांत अधिक ॥ व० रहे तो ॥ से० तेने ॥ स० तेटला दीवसनो ॥ छे० चारित्रनो छेद ॥
 वा० अथवा ॥ प० तपनुं प्रायश्चित आवे ॥ वा० वळी ॥ ७ ॥

मूळ पाठः—॥७॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए सन्तराए' पईवे दिप्पेज्जा, नो
 कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा अह्वालन्दमन्नि वत्थाए. हुत्था य उवस्सयं पडि-
 लेहमाणे नो लभेज्जा, एवं से कप्पइ एगरायं वा दुसयं वा वत्थाए, नो से कप्पइ परं
 एगरायाओ वा दुसयाओ वा वत्थाए. जे तत्थ एगरायाओ वा दुसयाओ वा परं व-
 सेज्जा, से सन्तरा छेए वा परिहारे वा ॥७॥

१. ०राईए. C T. १. सी ने टी नामनी प्रतोना " राइए " ने पदले " राईए " पाठ छे.

भाशार्थः—॥७॥ उपश्रयनी मर्यादामाहि आखी रानी दीबो बळतो होय तो तेचा स्थानकर्मा साधु अ-
यवा साध्वीएँ छगार मात्र पण न रहेवुं. वाशर वीजुं स्थानक शोधवुं, शोधता न घळे तो पुर्वोक्त स्थानक माहे एक
रात के दे रात जरियात तरिखि रहेवुं कल्पे' एक रात के वे रात उपरांत साधु साध्वीने ते स्थानकर्मा रहेवुं
कल्पे नही, जे साधु साध्वी तेर्वा स्थानकर्मा एक रात के वे रात उपरांत (जेठ्या दीवस अधिक) रहे तेहेने
तेठ्या दीवसतुं छेद प्रायश्चित्त अथवा तपतुं प्रायश्चित्त आवे ॥ ७ ॥

अर्थः—॥ ८ ॥ वृ० उपाश्रयनी ॥ अ० मर्यादामाहे ॥ व० आगमने विपे ॥ पि० लाहुआ प्रमुल ॥
वा० अथवा ॥ लो० लुवायी हाय खरढाय तेयी चीज (चुरसु-लाफसी शीरो) ॥ वा० अथवा ॥
स्त्री० दुध ॥ वा० अथवा ॥ द० दर्शी ॥ वा० अथवा ॥ स० घी ॥ वा० अथवा ॥ न० मापण ॥ वा० अथवा
॥ ते० तेल ॥ वा० अथवा ॥ फा० गोल ॥ वा० अथवा ॥ पू० पुढला प्रमुल ॥ वा० अथवा ॥ स० तलनी
सांकळी ॥ वा० अथवा ॥ सि० शीखंड ॥ वा० वळी ॥ ओ० माटली भरी मुख्या होय ॥ वा० अथवा ॥ वि०
ठाम विखरान्या होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० (सांकळी जग्योमा) सघळे पसरेला होय ॥ वा० अथवा ॥ वि०
पण मुक्कवानो ठाम (जग्या) न होय ॥ वा० वळी पशवी जग्याप ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधु ॥
वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अ० क्षणमात्र ॥ अ० पण ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ ८ ॥

मूळपाठः—॥८॥ उवस्सयस्स अन्तो वगडाए पिण्डए वा लोयए वा खीरं वा दहिं वा सप्पि वा नवणीए वा तेहे वा फ़ाणियं वा पूवे वा सक्कुली वा सिहिरिणी वा ओखिण्णाणि वा विक्खिण्णाणि वा विइगिण्णाणि वा विपइण्णाणि वा, नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा अहालन्दमवि वत्थए ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ उपाश्रयनी मर्यादामाहि लाडु प्रमुल, लुत्राथी हाथ खरडाय तेवी चीज (चुरमु लफशी शीरो वगेरे, दुध, दही, घी, मांखण, तेक, गोक, पुडळ, तल सांकळी अथवा शीखंड एटलावानांनी माटलीयो भरी मुक्की होय, ठाम भरी ठेकाणे ठेकाणे विलेयी होय, सांकडी जग्यामां सवळे पसेरेलां होय अथवा सवळे पसेरेलां होइ पग मुकवानी जग्या न होय तेहवां स्थानके साधु अथवा साध्वीने क्षण मात्र पण रहेतुं न कळपे ॥ ८ ॥

१. खीरे TBb. २. फाणिए TBb. ३. सीहरणी TB.

१ टी, (मोटी) ची, नानी ची ने उवल्यु प्रतोमां “ सीरे ” ने बदले “ सीरे ”. २. टी, (मोटी) ची, नानी ची ने उवल्यु प्रतोमां “ फाणियं ” ने बदले “ फाणिए ”. ३. टी ने (इटलीक) ची प्रतोमां “ सिहिरिणी ” ने बदले “ सीहरणी ” पाठ छे.

अर्थः—॥ ९ ॥ अ० हवे ॥ पु० बळी ॥ ए० एम ॥ जा० ज्ञाने ॥ नो० न ॥ ओ० माटळीपांही नां-
 ल्या होय भिगेरे ४ पण ॥ रा० राधी (एक बाहु दगळो) ॥ क० रुरी मुख्या होय ॥ वा० अयबा ॥ पु० उंचो
 दगळो ॥ क० कर्षो होय ॥ वा० अपवा ॥ भि० भीत लगतो दगळो ॥ क० कर्षो होय ॥ वा० अयबा ॥
 कु० कुंदल (कुंदली) ना आकारे दगले ॥ क० कर्षो होय ॥ वा० अयबा ॥ छ० राखनी रेखा करी होय
 (राखे करी छाया होय) ॥ वा० अयबा ॥ मु० मुख वपरे माटी प्रमुखनी मुद्रा छाप के रेखा करी होय
 ॥ वा० अयबा ॥ पि० लुगटे करी दांयबा होय ॥ वा० बळी वो ॥ क० कळपे ॥ नि० सायुने ॥ वा० अयबा
 ॥ नि० साधने ॥ वा० बळी ॥ हे० शीपाळो ॥ गि० उनाळो ॥ व० रोखुं (कळपे) ॥ ९ ॥

मूळपाठः—॥९॥ अह पुण एवं जाणेज्जा-- नो ओलिण्णाइं' ४ रासिकडाणि वा
 पुअकडाणि वा भित्तिकडाणि वा छलियकडाणि वा लड्डियाणि वा मुदियाणि वा
 पिहियाणि वा. कथइ निग्गन्थाण वा निग्गन्धीण वा हेमन्तगिम्हासु वरथए ॥९॥

भावार्थः—॥ ९ ॥ हवे एम वळी जाणे जें स्थानकनी अंदर मुकेली लपली वस्तुओ ठेकाणे ठेकाणे माटली विगेरे भरी मुकी नथी, ठाम भरी विखरेली नथी, सांकडी जग्यामां सघळे पसरेली नथी, पग मुकवानो ठाम छे, वळी एक बालु ढगलो करी मुकी छे, उंचो ढगलो करी मुकी छे, भीतने लगतो ढगलो करी मुकी छे, कुंढळने आकारे ढगलो करी मुकी छे, वळी-तेना उपर राखनी रेखा करी छे (राखे कशें छंदिल छे), माटी प्रमुखे मुद्रा रेखा करी छे (छंदिल छे) अथवा लुगडे करी ढांकी छे एवी रति गोठवण करेल होय तो से स्थानकमां साधुने अथवा साध्वीने शीयाळे उनळे रवेहुं कल्पे ॥ ९ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ अ० हवे ॥ पु० वळी ॥ ए० एम ॥ जा० जाणे ॥ नो० नथी ॥ रा० रासि ॥ क० कीधी विगेरे '४' ॥ को० कोठा माहि ॥ उ० भर्था होय ॥ वा० अथवा ॥ प० पाळा माहि ॥ उ० भर्था होय ॥ वा० अथवा ॥ म० वांसना कडा माहि ॥ उ० भर्था होय ॥ वा० अथवा ॥ मा० उपरने माळे ॥ उ० भर्था होय ॥ वा० अथवा ॥ कुं० कुंभने आकारे भाजन कोठी माहि ॥ उ० घाल्यां होय ॥ वा० अथवा ॥ क० घडा मांही ॥ उ० मुद्रयां होय ॥ वा० अथवा ॥ ओ० कोठा प्रमुख माटी नांखी छांण माटीए लींण्यां होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० वारणां माटीए लींण्यां होय ॥ वा० अथवा ॥ ल० राप प्रमुखनी रेखा करी होय ॥ वा० अथवा ॥ मु० मुख उपर माटी प्रमुखनी मुद्रा रेखा करी होय ॥ वा० अथवा ॥ पि० लुगडे करी ढांम्यां होय ॥ वा० वळी ॥

क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ घा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥ घा० चोमासु ॥ घ० रवेडुं
(कल्पे) ॥ १० ॥

मूळ पाठः—॥ १० ॥ अह पुण एवं जाणेजा-नो रासिकडाइं ४ कोड्राउत्ताणि
वा पछाउत्ताणि वा मथाउत्ताणि वा मालाउत्ताणि वा कुम्भित्ताणि वा करभित्ताणि
वा ओलित्ताणि वा विलित्ताणि वा लडिछयाणि वा सुद्धियाणि वा पिहियाणि वा,
कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा वासावासं वत्थए ॥ १० ॥

भाषार्थः—॥ १० ॥ बळी एम जाणे जे दालां नथी कर्यां विगेरे ४ पण कोठ मरि भर्या होय, पाळा
मरि भर्या होय, घांसना माचा मरि भर्या होय, उपळा मळे भर्या होय, फोठी मरि घादर्या होय अथवा घडा
मरि भर्या होय ते पण छाण माठीए खीप्पां होय के राल प्रमुखे रेखा करी होय के माटी प्रमुखनी मुख
उपर मुद्रा करी होय के बलादिके दाकर्या होय तो साधु अथवा साध्वीने चोमासु रवेडुं (कल्पे) ॥ १० ॥

(आ उपश्रय नहीं पण ग्रहस्थानां घर समर्थां).

अर्थः—॥ ११ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ अ० हेंडे ॥ आ० पंथी लोको आनीने

उतरता होय ॥ गि० ते घरने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वि० चारे दिसाए उघाडुं होय एहवा ॥ गि० घरने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वं० वांसडा खपेडाने ॥ मू० मूळे ॥ वा० अथवा ॥ रु० आंवादिकने ॥ मू० तळे ॥ वा० अथवा ॥ अं० कांइक ढांकी वाकी उघाडी नीची भीतवाळी कोइ मांहे उतररी आवे एहवे ठामे ॥ वा० वळी ॥ व० रहेवुं (न कल्पे) ॥ ११ ॥

मूळ पाठः—॥ ११ ॥ नो कपइ निगन्धीणं अहे आगमणगिहंसि वा वियड-
गिहंसि वा वंसीमूळंसि वा रुखसमूळंसि वा अ०भावगासियंसि वा वत्थए ॥ ११ ॥

भावार्थः—॥ ११ ॥ साध्वनि मुसाफर काको हेठे उतरता होय तेवा घरने विपे, चारे दिसाए उघाडुं होय तेवा घरने विपे, वांसना खपेडानी नीचे अथवा आंवादिक झाडने तळे अथवा कांइक ढांकी कांइक उघाडी नीची भीतवाळी कोइ अंदर उतररी आवे एहवी जग्याए (शियळनी रक्षा माटे) रहेवुं (न कल्पे) ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ अ० हेठे ॥ आ० पंथी लोक आर्वाने उतरता होय ॥ गि० ते घरने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वं० वांसना खपेडाने ॥ मू० मूळे ॥ वा० अथवा ॥ रु० आंवादिकने

॥ मू० तळे ॥ वा० अथवा ॥ अ० कांइक दांकी धाकी उघाढी नीची भींत कोइ मरि उतरी आवे एहवे ठामे ॥
वा० बळी ॥ ष० र्हेतुं (कळपे) ॥ १२ ॥

मूळ पाठः—॥ १२ ॥ कण्पइ निगन्याणं अहि आगमणगिंहंसि वा वंसीमूळंसी
वा रुक्खमूळंसि वा अम्भावगासियसि वा वत्थए ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ १२ ॥ साधुने पथी घुसाफर लोको हेठे आधी उतरता होय तेहेवा घरने विषे, चारे बाजु
उघाडु होय तेवा मकानमा, घांसना खेपेडा नीचे, झाड तळे अथवा कांइक दांकी कांइक उघाढी नीची भींत-
धाळी जेमा कोइ उतरीने आवी शके एहवी जग्याए (निर्भयपणा माटे ने धियळनी रक्षा माटे) र्हेतुं कळपे,
॥ १२ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ ए० एक ॥ सा० ग्रहस्थतुं स्थानक होय तो ॥ पा० तेहेना घरनो आहार न लेवो ॥
दो० वे ॥ ति० त्रण ॥ च० चार ॥ प० पांच जणातुं ॥ सा० स्थानक होय तो ॥ पा० पांच घर तजवा ॥
(के शुं करवु तेनो उत्तर कहे छे) ॥ ए० एक ॥ त० ते पांच माहिथी ॥ क० सेज्यांतरपणे ॥ ठ० यापवो ॥
(एटले तेने घर आहार न लेवो) ॥ अ० घांकीना घर आहारने अर्थे ॥ नि० भवेश करवो (आहार लेवो)
॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ १३ ॥ एगे सागरिष पारिहारिण, 'दो तिणिण चत्तारि' पञ्च सा-
गारिया पारिहारिया; एगं तत्थ कप्पागं ठवइत्ता अवसेसे निविसेज्जा ॥ १३ ॥

भावार्थः—॥ १३ ॥ हवे उपर बतवेलां स्थानकमां उतरवुं कहुं' पण कोनी रजार्थो उतरवुं ते अधिकार
कहे छे. मकानना घणीनी आशा लइ मकानमां उतरवुं. ते आशा आपनारत्ते सेज्यांतर कहीए अथवा स्थानक
नो दातार कहीए. कारणके अन्नना दातार घणा छे पण स्थानकना दातार बहु थोडा होय छे. आवा एक
सेज्यांतरना घरनो आहार न लेवो, (आंही प्रश्न थाय छे जे शुं तेने नीच पायरीमां गण्यो ! तो कहे, ना, जेणे
स्थानक आपुं तेनोज आहार लेवानो रीवाज होय तो घणोजग्याए साधुने स्थानक मळवुं दुर्लभ थइ पडे अथवा
आहार लेतां घणां दोप उपजे जेथी सेज्यांतरनो आहार न लेवो). वळी शिष्य पूछे छे के हे स्वामी ! आपे कहुं
के जे घरनो मालेक होय तेनी रजा लेवी, तेने सेज्यांतर गणवो अने तेना घरनो आहार पाणी न लेवो एतो
ठोक पण कोइ स्थानक, वे अथवा त्रण अथवा चार अथवा पांच जणानी मालेकहुं होय एटले के कोइ मकान

१. दोन्नि B. '२. पञ्च only in TB. १. वी (इटालीक) नामनी प्रतमां " दो " ने बदले " दोन्नि " शब्द छे. २ टी ने (इटालीक) वी नामनी प्रतोमांज. " पम. " शब्द छे.

પંચતું હોય તો સેડ્યાતર કોને ગણવો ? ઉત્તર—તે પાંચ મધ્યેથી એક જણની આજ્ઞા લેવી ને તેને સેડ્યાતર ગણવો અને તેને ઘેર આહાર ન લેવો, ઘીના ચાકીના રહ્યા તે સર્વે ઘરનો આહાર લેવો ॥ ૧૨-॥

અર્થ:—॥ ૧૪ ॥ નોં ન ॥ ક્રં કલ્પે ॥ નિં સાધુને ॥ ઘાં અપવા ॥ નિંસાધ્વીને ॥ વાં ષલ્લી ॥ સાં સેડ્યાતરનો ॥ વિં આહાર ॥ ઘં ઘર બહાર ॥ અં નથી ॥ નીં કાઢવો ॥ સં ઘંજા ઘરના પિંટ (આહાર) સાથે મેલ્યો હોય (અથવા ઘીજાને તે આહાર આપ્યો હોય) ॥ પં-લેવો (ન કલ્પે કેપકે સેડ્યાતરના ઘરનાં રહ્યો છે તે માટે) ॥ ૧૪ ॥

મૂઠપાઠ:—॥ ૧૪ ॥ નો કલ્પઈ નિગન્યાણ વા નિગન્યાણ વા સાગારિયપિહં વહિયા અનીહં સંસદું પહિગાહેત્તણ ॥ ૧૪ ॥

માર્વાર્થ:—॥ ૧૪ ॥ સાધુને અથવા સાધ્વીને સેડ્યાતરના ઘરનો આહાર (પાળી ન કલ્પે તેમાં વલ્લી “ અનીહટ અસંસદ ” એ શબ્દો ઉપરથી ચૌભંગી યાય છે તે ચાર માંગા મધ્યે ઘીજો માંગો નિશ્ચયથી દોષિત છે માટે સર્વથા ધર્મવો, પેરેલો ને ત્રીજો માંગો એ બે માંગા બ્યવહારથી દોષિત છે પણ નિશ્ચયથી દોષિત નથી તો પણ ધર્મવા અને ઘોયે માંગે આહાર લેવો કલ્પે તે દેસાટે છે—પેરેલો માંગો કરે છે. તે સેડ્યાતરનો આહાર-

घरनी बाहेर काढ्यो नथी (घरमांज छे) पण ते आहार बीजा कोईना घरना आहार साये भेळ्यो होय (अथवा बीजा कोईने ते आहार आपी चुक्यो होय) एटले के ते आहार बीजानो थयो सेज्यांतरनो नही ते पण साधु के साध्वीए न वोहरवो कारण के सेज्यांतरना घरमां छे, घर बहार काढ्यो नथी, तेथी दुनीयाने शंका उपजे के साधु सेज्यांतरना घरनो आहार वोहरे छे ते माटे ए व्यवहार दोष वर्जवो ॥ १४ ॥

अर्थः—॥ १५ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वनि ॥ वा० वळी ॥ सा० सेज्यांतरनो ॥ पि० पिण्ड (आहार) ॥ व० बाहेर ॥ अ० नथी ॥ नी० काढ्यो ॥ अ० नथी ॥ सं० बीजाना घरना पिंड (आहार) साथे भेळ्यो (अथवा बीजाने ते आहार आप्यो नथी) ते सेज्यांतर पिंड सर्वथा सेज्यांतरनो अने सेज्यांतरना घर मांहि रह्यो छे ते माटे ॥ प० लेवो (न कल्पे) ॥ १५ ॥

मूळ पाठः—॥१५॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा सागारियिपिण्डं बहिया अनीहडं असंसदुं पडिगाहेत्तए ॥१५॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ सेज्यांतरनो आहार तेना घरमांथी बाहेर काढ्यो पण न होय, बीजाना घरना आहार साथे भेळ्यो न होय (अथवा ते आहार बीजा कोईने आप्यो पण न होय) एटले ते आहार सेज्यां-

तरनोज छे ने तेना घरमाही रखो छे माटे साधु अथवा साध्वीनि ते आहार लेबो न कछपे, ए बीजो भांगो ययो ॥ १५ ॥

अर्थः—) १५ ॥ नो० न ॥ क०कछपे ॥ नि० साधु ॥ वा०अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा० बली ॥ सा० सेज्यांतरनो ॥ पि० पिंड (आहार) ॥ य० वाहेर ॥ नी० काढयो होय ॥ अ० नथी ॥ सं० अनेराना घरना आहार साथे भेळ्यो (अथवा धीजाने ते आहार आप्यो नथी) ॥ प० एहवो आहार लेबो (न कछपे) ॥ १५ ॥

मूळ पाठः— ॥१६॥ नो कथइ निगन्याण वा निगन्थीण वा सागारियपिण्हं
बहिया नीहइ अससटुं पडिगाहेत्तए ॥१६॥

भावार्थः— ॥ १६ ॥ एवे बीजो भांगो फरे छे. साधुने अथवा साध्वीनि सेज्यांतरना घरनो आहार सेज्यांतरना घरनी बहार काढयो होय, बीजा कोइने देवा जाय छे पण इलु बीजाना घरना आहार साथे भेळ्यो नथी (अथवा बीजाने ते आहार आप्यो नथी) तेवो आहार वोहरवो कछपे नही (ए बीजो भांगो व्यबहार दोप माटे वर्जवो) ॥ १६ ॥

अर्थः—॥१७॥क० कल्पे ॥ नि०साधु ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा०वळी ॥ सा०सेज्यांतरनो ॥
पि० आहार ॥ व० बाहेर ॥ नी० काढयो होय ॥ सं० बीजाए पोताना पिंड आहार साथे भेळ्यो होय (अ-
थवा बीजाने ते आहार आप्यो होय) तेवो आहार ॥ प० लेवो (कल्पे) ॥ १७ ॥

मूळपाठः—॥ १७ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा सागारियपिण्डं
बहिया नीहडं संसदुं पडिग्गहित्तए ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ १७ ॥ हवे चोथो भांगो कहे छे. साधुने साध्वीने सेज्यांतरनो आहार सेज्यांतरना घरयी
बाहेर काढयो होय, अनेराना आहार साथे भेळ्यो होय (अथवा अनेराने ते आहार आपी दीधो होय) ते
आहार (पाणी बीजा पासैथी निर्दोप माटे) लेवो कल्पे ए चोथो भांगो थयो ॥ १७ ॥

अर्थः—॥ १८ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा०
वळी ॥ सा० सेज्यांतरनो ॥ पि० पिंड (आहार) ॥ व० घरयी बाहेर ॥ नी० काढयो होय पण ॥ अ०नथी ॥
सं० भेळ्यो एटके बीजाना आहार साथे भेळ्यो नथी ॥ सं० (साधु साध्वीनही के माटे अण भेळ्यो तेहवो आ-

हार आपवा माटे) भेळो ॥ कं करे वेवो आहार (न कळये) ॥ जेवं जे ॥ ख० निधे ॥ नि० साधुं ॥ वा०
 अथवा ॥ नि० साध्वी ॥ वा० बळी ॥ सा० सेव्यांतरतो ॥ पि० पिंड (आ०) ॥ व० वोर ॥ नी० काढयो
 होय ॥ अ० नयी ॥ सं० बालना आहार साये भेळयो (ते लेवा माटे) ॥ सं० (साधु साध्वी) भेळो ॥ क० करे ॥
 क० करताने ॥ वा० बळी ॥ सा० अनुमेदि ॥ सं० ते ॥ दु० वेहु वास्तो ॥ वी० अतिक्रमता यका (अथवा
 वेहु पटके विरिंकर अने घणीनी आज्ञा ॥ वी० अतिक्रमता (खलंधन करता) यका ॥ आ० पामे ॥ वा० चट-
 मांसिक ॥ ए० प्रायश्चित्तं ॥ द्वा० स्थानक ॥ अ० गुरु पायश्चित ॥ १८ ॥

मूळ पाठः—॥ १८ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीणं वा सांगारियपिण्डं
 बहिया नीइडं असंसदं संसदं करेत्तए. जे खलु निगन्थे वा निगन्थी वा सागारि-

१. This sutra not in CT नो कप्पइ-करेत्तए not in Bbw २ जो खलु निगन्थो Mass.

१ ही ने टा नामनी प्रतीमां भा एत्त पाठ बाहो नथी (मोटी) थो, (नानी) वी ने इत्थसु नामनी प्रतीमां
 " नो कप्पइ " थो " करेत्तए " सुपीनो पाठ नथी २ थधी प्रतीमां " जे खलु निगन्थे " ने बदले " जो खलु निग-
 न्थो " नो पाठ छे

यपिण्डं बहिया नीहडं असंसदं संसदं करेइ करेन्तं वा साइज्जइ, से' दुहओ वीइकम-
माणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारदूणं अणुग्घाइयं ॥ १८ ॥

भावार्थः—॥ १८ ॥ साधु अथवा साध्वीने सेज्यांतरनो आहार घरनी बाहेर काढयो होय पण बीजाना आहार साथे भेळवेळ न होय पण जे आहार (वोहरवा) लेवा माटे भेळो करे तेवो आहार कल्पे नहीं. जे साधु अथवा साध्वी सेज्यांतरनो आहार बाहार काढयो होय पण बीजानां आहार साथे अणभेळेल होय (एटले बीजाना आहार साथे भेळो करेल न होय) ते आहार भेळो करे, भेळो करताने साहज (मदद) करे ते बहु वावत अतिक्रमतो थको एटले बहु वावतमां गुन्हो करतो थको (अथवा बहु एटले तिर्थिकर ने धणी (दा-तार) नी आझातुं उलंघन करतो थको तेने मोडुं चोमासिक प्रायश्चित आवे ॥ १८ ॥

अर्थः—॥ १९ ॥ सा० सेज्यांतरने ॥ आ० (कोइ अनेरा ग्रहस्थे सुषडी प्रमुप) आणीने आपी ॥ सा० सेज्यांतर पोते ॥ प० लीथी ॥ त० तेमांथी तेने ॥ दा० आपे तो ॥ नो० न ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ प०

१. से Wanting in Bb.w. १. (मोटी) धी, (नानी) धी ने डबल्यु प्रतोमां “ से ” शब्द नथी.

ते सुख्वादी लोपी (न कल्पे) सेज्यांतरनी यइ माटे ॥ १९ ॥

मूळपाठः—॥^१ १९ ॥ सागारियस्स आहडिया सागारिणं पडिगंगाहिता, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पडिगंगाहेत्तए ॥ १९ ॥

भावार्यः—॥ १९ ॥ बळी सेज्यांतर आथी चौभगी करे छे, कोइ ग्रहस्ये सेज्यांतरने सुख्वादी प्रमुख वा-
हेरयी आणीने आपी ते सेज्यांतरे लीधी तेषांथी साधुने चोहरावे तो कल्पे नहीं केमके ते सुख्वादी सेज्यांतरनी
यइ माटे ए प्रथम भांगो ॥ १९ ॥

अर्थः—॥ २० ॥ सा० सेज्यांतरने ॥ आ० (अनेरा कोइए आहार सुख्वादी प्रमुख) आणी आपी ॥
सा० सेज्यांतरे पोते ॥ अ० नथी ॥ ए० लीधी ॥ त० तेषांथी तेने (सुख्वादीनो घणी) ॥ दा० आपे तो ॥

१ The Sutras 19 to 22 have in BbW thore place after 24

१. (मोटा) थो, (नानी) बाने इबल्लु नामनी प्रतोमा २४ मां पाठ एछी १९ थो २२ मा सुत्रोना पाठ आवे छे

२. गंगाहिता for गंगाहिता in TZ

१ टा ने (इटाळीक) बीमां " पडिगंगाहिता " ते बदळे " पडिगंगाहिता " पाठ छे

ए० एम ॥ से० तेने (ते सुखडी) ॥ कं० कल्पे ॥ पं० लेवी (अनेरानी छे ने सेज्यांतरे लीधी नथी माटे लेवी कल्पे) ॥ २० ॥

मूळ पाठः—॥ २० ॥ सागासिस्स आहडिया सांगारिणं अपडिग्गाहितां,
तम्हा दावए, एवं से कप्पइ पडिग्गाहेत्तए ॥ २० ॥

भावार्थः—॥ २० ॥ कोइ पुरुपे वाहेरथी सुखडी प्रमुख सेज्यांतरने आणी आपीने सेज्यांतरे ते लीधी नथी ते सुखडीमांथी ते सुखडीनो धणी साधुने वोहारावे तो ते सुखडी लेवी (वोहरवी) कल्पे केमके सेज्यांतरे लीधी नथी ए बीजो भागो ॥ २० ॥

अर्थः—॥ २१ ॥ सा० सेज्यांतरे ॥ नी० (आहार सुखडी प्रमुप) बीजाने घेर आणी आपी ॥ प० ते बीजा घरवाळाए ॥ अ० पोते न ॥ प० लीधी ॥ त० तेमांथी (ते सुखडी प्रमुख) साधुने ॥ दा० आपे तो ॥ नो० न ॥ से० साधुने (ते सुखडीं) ॥ कं० कल्पे ॥ पं० लेवी (न कल्पे) ॥ २१ ॥

१. ंगाहिया for ंगाहिता in TB.

१. टी अने (इटालीक) वीमां “ अपडिग्गाहिता ” ने बदले “ अपडिग्गाहिया ” पाठ छे.

मूळपाठः—॥ २१ ॥ सागारियस्स नीहडिया परेण अपडिग्गाहिता, तम्हा दावए,
नो से कप्पइ पडिग्गाहेत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थः—॥ २१ ॥ सेज्यांतर, सुखदी प्रमुख लइ कोइ बीजाने आपवा गयो ते बीजा घरवाळाए छीधी
नथी तेमाथी ते सुखदी साधुने (ते बीजो पुरुष) आपे तो पण केवी कळपे नही केपके ते सुखदी सेज्यांतरनी
छे माटे ए बीजो भागो ॥ २१ ॥

अर्थः—॥ २२ ॥ सा० सेज्यांतरे ॥ नी० सुखदी प्रमुख बीजाने घेर आणी आपी ॥ ५० ते बीजा घर-
वाळाए ॥ ५० पोते छीधी ॥ त० तेमाथी (ते सुखदी प्रमुख) साधुने ॥ दा० आपे तो ॥ ५० एम ॥
से० साधुने (ते सुखदी) ॥ क० कळपे ॥ ५० केवी (बीजानी थइ माटे) ॥ २२ ॥

मूळपाठः—॥ २२ ॥ सागारियस्स नीहडिया परेण पडिग्गाहिता. तम्हा दावए,
एवं से कप्पइ पडिग्गाहेत्तए २२ ॥

१ टी ने (इत्यलंक) ची प्रतीमा " अपडिग्गाहिता " ने बबले " अपडिग्गाहिता " पाठ छे २ " पडिग्गाहिता "
ने बबले " पडिग्गाहिता " पाठ छे

भावार्थः—॥ २२ ॥ सेज्यांतरे सुखडी प्रमुष बीजाने घेर आणी आपी, बीजा घरवाळाए ते सुखडी लीधी तेमांथी ते बीजो घरवाळो जेणे सुखडी लीधी ते केनार बोहरावे तो साधुने लेवी कल्पे, बीजानी थइ ते माटे ए चौथो भांगो ॥ २२ ॥

अर्थः—॥ २३ ॥ सा० सेज्यांतरना आहारनो ॥ अ० अंस (भाग) होय (एटके के सेज्यांतर ने बीजा चार ग्रहस्थ एकठा जमवाना होय ने वधाना भागनी भेळी रसोइ करी होय ते वासणमां सेज्यांतरनो भाग होय) ते भाग ॥ अ० नथी ॥ विभ० वेंहेच्यो ॥ अ० नथी ॥ वो० ते भाग (छेदयो) जुदो कर्यो नथी ॥ अ० नथी ॥ वो० जुदो कर्यो एटके ते आहार मध्ये भेगो रखो छे ॥ अ० नथी ॥ नि० सहुनो आहार वेंहेचण करी जुदो जुदो कर्यो ॥ त० तेमांथी (ते समुदायमांथी) ॥ दा० कोइ साधुने आपे तो ॥ नो० न ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ प० आहार लेवो (न कल्पे) ॥ २३ ॥

मूळपाठः—॥ २३ ॥ सागरियस्स अंसियाओ 'अविभत्ताओ अब्वोच्छिन्नाओ अब्वोगडाओ अनिज्जूदाओ, तम्हा' दावए, नो से कप्पइ पडिग्गाहेत्तए-॥ २३ ॥

१. अविभत्ताओ not in Bbw. २. एवं से instead of तम्हा Bbw.

१. (मोटी) बी, (नानी) बी ने डबल्यु प्रतोमां " अविभत्ताओ " पाठ नथी. २. (मोटी) बी, (नानी) बी ने डबल्यु प्रतोमां " तम्हा " ने बदले " एवं से " पाठ छे.

भावार्थः—॥ २३ ॥ षष्ठी सेव्यांतर विधे विशेष करे छे, एक सेव्यांतर अने वीजा चार प्रशस्य एम पंचि एकठा मळी एकठा जमवाना होय ने पंचिनु एकठं राधुं होय तेमा सेव्यांतरनो आहार पण भेगो छे, ते सेव्यांतरनो भाग वहेच्यो नथी, जुदो कयो नथी, ते आहार मध्ये भेगो रहयो छे, सहुनो आहार वेंचण करी जुदो कयो नथी, एक भाणामां सरे आहार काढी सवे भेगा जमवा वेठा तेमाथी ते समुदाय महेळो सेव्यांतर सिवायनो बीमो कोई प्रशस्य साधुने आहार आपे तो साधुने ते आहार लेवो कल्पे नही, सौना भेळो सेव्यांतरनो अंश माटे ॥ २३ ॥

अर्थः—॥ २४ ॥ सा० सेव्यांतरनो आहारनो ॥ अ० अंश (भाग) होय एटके बीजाना आहारमां तेना आहारनो भाग होय पण ते सेव्यांतरनो आहार ॥ विभ० वेंच्यो होय ॥ वो० जुदो कयो होय ॥ वो० ते आहार वीजाना आहार भेळो न रहयो होय ॥ नि० वेंचण करी सहुनो आहार जुदो जुदो कयो होय ॥ त० तेमाथी (ते समुदायमाथी) दा० कोई (वाकी रेवेळा आहारमाथी) साधुने आपे तो ॥ प० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ प० लेवो (कल्पे) ॥ २४ ॥

मूळपाठः—॥ २४ ॥ सागारियस्स अंसियाओ 'विभत्ताओ वोच्छिन्नाओ वोग-

? . विभत्ताओ pob in Bbw १ बी, नानी बी ने बबल्यु प्रतोमां "विभत्ताओ" छब्द नथी.

डाओ निज्जूठाओ, तम्हा' दावए, एवं से कपइ पडिगाहेतए ॥ २४ ॥

भावार्यः—॥ २४ ॥ सेज्यांतरना आहारनो अंश (भाग) बीजानी रसोइ करी होय तेमां होय पण ते से-
ज्यांतरनो भाग वैहेच्यो होय, जुदो कर्यो होय, बीजाना आहार भेगो सेज्यांतरनो आहार न रखो होय, वैहेचण-
करी सहुनो आहार जुदो कर्यो होय. (एटले के ते सेज्यांतरनो भाग जुदो पाडी आप्यो होय, ते सेज्यां-
तरे पोतानो करी लीधो होय, जे सेज्यांतरनो ते आहारमां अंश (भाग) बाकी न रखो होय) ते बाकीना आ-
हारमांथी ते समुदायमांथी सेज्यांतरनो विनानो बीजो कोइ साधुने आहार बोहरावे तो साधुने ते आहार लेवो-
कल्पे (केसके सेज्यांतरनो भाग ते आहारपां नथी मटे) ॥ २४ ॥

अर्थः—॥ २५ ॥ सा० सेज्यांतरने घरे ॥ पु० प्राहुणाने (मेमाने) ॥ भ० भोजन ॥ उ० निमित्ते ॥
चे० (सेज्यांतर अन्न) आपे ॥ पा० जपवानी वेळाए ॥ सा० सेज्यांतरतुं ॥ उ० उपकरण (हांडली) ॥
जा० मांहे ॥ नि० निपजाव्युं (रांध्युं) ॥ नि० जमता वध्युं ॥ प० सेज्यांतरने पाढीयारो ते आहार आप्यो
होय ॥ तं० ते वधेलुं अन्न ॥ सा० सेज्यांतर ॥ दे० आपे ॥ सा० सेज्यांतरना ॥ प० सगा संवधी ॥ दे०
आपे ॥ तं० तेमांथी ॥ दा० देता पत्ये ॥ नो० न ॥ से० ते ॥ क० कल्पे ॥ प० साधुने केलुं (कल्पे नहीं) ॥ २५ ॥

१. एवं से instead of तम्हा. Bbb. २. बी, नानी बी ने डबल्यु प्रतोमां "तम्हा" ने बदले "एअं से" पाठ छे.

मूळपाठः—॥ २५ ॥ सागारियस्स पूयाभत्ते उद्वेसिए च्छेए पाहुडियाए, सागा-
रियस्स उवगरणजाए निट्टिए निसेदु पडिहारिए, तं सागारिओ देइ, सागारियस्स
परिजणो देइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पडिग्गाहेत्तए ॥ २५ ॥

भावार्थः ॥ २५ ॥ सेज्यांतरने घेर कोइ मेमान आव्पो होय ते मेमानने सेज्यांतरनुं रखिलुं अन्न स्वपंतुं
नयी तेथी सेज्यांतरे कोरु अन्न ते मेमानने राधवा आथुं. सेज्यांतरना धासण्यां ने मेमाने रांधुं पछी ते मेमान
जम्पो तेमाथी वधेलु अन्न सेज्यांतरने पाढीयाहं आथुं होय तेमाथी सेज्यांतर आपे के सेज्यांतरना सगावहालां
आपे तो पण ते अन्न खेवुं नही कारण के ते अन्नमां सेज्यांतरनो अन्न (भाग) छे ॥ २५ ॥

अर्थ—॥ २६ ॥ सा० सेज्यांतरने घेर ॥ पू० मेमानने ॥ म० भोजनने ॥ उ० निमित्ते ॥ घे० (सेज्यांतर
अन्न) आपे ॥ पा० जपधानी वेल्पाए ॥ सा० सेज्यांतरनु ॥ उ० लयसरण (हाठली) धासण ॥ जा० भरि ॥
नि० निपजावुं (रांधु) ॥ नि० जमतर्त वधु ॥ प० पाढियाह ते वधेलु अन्न सेज्यांतरने आथुं होय ॥ २०

१ In 25 to 28 Sutras in PT also देज्जा for देइ

१ २५ थी २८ सुत्रोमां पी ने ट्टा प्रतोमां “ देइ ” ने बदले “ देज्जा ” पाठ छे

ते वधेलुं अन्नं ॥ नो० न ॥ सा० से० ज्यांतर ॥ दे० आपे ॥ नो० न ॥ सा० सेज्यांतरना ॥ प० सगासंबधी ॥
 दे० दीए ॥ सा० सेज्यांतरनो ॥ प० मेमान ॥ दे० दीए ॥ त० तेमांथी ॥ दा० देता प्रत्ये ॥ नो० न ॥
 से० ते साधुने ॥ क० कल्पे ॥ प० लेवुं ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २६ ॥ सागारियस्स पूयाभत्ते उद्देसिए चेइए पाहुंडियाए, सागा-
 रियस्स उवगरणजाए निद्रिए निसिठे पडिहारिए, तं नो सागारिओ देइ, नो सागारि-
 यस्स परिजणो देइ, सागारियस्स पूया देइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पडिगाहेत्तए ॥ २६ ॥

भावार्थः—॥ २६ ॥ सेज्यांतरने घेर कोइ मेमान आव्यो होय ते मेमानने सेज्यांतरनुं राधेलुं अन्न खपतुं
 नथी तेथी सेज्यांतरे कोरं अन्न तेने रांधवाने आणुं. सेज्यांतरना वासणमां ते मेमाने ते अन्न रांधुं, पछी ते
 मेमान जम्यो तेमांथी जमतां वधेलुं अन्न सेज्यांतरने पाढीयांरं आणुं होय ते वधेलुं अन्न साधुने ते सेज्यांतर

१. पाहुंडिए Bbप. २ निसिठे Bbb.

१. वी, नानी वी ने उवत्यु प्रतोमां “ पाहुंडियाए ” ने बदले “ पाहुंडिए ” पाठ छे. २. वी, नानी वी ने उवत्यु
 नामनी प्रतोमां “ निसिठे ” ने बदले “ निसिठे ” पाठ छे.

आपे नहीं, सेज्यांतरना सगासंबधी दीए नही पण भेमान पोते साधुने बोहरावे तो पण साधुने ते अन्न खेयुं न कळये केमके सेज्यांतरनो अंश छे ते माटे ॥ २६ ॥

अर्थः—॥ २७ ॥ सा० सेज्यांतरने घेर ॥ पू० भेमानने ॥ भ० भोजनने ॥ उ० निमित्ते ॥ वे० (से-
ज्यांतर अन्न) आपे ॥ पा० जमवानी वेळाए ॥ सा० सेज्यांतरनु ॥ उ० उपकरण (वासण) ॥ जा० मदि
॥ नि० निपजाब्युं रांथ्युं ॥ नि० जमता वथ्युं ॥ अ० नथी ॥ प० पाढीयारुं (ते वधेळुं अन्न सेज्यांतरने पाढीयारुं
आथ्युं न होव) ॥ त० ते ॥ सा० सेज्यांतर ॥ दे० आपे ॥ सा० सेज्यांतरना ॥ प० सगासंबधी ॥ दे० आपे
॥ त० तेमांथी साधुने ॥ दा० देता प्रत्ये ॥ नो० न ॥ से० ते ॥ क० कळये ॥ प० खेयुं (कळये नही) अद-
तळागे ते माटे ॥ २७ ॥

मूळपाठः—॥ २७ ॥ सागारियस्स पूयाभत्ते उद्वेसिए वेइए पाहुंडियाए, सागा-
रियस्स उवगरणजाए निट्टिए निसंठ्ठे अपडिहारिए, तं सागारिओ वेइ, सागारियस्स
परिजणो वेइ, तम्हा दावए, नो से कप्पइ पडिगगोहेत्तप ॥ २७ ॥

१ २ पाठांतर २६ ना पाठ मुजब जाणवो,

भावार्थः—॥ २७ ॥ सेज्यांतरने घेर मेमान आव्यो होय ते मेमानने सेज्यांतरतुं रांधेलुं अन्न खपतुं नथी तेथी सेज्यांतरे कोरु अन्न तेने रांधवाने आणुं, सेज्यांतरना वासणमां ते मेमाने ते अन्न रांधुं, पछी ते मेमान जम्यो तेमांथी जमतां वधेलुं अन्न सेज्यांतरने पाढीयां आणुं न होय ते वधेलुं अन्न साधुने सेज्यांतर आपे के सेज्यांतरना सगासंबंधी आपे तो ते अन्नमांथी वोहरावतां साधुने ते अन्न वोहरतुं कल्पे नहीं केमके अदत्तनो दोष लागे ॥ २७ ॥

अर्थः—॥ २८ ॥ सा० सेज्यांतरने घेर ॥ पू० मेमानने ॥ भ० भोजनने ॥ ल० निमत्ते ॥ घे० (सेज्यांतर अन्न) आपे ॥ पा० जमवानी वेळाए ॥ सा० सेज्यांतरना ॥ ल० उपगरण वासण ॥ जा० मांहे ॥ नि० निपजावुं रांधुं ॥ नि० जमतां वंधुं ॥ अ० ते वधेलुं अन्न सेज्यांतरने पाढीयां आणुं न होय ॥ तं० ते ॥ नो० न ॥ सा० सेज्यांतर ॥ दे० दीए ॥ नो० न ॥ सा० सेज्यांतरना ॥ प० सगा संबधी ॥ दे० दीए ॥ सा० सेज्यांतरनो ॥ पू० मेमान ॥ दे० दीए ॥ त० तेमांथी ॥ दा० साधुने मेमान देतो यकी ॥ ए० एम ॥ से० ते ॥ क० कल्पे ॥ प० साधुने लेवुं केमके मेमान वोहरावे तेमां अदत्त न लागे केमके ते अन्न मेमान थकुं छे ॥ २८ ॥

मूळ पाठः—॥ २८ ॥ सागारियस्स पूयाभत्ते उधेसिए चेइए 'पाहुडियाए, सागारियस्स उवगरणजाए निट्टिए निसदुं' अपडिहारिए, तं नो सागारिओ देइ, नो सागारियस्स परिजणो देइ, सागारियस्स पूया देइ, तम्हा दावए, एवं से कण्हइ पडिग्गहिंसए ॥ २८ ॥

भावार्थः—॥ २८ ॥ सेज्यांतरने घेर मेमान आब्बा होय ते मेमानने सेज्यांतरनुं राधेलु अन्न खपतुं नथी तेथी सेज्यांतरे कोर अन्न तेने राधवाने आप्पुं, सेज्यांतरना वासणमां ते अन्न मेमाने रांछुं पछी ते मेमान जम्बो तेमाथी जमता वधेलुं अन्न सेज्यांतरने पाढीपाठ आप्पु न होय ते वधेलुं अन्न साधुने सेज्यांतर न आपे, सेज्यांतरना सगा वहाळा न आपे पण सेज्यांतरनो मेमान दीए (बोहरावे), ते वधेळां अन्नमांथी साधुने मेमान देतो यकी साधुने ते अन्न खेळुं कल्ये केमके तेमां अदतनो दोप न लागे कारण के ते अन्न मेमान यकुं छे ॥ २८ ॥

अर्थः—॥ २९ ॥ क० कल्ये ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वर्त्की ॥ इ० ए-हर्वा ॥ प० पांच जातना ॥ व० वस्त्र ॥ धा० रापवां पेरैरवां ॥ वा० अथवा ॥ प० भोगववां ॥

१. २. पाठांतर २९ ने २७ मा पाठ मुजम जाणवो,

भावार्थः—॥ ३० ॥ साधु अथवा साध्वीनि पांचजातनां रजोहरण राखवा भोगववा कल्पे, १ घेतानी
 उन्नतो, २ उंटनी उन्नतो, ३ सणतो, ४ डाभना तृणानो, ५ मुंजनो ए पांच, इहां परमार्थ एवो समजंवा-
 नो के साधुने उत्सर्ग मार्गे उन्नतो रजोहरण राखवो पण ते नही मळवाथी अथवा चोरादिक चोरीजवाथी
 अपवादमार्गे डाभनो तथा मुंजनो राखी संजमनो निर्वाह करे तेमज वस्तुं पण उपर प्रमाणे समजतुं, कारणके
 साधुने उत्सर्ग मार्गे उन्नता तथा कपासना कल्पे पण उपला कारणथी सणना, वृक्षनी छाहना, अपवाद मार्गे
 कल्पे ए परमार्थ समजवो ॥ ३० ॥ एम सुधर्मास्वामी जंबू स्वामीनि केहताहवाके हे जंबू ? जेम में श्री महावीर
 देवसमिपे सांभयुं तेम हूं तुजप्रत्ये कहंछुं ॥

अर्थः— क० कल्पसूत्रनो ॥ वि० बीजो ॥ ए० उद्देसो ॥ स० पुरो ययो ॥ २ ॥

सूळ पाठः—कप्पे चिइओ उद्देसओ समत्तो ॥ २ ॥

भावार्थः—इति बृहत्कल्पसूत्रनो बीजो उद्देसो संपूर्ण ॥ २ ॥

॥ अथ बृहत् कल्पसूत्र तद्विज्ञो उद्देश्याः ॥

(बृहत् कल्पसूत्रनो त्रिजो उद्देशो.)

अर्थः— ॥ १ ॥ नो० न ॥ फ० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ नि० साध्वीना ॥ स० त्रपाश्रयने विषे ॥
आ० जनु ॥ वा० अथवा ॥ वि० सधुं रोतुं ॥ वा० अथवा ॥ नि० वेसतुं ॥ वा० अथवा ॥ तु० सुतुं ॥ वा०
अथवा ॥ नि० निद्राकरवी ॥ वा० अथवा ॥ प० विश्वेपे र्दधुं ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्न ॥ वा० वळी ॥
४ प्रहारनो ॥ आ० आहार ॥ आ० करवो ॥ स० वहीनीत (श्लेजेषु) ॥ वा० अथवा ॥ पा० लघुनीत (पे-
शाव करवो) ॥ वा० अथवा ॥ खे० वटखो ॥ वा० अथवा ॥ सि० नाकनी लीट प्रमुख ॥ वा० वळी ॥ प०
परववी ॥ स० सहाय ॥ वा० वळी ॥ क० करवी ॥ श्वा० ध्यान ॥ वा० वळी ॥ श्वा० ध्यातुं ॥ का० काल-
सग ॥ वा० अथवा ॥ ठा० पठिमानो काउसग ॥ वा० वळी ॥ ठा० करवो (नकल्पे) ॥ १ ॥

मूळ पाठः— ॥ १ ॥ नो कल्पइ निगन्थार्णं निगन्थीणं उवस्सए आसइत्तए व
चिद्धित्तए वा निसीइत्तए वा सुयद्धित्तए वा निहाइत्तए वा पयलाइत्तए वा, असणं वा ४

आहारमाहारेत्तए, उच्चारं वा पासवणं वा खेलं वा सिङ्घाणं वा परिट्टवेत्तए, सज्झायं वा करेत्तए, ज्ञाणं वा ज्ञाइत्तए, काउस्सगं वा ठाणं वा ठाइत्तए ॥ १ ॥

भावार्थः—॥ १ ॥ वीजा उद्देशामां स्थानकनो तथा स्थानकना दातारनो अधिकार कखो. हवे आ त्रीजा उद्देशामां साधुसाध्वीने जवा आववा आश्री मर्यादा देखाडे छे. साधुने जे उपाश्रयमां साध्वीओ रहेती होय ते उपाश्रयमां जहुं, उभा रहेहुं, बेसहुं, सुहुं, निद्रा लेवी, विशेषे उंघहुं, चार प्रकारना आहार माहेलो कोइपण आहार करवो, दिशाए जहुं, पेशाव करवो, बळखा अथवा नाकनुं लीट त्यां परठवहुं, सहाय करवी, ध्यान करवा बेसहुं, काउस्सग करवो, अथवा पडिमानो काउस्सग करवो कळपे नहीं ॥ १ ॥

अर्थः—॥ २ ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साध्वीने ॥ नि० साधुने ॥ उ० उपाश्रये ॥ आ० जहुं ॥ जा० ज्यां लगे ॥ ठा० काउस्सग करवो (न कळपे) ॥ २ ॥

मूळपाठः—॥ २ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं निगन्थाणं उवस्सए आसइत्तए जाव ठाइत्तए ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ साध्वीने जे उपाश्रयमां साधु रेस्ता होय त्यां जइने उभा रहेहुं, बेसहुं, सुहुं, काउसग

करवो विगरे धरणी करम ? ना बोल करवा कल्पे नहीं (पण श्री ब्रह्मरार सूत्रमां एटलो आगार आप्यो छे के साध्वीने सूत्र अर्थ भणवा जवुं होय तो साधुने उपाध्ये जाय अथवा व्याख्यान सभिलवा जाय एटलो आगार छे ते सिवाय न कल्पे) ॥ २ ॥

अर्थः—१ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीनि ॥ स० सहिता ॥ खो० रोमंश्वादा ॥ च० चामडुं ॥ घा० राखवुं ॥ घो० अथवा ॥ प० भोगववुं ॥ घा० वळी (न कल्पे) ॥ १ ॥

मूळपाठः—॥ ३ ॥ नो कप्यइ निगन्धीणं सलोमाइं चम्माइं धारेत्तए वा परिह-
रित्तए वा ॥ ३ ॥

भाषार्थः—॥ १ ॥ साध्वीने ख्वान (मोवाळा) सहित चामडुं राखवुं अगर भोगववुं कल्पे नहीं ॥ १ ॥
अर्थः—॥ ४ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ स० सहिता ॥ खो० रोमंश्वादा सहित ॥ च० चामडुं ॥ घा० राखवु ॥ घा० अथवा ॥ प० भोगववुं ॥ वा० वळी ॥ सि० ते ॥ वि० वळी ॥ घा० वर्म ॥ प० ग्रहस्थ यकुं होय ॥

? अहिद्वित्तए O B for धारे० वा प० वा

१ धीने (इटाळीक) की प्रतीमां " धारेत्तए वा परिहरित्तए वा " ने बदले " अहिद्वित्तए " पाठ छे

(सुंदर वर्णादिक रहित) आखां नहीं ॥ च० चामडां ॥ धा० राखवां ॥ वा० अथवा ॥ वा० भोगववां ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ ६ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा अकसिणाइ चम्माइ धरेत्तए वा परिहरित्तए वा ॥ ६ ॥

भावार्थः—॥ ६ ॥ साधुने साध्वीने विधिपूर्वक फाडलां होय अनेक प्रकारना रंग रोगानादिक करेला होय नहीं तेवां (आखां नहीं) चामडां खपे (आंनुं कारण एहंनुं छे के जो ते चामडुं आखुं ने रंगादिके करी सहित होय ते चामडुं साधु ग्रहस्थी थकुं वापरवाने लावे अने वापर्या पछी तेने केटलीक वखत धोवुं पडे जेथी रंग उत्तरी जाय ते ग्रहस्थीने आपवा जता तेनुं मन दुखाय अथवा फरी रंग करावे तेमज आखुं वेचनुं होय तो ग्राहक वापरेलुं मोटे लेपण नहीं. आटळा कारण मोटे साधुने चामडुं, वापरेलुं, फाडेलुं, सुंदर आकार कर्या वगरनुं होय ते लेखुं ए परमार्थ) ॥ ६ ॥

अर्थः—॥ ७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ क० (सुंदर वर्णादिके करी सहित) आखां ॥ व० वट्ट ॥ धा० धारवां ॥ वा० वळी ॥ वा० भोगववां ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा कसिणाइं वत्थाइं
घोरत्तए वा परिहरित्तए वा ॥ ७ ॥

भावार्थ—॥ ७ ॥ साधु अथवा साध्वीने (वपंगे करी सहित (घणां किमति) एहवां) आत्तां वत्त खेवां
कल्पे नही ॥ ७ ॥

अर्थ—॥ ८ ॥ क० कल्पे ॥ मि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अ०
(सुंदर वर्णादिक रहित) आत्तां नही एहवां ॥ व० वत्त ॥ धा० रात्तां ॥ वा० अथवा ॥ प० भोगवत्तां ॥
वा० वळी (कल्पे) ॥ ८ ॥

मूळपाठः—॥ ८ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा अकसिणाइं वत्थाइं
घोरत्तए वा परिहरित्तए वा ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ साधु अथवा साध्वीने (सुंदर रूप तथा वर्णादिक रहित) आत्तां नही एहवां वत्त
रात्तां अथवा भोगवत्तां कल्पे ॥ ८ ॥

मूळ पाठः—॥ १२ ॥ कप्पइ निगन्धीणं ओग्गहणन्तंगं वा ओग्गहणंपट्टंगं वा धारेत्तए वा परिहरित्तिए वा ॥ १२ ॥

भावार्थः ॥ १२ ॥ साध्वी ने (ज) चणोठा नीचे कच्छ राखवो अथवा कपडानो पटो राखवो अथवा भोगववो कल्पे (शीयळनी रसा मोटे) ॥ १२ ॥

अर्थः ॥ १३ ॥ नि० साध्वी ॥ य० वळी ॥ गा० ग्रहस्थने ॥ कु० घेर ॥ पि० आहारने ॥ प० अर्थे ॥ अ० गएछते ॥ चे० वसुतो ॥ अ० अर्थे ॥ स० उपजे ॥ नो० न ॥ से० ते साध्वीने ॥ क० कल्पे ॥ अ० पोतानी ॥ नी० नेश्राए ॥ चे० वसु ॥ प० राखवुं (नकल्पे) ॥ से० ते साध्वीने ॥ प० गुर्वीणि (गोराणी, नी ॥ नी० नेश्राए ॥ चे० वसु ॥ प० लेवुं (कल्पे) ॥ १३ ॥

मूळ पाठः—॥ १३ ॥ निगन्धीए य गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुप्प-विट्ठाए चेल्ले ससुप्पजेज्जा, नो से कप्पइ अप्पणी नीसाए चेल्लं पडिग्गोहेत्तए; कप्पइ

१. ओग्गह प० CB. २. चेल्लं for चेल्लं Bbw.

१. सी ने (इटालीक) धो प्रतोमां “ ओग्गहण पट्टंगं ” ने बदले “ ओग्गह पट्टंगं ” पाठ छे. २. शी, नानी धी ने इवसुं प्रतोमां “ चेल्लं ” ने बदले “ चेल्लट्टं ” पाठ छे.

से पवत्तिणीनीसाए चेलं पडिगाहत्तए ॥ १३ ॥

मावार्थः ॥ १३ ॥ साध्वी ग्रहस्थने घेर आहारादिक केषाने अर्थे गया छे त्यां वल्लनो अर्थे उपजे पटले कोइ ग्रहस्थ वस्त्रादिकहुं आमंत्रणकरे) तो ते वल्ल साध्वीने पोतानी नेआए (पटले पोता थकुं) केहुं न कल्पे, पोतानी गुर्वीणी (गोराणी) थकुं केहुं कल्पे ॥ १३ ॥

अर्थ. ॥ १४ ॥ नो० नहीं ॥ ज० डर्पा ॥ प० गुर्वीणि(गोराणी) ॥ स० डुकडी ॥ सि० होय ॥ जे० जे ॥ त० त्यां ॥ स० डुकडा होय ॥ आ० आचार्य ॥ वा० अथवा ॥ उ० उपाध्याय ॥ वा० अथवा ॥ प० मवर्तक ॥ वा० अथवा ॥ ये० स्थिर ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणनाधरणहार ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणधर ॥ वा० अथवा ॥ ग० गच्छना थंभ ॥ वा० बळी ॥ फ० कल्पे ॥ से० तेने ॥ तं० वेमनी ॥ नी० नेआए (वेमना थकुं) ॥ चे० वल्ल ॥ प० केहुं (कल्पे) ॥ १४ ॥

मूळ पाठः—॥१४॥ नो जत्यं पवत्तिणी समाणी सिया, जे तत्थ समाणे आयरिए वा उवउझाय वा पवत्ती वा थेरे वा गणी वा गणहरे वा गणावच्छेइए वा, कप्पइ से तं

१ After गणाथ० वा adds B जं चलं पुरलो कट्टु विहरइ

१. इटाठीक बी प्रतमा " गणावच्छेइएवा " यधी " जं चलं पुरलो कट्टु विहरइ " पाठ यथारे छे

नीसाए चेळं पडिगाहेत्तए ॥ १४॥

भावार्थः ॥ १४ ॥ ज्यां पोतानी गोरणी न होय तो पोताना आचार्य, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थिवर, गणी, गणधर, गणावच्छेदक वगैरे गुरुवादिक तेज गाममां होय तो तेमनी नेश्राए वख लेवुं कल्पे (पळी ते गुरुवादिक वख आपे ते लइ भोगवे) ॥ १४ ॥

अर्थः ॥ १५ ॥ नि० साधुने ॥ णं० वळी ॥ त० ते ॥ प्प० प्रथम ॥ सं० प्रवर्ष्या ॥ आ० अंगीकार करताने ॥ क० कल्पे ॥ र० रजोहरण ॥ प० पात्रा ॥ गो० गोच्छो ॥ आ० लइने ॥ ति० त्रण ॥ य० वळी ॥ क० आखां ॥ व० वख ॥ आ० ग्रहीने ॥ सं० दिक्षाळीये ॥ से० ते ॥ य० वळी ॥ पु० पुर्वोक्त चारित्रीयो जेवारे ॥ उ० छेदो-पस्थानीय तथा दोपळागतां फरी दिक्षा ॥ सि० कीए तेवारे ॥ ए० एम ॥ से० ते उपगण (साधुने) ॥ नो० न ॥ क० कल्पे वीजीवार ॥ र० रजोहरण ॥ प० पात्रा ॥ गो० गोच्छो ॥ आ० लेवा ॥ ति० त्रण ॥ य० वळी ॥ क० आषां ॥ व० वख ॥ आ० लइने ॥ सं० प्रवर्जां लीए ॥ क० कल्पे ॥ से० ते उपगण ॥ अ० पूर्वे ॥ प० ग्रहयां छे ॥ व० वख ॥ ग० ग्रहीने ॥ आ० कीए ॥ सं० प्रवर्जा (बीजावारे दिक्षा लेवी कल्पे) ॥ १५ ॥

१. तेसिं नी० for तंनी० Bbw. निस्साए C. २. चेळटुं for चेळं Bbw.

१ बी, नानी बी ने डवल्यु प्रतोमां “तंनीसाए” ने बदले “तेसिंनीसाए” पाठ छे. सीमां “नीसाए” ने बदले “निस्साए” पाठ छे. ३. बी, नानी बी ने डवल्युं पत्रोमां “चेळं” ने बदले “चेळटुं” पाठ छे.

न प्रथम खीषा छे तैयीत्र घळावतुं पण नवा वीजा छेवा न कळये, अथवा दिक्षाने केडडाक वर्ष थर्पा छे अने ते पछी कोइ फरी दिक्षा छेवा जोग दीप लागे तो ते फरी दिक्षा छे पण फरी नवां उपगरण भंगावे नहीं, जुना होप ते वापरें (फाट्यां तुट्यां जाचीं खेवानो आधार) ॥ १५ ॥

अर्थः—॥ १६ ॥ नि० साध्वीने ॥ णं० वळी ॥ त० ते ॥ प्य० प्रथम ॥ स० प्रवर्ज्या ॥ आ० अंगीकार करती होप तेने ॥ क० कळये ॥ २० रजोहरण ॥ ५० यात्रा (व्रण) ॥ गो० गोच्छो ॥ आ० छाने ॥ च० चार ॥ य० वळी ॥ क० आर्वा ॥ व० वल्ल ॥ आ० ग्रहीने (छाने) ॥ सं० प्रवर्जा (दिक्षा) कीए ॥ सा० ते साध्वी ॥ य० वळी ॥ पु० पुर्वोक्त फरी ॥ उ० चारित्र ॥ सि० के तेवारे ॥ ए० एम ॥ सं० ते उपगरण ॥ नो० न ॥ क० कळये ॥ २० रजोहरण ॥ ५० पात्रा ॥ गो० गोच्छो ॥ आ० छेवा ॥ च० चार ॥ य० वळी ॥ क० आर्वा ॥ व० वल्ल ॥ आ० छाने ॥ सं० प्रवर्जा (दिक्षा) छेवी (न कळये) ॥ क० कळये ॥ सं० ते उपगरण ॥ अ० पूर्वे ॥ ५० गळां छे ॥ व० वल्लाग० ते ग्रहीने ॥ आ० कीयासं० प्रवर्जा (दिक्षा लेवी कळये) ॥ १६ ॥

मूळ पाठः—॥ १६ ॥ निगन्धीए णं तप्पटमयाए संपन्वयमणीए कप्पइ स्य-

१. य for णं B Bbb २. हरणगोच्छगपटिगहमाथाए B

१ की (इत्थलीक), धी, नानी थो ने उबल्लु प्रतोमा " न " ने बदले " य " पाठ छे २ (इत्थलीक) थो मो " एवह एणपडिगइलीचछगमाथाए " ने बदले " एवहरणगोच्छगपडिगहमाथाए " पाठ छे

मूळपाठः—॥ १५ ॥ निगन्थस्स णं^१ तप्पढमयाए संपव्वयमाणस्स कप्पइ रयहर-
णपडिगंगहगोच्छगमायाए तिहि य कसिणेहिं वत्थेहिं आयाए संपव्वइत्तए. से य पुव्वो-
वडुविए सिया, एवं से नो कप्पइ रयहरणपडिगंगहगोच्छगमायाए तिहि य कसिणेहिं
वत्थेहिं आयाए संपव्वइत्तए; कप्पइ से अहापरिगगहियाइं वत्थाइं गहाय आयाए
संपव्वइत्तए ॥ १५ ॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ साधुने प्रथम दिक्षा क्ती वखते नीचेनी चीजो राखवी कलपे ते कहे छे. रजोहरण
(त्रण) पात्रा, गोच्छो, त्रण आखां थान (जेना साधुना सर्व उपकरण थइ शके) ते लइ दिक्षा ग्रहण करे,
ते पछी (जघन्य सात दिवसे, मध्यम चार मासे; उत्कृष्टी छ मासे) ते चारित्रीया साधुने छेदोपस्थानिक
चारित्र (मोटी दिक्षा) आपे ते वखते ते उपरना उपकरण—रजोहरण, पात्र, गोच्छो ने त्रण आखा वखना था

१. य for णं B Bb w. २. हरणगोच्छगपडिगहमायाए B.

१. वी (इटालीक), वी, नानी वी ने डबल्यु प्रतीमां “णं” ने बदले “ य ” पाठ छे. २. (इटालीक) वीमां “ रयह-
रणपडिगंगोच्छगमायाए ” ने बदले “ रयहरणगोच्छगपडिगहमायाए ” पाठ छे.

हरणपडिगहगोच्छगमायाए चउहि य कसिणेहिं वत्थेहिं आयाए संपव्वइत्तए. सा य पुव्वोवडुविया सिया, एवं से नो कप्पइ रयहरणपडिगहगोच्छगमायाए चउहि य कसिणेहिं वत्थेहिं आयाए संपव्वइत्तए, कप्पइ से अहापरिगहियाइं वत्थाइं गहाय आयाए संपव्वइत्तए ॥ १६ ॥

भावार्थः—॥ १६ ॥ सार्ध्वीने प्रथम दिक्षा लेती वस्त्रते नीचिनी चीजो लेवी कल्पे ते कहे छे, रजोहरण, पात्र, गोच्छो, चार कपढाना आलाधान (जेमाथी सार्ध्वीना तमाम उपकरण यइ थके) ते ग्रहणकरी दिक्षा छे. त्यार पछी वडी दिक्षा आपे त्यारे उपलां उपकरणथी चाले पण ते उपकरण फरी लेवां न कल्पे. कदाच फरी दिक्षा लेवी पढे तो पण तेज उपकरण जे प्रथम लीधां छे तेथील चलावे पण नवां ग्रहण न करे ॥ १६ ॥

अर्थः—॥ १७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० सार्ध्वीने ॥ वा० वळी ॥ प० प्रथम ॥ स० वर्षाकाळ (एटले असाठ सुद १५ नो दिवस बेग पछी) ॥ उ० उदय ॥ प० पाम्या पछी ॥ चे० वस्त्र ॥ प० धोहरवां (कल्पे नही) ॥ १७ ॥

मूळ पाठः—॥१७॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा पढमसमोसरणुद्दे-
सपत्ताइं चेलाइ पडिग्गाहेत्तए ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ १७ ॥ साधु अथवा साध्वीनि (पढय समोसरण) एट्ठे चार महिना चोमासुं अषाढ सुद
१५ थी कारतक सुद १५ सुधी वत्त वोहोरवां कल्पे नहीं ॥ १७ ॥

अर्थः ॥ १८ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा० वळी ॥ दो० बीजो
॥ स० शीयाळो उनाळो ॥ उ० उदय ॥ प० पाम्यो ॥ चे० वत्त ॥ प० वोहरवां (कल्पे) ॥ १८ ॥

मूळपाठः—॥ १८ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा दोच्चसमोसरणुद्देसपत्ताइं
चेलाइं पडिग्गाहेत्तए ॥ १८ ॥

भावार्थः—॥ १८ ॥ साधुने साध्वीनि बीजा समोसरणे एट्ठे आठ मास उनाळो शीयाळो वत्त वोहरवां
कल्पे ॥ १८ ॥

१. चीवराइं for चेलाइ Bbww. १. बी, नानी थी ने डबल्युं प्रतोमां “ चेलाइं ” ने बढ्ठे “ चीवराइं ” पाठ छे.

अर्थः—॥ १९ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ आ०
छधुवटेरानीमर्यादा ममाने ॥ चे० वस्त्र ॥ प० लेवा (कल्पे) ॥ १९ ॥

मूळपाठः—॥ १९ ॥ कथ्यइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा आहाराइणियाए
चेलाइ पडिगोहत्तए ॥ १९ ॥

भार्यार्थः—॥ १९ ॥ साधुने साध्वीने नाना गोदानी मर्यादा ममाने वस्त्र लेवा कल्पे (आचार्य, उपा-
ध्याय, गणधर आदिक तेना वस्त्र ने आहारादिक जुदाज होय छे ॥ (साल सूत्र ठाण) ॥ १९ ॥

अर्थः—॥ २० ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ व० वळी ॥ आ०
छधु वटेरानी मर्यादा मुमव ॥ से० सेजा ॥ स० संयारो ॥ प० लेवो (कल्पे) ॥ २० ॥

मूळपाठः—॥ २० ॥ कथ्यइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा आहाराइणियाए
सेज्जासंथारयं पडिगोहत्तए ॥ २० ॥

भार्यार्थः—॥ २० ॥ साधुसाध्वीने नाना गोदानी मरजादा ममाने सेजा संयारो लेवो कल्पे (एवळे के

नानामोदानी मरजादा प्रमाणे आसन उपर वेम्रहुं कल्पे एनोपरमार्थ एहसो छे के गुरु पाटे वेठा होयतो शिष्य वाजोठ उपर वेसे, गुरु वाजोठ उपर वेठा होयतो शिष्य पाटला उपर वेसे, गुरु पाटला उपर वेसेतो शिष्य पथरणा उपर वेसे, गुरु पथरणा उपर वेसेतो शिष्य जमीन उपर वेसे, गुरु जमीन उपर वेठेला होयतो शिष्य उभेरेहे; गुरु उभा होयतो शिष्य हाथ जोडी उभो रहे) ॥ २० ॥

अर्थः ॥ २१ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ आ० लघुए वंडेराने ॥ कि० वंदना ॥ क० करवी (कल्पे) ॥ २१ ॥

मूळपाठः—॥ २१ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा आहाराइणियाए किइकम्मं करेतए ॥ २१ ॥

भावार्थः—॥ २१ ॥ साधुने साध्वीने नाना मोदानी रीत प्रमाणे एक वीजाने वंदना करवी कल्पे (पण एम न हेतुं जोइए के पेहेलां नानाने वंदना करे ने पछी मोदाने वंदना करे ॥ २१ ॥

अर्थः—॥ २२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अ० अंदर ॥ गि० ग्रहस्यना घरने विपे ॥ आ० जहुं ॥ वा० अथवा ॥ वि० उभुं रहेतुं ॥ वा० अथवा ॥

नि० बेसवुं ॥ वा० अथवा ॥ तु० सुवुं ॥ वा० अथवा ॥ नि० निद्रा करवी ॥ वा० अथवा ॥ प०
 विघ्नेषु निद्रा करवी ॥ वा० अथवा ॥ अ० अन्न ॥ वा० अथवा ॥ ४० चार प्रकारनां ॥ आ० आहार ॥
 आ० करवो ॥ उ० बढिनीत ॥ वा० अथवा ॥ ४० चार (कघुनीत माहु वगरे) ॥ प० परठववी ॥
 स० सहाय ॥ वा० वळी ॥ क० करवी ॥ झा० ध्यान ॥ वा० वळी ॥ झा० ध्यावुं ॥ का० फाउ-
 रसग ॥ वा० अथवा ॥ ठा० पढिपानो फाउरसग ॥ वा० वळी ॥ ठा० करवो (न कळपे) ॥ अ० हवे ॥ पु०
 वळी ॥ ए० एम ॥ जा० जाणे ॥ ज० जराए ॥ जु० जुनो ॥ वा० रोगी ॥ त० तपस्वी ॥ दु० दुर्बळ ॥ कि०
 क्लिप्ताना पामतो ॥ मु० सुच्छो पामे ॥ वा० अथवा ॥ प० पढतो होय ॥ वा० वळी ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥
 क० कळपे ॥ अ० ग्रहस्यना ॥ गि० घरने विपे ॥ आ० जलु ॥ वा० अथवा ॥ जा० उर्पालो ॥ ठा० पढिपानो
 काउरसग ॥ वा० वळी ॥ ठा० करवो (कळपे) ॥ २२ ॥

मूळपाठः—॥२२॥ नो कर्षइ निगन्थाण वा निगन्थीणवा 'अन्तरगिहंसि आस-
 इत्ए वा चिट्ठित्ए वा निसिइत्ए वा तुयट्ठित्ए वा निइइत्ए वा पयलाइत्ए वा, असणं

? अन्तरगिहंसि CATB १ सी, टीने (इयाडीक) बीमा " अन्तरगिहंसि " ने बदले " अन्तरगिहंसि " पाठ छे.

जाव चउगाहं वा पञ्चगाहं वा आइखित्तए वा विभवेत्तए वा किट्टित्तए वा पवेइत्तए वा, नन्नत्थ एगनाएण वा एगवागरेण वा एगगाहाए वा एगसिलोएण वा, से वि य ठिच्चा, नो च्चेव णं अट्टिच्चा ॥ २३ ॥

भावार्थः—॥ २३ ॥ साधुने साध्वीने ग्रहस्थने घेर वेसीने चार गाथा अथवा पांच गाथा तेना जुदा जुदा अर्थ करी समजाववानुं कल्पे नहीं, पण कदाच जरूरीयात कारण पडे तो एकाद प्रश्ननो उत्तर करी शके अथवा एकाद गायानो अर्थ करी शके ते पण उभा रहीने वेसीने नहीं ॥ २३ ॥

अर्थः—॥ २४ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ अं० अंदर ॥ गि० ग्रहस्थना घरनी अंदर वेसीने ॥ इ० ए ॥ पं० पांच ॥ म० महा ॥ व्व० वृता ॥ स० २५ भावना सहित ॥ आ० कहेवी ॥ वा० अथवा ॥ जा० वळी ॥ प० विशेष कहेवी (न कल्पे) ॥ वा० वळी ॥ न० पण नहीं ॥ ए० एक ॥ ना० हेतुथी अधिक कहेवुं ॥ वा० वळी ॥ जा० ज्यां लगे ॥ ए० एका ॥ सि० श्लोकथी ॥ वा० वळी अधिक न कहेवुं ॥ से० ते ॥ वि० य० वळी ॥ ठि० उभा रहीने ॥ नो० नहीं ॥ चे० णं० वळी ॥ अ० वेसीने (न कल्पे) ॥ २४ ॥

मूळपाठः—॥ २४ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा 'अन्तरगिहंसि
इमाइं पच्च महव्वयाइं सभावणाइं आइक्खित्तए वा जाव पवेइत्तए वा, नन्नत्थ एगना-
एण वा जाव-एगसिलोएण वा, से वि य ठिच्चा, नो चेव णं अट्टिच्चा ॥ २४ ॥

भाषार्थः—॥ २४ ॥ साधु अथवा साध्वीने ग्रहस्थना घरनी वसोवच्च (अंदर बेसीने) पांच महद्यत पच-
वीथ यावना सहित एट्ठुं अथवा एथी वयारे कहेतुं कळपे नही पण जरुरीयात पढे तो एकाद प्रश्ननो उत्तर
कही सके अथवा एकाद गायानो अर्थ कही सके ते पण उभा उभा कहेतुं कळपे बेसीने कहेतुं कळपे नही ॥ २४ ॥
अर्थः—॥ २५ ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी
॥ प० ग्रहस्थनो यको ॥ से० सेजा पाटा ॥ सं० तणा प्रमुत्त ॥ आ० लउने ॥ अ० पाछा आप्या विना ॥ सं० विहार
करवो (न कळपे) ॥ २५ ॥

मूळपाठः—॥ २५ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा पडिहारियं

- १ अन्तरगिहंसि CTB १ सी, टो ने (इटाळीक) वा प्रतोमा "अन्तरगिहंसि" ने बढे "अन्तरगिहंसि" पाठ छे
२. "हारियं वा सागारियसन्तिय से" Bbप १. बी, नाना बी ने इबन्नु प्रतोमा " पडिहारियं सेजासंपात्यं " ने बढे " पडिहारिय वा सागारिविद्यन्तिय सेजासंधार्यं " पाठ छे

सेज्जासंथारयं आयाए अपडिहट्टु' संपव्वइत्तए ॥ २५ ॥

भावार्थः—॥ २५ ॥ सायु अथवा साध्वीने ग्रहस्थना घेरथी पाटपाटला तृणादिक ग्रहस्थ यकां जाची काव्या होय ते ग्रहस्थने पाछां आल्या विना विहार करवो कळपे नहीं ॥ २५ ॥

अर्थः—॥ २६ ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० सायुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ व० वळी ॥ सा० ग्रहस्थ सेज्यांतर ॥ सं० संवंधी ॥ से० पाठ ॥ सं० तृणा प्रमुख ॥ अ० कइने ॥ अ० अधिकरण (माकड प्रमुख सहित) ॥ क० करी (जीव सहित आपीने) ॥ सं० विहार करवो (न कळपे) ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २६ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा २ सागारियस-
न्तियं सेज्जासंथारयं आयाए अहिगरणं कट्टु' संपव्वइत्तए ॥ २६ ॥

१ आयाए after °ट्टु Bbw. २ °हारियं वा सागारिय सन्तियं से० Bbw. ३. आयाए after °ट्टु Bbw.

१. वी, नानी वी ने उवल्लु प्रतोमां " अण्डिहट्टु " पछी " आयाए " पाठ छे.

२. वी, नानी वी ने उवल्लु प्रतोमां "सागारिय सन्तियं" ने बदले "पण्डिहारियं वा सागरिय सन्तियं सेज्जासंथारयं" पाठ छे. ३. वी, नानी वी ने उवल्लु प्रतोमां " कट्टु " शब्द पछी " आयाए " पाठ छे.

भाषार्थः—॥ २६ ॥ साधु अथवा साध्वीने सेव्यांतरने धेरी पाट पाटला वृणादिक (पाटीयारा) ला-
 ब्या छे अने ते वापरतां माकडादिक भीव लत्पन्न यथा शेष ते जीवादिक सहित पाट पाटला पाछा आपी वि
 हार करवो कल्पे नही ॥ २६ ॥

अर्थ.—॥ २७ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ प० पा-
 टीयारु ॥ वा० अथवा ॥ सा० सेव्यांतर ग्रहस्य ॥ सं० संबंधी ॥ वा० वळी ॥ से० पाट ॥ सं० संयारो ॥
 आ० छद्मे ॥ वि० अधिकरण (माकण रहित) ॥ क० करीने ॥ स० विहार करवो (कल्पे) ॥ २७ ॥

मूळपाठः—॥ २७ ॥ कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा पडिहारियं वा सा-
 गारियसन्तियं वा सेजासंधारय आयाए विगरणं कट्टु' संपव्वइत्तए ॥ २७ ॥

भाषार्थः—॥ २७ ॥ साधु अथवा साध्वीए ग्रहस्थना घर थका अथवा सेव्यांतर यकां पाट पाटला वृणा
 मसुख छद्मे विगरणं पटके माकड मसुख भीन रहित आपीने विहार करवो कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थः—॥ २८ ॥ इ० आ लिन सासनने विषे ॥ ख० निधे ॥ नि० साधु ॥ वा० अथवा ॥ नि० सा-
 ध्वीने ॥ वा० वळी ॥ प० पाटीयारो ॥ वा० अथवा ॥ सा० सेव्यांतर ग्रहस्य ॥ सं० संबंधी ॥ वा० वळी ॥

१ आयाए Aftor 'इ Bbbw. १ वा, नानी थी ने उबल्यु प्रतोमा " कट्टु " पछी " आयाए" पाठ छे

से० पाट ॥ सं० संथारो ॥ प० कोइ (चोरी करी) लइ ॥ सि० जाय ॥ से० ते ॥ य० वळी ॥ अ० गभे-
खबुं ॥ सि० करे ॥ से० ते ॥ य० वळी ॥ अ० गवेखतां थकां ॥ ल० लाभे ॥ त० तेहने एटले जेहनो
सागारि छे तेहने ॥ अ० पाछो ॥ दा० आपवो ॥ सि० होय ॥ से० ते ॥ य० वळी ॥ अ० गवेखता थकां
॥ नो० न ॥ ल० लाभे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ दो० बीजीवार ॥ पि० वळी ॥ ओ०
बीजी पाट आदिकनी आज्ञा ॥ ओ० लइने ॥ प० भोगववा योग्य सेज्जा प्रमुख ॥ प० भोगवे ॥ १८ ॥

मूळपाठः—॥१८॥इह खलु निगन्थाण वा निगन्थीण वा पडिहारिण वा सागारिय-
सन्तिण वा सेज्जासंथारण परिभट्टे सिया से य अणुगवेसियन्वेसिया. से य अणुग-
वेसमाणे लभेज्जा, तस्सेव अणुपदायन्वे सिया; से य अणुगवेसमाणे नो लभेज्जा,
एवं से कपइ दोच्चं पि ओगहं ओगिण्हिता परिहारं परिहरित्तण ॥ २८ ॥

१. विप्पण सेज्जा for परि० सिया B. २. पडिदायन्वे for अणुप्पं B. ३. अणुभावित्ता for ओगि० B.
१. (इटालीक) वी मां " परिभट्टे सिया " ने बदले " विप्पण सेज्जा " पाठ छे. २. (इटालीक) वी मां
" अणुपदायन्वे " ने बदले " पडिदायन्वे " पाठ छे. ३. (इटालीक) वी मां " ओगिण्हिता " ने बदले " अणुसा-
वेत्ता " पाठ छे.

भाचार्य—॥ २८ ॥ आ नीन शासनने विषे ररेला साधु अथवा साध्वीने पाढीपारो अथवा सेव्यांतर
 प्रशस्य सर्वधी सेजा संयारो (पाठ पाटला बगेरे) कोइ बोरी जाय तो ते गवेखवुं (तेनी शोध करवी) तेनी
 शोध करता जो मळे तो ते जेना छे तेहने पाछा आपवा अने जो शोधता थकां न मळे तो ने साधुने ते चीजो
 जोइती होय तो बीजी वार आशा छइने जाचीने भोगवे (जे चीजो चोराइ गइ होय ने शोधता मळे नहीं ते
 उपगरणनां घणीने साधुए खर आपवी के तमाकं उपगरण चोराइ गर्थु छे तपास करी पण मळ्युं नथी) ॥२८॥

अर्थः—। २९ ॥ ज० जे ॥ दि० दिवसने ॥ च० विषे ॥ गं० वळी ॥ स० श्रमण साधु ॥ नि०
 निग्रन्य ॥ से० सेजा ॥ स० सयारो ॥ वि० मुकीने जाय ॥ त० ते ॥ दि० दिवसने ॥ च० विषे ॥ गं० वळी ॥
 अ० अनेरा ॥ स० श्रमण साधु ॥ नि० निग्रन्य ॥ १० ते वेळा शिष्य ॥ आ० आवेतो ॥ स० ते साधु ॥ घे०
 निश्चि ॥ ओ० आशा छइने ॥ २० पुर्वे साधु रहयो होय तेनीज ॥ अ० आशा छइने ॥ चि० रहे ॥ अ० तेहना
 मास वक्ष्यादिक मर्यादा मंशी जेटला दिवस ओछा होय तेहला दिवस सुधी ॥ ओ० ते मर्यादाने विषे रहे ॥ २९ ॥
 मूळपाठः—॥ २९ ॥ ज द्विवसः च० णं समणा निगगन्या सेज्जासंथारयं विष्प-

१. ज दि० B २ घ ण not in Cw

१. (इटालीक) वा प्रतमा "ज दिवस" के बरते " ज दिवस " पाठ छे २ घीने टकस्यु प्रतोमा "घ णं" नथी

जहन्ति, तं दिवसं च^३ णं अवरं समणा निगन्था हवमागच्छेज्ज; स च्चैव ओगहस्स पुंवाणुन्नवणा चिट्ठइ अहालन्दमवि ओगगहे ॥ २९ ॥

भावार्थः—॥ २९ ॥ हवे विशेष स्थानक आश्री कहे छे. कोइ साधु घरधणीनी आज्ञा मागी एकं मास माटे रखा छे अने ते साधुने वीस दीवस थया छे एवामां बीना साधु अचानक आव्या ने प्रथम रहेला साधु सेजा संथारा मुकीने विहार करे तो नवा आवेला साधु पुर्वे जे साधु रखा हता तेनीज आज्ञा लइ बाकीना दिवस ते स्थानकमां रहे ॥ २९ ॥

अर्थः—॥ ३० ॥ अ० छे ॥ या० इहां ॥ थ० साधुना मांडलामां ॥ कि० कोइ वस्तु ॥ उ० उपाश्रय मांहे ॥ प० वीसरी होय (ते साधु संबंधी) ॥ अ० अचित्त वस्तु ॥ प० भोगवत्ता योग्य होय ते साधु भोगवे ॥ स० ते साधु ॥ चि० निश्चि ॥ ओ० अवग्रहनी ॥ पु० पुर्वे ॥ अ० आज्ञा छे ते आज्ञाए ॥ चि० रहे ॥ अ० मर्यादा वाळ सुधी ॥ ओ० आज्ञाए रहे

१. तं दि० B. २. च णं not in Cw. ३. पुंवाणुन्ना and 'न्नावणा Bbw.

१. (इटालीक) बी प्रतमां "त दिवसं" ने बदले "तं दिवसं" पाठ छे. २. सीने डबल्यु प्रतोमां "च णं" नथी. ३. बी, गानी बी ने डबल्यु प्रतोमां "पुंवाणुन्नवणा" ने बदले "पुंवाणुन्ना" ने "पुंवाणुन्नावणा" पाठ छे.

॥ ३० ॥

मूळपाठः—॥ ३० ॥ अतिथ याइ थ केइ उवस्सयपरियावनें अचित्ते परिहरणारिहे,
स जेव ओंगहस्स पुष्पाणुन्नवणा चिट्ठइ अहालन्दमवि ओगगेहे ॥ ३० ॥

भावार्थः—॥ ३० ॥ बळी जे साधु निहार करी गया तेमना बीसरी गएळां अचित्त लपणरण भोगवर्ना
योग्य होय ते जे साधु पाछळ्ठी आब्या होय ते भोगवे केमके अबग्रहनी पुर्वे आशा लीधी छे ते आशाए
मर्यादाकाळ सुधी रहे ने लपळी चीजो भोगवे (मासकल्प पुरो यया पछी ते स्थानकर्मा न रहेवाय, रहेवुं होय तो
ग्रहस्थनी फरी आशा मेळववी जोइए) ॥ ३० ॥

अर्थः—॥ ३१ ॥ से० ते साधु ॥ व० घरने विपे ॥ अ० फोइ खबर छेतु नथी ॥ अ० धणी फोइ यातो
नथी ॥ अ० बीजो कोइ भिसाचर संक ॥ प० रळो छे तथा ॥ अ० ह्यंतर देवता ॥ प० रळो छे ॥ स०
तेहज घरे ॥ च० निधे ॥ ओ० अबग्रहमां ॥ पु० पुर्वे रहयो छे तेहनी ॥ अ० आशाए ॥ वि० रहे ॥ अ०
मर्यादाकाळ सुधी ॥ ओ० बीजो फोइ रहयो होय तेनी आशाए रहे ॥ ३१ ॥

१. "परिपावलाए C. १ सो प्रतनां "परियावने" ने बदले "परियावलाए" पाठ के.

मूळपाठः—॥ ३१ ॥ से वत्सु अवावडेसु अवोगडेसु अपरपरिगहिएसु अमर-
परिगहिएसु स च्चेव ओगहस्स पुव्वाणुन्नवणा चिट्ठइ अहालन्दमवि ओगहे ॥३१॥

भावार्थः—॥ ३१ ॥ कोइ गृहस्थतुं घर छे अने ते घरमां भूतादिक्का वेमथी खाली करी चालया गया छे तेनी कोइ सारसंभाल लेतुं नथी अने ते घर मारुं छे एम कोइ कहेतुं पण नथी तेमां वळी कोइ भीखारुं अथवा व्यंतरदेव रहे छे तो ते रहेनार घणीनी आज्ञा मागी मर्यादाकाळ सुधी ते घरमां रहेतुं कल्पे ॥ ३१ ॥

अर्थः—॥ ३२ ॥ से० ते ॥ व० घरने विपे ॥ वा० कोइ खवर लीए ॥ वो० कोइ धणी थाय ॥ प० अनेरे ॥ प० भाडे लीधुं होय ॥ भि० साधु॥ भा० त्रीजुं वृत्त राखवाने ॥ अट्टा० अर्थे॥ दो० वीजी वार ॥ पि० वळी ॥ ओ० धणीनी आज्ञा ॥ अ० मागत्री ॥ सि० होय ॥ ३२ ॥

मूळपाठः—॥३२॥ से वत्सु वावडेसु वोगडेसु परपरिगहिएसु भिक्खुभावस्सट्टाए
दोघं पि ओगहे अणुन्नवेयवे सिया ॥ ३२ ॥

भावार्थः—॥ ३२ ॥ ते घरनी कोइ खवर लीए, कोइ धणी थाय, कोइ भाडे लीए तो साधुने त्रीजुं वृत्त राखवा अर्थे वीजी वार वळी धणीनी आज्ञा मागी ते घरमां रहेतुं कल्पे ॥ ३२ ॥

अर्थः—॥ ३१ ॥ से० ते साधुने ॥ अ० फोट समिपे ररेवानी जग्या ॥ वा० अयवा ॥ अ० भौत समिपे
 ररेवानी जग्या ॥ वा० अयवा ॥ अ० वाट समिपे ररेवानी जग्या ॥ वा० अयवा ॥ अ० लाइ पासे ररेवानी
 जग्या ॥ वा० अयवा ॥ अ० राजपंथ समीपे ररेवानी जग्या ॥ वा० अयवा ॥ अ० घरादिकनी समिपे
 ररेवानी जग्या ॥ वा० बळी ॥ स० तेहन ॥ ओ० यानकनो अन्तर ॥ पु० पुर्वे आसा मागी ठे
 वेनी ॥ अ० आसाप ॥ यि० ररे ॥ अ० मर्यादाकळ सुर्षी ॥ ओ० आसाप ररे ॥ ३२ ॥

सूळ्याठः—॥ ३३ ॥ से अणुकुंठेसु वा अणुभितीसु वा अणुचरियासु वा अणुफ-
 रिहासु वा अणुपन्थेसु वा अणुमेरासु वा स च्चेव ओगहरसस पुब्बाणुन्नवणा चिद्धइ
 अहालन्दमवि ओगगहे ॥ ३३ ॥

भावार्थः—॥ ३३ ॥ साधुने ररेवानी जग्या कोटनी समीपे होय, भौतनी समीपे होय, वाट (रस्तानी)
 नभीक्या होय, लाहनी पासे होय, राजपंथ समीपे होय, घरादिक समीपे ररेवानी जग्या होय तो जे घणीनी
 ते जग्या के पर होय ते घणीनी आसा मागी ररेवानी परजादा ममाणे साधुप ररेवुं ॥ ३३ ॥

अर्थः—॥ ३४ ॥ मे० ते ॥ गा० गावने रिये ॥ वा० बळी ॥ जा० उपां झगे ॥ स० संनिधेयने विपे ॥

वा० बळी ॥ ब० बाहेर ॥ से० सेना (सार्थवाह, सथवारी) ॥ सं० उत्तरी होय ॥ पे० देखीने ॥ क० कळपे ॥
नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥ त० ते ॥ द्वि० दिवसे ॥ भि० गोचरी जाय ॥
गं० जइने ॥ प० पाछा वळे ॥ नो० नर्ही ॥ से० तेने ॥ क० कळपे । तं० ते ॥ र० राते ॥ त० त्यां ॥ उ०
रेहेंतुं (न कळपे) ॥ जे० जे कदाचित् ॥ ख० निश्चे ॥ नि० साधु ॥ वा० अथवा ॥ नि० साधवी ॥ वा०
बळी ॥ तं० ते ॥ र० रात्रे ॥ त० त्यां ॥ उ० रहे ॥ उ० र्हेताने ॥ वा० बळी ॥ सा० अनुमोदे ॥ से० ते
॥ दु० वे प्रकारे (सेनापतिनी तथा तिर्थकरनी) ॥ वी० आज्ञा अतिक्रमतो ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमा-
सिक तप विशेष ॥ प० प्रायश्चित्तो ॥ द्वा० ढाम ॥ अ० गुरु प्रायश्चित्त ॥ ३४ ॥

मूळपाठः—॥३४॥ से गामंसि वा जाव 'संनिवेशंसि वा वहिया' सेणं संनिविदुं
पेहाए कप्पइ निगगन्थाण वा निगगन्थीण वा 'तद्विवसं भिक्खायसियाए गन्तूणं' पडि-

१. रायहाणीए for संनिं B. २. पहिया Bbww. ३. तंईं B. ४. पडिएत्तए Bb.

१. (श्टालोक) वी प्रतमां "संनिवेशंसि" ने बदले "रायहाणीए" पाठ छे. २. वी, नानी वी ने डबल्यु प्रतोमां "बहिया" ने बदले "पहिया" पाठ छे. ३. (श्टालोक) वी प्रतमां "तद्विवसं" ने बदले "तं विवसं पाठ छे. ४. वी ने नानी वी प्रतोमां "पडिनियएए" ने बदले " पडिएएए " पाठ छे.

नियत्तए, नो से कप्पइ तं र्यणिं तत्थेव उवाइणंवेत्तए. 'जे खलु निगन्थे वा निगन्थी
 वा तं र्यणिं तत्थेव उवाइणावेइ उवाइणंवेत्त वा साइज्जइ, से' दुइओ वीइक्कममाणे आ-
 वज्जइ चाउन्मासियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ ३४ ॥

भावार्थः—॥ ३४ ॥ गाम्ने विपे ज्यां कमे राज्यधानिनि विपे अथवा संनिवपने विपे गाम्थी बाहेर राजा-
 नी सेन्या उतारो करी रही छे तो साधु अथवा साध्वीने ते दिवसे गोष्ठी करी पाछा वळयु कल्पे पण साधु
 अथवा साध्वीने ते रात्रीए त्यां रेशुं न कल्पे, जो साधु अथवा साध्वी ते रात्री त्यां रहे-अथवा बीजाने रलोवे
 (जो फोइ साधु रहेतो होय तेने भलुं जाने) तो ते साधु ते वेदु धावत (अथवा तिर्यकरने सेनाधिपति ए
 वन्नेनी आशानो भंग करतो) अतिक्रपनो यको मोटुं चौप्रासिक प्रायथित पामे (आ जग्याए एम समजनुं
 नरीं के सञ्चकर ज्यां पढ्युं होय त्यां रहेवानी भगवाननी आहा छे, पण प्रत्य, सेत्रकाळ भाव देखीने जाय

१. तर र्यणी तं Bbb २ उवायणां B Bbb. ३. जो खलु निगन्था B Bbb ४ से २०६ १२ Bbb

१ बी, नानी बी ने इबस्त्यु प्रतोमो 'तं र्यणि' ने बदले "वा रपणा" पाठ छे २ (इटाळीक) बी, बी, नानी बी ने इबस्त्यु
 प्रतोमो "उवाइणावेत्तए" ने बदले "उवायणावेत्तए" पाठ छे २ (इटाळीक) बी, बी, नानी बी ने इबस्त्यु प्रतोमो "जे खलु
 निगन्थे" ने बदले " जो खलु निगन्थो " पाठ छे ४ बी, नानी वा ने इबस्त्यु प्रतोमो "से" नथी

केमके ते लश्करी कायदी खुदीज जातनी होय छे जेथी साधुना उपर शंका लावी बांधी मारे माटे अवसर देखी काम करे) ॥ ३४ ॥

अर्थः—॥३५॥ से० ते ॥ गा० गामने विषे ॥ वा० वळी ॥ जा० ज्यां लगे ॥ सं० संनिवेपादिकने विवे। वा० वळी ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साधीने ॥ वा० वळी ॥ स० चौफेर ॥ स० (पांच गाऊ) नी मर्यादा ॥ स० एक कोस उपरांत (ज्यां रहे त्याथी वे कोस गोचरीए जाय त्याथी अर्ध कोस ठंडिल जाय एम अढीकोस जाताने अढी कोस पाछां आवता एम पांच कोसनी) ॥ जो० एक जोजन मर्यादा एटले चार गाउ उपर एक कोस एम पांच गाउ ॥ ओ० जइने पाछुं आवतुं ॥ ओ० ए अवग्रह ग्रहीने ॥ प० भोगववा योग्य ॥ प० भोगवे ॥ ति० एम ॥ वे० हुं कहुं छुं ॥ ३५ ॥

मूळपाठः—॥ ३५ ॥ से गामंसि वा जाव संनिवेसंसि वा कण्ड निगन्थाण वा निगन्धीण वा सव्वओ समन्ता सकोसं जोयणं ओगगहं ओगिण्हिताणं परिहारं परिहरित्तए ॥३५॥ ति बेमि.

भावार्थः—॥ ३५ ॥ गाम नगर वगेरेमां रेहलां एटले साधु अथवा साधीने एक जोजन (चार गाउ)

छपर एक कोस पटले पांच गावनी मर्पादापां हरतुं फरतुं ने भोगववा योग्य वस्तु बोहरी भोगववी कल्पे, ते एवी
 रीते के पोताना स्थानकथी वे गाउ सुधी गौचरी जइ शके अने उपरांत अर्घो गाउ दिशाए जाय ए अढी गाउ
 ययु अने पाछां बळतां अढी गाउ एम पांच गाउ समजथुं) एम सुधर्मो स्वामी जंबू स्वामीने करेता हवा के
 हे जंबू ! जेम में श्री महावीर देव समिरे सांमळ्युं तेम हू तुज मत्से कहुंछुं ॥ ३५ ॥

अर्थः—॥ ३ ॥ क० कल्प सूत्रनो ॥ त० श्रीजो ॥ उ० उदेसो ॥ स० पुरो यथो ॥ ३ ॥

मूळपाठः—॥ ३ ॥ कल्पे तइओ उदेसओ समत्तो ॥ ३ ॥

भावार्थः—॥ ३ ॥ इति श्री धृष्ट कल्प सूत्रनो श्रीजो उदेसो संयुर्ण ॥ ३ ॥

॥ अथ बृहत् कल्प सूत्र चउत्थो उद्देसओ. ॥

(बृहत् कल्प सूत्रनो चोथो उद्देसो.)

अर्थः—॥ १ ॥ त० त्रण प्रकारे ॥ अ० (संयमनो धात करी) गुरुपायश्चित पापे ॥ पं० कला ॥ तं० ते ॥ ज० करे छे ॥ ह० हस्त कर्म ॥ क० करतो ॥ मे० मैथुन ॥ प० सेवतो यको ॥ रा० रात्री ॥ भो० भोजन ॥ सु० करतो यको ॥ १ ॥

मूळपाठः—॥ १ ॥ तओ अणुघाईया पन्नत्ता, तंजहा—हंत्यकम्मं करेमाणे, मेहुणं पडिसेवमाणे, राईभोयणं भुञ्जमाणे ॥ १ ॥

१. अणुघाईया Th. २. हत्यकं कं ; after मेहुणं सेवमाणे Th. & BbW.

१. दृष्टांगमां “ अणुघाईयानि ” चदले “ अणुघाईया ” पाठ छे. २. दृष्टांग ने बी, नानी बी ने डवल्यु प्रतोमां “ पडिसेवमाणे ” पछी “हत्य कम्मं करेमाणे” आवे छे.

શ્રાવણ્યઃ—॥ ૧ ॥ વ્રીજા લહેશામાં સ્યાનક વલ્લદિકની શુદ્ધિ દેલાટી, હવે આ ચોયા લહેશામાં પ્રાય-
 ચિત્ત તથા આચાર વિધિ દેલાટે છે. ત્રણ પ્રકારે સંજમનો નાશ થાય સેને મોડું પ્રાયચિત્ત આવે તે ત્રણના નામ
 કહે છે, ૧ હસ્ત કર્મ કરે પટલે કુચેષ્ટા કરી વિર્ય લલિત કરે, ૨ દેશ, મનુષ્ય, તિર્યંચ સંબંધી મૈષ્ટુન સેવે તો,
 ૩ રાત્રી ભોજન વરે તો એ ત્રણે કામ કરનાલે ગુરુ (મોડું) પ્રાયચિત્ત આવે ॥ ૧ ॥

અર્થઃ—॥ ૨ ॥ તં૦ ત્રણ ભેદે ॥ પા૦ દસસું પ્રાયચિત્ત આવે (લિંગ ફેર પાલટવો) ॥ પં૦ કલ્પો ॥
 તં૦ તે ॥ જ૦ કરે છે ॥ દુ૦ દુષ્ટ ॥ પા૦ કર્તવ્યતું પ્રાયચિત્ત તે (કપાય દુષ્ટ તથા વિષય દુષ્ટ, કપાય દુષ્ટ તે
 રવપક્ષ પટલે ગુરુના દાંત પાટે ને પરપક્ષ તે રાજાનીધાત કરે, વિષય દુષ્ટ તે પણ સ્વપક્ષ વિષય દુષ્ટ તે સાધ્વલિં
 સીપલ્લ લલ્લાવે ને પરપક્ષ વિષય દુષ્ટ તે રાજાની રાણીના મોગ સેવે એ ચાર ભેદ દુષ્ટના) ॥ પ૦ મહા પ્રમાદ
 (તે મદિરા પીવાથી તથા નિદ્રાવાન) ॥ પા૦ પ્રાયચિત્ત ॥ અ૦ અન્યોઅન્ય પુરુષ ॥ મ૦ માહોમહી ॥ ક૦ અ-
 પ્રક્ષ સેવે ॥ પા૦ પારંશિયા પ્રાયચિત્ત તે પામે ॥ ૩ ॥

મૂલપાઠઃ—॥૨॥ તઓ પારંશિયા પન્નત્તા, તંજહા-હુદું પારંશિય, પમત્તે પારંશિય,
 અનમત્તં કરેમણે પારંશિય ॥ ૨ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ त्रण जणाने दशसुं प्रायश्चित (पारंचित) आवे एटले दशमां ठाणगी दस प्रकारनां प्रायश्चित देखाडयां छे तेमां दससुं प्रायश्चित एहवी रीतनुं छे के नीचे वतावेला त्रण दोप मांहिलो एक पण दोप सेव्यो होय तो ते साधुने साधुपणार्थी दूर करवो, छतां साधुपणुं लेवा इच्छे तो तेने कपाळे चार आंग-ळ्ळो लुगढानो पटो वार महिना सुधी वांधी राखी गमादिक विहार करतां लोक पुछे के आ शुं करवा वांध्युं छे तेवारे बीजा साधुओए तेनो दोप प्रगट करी देखाडवो अने लोकनो तिरस्कार सहन करे तो वारं महीना पछी तेने फरी दिक्षा देवी. वळी आ संबंधमां केटळाक आचार्यो कहे छे के आ दशसुं प्रायश्चित पूर्व धरना बखतमां होय छे. हाल तो देश काळने अनुसरी प्रायश्चित देवाय छे. हवे ते त्रण दोपनां नाम देखाडे छे.

१ दुष्ट, २ प्रमादी, ३ मांहोमांहि पुरूप भोगवे. हवे एनो अर्थ कहे छे.

१ दुष्ट—दुष्टना वे भेद, एक कपाय दुष्ट, बीजो विषय दुष्ट. कपाय दुष्टना वे भेद—१ स्वपक्ष व.पाय दुष्ट ने बीजो परपक्ष कपाय दुष्ट, स्वपक्ष कपाय दुष्ट ते मरी गएला गुरूना पत्थर वेडे दांत भांगतो हाथ आवी जाय, बीजो परपक्ष कपाय दुष्ट ते राजानी घात करे.

२) विषय दुष्ट तेना वे भेद, १ स्वपक्ष विषय दुष्ट अने परपक्ष विषय दुष्ट, स्वपक्ष विषय दुष्ट ते शुद्ध साध्वीनुं शियळ भंग करे अथवा तेनी साथे भोगनी इच्छा राखे, परपक्ष विषय दुष्ट ते राजानी राणी साथे भोग करे, ए रीते दुष्टना चार भेद जाणवा.

हवे बीजो प्रमादिनो अर्थ कहे छे, प्रमादिना वे भेद, १ एक दाह पीवाथी महा प्रमादि घाप, बीजो पाचमी " पीणादि " निद्रा, ते दिवससंतुं चितवेतुं काम रात्रीए संघर्षां ने संघर्षां करे पण तेनी निद्रा उठे नहीं ते महा प्रमादि.

हवे बीजो दोष कहे छे-पुरुष सोध पुरुषनो भोग करे एटले महिमांवी पुरुष भोगवे ए अने जणाने एपर जणावेतुं दसमु पारचित प्रायश्चित आवे ॥ २ ॥

अर्थः—॥ १ ॥ त० ब्रज भेदे ॥ अ० नवभुं प्रायश्चित आवे ते ॥ पं० पर्युं ॥ तं० ते ॥ ज० करे छे ॥ सा० साधर्मीनी ॥ ते० चोरी ॥ क० वरतो ॥ अ० अन्य ॥ घ० धर्मीनी ॥ ते० चोरी ॥ क० करतो ॥ इ० शुष्टो प्रधार ॥ द० देवो यको ॥ ३ ॥

मूठपाठः—॥ ३ ॥ तओ अणवदुष्पा पन्नता, तंजहा-साहभियाणं तेनं करे-
माणे, अन्नधम्मियाणं तेनं करेमाणे, इत्थयाल दलमाणे ॥ ३ ॥

१. साहम्मियतेणिय क० परहम्मियतेणिय क० Bbbw २. हस्यताळं, पाठान्तराणि अत्थादाण, हस्यालव T'h

१ बी, नानी बी ने इत्थयु प्रतोमा "साहम्मियाण" ने बदले "साहम्मियतेणिय करेमाणे परहम्मियतेणियं करेमाणे" एवो पाठ छे २. दट्टाणागमा " हस्यताळ" ने बदले " हस्यताळं, अत्थादाण, हस्यालव" पाठ छे.

लोलुपीने एटले दहिं, दुध, घी, तेल, गळपण ए पांच विगय चीनां हमेश चाले नहीं, ३ क्रोधी जरापण उपको सहन करी शके नहीं, ए ऋणने सिद्धांतनी वांचणी आपवी नहीं ॥ ५ ॥

अर्थः—॥ ६ ॥ त० ऋणने ॥ क० कल्पे ॥ वा० वांचणी देवी ॥ तं० ते ॥ ज० कहे छे ॥ वि. विनयवंतने ॥ नो० नही ॥ वि० विगयने विपे ॥ प० गृद्ध ॥ वि० उपशमाब्ज्यो छे ॥ पा० क्रोध जेणे ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ ६ ॥ तओ कप्पन्ति वाएत्तए, तंजहा—विणीए नो विगईपंडिबद्धे विओसवियपाहुडे ॥ ६ ॥

भावार्थः—॥ ६ ॥ ऋण जणाने सिद्धांतनी वांचणी देवी तेना नाम कहे छे, १ विनितने, २ विगयनो प्रतिबंध नही एटले विगयने विपे गृद्ध नही एटले जेडुं मळयुं तेवा निर्दोष भोजनथी संतोप माने, ३ शांत स्वभाव वाळाने ए ऋण जणने भणाववा ॥ ६ ॥

१. वीइ पट्टिबन्धे T1. ०बन्धे B. १. ट्टाणांगमां “ विगई पट्टिबद्धे ” ने बदले “ वीइ पट्टिबन्धे ” पाठ छे. (इटालीक) वी प्रतमां “ विगई पट्टिबद्धे ” ने बदले “ विगई पट्टिबन्धे ” पाठ छे.

अर्थः—॥ ७ ॥ त० त्रण ॥ दु० दुले ॥ स्स० प्रविबोधाय (समजाववा दोहिला) ॥ पं० कहया ॥ तं० ते ॥
ज० करे छे ॥ दु० हृदयनो दुष्ट ॥ मू० मूढ गुण अवगुणनो अजाण ॥ वु० वाळ्या वीज संरलो (कुमत्प्रारी) ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ तथो दुस्सन्नप्या पन्नत्ता, तंजहा-दुट्टे मूढे वुग्गाहिण् ॥ ७ ॥

भावार्थः—॥ ७ ॥ त्रण जणाने समजावता दोहिला पटके बहु शुशिवत वेवतां पण समजे नहीं, एना नाम
करे छे, १ दुष्ट (खोटा मन वाळो), २ मूढ पटलेगुण अवगुणने जाणे नहीं, ३ दाधारगो पटके पोतानी लीधेली
वांत भेले नहीं, ए त्रणने समजाववा दोहिला ॥ ७ ॥

अर्थः—॥ ८ ॥ त० त्रण ॥ सु० सुये ॥ स्स० समजावाय ॥ पं० करंया ॥ तं० ते ॥ ज० करे छे ॥
अ० दुष्ट नहीं ॥ अ० मूढ नहीं ॥ अ० दाधारगो नहीं ॥ ८ ॥

मूळपाठः—॥ ८ ॥ तथो सुस्सन्नप्या पन्नत्ता, तंजहा-अदुट्टे अमूढे अबुग्गाहिण् ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ त्रण जणाने धर्म सिद्धांत सुलेधी समजाधी शक्ति तेना नाम करे छे, १ दुष्ट
नहीं ते सारा मनवाळो, २ अमूढ ते करेला गुणने जाणवावाळो, ३ दाधारगो नहीं ते सरयवातने प्रवर्ण करवा
वाळो, ए त्रणने सुले समजाधी शक्ती ॥ ८ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ नि० साधुने ॥ च० निश्चे ॥ णं० वळी ॥ गि० ग्लान पामताने (पही जतो होय तेहने) ॥ पि० पिता ॥ वा० अथवा ॥ भा० भाइ ॥ वा० अथवा ॥ पु० पुत्र ॥ वा० वळी ॥ प० (पडता साधुने) हाथे ग्रही राखे ॥ तं० ते साधु ॥ च० वळी ॥ नि० साध्वीनी ॥ सा० साहज्ज (मदद) फरसने वांछे ते साधु ॥ मे० मैथुन ॥ प० सेवना ॥ प० पाम्यानुं ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चित्तनुं ॥ द्वा० ठाम ॥ अ० गुरु प्रायश्चित्त ॥ १० ॥

मूळपाठः—॥ १० ॥ निगन्थं च णं गिलायमाणं पिया^१ वा भाया वा पुत्ते वा पलिस्सएजा, तं च निगन्थी साइजेजा,^२ मेहुण गडिसेवणपत्ता^३ आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्टाणं अणुगघाइयं ॥ १० ॥

१. माया वा भगिणी वा धुया वा पलि^०, तं च निगन्थे सा^० B. २. °सइउगइ Bbww. ३. °पत्ते B.
 १. (इटलीक) ची प्रतमां " पिया वा भाया वा पुत्ते वा पलिस्सएजा तं च निगन्थी " ने बदले "माया ना भगिणी वा धुया वा पलिस्सएजा तं च निगन्थे" एहो पाठ छे. २. यी, नानी यों ने उबल्यु प्रतोमां "साइजेजा" ने बदले "सइउगइ" पाठ छे. ३. (इटलीक) ची प्रतमां " °पत्ता " ने बदले " °पत्ते " पाठ छे.

भावार्थः—॥ १० ॥ हवे साधु आश्री कहे छे, साधु रोगादिक कारणयी शरीरे अशक्त होय अने बीजा
 साधु पासे न होय अने ते साधु दादर आदिक उवा त्यानकयी पढवो होय अने सेवामां ते साधुना पिता, भाइ,
 पुत्र पढता साधुने पकडी राखे छतां ते साधु सार्धनी साहाज (मदद) ने फरस अनुमोदे तो ते साधुने
 भैद्युन सेववानु पाप छागे ने तेने चौमासिक प्रायश्चित गुरु प्रायश्चित आवे ॥ १० ॥

अर्थः—॥ ११ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अपवा ॥ नि० सार्धनीने ॥ वा० वळी ॥
 अ० अन्न ॥ वा० वळी ४ चारे आहार ॥ प० पेहेली ॥ प० पोरसीए ॥ प० ग्रहीने ॥ प० पाछळी चोयी ॥
 प० पोरसीए ॥ उ० राखवो (न कल्पे) ॥ से० ते ॥ य० वळी ॥ आ० कदाचित (अज्ञान्या) ॥ उ०
 रखाइ ॥ सि० गयो ॥ वं० ते आहार ॥ नो० नहीं ॥ अ० पेतै ॥ सु० भोगवे (नहीं) ॥ नो० नहीं ॥ अ०
 अनेरा साधुने ॥ अ० दीए (नहीं) ॥ ए० एकते ॥ ष० घणु ॥ फा० मासुक अचेत ॥ थं० यादिल मुमि ॥
 प० प्रतिरेखीने (जोइने) ॥ प० पुंजीने ॥ प० परववो ॥ सि० होय ॥ त० ते ॥ अ० पेतै ॥ सु० भोगवतो
 यको ॥ अ० अनेराने ॥ वा० वळी ॥ अ० आपतो थको ॥ आ० पामे ॥ वा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चित्तनु ॥
 द्वा० ठाम ॥ उ० लघु प्रायश्चित ॥ ११ ॥

मूळपाठः—॥ ११ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा असणं वा ४
पढमाए पोरुसीए' पडिग्गाहेत्ता पँच्छिमं पोरुसिं' उवाइणावेत्तए. से य आहच्च उवाइ-
णाविए सिया, तं नो अप्पणा भुञ्जेज्जा नो अन्नेसिं अणुप्पदंजा; एगन्ते' बहु फासुए
थण्डिले पडिलेहित्तौ पमज्जित्ता परिट्टवेयन्वे सिया. तं अप्पणा भुञ्जमाणे अन्नेसिं वा
अणुप्पदेमाणे आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारद्धानं उग्घाइयं ॥ ११ ॥

१. पोरि' T. पोर Bbw. २. चउत्थि Bbw. ३. °एगन्तगन्ते Bbw. ४. पाडिले° पम° not in Bbw.
५. अणुग्घाइयं Bbw.

१. टी प्रतमां "पोरुसीए" ने बदले "पोरिशीए" एम पाठ छे. थी, नानी थी ने उवत्तु प्रतोमां "पोरुसीए" ने बदले "पोरुसीए" पाठ छे. २. थी, नानी वी ने उवत्तु प्रतोमां "पच्छिमं" ने बदले "चउत्थि" पाठ छे. ३. थी, नानी वी ने उवत्तु प्रतोमां "एगन्ते" ने बदले "एगन्तगन्ते" पाठ छे. ४. थी, नानी वी ने उवत्तु प्रतोमां "पडिलेहित्ता पमज्जित्ता" पाठ नथी. ५. थी, नानी वी ने उवत्तु प्रतोमां "उग्घाइयं" बदले "अणुग्घाइयं" पाठ छे.

भावार्थः—॥ ११ ॥ साधु अथवा साध्विनि पेशी पोरसीनो कावेलो चार प्रकारनो आहार बोधी पोर-
सी सुधी राखवो बलपे नदी (तेम भोगववो पण नही) तेम छता अजाणवाधी ते आहार छेला पोहार सुधी
रही गयो होय तो ते आहार पोते न भोगवे, बीजा साधुने पण न आपे तो शुं करे ! तो कोइ एकत सारी जग्या
जोइ पुंजीने तेने परठवे पण आहार करे नदी तेम छता जो पोते आहार करे, बीजाने आहार करवा आपे तो
ते साधु साध्विनि चौमासीक लघु प्रायश्चित आवे ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० वळी ॥ नि० साध्विनि ॥ वा० वळी ॥
अ० अन्न ॥ वा० ४ चारे आहार ॥ प० उपरांत ॥ अ० अर्थ ॥ जो० जोजननी ॥ मे० मर्यादा उपरांत ॥
छ० राखवो (न कल्पे) ॥ से० तेनाथी ॥ प० वळी ॥ आ० कदाचित (अजाणवा) ॥ उ० रखायो ॥ सि०
होय तो ॥ तं० ते आहार ॥ नो० न ॥ अ० भोगवे ॥ नो० न ॥ अ० अनेरा साधुने ॥ अ०
दीए ॥ प० एकाते ॥ व० घणा ॥ फा० अचेत ॥ यं० थंडिलनी (परठववानी) मूषि ॥ प० जोइने ॥ प०
पुंजीने ॥ प० परठववानुं ॥ सि० करे ॥ तं० ते ॥ अ० पोते ॥ सु० भोगवतो यको ॥ अ० अनेराने ॥ वा० वळी
॥ अ० आपतो यको ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चितनु ॥ द्वा० यानक ॥ उ०
लघु प्रायश्चित ॥ १२ ॥

मूळपाठः—॥ १२ ॥ नो कपइ निगन्थाण वा असणं वा ४ परं
अद्धजोयणमेराए उवाइणावेत्तए. से य आहच्च उवाइणाविए सिया, तं नो अप्पणा
भुअजा नो अन्नोसिं अणुप्पदेजा; एगन्ते बहुफासुए थण्डिले पडिलेहिंत्ता पमज्जित्ता
परिद्वेयव्वे सिया. तं अप्पणा भुअमाणे अन्नोसिं वा अणुप्पदेमाणे आवज्जइ चाउ-
म्मांसियं परिहारट्ठाणं उग्घाइयं ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ १२ ॥ साधु अथवा साध्वीने चार प्रकारनो आहार (गाम वहार) बे गाउ उपरांत छइ
जइ राखवो (तेमज आहार करवो) कल्पे नहीं. जो कदाचित भूखथी बे गाऊ उपरांत रही गयो होय तो
ते आहार पोते भोगवे नहीं तेम अनेरा साधुने भोगववा दीए नहीं पण सारा जीवजंतु रहित अचित जग्या

१. ० मेरं Bbw. २. एगन्तमन्ते Bbw. ३. पडिले° पम° not in Bbw. ४. अणुग्घाइयं Bbw.

१. धी, नानी धी ने डवल्यु प्रतोमां “मेराए” ने बदले “मेरं” पाठ छे. २. धी, नानी धी ने डवल्यु प्रतोमां “एगन्ते”
ने बदले “एगन्तमन्ते” पाठ छे. ३. धी, नानी धी ने डवल्यु प्रतोमां “पडिलेहिंत्ता पमज्जित्ता” पाठ नथी. ४. धी, नानी धी
ने डवल्यु प्रतोमां “ उग्घाइयं ” ने बदले “ अणुग्घाइयं ” पाठ छे.

जोइ पुंजीने ते आहार परववे ते छता जो ते आहार पोते करे अथवा वीजा साधुने करवा आपे वो ते साधुने चौमासिक लघु प्रायश्चित आवे ॥ १२ ॥

अर्थः—॥ १३ ॥ नि० साधु ॥ य० बली ॥ गा० ग्रस्थना ॥ कु० घरने विषे ॥ पि० आहारना ॥ आ० कामने अर्थे ॥ प० गये छते॥ अ० पेसतां ॥ अ० अनेरो ॥ अ० अचित (आधा कर्मादिक दोष रहित) ॥ अ० संकीर्तादिक दोष सहित ॥ पा० पणी ॥ भो० भोजन ॥ प० लीघो ॥ सि० होय ॥ अ० छे ॥ या० इहां ॥ य० साधुना मांडला मांही ॥ के० कोइ ॥ से० नचो दिसित ॥ अ० छेदोपस्थानीक चारित्र इलु यार्णु नर्थी (एहवा शिष्यने) ॥ फ० कल्पे ॥ से० तेने ॥ त० ते ॥ दा० देवो ॥ वा० अथवा ॥ अ० आपवो ॥ वा० बली ॥ न० नयी ॥ या० इहां ॥ य० साधुना मांडला मांही ॥ के० कोइ ॥ से० नव दिसित शिष्य ॥ अ० छेदोपस्थानीक विना ॥ तं० ते ॥ नो० न ॥ अ० पोते ॥ मु० भोगवे (नहीं) ॥ नो० न ॥ अ० वीजाने ॥ अ० दीप (नहीं) ॥ ए० एकांत ॥ व० घणी ॥ फा० अचेत ॥ यं० परववानी जग्याए ॥ प० जोइने ॥ प० पुंजीने ॥ प० परववतो ॥ सि० होय ॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ १३ ॥ निगन्थेण य गाहावइकुं पिण्डवायपडियाए अणुप्पवि-
ट्टेणं अनयरे अचित्ते अणेसणिज्जे पाणभोयणे पडिगाहिए सिया, अत्थि याइं थ

केइ सेहतराएः अणुवट्टावियए, कप्पइ से तस्स दाउं वा अणुप्पदाउं वा. नत्थि याइं थ केइ सेहतराएः अणुवट्टावियए, तं नो अप्पणा भुञ्जेज्जा नो अन्नेसिं अणुप्पदेज्जा; एगन्ते बहुफासुए थण्डिले पडिलेहिता पमज्जिता परिट्टवेयन्वे सिया ॥ १३ ॥

भावार्थः—॥ १३ ॥ साधु ग्रहस्थिति घेर आहारने अर्थ गया छे अने ग्रहस्थिना घरमां निर्दोष आहार छे छतां ते ग्रहस्थने ते आहार उपर शंका छे के आ आहार साधुने खपे के नहीं अने ते शंका सहित साधुने बहोराव्यो अथवा कोइ सचेत चीजने अडेलो एहवो आहार साधुने वोहोराव्यो अथवा सेज्यांतरना घरनो होय अने पछी साधुने खबर पडी तो ते आहारनुं शुं करवुं तो के जो ते साधुनी पासे कोइ नवा दिक्षीते दिक्षा लीधा होय ने तेने छेदोपस्थानीक चारित्रि आप्युं नथी तेवा साधुने आपे ते साधु आहार करी जाय केमके पछी तेने फरी दिक्षा देवानी छे. जो ते साधुनी पासे तेवो नवो दिक्षीत न होय तो ते आहार ते साधु पोते न भो-गवे अने बीजाने न आपे, एकांते जइ शुद्ध जमीन जोइ पुजी प्रमार्जन करी ते आहार परठवे ॥ १३ ॥

१. सेहंतराए B. २. After अणुवट्टा० add सिया in Bbw.

१. (इटालीक) धी प्रतमां “ सेहतराए ” ने बदले “ सेहंतराए ” पाठ छे. २. वी, नानी वी ने डबल्यु प्रतोमां “अणुवट्टावियए ” पछी “ सिया ” एटलो पाठ वधारे छे.

अर्थः—॥ १४ ॥ जे० जे आहार ॥ क० कियो ॥ क० पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने कजे ॥
 नो० नही ॥ से० ते ॥ क० कल्पे ॥ क० पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने ॥ जे० जे आहार ॥ क० कीघो ॥
 क० पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने कजे ॥ क० कल्पे ॥ से० ते आहार ॥ अ० २२ तिर्थकरना साधुने ॥
 जे० जे आहार ॥ क० कीघो ॥ अ० २२ तिर्थकरना साधुने कजे ॥ नो० नही ॥ से० ते आहार ॥ क० कल्पे ॥
 क० पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने ॥ जे० जे आहार ॥ क० कीघो ॥ अ० २२ तिर्थकरना साधुने कजे ॥
 क० कल्पे ॥ से० ते आहार ॥ अ० बाकीना २२ तिर्थकरना साधुने ॥ क० पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधु ॥
 वि० नित्य उभयकाकना आवश्यक ठि० ॥ कवा ते ॥ क० कल्पिया ॥ अ० अतिचारादिक जगे तो
 आवश्यक ॥ ठि० करवो ते ॥ अ० अकल्पिया ॥ १४ ॥

मूळपाठः—॥ १४ ॥ जे कडे कल्पद्रियाणं नो से कल्पइ कल्पद्रियाणं; जे कडे
 कल्पद्रियाणं कल्पइ से अकल्पद्रियाणं. जे कडे अकल्पद्रियाणं नो से कल्पइ कल्पद्रियाणं;
 जे कडे अकल्पद्रियाणं कल्पइ से अकल्पद्रियाणं. कल्पद्रिया विकल्पे ठिया कल्पद्रिया,
 अकल्पे ठिया अकल्पद्रिया ॥ १४ ॥

भावार्थः—॥ १४ ॥ साधुने आहार लेवानी चौभगी कहे छे ते एवी रीते के पेहेला तिर्थकरने छेहेला तिर्थकरना साधुने माटे कोइ ग्रहस्थे रांध्यु होय तो वे आहार पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने न खपे १, जे आहार कीधो छे पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने माटे ते आहार कल्पे २२ तिर्थकरना साधुने २, जे आहार कीधो छे २२ तिर्थकरना साधुने माटे ते आहार न कल्पे पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने ३, जे आहार कीधो छे २२ तिर्थकरना साधुने माटे ते आहार कल्पे २२ तिर्थकरना साधुने एटके जे २२ तिर्थकरना आहार कीधो छे २२ तिर्थकरना साधुने माटे ते नाम लीधेला साधुने न कल्पे ते सिवायना २२ तिर्थकरना साधुओमांना साधुनुं नाम बइने रांध्यो होय ते नाम लीधेला साधुने न कल्पे ते कल्पिया अने २२ साधुने कल्पे, पेहेला ने छेहेला तिर्थकरना साधुने नित्य वने काळनो आवश्यक करवो ते कल्पिया अने २२ तिर्थकरना साधुने अतिचार लागे तो आवश्यक करवो ते अकल्पिया ॥ १४ ॥

अर्थः—॥ १५ ॥ भि० साधु (साध्वी) ॥ य० वळी ॥ ग० (पोताना) गण एटके संघाडाधी ॥ अ० नीकळीने ॥ इ० वंछि ॥ अ० बीजा ॥ ग० गण संघाडा प्रमुखने ॥ उ० अंगीकार करवाने (ज्ञानादिक निमित्ते) ॥ वि० विंचरुं ॥ नो० नहीं ॥ से० ते साधु अथवा साध्वीने ॥ क० कल्पे ॥ अ० पुछया विना ॥ आ० पोताना आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ उ० उपाध्यायने ॥ वा० अथवा ॥ प० प्रवर्तकने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणाये० स्थिबरेने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणनायकने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणधरने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणाब्रच्छेदक (गणनी आदेशनानो धणी) ने पुछया विना ॥ वा० वळी ॥ अ० अनेरा ॥ ग० गण (संघाडा)

ने ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० तेने ॥ आ० पुछीने ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० बळी ॥ जा० व्यां छो ॥ ग० गणावच्छेदक ॥ धा० बळी ॥ अ० अनेरा ॥ ग० संघाढा प्रत्ये ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ ते० ते ॥ य० बळी ॥ से० तेने ॥ वि० आझा दीप ॥ ए० एप ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० बीजा ॥ ग० संघाढामा ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ ते० ते ॥ य० बळी ॥ से० तेने ॥ नो० नही ॥ वि० आझादिप (नहीं) तो ॥ ए० एप ॥ से० तेने ॥ नो० नही ॥ क० कल्पे ॥ अ० बीजो ॥ ग० सघाढो ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं (न कल्पे) ॥ १५ ॥

मूळपाठः—॥ १५ ॥ भिक्खू य गणायवकम्म' इच्छेज्जा अन्नं 'गणं उवसंपज्जित्तं विहरित्तए, नो से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयरियं वा उवज्झायं वा पवारिं वा थेरं वा गणिं वा गणहरं वा गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जित्तणं विहरित्तए,

१. Always गणाओ B, The first time Bbw २. Always अन्नणं Bbw

१ (इटलीक) वी प्रतमा हेमो " गणाय " ने बदले " गणाओ " शब्द छे. वी, नानी वी ने इवस्यु प्रतोमां वेहेली इवतज १५ मां खोकमां उपखो शब्द छे. २. वी, नानी वी ने इवस्यु प्रतोमां " अन्नण " ने बदले "अन्नणं" शब्द छे.

कण्पइ से आपुच्छिता आयरिं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तिए. ते य से वियरन्ति, एवं से कण्पइ अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तिए; ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कण्पइ अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तिए ॥ १५ ॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ साधु अथवा साध्वी पोताना गण एटले संघाढामांथी नीक्कळीने बीजा संघाढामां जवानी इच्छा करता होय तो पुछया विना जवुं कल्पे नहीं. कोने पुछे तो कहे के पोताना गच्छमांही आचार्य, उपाध्याय, प्रवर्तक, स्थवर, गणनायक, गणधर, गणावच्छेदक एटळाने पुछया विना अनेरो, गच्छ अंगीकार करी विचरवुं कल्पे नहीं. केवी रीते कल्पे ते कहे छे. पोताना आचार्यादिकने वंदणा नमस्कार करी पुछे के हे स्वामि ! आपनी इच्छा होय तो हुं अमुक कार्य माटे अनेरो गच्छ अंगीकार करी विचहं. जो ते आचार्यादिक खुशीथी आज्ञा आपे तो अनेरो गच्छ अंगीकार करी विचरे. जो ते आचार्यादिक आज्ञा न आपे तो तेने अनेरो गच्छ अंगीकार करी विचरवुं कल्पे नहीं. (इहां कोई शंका करेशे के अनेरा गच्छमां जवानुं शुं कारण? तेने उत्तर दे छे. कोई गच्छ मध्ये साधुओ बहु सुपात्र छे अने गुरु पण उत्तम छे पण सूत्रज्ञान थोहुं भण्पा छे तो तेने सूत्र ज्ञान देवाने माटे एकान्त नीजराने माटे जाय पण क्रोध करीने न जाय अथवा सामगच्छमां जइश तो मारी पूजा बहु थशे अथवा तेनी गादी मने मळशे एहवा कारणथी न जाय इत्यादिक ठाणांग सूत्रनी चौभंगीथी जाणी लेवुं. आ सूत्र

साधु साध्वी आश्री कर्तुं छे ॥ १५ ॥

अर्थ—॥ १६ ॥ ग० गणावच्छेदक ॥ प० वळी ॥ अ० गणयी ॥ ग० गणयी ॥ अ० नीकळीने ॥ ६० वछि ॥ अ०
अनेरो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ ग० गणावच्छेद-
कने ॥ ग० गणावच्छेदकपणु ॥ अ० मुक्याविना ॥ अ० बीजो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥
वि० विचखुं (न कळपे) ॥ क० कळपे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ ग० गणावच्छेदकपणुं ॥ नि० मुकीने ॥
अ० बीजो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं (कळपे) ॥ नो० नहीं ॥ से० तेनें ॥
क० कळपे ॥ अ० पुछया विना ॥ ओ० आचार्येने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ख्यालगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥
वा० वळी ॥ अ० बीजो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखु (न कळपे) ॥ क० कळपे ॥
से० तेने ॥ आ० पुछनि ॥ आ० आचार्येने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ख्यालगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा०
वळी ॥ अ० बीजो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ ते० ते ॥ प० वळी ॥ से० तेने
॥ वि० आशादीप ॥ प० एम ॥ से० तेने ॥ क० कळपे ॥ ४० बीजो ॥ अ० सघादो ॥ अ० अंगीकार करीने ॥
वि० विचखु ॥ ते० ते ॥ प० वळी ॥ से० तेने ॥ नो० नहीं ॥ वि० आशा दीप (नहीं तो) ॥ प० एम ॥
से० तेने ॥ नो० नहीं ॥ क० कळपे ॥ अ० बीजो ॥ ग० संघादो ॥ व० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं
(न कळपे) ॥ १६ ॥

मूळपाठः—॥ १६ ॥ गणावच्छेइए य गणार्थवक्कम्म इच्छेज्जा अन्नं गणं उवसं-
पज्जित्ताणं विहरित्तए, नो कप्पइ गणावच्छेइयस्स गणावच्छेइयत्तं अनिखिलवित्ता अन्नं
गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; कप्पइ गणावच्छेइयस्स गणावच्छेइयत्तं निखिलवित्ता
अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. नो से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयरियं वा जाव
गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; कप्पइ से आपुच्छित्ता आय-
रियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. ते य से विय-
रन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; ते य से नो वियरन्ति, एवं
से नो कप्पइ अन्नं गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए ॥ १६ ॥

१. गणाओ B. २. अन्नगणं Bbww.

१. (दृढालीक) बीमा "गणाय" ने बदले "गणाओ" पाठ छे. आ पाठ १७ थी २० मा पाठ मुधी जाणवो. २. वी,
नानी वा ने इयण्यु प्रतोमा " अन्नं गणं " ने बदले " अन्नगणं " पाठ छे. आ पाठ १७ थी २० मा पाठ मुधी जाणवो.

भावार्थः—॥ १६ ॥ गणाविच्छेदक पथीनो घरनार साधुने पोताना गच्छमांथी नीकळी अन्य गच्छमां
 जनुं होय तो गणाविच्छेदकपणुं मुखया विना अन्य गच्छमां जनुं न कळये. जो तेने अन्य संघादामां जनुं होय तो
 गणाविच्छेदकनी पथी मुकीने तेमज आचार्य उपाध्यायादिकेने पुछे, जो तेने आचार्य उपाध्यायादिके लुगीथी
 आज्ञा आपे तो अन्य गच्छमां जनुं कळये, जो तेने आचार्य उपाध्यायादिके आज्ञा न आपे तो जनु कळये नहीं.
 (आज्ञा न आपवानुं कारण एम समजाय छे जे अन्य गच्छमां जवाथी आगळ उपर परिणाम साठ न देखवा
 होय तो आज्ञा न पण आपे. जवानुं कारण उपरना सूत्रमां देखाडयुं छे.) ॥ १६ ॥

अर्थः—॥ १७ ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्याय ॥ य० षळी ॥ ग० गणयी ॥ अ० नीकळीने ॥ ०६ वांछो ॥
 अ० अन्य ॥ ग० गणने ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरुं ॥ नो० न ॥ क० कळये ॥ आ० आचा-
 र्येने ॥ उ० उपाध्यायेने ॥ आ० आचार्यपणुं ॥ उ० उपाध्यायपणुं ॥ अ० अणमुके ॥ अ० अनेरा ॥ ग० गणने ॥ उ०
 अंगीकार करीने ॥ वि० विचरु (न कळये) ॥ अ० आचार्येने ॥ उ० उपाध्यायेने ॥ आ०
 आचार्य ॥ उ० उपाध्यायपणुं ॥ नि० मुकीने ॥ अ० अनेरा ॥ ग० गणने ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि०
 विचरुं (कळये) ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ अ० कळये ॥ अ० पुउया विना ॥ आ० आचार्येने ॥ वा० अ-
 यथा ॥ जा० ज्यां जगे ॥ ग० (गच्छना कार्यं विचरेते) गणावच्छेदकने ॥ वा० षळी ॥ अ० अनेरा ॥ ग०

गच्छने ॥ उ. अंगीकार करीने ॥ वि. विचरवुं (न कळपे) ॥ क० कळपे ॥ से. तेने ॥ आ० पुछ्छीने ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यालगे ॥ ग० गणाविच्छेदकने ॥ वा. वळी ॥ अ. अनेरा ॥ ग० गग्ने ॥ उ. अंगीकार करीने ॥ वि. विचरवुं (कळपे) ॥ ते. ते ॥ य० वळी ॥ से. तेने ॥ धि० आज्ञा दीए तो ॥ ए० एम ॥ से. तेने ॥ क० कळपे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गच्छ ॥ उ. अंगीकार करीने ॥ वि. विचरवुं (कळपे) ॥ ते० ते ॥ य० वळी ॥ से. तेने ॥ नो. नहीं ॥ वि. आज्ञा दीए तो ॥ ए० एम ॥ से. तेने ॥ नो. न ॥ क० कळपे ॥ अ. अन्य ॥ ग० गण (गच्छ) ॥ उ. अंगीकार करीने ॥ वि. विचरवुं (न कळपे) ॥ १७ ॥

मूळपाठः—॥ १७ ॥ आयसियउवज्जाए य गणावयकम्म इच्छेजा अन्नं गणं उ-
वसंपज्जिताणं विहरित्तए; नो कप्पइ आयसिय उवज्जायस्स आयसियउवज्जायस्स आय-
निकिखवित्ता अन्नं गणं उवसंपज्जिताणं विहरित्तए; कप्पइ आयसियउवज्जायस्स आय-
सियउवज्जायत्तं निकिखवित्ता अन्नं गणं उवसंपज्जिताणं विहरित्तए. नो से कप्पइ अ-
णापुच्छित्ता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जिताणं विहरित्तए;
कप्पइ से आपुच्छित्ता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं उवसंपज्जिताणं

विहरितिए, ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अनं गणं उवसंपज्जिचाणं विहरितिए; ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अनं गणं उवसंपज्जिचाणं विहरितिए ॥१७॥

भार्यः—॥ १७ ॥ आचार्ये उपाध्यायने पोतानो गच्छ मुक्तीने अन्य गच्छ अंगीकार करी विचखुं होय सो तेने आचार्ये उपाध्यायनी पथी मुखया विना अन्य गच्छ अंगीकार करी विचखुं न कल्पे, आचार्ये उपाध्यायनी पदवी मुक्तीने पोतानी पाटे धीजा आचार्ये उपाध्याय याय पछी ते नवा आचार्ये उपाध्यायने पुछे के अमे अन्य गच्छ अंगीकार करी विचरीए से वारे ते नवा आचार्ये उपाध्याय खुशीयी आझा आपे तो तेने अन्य गच्छ अंगीकार करी विचखुं कल्पे, जो ते आझा न आपे तो विचखुं न कल्पे, ॥ १७ ॥ (उपरना त्रण सूत्र कक्षां से एक संघाढामार्थी धीजा संघाढामां जवा आथी छे पण ते अथीक गुणवान यवा अथवा वेयावच करवा जाय ते मांटे छे, हवे त्रण सूत्र आहार पानी मेळो करवा जाय ते आथी करे छे,)

अर्थः—॥ १८ ॥ भि० साधु (साध्वी) ॥ य० षष्ठी ॥ ग० गच्छथी ॥ अ० नीकळीने ॥ इ० इच्छे ॥ अ० धीजा ॥ ग० टोळामां ॥ सं० संमोगने (एटले देवा लेवाने सेवा करवा) ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ फ० कल्पे ॥ अ० पुछया विना ॥ आ० आचार्योदिकने ॥

वा० अथवा ॥ उ० उपाध्यायने ॥ वा० अथवा ॥ प० प्रवर्तकने (साधुने वैयावचने विषे प्रवर्तविते) ॥ वा०
 अथवा ॥ ये० स्थिरने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गच्छना अधिपतिने ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणधर ते गच्छ लङ्ने
 प्रवर्ते ॥ वा० अथवा ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ ग० गच्छने ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥
 उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० तेने ॥ आ० पुत्रीने ॥ आ० आचार्यने ॥
 वा० अथवा ॥ जा० ज्यां लगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ ग० गणने ॥ सं०
 संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० वळी ॥ से० तेने ॥
 वि० आज्ञा दीए तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गच्छ ॥ सं० संभोगने ॥
 प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० वळी ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ वि०
 आज्ञा दीए तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ अ० वीजो ॥ ग० गच्छ ॥ सं० संभो-
 गने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (न कल्पे) ॥ ज० ज्यां ॥ उ० उत्तम प्रधान ॥ ध०
 धर्म ॥ वि० विनयादिक गुण विशेष ॥ ल० पामे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० बीजा ॥ ग०
 गच्छर्मां ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ज० ज्यां ॥ उ० उत्तम
 प्रधान ॥ ध० धर्म ॥ वि० विनय ॥ नो० न ॥ ल० पामे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ अ०

अभ्य ॥ १० गच्छ ॥ सं० संभोगने ॥ ५० अर्थे ॥ ७० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरुं (न कल्पे) ॥ १८ ॥

मूळपाठः—॥ १८ ॥ भिखू य गणायवकम्भ इच्छेजा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, नो से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयरियं वा उवज्जायं वा पवत्ति वा थेरं वा गणिं वा गणहरं वा गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; कप्पइ से आपुच्छित्ता आयरियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. जत्थुत्तरियं धम्मविणयं लभेज्जा. एवं से कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; जत्थुत्तरियं धम्मविणयं नो लभेज्जा, एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए ॥ १८ ॥

भावर्यः—॥ १८ ॥ साधु अथवा साध्वीने पोताना गच्छमांथी नीकळीने अन्य गच्छमां संभोगने (एटले आहार पाणी भेगो करवाने) माटे जवुं होय तो जाय पण शुं करवाने जाय तो कहे अन्य गच्छमां गयाथी साधु धर्म सामाचारी तथा त्रिनयादिक गुणतो लाभ बहु याय तेम होय तो जाय पण ते जनार साधु-साध्वी पोताना आचार्य उपाध्याय वगैरेने पुछे एनी आज्ञा मागे, जो ते आज्ञा आपेतो अन्य गच्छमां जइ संभोग (एटले (आहार पाणी) भेळा करे अने जो ते आचार्य उपाध्याय आज्ञा न आपे तो ते साधु साध्वीने जवुं कळपे नहीं (बलेश करी जवुं नहीं) ॥ १८ ॥

अर्थः—॥ १९ ॥ ग० गणावच्छेदक ॥ य० वली ॥ ग० गच्छथी ॥ अ० नीकळीने ॥ इ० इच्छे ॥ अ० बीजी ॥ ग० टोळीमां (गच्छमां) ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थ ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ ग० गणावच्छेदकपणुं ॥ अ० मुक्या विना ॥ अ० बीजा ॥ ग० गच्छमां ॥ सं० संभोग (आहार पाणी भेगो करवाने) ॥ प० अर्थ ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं (न कटपे) ॥ क० कळपे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ ग० गणावच्छेदकपणुं ॥ नि० मुक्तीने ॥ अ० बीजा ॥ ग० गच्छमां ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थ ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचखुं (कळपे) ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कळपे ॥ अ० पुछयाविना ॥ आ० आचार्यने ॥ नो० अथवा ॥ जा० यावत ज्यां लगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥

वा० षळी ॥ अ० धीजा ॥ ग० गणमां ॥ स० संभोगेने ॥ प० अर्थे ॥ व० अगीकार करीने ॥ वि० विचारुं (न कळपे) ॥
 व० कळपे ॥ से० तेने ॥ आ० पुछीने ॥ आ० आचार्येने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां लगे ॥ ग० गणावच्छे-
 दवने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोग ॥ प० अर्थे ॥ उ० अगीकार करीने ॥ वि० विचारु
 (कळपे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ वि० आज्ञा आपे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० नक्षे ॥ अ० प्रन्या ॥
 ग० गण ॥ सं० संभोगेने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचारु (कळपे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥
 से० तेने ॥ नो० नही ॥ वि० आज्ञा आपे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ अ०
 धीजा ॥ ग० गणने ॥ सं० संभोगेने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचारु (न कळपे) ॥ ज०
 ज्यां ॥ उ० उत्तम प्रधान ॥ घ० धर्म ॥ वि० विनयादिक गुण विशेष ॥ ल० पामे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क०
 कळपे ॥ अ० अन्य ॥ गं० गण ॥ सं० संभोगेने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अगीकार करीने ॥ वि० विचारु (कळपे) ॥
 ज० ज्यां ॥ उ० उत्तम ॥ घ० धर्म ॥ वि० विनय गुण विशेष ॥ नो० न ॥ ल० पामे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥
 नो० न ॥ क० कळपे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगेने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि०
 विचारु ॥ (न कळपे) ॥ १९ ॥

मूळपाठः— ॥ १९ ॥ गणावच्छेद ए य गणायवकम इच्छेज्जा अत्रं गणं संभोग-

पडियाए उवसेपज्जित्ताणं विहरित्तए; नो कप्पइ गणावच्छेइयस्स गणावच्छेइयत्तं
 अनिक्खवित्ता अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; कप्पइ
 गणावच्छेइयस्स गणावच्छेइयत्तं निक्खवित्ता अन्नं गणं संभोगपडियाए उव-
 संपज्जित्ताणं विहरित्तए, नो से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं
 वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. कप्पइ से आपुच्छित्ता
 आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं
 विहरित्तए. ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जि-
 त्ताणं विहरित्तए; ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए
 उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. जत्थुत्तरियं धम्मविणयं लभेज्जा, एवं से कप्पइ अन्नं
 गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए; जत्थुत्तरियं धम्मविणयं नो लभेज्जा,
 एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए ॥ १९ ॥

भावार्थः—॥ १९ ॥ गणाविच्छेदक पोताना गच्छमाथी नीकळीने अन्य गच्छमां संभोग (एटले
 आहार पाणी एवढी करवाने) मटि जवा इच्छा करता होय तो जाय पण श्रुं करवाने जाय तो करेके अन्य
 गच्छमां गयाथी साधुधर्म समाचारी तथा विनयादिक गुणनो लाभ वधु थाय तेम होय तो जाय पण ते जनार
 गणावच्छेदक पोताना आचार्य उपाध्यायने पुछे, एमनी आज्ञा मागे, जो ते आज्ञा आपेतो ते गणाविच्छेदक
 पोतानी गणाविच्छेदकनी पदवी वीजा कोई साधुने आपे पछी अन्यगच्छमां जाय ने संभोग (आहार पाणी
 करे) मेळो करे, जो तेने आज्ञा न आपेतो जवुं कळपे नहीं ॥ १९ ॥

अर्थः—॥ २० ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्याय ॥ य० वळी ॥ ग० गच्छथी ॥ अ० नीकळीने ॥ इ०
 इच्छे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरवु ॥ नो० न ॥
 क० कळपे ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ आ० आचार्यपणुं ॥ उ० उपाध्यायपणु ॥ अ० मुकयाविना ॥
 अ० धीजा ॥ ग० गणमां । सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरवु (न कळपे ॥
 क० कळपे ॥ आ० आचार्यने ॥ उ० उपाध्यायने ॥ आ० आचार्यपणुं ॥ उ० उपाध्यायपणुं ॥ नि० मुकीने ॥
 अ० धीजो ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरवु (कळपे) ॥
 नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कळपे ॥ अ० पुछया विना ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ आ० उयां

यु. क.
॥ ८० ॥

लगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगी-
कार करीने ॥ वि० विचरतुं (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० तेने ॥ आ० पुढीने ॥ आ० आचार्यने ॥ वा०
अथवा ॥ जा० ज्यां लगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥
प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ वि० आज्ञा आपे
तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगी-
कार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ नो० नशी ॥ वि० आज्ञा आपे तो ॥ ए०
एम ॥ से० तेने ॥ नो० नशी ॥ न० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ०
अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (न कल्पे) ॥ ज० ज्यां ॥ उ० उत्तम ॥ ध० धर्म ॥ वि० विनयादिक गुण
विशेष ॥ ल० पापे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं० संभोगने ॥ प० अर्थे ॥
उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं (कल्पे) ॥ ज० ज्यां ॥ उ० उत्तम ॥ ध० धर्म ॥ वि० विनयादि गुण
विशेष ॥ नो० न ॥ इ० पापे ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ ग० गण ॥ सं०
संभोगने ॥ प० अर्थे ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि० विचरतुं ॥ (न कल्पे) ॥ २० ॥

उत्ते०
४ यो.

॥ ८० ॥

मूळपाठः—॥ २० ॥ आयरियउवज्झाए य गणायवक्कम्म इच्छेज्जा अन्नं गणं सं-
भोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, नो कप्पइ आयरियउवज्झायस्स, आयरियउ-
वज्झायत्तं अनिक्खवित्ता अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताण विहरित्तए; कप्पइ
आयरियउवज्झायस्स आयरियउवज्झायत्तं निक्खवित्ता अन्नं गणं संभोगपडियाए
उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए. नो से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयरियं वा जाव गणावच्छे-
इयं वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए, कप्पइ से आपुच्छित्ता
आयरियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए
ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्तए;
ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपडियाए उवसंपज्जित्ताणं

१ आयरिउव० and आयरिओव० Bbww.

१. धी, नानी धी ने इवस्यु त्तोया "आयरियउवज्झाए" ने वरहे "आयरिउवज्झाए" अने आयरिओवज्झाए" पाठ छे.

विहरित्त्वा. जत्थुत्तरियं धम्मविणयं लभेज्जा, एवं से कप्पइ अन्नं गणं संभोगपड्डियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्त्वा; जत्थुत्तरियं धम्मविणयं नो लभेज्जा, एवं से नो कप्पइ अन्नं गणं संभोगपड्डियाए उवसंपज्जित्ताणं विहरित्त्वा ॥ २० ॥

भावार्थः—॥ २० ॥ आचार्य उपाध्यायने पोताना गच्छन्मांथी नीक्कीने अन्य गच्छमां संभोग (आहार पाणी भेला करवाने) अर्थे जवा इच्छा होय के जेथी साधुधर्म सामाचारी तथा वित्तयादिक गुणनो लाभ वधु थाय तो आचार्य उपाध्याय पोतानी पदवी मुक्की वीजाने पोतानी पाटे स्यापी तेओनी आज्ञा मार्गी संभोगने अर्थे जाय पण जो ते आचार्य उपाध्याय आज्ञा न आपे तो संभोगने अर्थे (आहारपाणी भेगो करवा) जतुं कल्पे नही ॥ २० ॥

अर्थः—॥२१॥ भि० साधु (साध्वी) ॥ य० वळी ॥ इ० वांच्छे ॥ अ० अन्य गणना ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० सूत्रार्थतुं भणावतुं ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० पुछ्या विना ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यालगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० तेने ॥ आ० पुछ्छिने ॥ आ० आचार्यने ॥ वा०

अथवा ॥ जा० इयांलो ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥
 उ० भणाववो (कळपे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० हेने ॥ वि० आशा आपे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क०
 कळपे ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (कळपे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥
 से० हेने ॥ नो० न ॥ वि० आशा दीए तो ॥ ए० एम ॥ से० हेने ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ अ० अन्य ॥
 आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (न कळपे) ॥ नो० नहीं ॥ से० हेने ॥ क० कळपे ॥ ते०
 ते आचार्यादिकने ॥ का० कारण ॥ अ० अणजणावीने ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥
 उ० भणाववो (न कळपे) ॥ क० कळपे ॥ से० तेने ॥ से० आचार्यादिकने ॥ का० कारण ॥ दी० जणावीने
 ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (कळपे) ॥ २१ ॥

मूळपाठः—॥ २१ ॥ भिक्खू य इच्छेज्जा अन्नं आयसियउवज्जायं उदिसावेत्तए, नो
 से कप्पइ अणापुच्छित्ता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं आयसियउवज्जायं
 उदिसावेत्तए; कप्पइ से आपुच्छित्ता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं आयसि-

१ उदेसा* उ १ (इयांलो) ची प्रतमा "उदिसावेत्तए" ने बदले "उपेसावेत्तए" पाठ से आ पाठ २१-२१

सूत्रमा पण समजवो.

यउवज्ज्ञायं उद्विसवेत्तए. ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसवेत्तए; ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसवेत्तए. नो से कप्पइ तेसिं कारणं अदीवेत्ता अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसवेत्तए; कप्पइ से तेसिं कारणं दीवेत्ता अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसवेत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थः— ॥ २१ ॥ हवे त्रण प्रकारे मृत्यु भणान्ना आश्री जाय तेनुं कारण देखोडे छे. कोइ गच्छमां आचार्य काल करीगया छे अने कोइ उत्तम वंगमां उत्पन्न यएळो तेणे दिक्षा कीधी छे पण हजी नवो दिक्षीत छे. वली तेने आचार्य पदवीने लायक जाणनि ते नाना अने नवा दिक्षितने आचार्य पदवी आपी होय (बहेवार मूत्रनी सालि) पछी ते तरतना आचार्यने कोइ स्थिर साधु भणवि छे (जेम वाळराजाने प्रधान न्याय शीखेवे तेवीरिते), एवामां ते स्थिर साधु भणान्नार पण काल करीगया तो अन्य गच्छना पवीत्र साधु बहु मूत्री होय ते अन्य गच्छना उपला आचार्यने भणववा माटे जाय कारणके तेमां साधुनो संप्रदाय सारो छे तेमने ज्ञान देवाथी जैन धर्मनी स्थिति उभी रहे एट्टलामाटे सामुजइ भणववुं वहुं छे (ए परमार्थ जणाय छे पछीतो ब्रह्म सूत्री जाणे). उपरमुजव साधु साध्वी अन्य गच्छना आचार्य—उपाध्यायने सूत्रार्थ भणाववा जवानी

इच्छा करता होय तेने पोताना गच्छना आचार्य उपाध्यायदिकने पुछ्याविना जडुं न कळये. पोताना गच्छना आचार्य उपाध्याय जो आज्ञा आपे तो अन्यगच्छर्मा अन्यगच्छना आचार्य उपाध्यायने सुत्र मण.वचा जाय (पटले के मणावा जता पहेला मणावा जवालु कारण जणावे कारण जणाव्याविना मणावा जायनहीं) ॥२१॥

अर्थ:-॥ २२ ॥ ग० गणावच्छेदक ॥ य० वळी ॥ इ० इच्छे ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणावतुं ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कळये ॥ अ० पुछ्याविना ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ड्यांलगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणाववो ॥ (नकळये) ॥ क० कळये ॥ से० तेने ॥ आ० पुछ्छने ॥ आ० आचार्य ॥ वा० अथवा ॥ जा० ड्यांलगे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणावतुं ॥ (कळये) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ वि० आज्ञा आपेतो ॥ ए० एय ॥ से० तेने ॥ क० कळये ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणावतुं (कळये) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ नो० नहीं ॥ वि० आज्ञा आपेतो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कळये ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणाववो (न कळये) ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कळये ॥ से० ते आचार्यने ॥ का० कारण ॥ अ० अणकरे ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० मणा

वधो (न कल्पे) ॥ क० कल्पे ॥ से० तेने ॥ ते० ते आचार्यने ॥ का० कारण ॥ दी० जणावीने ॥ अ०
अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाधवो (कल्पे) ॥ २२ ॥

मूळपाठः—॥ २२ ॥ गणावच्छेद ए य इच्छेजा अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसा-
वेत्तए, नो से कप्पइ अणापुच्छिता आयरियं वा जाव गणावच्छेदइयं वा अन्नं आयरि-
यउवज्ज्ञायं उद्विसावेत्तए; कप्पइ से आपुच्छिता आयरियं वा जाव गणावच्छेदइयं वा
अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसावेत्तए. ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं आय-
रियउवज्ज्ञायं उद्विसावेत्तए, ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं आयरियउ-
वज्ज्ञायं उद्विसावेत्तए. नो से कप्पइ तेसिं कारणं अदीवेत्ता अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं
उद्विसावेत्तए; कप्पइ से तेसिं कारणं दीवेत्ता अन्नं आयरियउवज्ज्ञायं उद्विसावेत्तए ॥ २२ ॥

भावार्थः—॥ २२ ॥ गणाविच्छेदक पोताना गच्छमाथी नीकळी अन्य गच्छना आचार्य उपाध्यायने सू-
त्रार्थ भणाववा जवा इच्छा करता होय तो तेमने पोताना आचार्य उपाध्याय विगेसेने पुछया विना जनुं कल्पे

नहीं, जो ते आचार्य उपाध्याय राजा आपे तो जहुं कल्पे (एटले के भणावा जता पेरेखां भणावा जवाहुं कारण जणावे कारण जणाव्या विना भणावा जाय नहीं) ॥ २२ ॥

अर्थ:—॥ २३ ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्याय ॥ य० वळी ॥ इ० इच्छे ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणावहुं ॥ नो० न ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० पुछया विना ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां जणे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणावहुं (न कल्पे) ॥ फ० कल्पे ॥ से० तेने ॥ आ० पुछीने ॥ आ० आचार्यने ॥ वा० अथवा ॥ जा० ज्यां जणे ॥ ग० गणावच्छेदकने ॥ वा० वळी ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० जो ॥ से० तेने ॥ वि० आम्हा आपे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ उ० भणावहुं (कल्पे) ॥ ते० ते ॥ य० वळी ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ वि० आम्हा आपे तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (न कल्पे) ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ ते० ते आचार्यने ॥ का० कारण ॥ अ० जणाव्या विना ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (न कल्पे) ॥ से० तेने ॥ ते० ते आचार्यने ॥ का० कारण ॥ दी० जणावीने ॥ अ० अन्य ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्यायने ॥ उ० भणाववो (कल्पे) ॥ २३ ॥

मूढपाठः—॥ २३ ॥ आयसियउवज्झाए य इच्छेजा अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए, नो से कप्पइ अणापुच्छिता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए; कप्पइ से आपुच्छिता आयसियं वा जाव गणावच्छेइयं वा अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए. ते य से वियरन्ति, एवं से कप्पइ अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए, ते य से नो वियरन्ति, एवं से नो कप्पइ अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए. नो से कप्पइ तेसिं कारणं अदीवेत्ता अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए; कप्पइ से तेसिं कारणं दीवेत्ता अन्नं आयसियउवज्झायं उद्विसावेत्तए ॥ २३ ॥

भावार्थः—॥ २३ ॥ आचार्य उपाध्याय अन्य गच्छना गचार्य उपाध्यायने सूत्रार्थ भणाववा इच्छे तो पोताना आचार्य उपाध्याय वगरेने पुछया विना जहुं न कल्पे. आचार्य उपाध्याय जो आज्ञा आपे तो जहुं कल्पे, एटले के भणावा जता पेहेलां भणावा जवाहुं कारण जणावे, कारण जणाव्या विना भणावा जाय नहीं ॥ २३ ॥

अर्थ—॥ २४ ॥ भि० कोइ साधु ॥ य० बळी ॥ रा० रात्रीने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वि० संध्याने वेलाए ॥
 वा० बळी ॥ आ० कदाचित् ॥ वी० काळ करे ॥ व० तेना ॥ च० वळी ॥ स० शरीरने ॥ वे० वैयावचने ॥
 क० करणशरीरो ॥ इ० इच्छे ॥ ए० एकति ॥ व० यणु ॥ फा० प्रासुक ॥ यं० प्रदेश (जंगलने विपे) ॥
 ए० परतवबो होय ते स्थानके ॥ अ० छे ॥ या० इहा ॥ य० साधुना मांडला मारि ॥ के० कोइ ॥ सा० प्रहस्य ॥
 स० सबन्धी ॥ उ० उपगण ॥ जा० जाती (वांस प्रमुख) ॥ अ० अचित् ॥ ए० भोग आवे तेहबो ॥ फ०
 कळपे ॥ से० तेने ॥ सा० प्रहरणनो ॥ क० पादीयारो ॥ ग० शरीने ॥ तं० ते ॥ स० शरीरने ॥ ए० एकति ॥
 व० घणा ॥ फा० निर्दोष ॥ यं० प्रदेशे ॥ ए० परतवने ॥ त० ते उपगण (ते यानकने विशे घणीने जना-
 वीने) ॥ व० पाछुं मुकवुं ॥ सि० होय (कल्पे) ॥ २४ ॥

मूळपाठः—॥ २४ ॥ भिक्खू य राओ वा वियाले वा आहच्च वीसुम्भेजा, तं चं
 सरीरगं वेयावच्चका इच्छेज्जा एगन्ते बहुफासुए थण्डले परिट्टवेत्तए, अत्थियाइंथकेइ

१. च not in B २. केइ वेयावच्चकरो भिक्खू इं B. १. एगन्तमन्ते Bbw

१ (इटालीक) ही प्रतमा " च " नधी २ (इटालीक) ही प्रतमा " वेयावच्चकट्टच्छेज्जा " ने बदले " केइ
 वेयावच्चकपे भिक्खू इच्छेज्जा " पाठ छे ३ वी, गानी वी ने उभत्यु प्रतोमा " एगन्ते " ने बदले " एगन्तमन्ते " पाठ छे.

सागारियसन्ति ए उवगरणजाए अचित्ते परिहरणारिहे, कप्पइ से सागास्कडं गहाय तं सरीरगं एगन्ते बहुफासुए थण्डिले परिट्टुवेत्ता तत्थेव उवनिकखेवियवे सिया ॥ २४ ॥

भावार्थः—॥ २४ ॥ साधु (अथवा साध्वी) कोइ गामादिकमां (ज्यां कोइ श्रावक नथी) त्यां संध्या वखते अथवा रात्रे कोइ साधु (साध्वीए) फाल कर्यो होय तो कोइ हुशीयार साधु (साध्वी) ते मृतक साधु (साध्वी) नी वैयावच करे एटले के ते मृतक शरीरने आखी रात साचवे पछी प्रभाते गृहस्थीने घेरथी वांस अथवा वळी पाढीयारा मागी लावीने ते मृतकने वांधी जंगलमां चोखी जमीन जोइने त्यां परठवे अने लावेला वांस प्रमुख ते ग्रहस्थने आपे (पछी चार लोगस्सनो काउस्सग करे) ॥ २४ ॥

अर्थः—॥ २५ ॥ भि० साधु ॥ य० के साध्वी ॥ अ० (वलेशादिक) अधिकरण ॥ क० करीने ॥ तं ते ॥ अ० कलेशादिक कीधो ते ॥ अ० उपसमाव्या विना (खमाव्या टाळ्या विना) ॥ नो० नर्ही ॥ से० तेहने ॥ क० कल्पे ॥ गा० ग्रहस्थना ॥ कु० घरने धिपे ॥ भ० भात ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाणीने अर्थे ॥

१. तं एगं तुच्छसरीरं एगं B.

१, (इटालीक) धी प्रतमां “ तं सरीरं एगन्ते ” ते वदले “ तं एगं तुच्छसरीरं एगन्ते ” पाठ छे.

वा० वळी ॥ नि० गोचरीए नीकळधुं ॥ वा० अयवा ॥ प० पेसतुं (न कळपे) ॥ वा० वळी ॥ नो० न ॥
 से० तेने ॥ क० कळपे ॥ घ० बाहार ॥ वि० सझाय ॥ भू० मृमिने विपे ॥ वा० अयवा ॥ वि० थंळिळ
 ॥ मृ० मृमिकानि विपे ॥ वा० वळी ॥ नि० नीकळधुं ॥ वा० अयवा ॥ प० पेसतुं (न कळपे) ॥ वा० अयवा
 ॥ नो० नर्ही ॥ से० तेने ॥ क० कळपे ॥ गा० ग्रामातुं गामने विपे ॥ दू० धिघरतुं (न कळपे) ॥ ज० ज्यां ॥
 ए० वळी ॥ अ० पोताना ॥ आ० आचार्य ॥ उ० उपाध्याय ॥ पा० देखे ॥ व० बहु ॥ सु० युत ॥ घ० पणा ॥
 आ० आगम भण्या छे ॥ क० कळपे ॥ से० तेने ॥ त० तेमनी ॥ अ० पासे ॥ आ० पोतानो अपराथ कहे ॥
 प० भिध्यादळुत दीए ॥ नि० निन्दे आत्मा सापे ॥ ग० गुरुनीसापे ग्रहे ॥ वि० बीजी वार न करे (निररते)
 ॥ वि० आत्मा विशुद्ध करे ॥ अ० आज पछी हवे नर्ही कर एम कहे ॥ अ० उठी सावधान थाय (प्रायश्चित्त
 केवा) ॥ अ० यषापेग ॥ पा० प्रायश्चित्त ॥ प० अंगीकार करवो कळपे ॥ से० ते आचार्य ॥ य० वळी ॥
 सु० सुत्रने अनुसारे ॥ प० प्रायश्चित्त दीए तो ॥ आ० अंगीकार करवो ॥ सि० होप ॥ से० ते आचार्य ॥
 य० जो ॥ सु० सुत्रने अनुसार ॥ नो० नर्ही ॥ प० प्रायश्चित्त दीए तो (एटले ओछे अधीको दीए तो) ॥ नो०
 नर्ही ॥ आ० अंगीकार करवो ॥ सि० होप ॥ से० ते आचार्य ॥ सु० सुत्रने अनुसारे ॥ प० प्राय-
 श्चित्त देता यका ॥ नो० न ॥ आ० अंगीकार करे ते ॥ से० तेने ॥ नि० गणधी दुर ॥ सि० करवो ॥ २५ ॥

मूळपाठः—॥ २५ ॥ भिक्खू य अहिगरणं कट्टु तं अहिगरणं अविओसेत्ता-
नो से कप्पइ गाहावइकुलं' भत्ताए वा पाणाए वा निक्खमिच्चए वा पविसित्तए वा,
नो से कप्पइ बहिया वियारभूमिं वा विहारभूमिं वा निक्खमिच्चए वा पविसित्तए वा,
नो से कप्पइ गमाणुगामं दूइजित्तएः जत्थेव अप्पणो आयरियेउवज्जायं पासेज्जा
बहुस्सुथं बवभागमं, कप्पइ से तस्सन्तिएः आलोएत्तए पडिक्कमिच्चए निन्दित्तए गर-
हित्तए विउट्टित्तए विसोहित्तए अकरणाए अब्भुट्टित्तए अहारिहं पायच्छित्तं" पडिवज्जि-

१. °कुलं पिण्डवाय पाडियाण् म° B. २. दूइजित्तए वा गणाओ वा गणं संकमित्तए वासावासं वा वत्थए B.
३. आयरिओव° Bbw. ४. अन्तियं Bbw. ५. °च्छित्तं तवोकम्मं पडि° B.

१. (इटालीक) वी प्रतमां "गाहावइकुलं" ने वदले "गाहावइकुलं पिण्डवाय पडियाए" पाठ छे. २. (इटालीक) वी प्रतमां "दूइजित्तए" पछी " वा गणाओ वा गणं संकमित्तए वासावास वा वत्थए" पाठ छे. ३. वी, नानी वी ने डवल्यु प्रतोमां " आयरियउवज्जायं " ने वदले "आयारिओवज्जायं" पाठ छे ४. वी, नानी वी ने डवल्यु प्रतोमां " अन्तिए " ने वदले "अन्तियं" पाठ छे. ५. (इटालीक) वी प्रतमां "पायच्छित्तं पडिवज्जित्तए" ने वदले " पायच्छित्तं तवोकम्मं पडिवज्जित्तए" पाठ छे.

चए से य सुएणं पडुविए आइयधे सिया, से य सुएणं नो पडुविए नो आइयधे सिया.
 से य सुएणं पडुविज्जमाणे नो आइयइ, रो' निज्जुहियधे सिया ॥ २५ ॥

भाचार्यः—॥ २६ ॥ साधुसाध्वीने मरिमाशी कळेप कर्तियो ययो होय तो ते खमाव्या विना शत यथा
 विना ते साधुसाध्वीप गृहस्थने घेर आहारपाणीने अर्थे जडुं कळपे नहीं, सद्माय करवी तथा ठंडीक जडुं पण
 कळपे नहीं. एक गामयी बीजे गाम विहार करयो कळपे नहीं (चोमासुं रहेडुं कळपे नहीं). शुं करतु कळपे
 तो करे ज्यां पोताना आचार्ये उपाध्याय होय तेनी पासे जइ पोतानो अपराध प्रगट करी आचार्ये उपाध्याय
 ले प्रायश्चित्त (सुत्रने अनुसारे) आपे ते अंगीकार करे. जो सुत्रने अनुसारे प्रायश्चित्त न आपे तो अंगीकार न
 करवुं. सुत्रने अनुसारे प्रायश्चित्त देता अंगीकार न करे तो ते साधुने सघावाशी दूर करवो ॥ २६ ॥

अर्थः—॥ २६ ॥ प० परिहार ॥ क० विशुद्ध चारित्रना धर्णीने ॥ जं० बर्ला ॥ भि० साधुने ॥ क०
 कल्पे ॥ त० ते ॥ दि० दिवसे ॥ ए० एक ॥ गि० घरने विपे ॥ पि० आहारने ॥ द० देवरावबो कल्पे ॥
 ते० ते दीवस ॥ प० उपरांत ॥ नो० नहीं ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्न ॥ वा० अयवा ॥ ४० चार
 आहार ॥ दा० देवरावबो ॥ धा० अयवा ॥ अ० घणीवार ॥ दा० देवरावबो ॥ वा० बली न कल्पे ॥ फ० कल्पे ॥

से० तेने ॥ अ० अनेरी ॥ वे० वैयावच ॥ क० करवी (कल्पे) ॥ तं० ते ॥ ज० जेम छे तेम कहे छे ॥ उ० उभा रही काउस्सग करवो ॥ वा० अथवा ॥ अ० क्रीया करवी ॥ वा० अथवा ॥ नि० बेसारवो ॥ वा० अथवा ॥ तु० सुआरवो ॥ वा० अथवा ॥ उ० वहिनीत ॥ पा० लघुनीत ॥ खे० वळखो ॥ ज० मळ ॥ सि० नाकनो मेल ॥ वि० निवर्ताववो ॥ वा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध उचारादिके शरीर खरड्युं होय ते असहाई टालवा ॥ वा० वळी ॥ क० कराववुं ॥ अ० हवे ॥ पु० वळी ॥ ए० एम ॥ जा० जाणे ॥ छि० कोइ आवतो जतो नथी एहवा ॥ प० पंथने विषे ॥ त० तपस्वी ॥ दु० शरीरे दुर्वळ ॥ कि० किलामना पामे ॥ मु० मुच्छी पामे । वा० अथवा ॥ प० निर्बळ पणे पडे ॥ वा० वळी ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ अ० अन्न ॥ वा० वळी ॥ ४० चार आहार ॥ दा० एकचार आणी देवुं ॥ वा० अथवा ॥ अ० घर्णावार ॥ दा० अपाववुं ॥ वा० वळी ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २६ ॥ परिहारकपट्टियस्स णं भिक्खुस्स कप्पइ^१ तद्विवसं^२ एग-

१, आयरियउवज्झाएणं after कप्पइ B. २. तं दि० एगांसि गि० B.

१. (इटालीक) धी प्रतमां “ कप्पइ ” पद्यी “ आयरिय उवज्झाएणं ” पाठ छे. २. (इटालीक) धी प्रतमां “ त द्विवसं एगांसि ” ने बदले “ तं दिवसं एगांसि गिहंसि ” एहयो पाठ छे.

गिहंसि पिण्डवायं दवावेत्तए' तेण परं नो से कप्पइ असणं वा ४ दाढं वा अणुप्प-
दाढं वा. कप्पइ से अन्नयरं वेयावाडियं करेत्तए, तंजहा-उट्टावणं वा अणुट्टावणं वा
निसीयवणं वा लुयट्टावणं वा, उच्चारंपासवणखेलजलसिठाणविगिच्चणं वा विसोहणं
वा करेत्तए. अह पुण एवं जाणेजा-छिन्नावाएसु पन्येसु तवस्सी दुब्बले किलन्ते सु-
च्छेज वा पवेडेज वा, एवं से कप्पइ असणं वा ४ दाढं वा अणुप्पदाढं वा ॥ २६॥

मावार्थः-॥ २६ ॥ परिहार विशुद्ध चारित्र सेवनार साधुने विधि देखावधाने माटे पारणाने दिवसे एक
दिवस प्ररस्यने घेर जइ आचार्य सपाध्याय तेने आहार केवानी विधि देखाटे ते फक्त एकज दिवसने माटे

१. पहिगाहेत्तए for दवा० Bbb २. उच्चार-करेत्तए only in B ३. छि० प० after किलन्ते Bbb
४. आउरे जउअरिए वियासिए before तवस्सी B.

१ थी, नानी बी ने बबल्लु प्रतमा " दवावेत्तए " ने बदले " पहिगाहेत्तए " पाठ छे ३ (इटालीक) बी
प्रतमा " उच्चार " ने बदले "उच्चार" पाठ छे २ थी, नानी बी ने बबल्लु प्रतोमा " किलन्ते " पण्ठी " ठिमावाएसु
पन्येसु " पाठ छे. ४ (इटालीक) बी प्रतमा " तवस्सी " नी पदेखा " आउरे जम्भीए पियासिए " पाठ छे

किञ्चा, एवं से कप्पइ अन्तो मासस्स दुक्खुत्तो वा तिक्खुत्तो वा उत्तरिच्चि ए वा संतरिच्चि ए वा. जत्थ' नो एवं चक्किया, एवं से नो कप्पइ अन्तो मासस्स दुक्खुत्तो वा तिक्खुत्तो वा उत्तरिच्चि ए वा संतरिच्चि ए वा ॥ २७ ॥

भावार्थः—॥ २७ ॥ साधुने साध्वीने पांच नदी मोठी देखाडे छे तेमांथी कोइ पण नदी एक महिनानी अंदर बे वार अथवा त्रणवार पगे अथवा नावाए (बहाने) उतरवी कल्पे नही. ए पांच नदीयोना नाम देखाडे छे, १ गंगा, २ जमना, ३ सरजू, ४ कोपीया, ५ मही ए पांच नदीमां पाणी घणु होय तथा विधि पुर्वक उतरी सकाय नही. नदीमां केवी रीते उतरवुं ते देखाडे छे. जेमके एरावती नदी कुणालानी पासे बहे छे तेनुं पाणी अर्ध जंधा प्रमाणे छे तो ते नदीमां उतरता एक पग जळमां मुके अने बीजो पग स्थळमां मुके (एट्ठे उंचो करी पाणी नीतरवा. दइ फरी जळमां मुके जेथी पाणी ढोळाय नही तेथी रीते मुके) जो तेम होय तो एहवी नदी एक महिना मांहे बे वार त्रण वार पगे अथवा नावाए उतरवी कल्पे पण उपली मोठी नदीओ ज्यो

१. जत्थ नो not in BbW. १. धी, नानी धी ने ह्यल्यु प्रतोमां " जत्थ नो " पाठ नथी.

एक पग जळ्मां मुक्ती धीजो पग सबो करी न सकाय त्यां घे वार वण वार पग अथवा नावाए करी उतरवी न कल्पे ॥ २७ ॥

अर्थ —॥ २८ ॥ से० (हवे) से ॥ त० तरणाने विपे ॥ वा० अथवा ॥ त० तरणाना ॥ पु० टगळाने विपे ॥ वा० अथवा ॥ प० पराळने विपे ॥ वा० अथवा ॥ प० पराळना ॥ पु० टगळाने विपे ॥ वा० अथवा ॥ अ० ईटादिक रहित ॥ अ० वे इन्दियादिक रहित ॥ अ० नयी सचिंत धीज ॥ अ० नयी ॥ इ० हरिकाय ॥ अ० नयी ॥ ओ० ठार ॥ अ० नयी ॥ उ० कीर्तना नगरादिक ॥ प० पांचवर्णी झील फुल ॥ द० पाणी (सजेत) ॥ म० माटी ॥ म० फरोळीयानां पट ॥ सं० फरोळीयानी जाळ ॥ अ० नीचो ॥ स० कानधी (एटले वभाथइ आवश्यकने सचवाय ते माटे) ॥ नो० नहि ॥ क० फळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ त० एहवा प्रकारना ॥ उ० उपाश्रयने विपे ॥ हे० घीयाळे ॥ मि० वनाळे ॥ व० रोवुं (नकळपे) ॥ २८ ॥

मूळपाठः—॥ २८ ॥ से तणेसु वा तणपुअेसु वा पलालेसु वा पलालपुअेसु वा

अप्पण्डेसुः अप्पपाणेसु अप्पवीएसु अप्पहरिएसु अप्पोस्सेसुः अप्पुत्तिङ्गपणगदगंमट्टि-
यामक्कडासंताणएसुं अहेसवणमायाए नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा
तहप्पगारे उवस्सए हेमन्ताग्निम्हासु वत्थए ॥ २८ ॥

भावार्थः—॥२८॥ साधुने तरणानाधर रहेवा आश्री कहेछे. घासनं वनावेलुं घर अथवा घासना ढगलानुं
घर, उपरं पण घासज ढांकिनुं छे पण ते स्थानक केवुं छे तो के निर्दोप, ज्यां इडां नथी, वे इन्दीजीवो नथी,
वनस्पती नथी, पांचवर्णी लील फुल नथी, काची माटी पण नथी, करोळियानी जाळ नथी पण
माणसने पुरं उभा रहीशकाय तेम नथी एटले उभारहेतां कान सुधी उचुं छे त्यां साधु ने साध्वीने उनाले
शीयाळे मास कल्प करवो कल्पे नही ॥ २८ ॥

१. अप्पण्डेसु not in BbW. In २९ अप्पण्डे. २. अप्पोसेसु B, अप्पोस्से BbW. ३. °दगमट्टि० B.
४. °संताणए BbW.

१. वी, नानी वी ने उयल्लु प्रतोमां “ अप्पण्डेसु ” शब्द नथो. २९ पाटमां “अप्पण्डे” पाठ छे २. (इटालीक)
वी प्रतमां “ अप्पोस्सेसु ” ने बदले “ अप्पोसेसु ” शब्द छे अने वी, नानी वी ने उयल्लु प्रतोमां “ अप्पोस्से ” शब्द
छे. ३. (इटालीक) वी प्रतमां “ दगमट्टिया ” पाठ हेमथा छे. ४. वी, नानी वी ने उयल्लु प्रतोमां “ संताणएसु ” ने
बदले “ संताणए ” पाठ छे.

अर्थः—। २९ ॥ से० हवे ते ॥ त० तरणाने विषे ॥ वा० वळी ॥ जा० ड्याळो ॥ सं० करोळीयानी
जाळ नथी ने ॥ उ० उंचो ॥ स० कानथी काइक ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि०
साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ त० तथा प्रकारना ॥ उ० उपाश्रये ॥ ऐ० शीयाळे ॥ गि० उनाले ॥ व० ररेवुं
(कळपे) ॥ २९ ॥

मूळपाठः—॥ २९ ॥ से तणेतु वा जाव संताणेतु उरिषसवणमायाए कप्पइ
निगगन्थाण वा निगगन्धीण वा तहप्पगारे उवस्सए हेमन्तगिम्हासु वत्थए ॥ २९ ॥

भावार्थः—॥ २९ ॥ हवे उपर वताव्याज प्रमाणे घासवुं घर, उपर पताव्या प्रमाणे जीवादिक ररिठि,
कानथी काइक उचु छे तो साधु ने साध्वीने ते मकानमा शीयाळे उनाले एक मधीनो ररेवुं कळपे ॥ २९ ॥

अर्थः—॥ ३० ॥ से० हवे ते ॥ त० तरणाने विषे ॥ वा० वळी ॥ जा० ड्यां लगे ॥ सं० करोळीयानी
जाळ नथी पण ॥ अ० रेलो ॥ १० हाथ ॥ मु० एटके वे हाथ जोडी उंचा करी ॥ म० उभा ररे ते "मुकुट मउट"
कहीए तेथी नीचो ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥
त० तथा प्रकारना ॥ उ० उपाश्रये ॥ वा० चोमावुं ॥ व० ररेवुं (न कळपे) ॥ ३० ॥

मूळपाठः—॥३०॥ से तणेषु वा जाव ० संताणएसु अहेरयणिमुक्कमउडे ० नो कप्पइ
निगन्थाण वा निगन्धीण वा तहप्पगारे उवस्सए वासवासं वत्थए ॥ ३० ॥

भावार्थः—॥ ३० ॥ पूर्वे देखाहेलां तेवां मकान छे, ज्वादिक रहित छे पण ते मकान माणसयी एक
हाथ उंचु नथी तो साहु ने साध्वीने ते मकानमां चोमासुं रहेवुं कल्पे नहीं ॥ ३० ॥

अर्थः—॥ ३१ ॥ से० ते ॥ त० तरणाने विपे ॥ वा० वळी ॥ जा० ज्यां लगे ॥ सं० करोळीयानी
जाळ नथी पण ॥ उ० उपर ॥ र० हाथ ॥ सु० मुकुट ॥ म० उंचो ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥
नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ त० तथा प्रकारना ॥ उ० उपाश्रये ॥ वा० चोमासुं ॥ व० रहेवुं (कल्पे)
॥ ३१ ॥ ति० एम ॥ वे० हुं कहुं छुं.

मूळपाठः—॥३१॥ से तणेषु वा जाव ० संताणएसु उप्पिसयणिमुक्कमउडे ० कप्पइ नि-
गन्थाण वा निगन्धीण वा तहप्पगारे उवस्सए वासवासं वत्थए ॥३१॥—त्तिबेमि.

१. ० मउडेसु Mss. १. वधी प्रतोमां “ मउटे ” ने बदले “ मउडेसु ” शब्द छे.

भावार्यः—॥ ३१ ॥ पुर्वे देखाढ्युं तेहुंज मकान निदोप छे तेमन माणसथी एक हाप उंहुं छे वेवा
मकानमा साधु साध्वीप चोमासु रोहुं कल्ये ॥ ३१ ॥ एम सुपर्यां स्वाथी जंबू स्वामीने करेला हवा के रे जंबू।
जेम मे श्री महावीर देव सथीपे सापय्युं तेम हुं तुज मर्ये कहुं छुं.

अर्थः—॥ ४ ॥ क० कल्प सुप्रनो ॥ च० चोयो ॥ व० उदेसो ॥ स० पुरो यपो ॥ ४ ॥

मूळपाठः—॥ ४ ॥ कल्पे चउत्यो उदेसओ समत्तो ॥ ४ ॥

भावार्य —॥ ४ ॥ इति पृथ्व कल्प सुप्रनो चोयो उदेसो संपूर्ण ॥ ४ ॥

अथ बृहत् कथं सूत्रं पञ्चमो उद्देशोः ॥

(बृहत् कल्प सूत्रो पांचमो उद्देशो.)

अर्थः—१ ॥ दे० देवता ॥ य० वली ॥ इ० सीतुं ॥ रु० रूप ॥ वि० विक्रय करीने ॥ नि० साधुने ॥
प० ग्रहे (स्पर्श) ॥ तं० ते ॥ च० वली ॥ नि० साधु ॥ सा० साहज्ज (स्पर्श) वच्छि तो ॥ मे० मैथुन ॥ प०
सेववानी ॥ प० प्राप्ति ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमासीक ॥ प० पायश्चित्तो ॥ द्वा० ठाम (स्थानक) ॥ अ०
गुरुपायश्चित्त (केटलाक उपवास पामे) ॥ १ ॥

मूलपाठः—१ ॥ देवे य इत्थिरुवं विउवित्ता निगन्थं पडिगाहेज्जा, तं च निगन्थे
साइजेज्जा, मेहुणपडिसेवणपत्ते आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्ठणं अणुग्धाइयं ॥ १ ॥

१. गण्हेजा for पडिगां C. २. साहज्जइ Bbw.

१. तीमां " पडिगाहेजा " ने बदले " पडिगेणेजा " पाठ छे. २. धी, नानी धी ने उबल्लु प्रतोमां "साइजेजा" ने
बदले " साइजइ " पाठ छे. नीनेना २ धी ४ पाठमां उपर मुजय पाठ छे.

भाषार्थः—१ ॥ कोइ एक देव लीनुं रुप विकुर्वीने साधुनी हाय एकटे पछी ते साधु ते देवागनाना हाथने स्पर्स जो भलो जाणे तो ते साधुने अन्नदानी पाप्मी थाय ने ते साधु चौमासिक प्रायश्चित्त गुरुप्रायश्चित्त पाप्मे ॥ १ ॥

अर्थः—१ ॥ दे० देवता ॥ य० बळी ॥ पु० पुरुषनुं ॥ व० रुप ॥ वि० विक्रय करीने ॥ नि० सा खीने ॥ प०ः श्रे फरसे ॥ तं० ते ॥ च० बळी ॥ नि० - साध्वी ॥ सा० साहज बळि ॥ मे० मैथुन ॥ प० सेववानी ॥ प० माप्मी ॥ आ० पाप्मे ॥ च० चौमासीक ॥ प० प्रायश्चित्तुं ॥ द्वा० स्यानक ॥ अ० गुरुप्रायश्चित्त (एटके केटकाक उपवास पाप्मे) ॥ २ ॥

मूळपाठः—॥ २ ॥ देवे य पुरिसखुवं विवधिता निगन्धि पडिगगाहेजा, तं च निगन्धी साइल्लेजा, मेहुणपडिसेवणपत्ता आवजइ चाडम्मासियं परिहारड्डाणं अणुग्घाइयं ॥ २ ॥

१ Sutas 2 & 3 have changed their place in B १ (हावीक) वा प्रतमा बीजा ने प्रीजा सूदना अनुक्रममा हेरेकेर छे

भावार्थः—॥ २ ॥ देवपुरुषं रूपं विकुर्वीते साध्वीने ग्रहे अने ते साध्वी जो ते पुरुषना शयनो स्पर्श भळो जाणे तो अवलम्बनी प्राप्तीथी उपर प्रमाणे चौमासिक प्रायश्चित्त पामे ॥ २ ॥

अर्थः—॥ ३ ॥ दे० देवी ॥ य० वळी ॥ इ० स्त्रीनुं ॥ रु० रूप ॥ वि० विकुर्वीते ॥ नि० साधुने ॥ प० फरसे ॥ तं० ते ॥ च० वळी ॥ नि० साधु ॥ सा० साहज्य वळि तो ॥ मे० मैथुन ॥ प० सेवानी ॥ प० प्राप्ती ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चित्तनुं ॥ द्वा० स्यात्क ॥ अ० गुरु प्रायश्चित्त (उपवासादिक) ॥ ३ ॥

मूळपाठः—॥ ३ ॥ देवी य इत्थिरूवं विउवित्ता निगन्थं पडिगाहेजा, तं व निगन्थे साइजेजा, मेहुणपडिसेवणपत्ते आवज्जइ चाउम्मासियं परिहराहुणं अणुग्घइयं ॥ ३ ॥

भावार्थः—॥ ३ ॥ कोइ देवी स्त्रीनुं रूपं विकुर्वीते साधुने ग्रहे अने साधु तेने भळुं जाणे तो अवलम्बनी प्राप्तीथी चौमासिक प्रायश्चित्त गुरुप्रायश्चित्त पामे ॥ ३ ॥

अर्थः—॥ ४ ॥ दे० देवी ॥ य० वळी ॥ पु० पुरुषनुं । रु० रूप ॥ वि० विकुर्वीते ॥ नि० साध्वीने ॥ प० फरसे ॥ तं० ते ॥ च० वळी ॥ नि० साध्वी ॥ सा० साहज्य वळि तो ॥ मे० मैथुन ॥ प० सेवानी ॥ प० प्राप्ती ॥ आ०

पापे ॥ वा० चौमासिक ॥ ५० प्रायश्चित्तो ॥ द्वा० वाम (स्थानक) ॥ अ० गुरु प्रायश्चित्त (उपवासादिक) ॥ ४ ॥
 मूढपाठः—॥ ४ ॥ देवी य पुरिसखं विवधित्ता निगन्धि पडिग्गाहेजा, तं च
 निगन्धी साइज्जेज्जा, मेहुणपडिसेवणपत्ता आवज्जइ चात्तम्मासियं परिहारहाणं
 अणुग्घाइयं ॥ ४ ॥

भावार्थः—॥ ४ ॥ देवी पुरुषतुं रूप विकुर्वानि साध्वीने श्रेष्ठे (फरसे), साध्वी वेने भद्रुगणे तो अन्-
 स्मनी प्राप्तीथी चौमासिक प्रायश्चित्त गुरु प्रायश्चित्त पापे ॥ ४ ॥

अर्थः—॥ ५ ॥ त्रि० साधु (साध्वी) ॥ य० बली ॥ अ० केल्ल ॥ क० करीने ॥ घं० ते ॥ अ०
 केळ ॥ अ० उपद्रमान्याविना ॥ इ० इच्छे ॥ अ० अनेरा ॥ ग० गच्छने ॥ उ० अंगीकार करीने ॥ वि०
 विषातु ॥ फ० कळये ॥ त० तेने ॥ पं० पांच ॥ रा० राशीनो ॥ छे० छेद (गुरुमायधित) ॥ क० दर्शने ॥ प०
 कोमळ श्चने सीखावण दीए दर्शने (शीतळ करीने) ॥ ता० उपाधी आव्यो ॥ पं० तेन ॥ ग० गच्छमां ॥ प०
 पाछोवाळे ॥ सि० ए रीत छे ॥ ज० जेम ॥ वा० बली ॥ त० ते ॥ ग० गच्छने ॥ प० प्रतीत ॥ सि० उपमे
 (साधु धर्म ते परम करेवाय) ॥ ५ ॥

मूळपाठः—॥ ५ ॥ भिक्खू य अहिगरणं कट्टुत्तं अहिगरणं अविओसवेत्ता इच्छे-
 ज्जा अन्नं 'गणं उवसंपज्जित्ताणं विहरित्ताए, कप्पइ तस्स पञ्च राइंदियाइं छेयं कट्टु-प-
 रिणिववियं २ तामेव गणं पडिनिज्जाएयवे सिया, जहावा तस्स गणस्स पत्तियं सिया ॥५॥
 भावार्थः—॥ ५ ॥ साधु साधूने महोमाहि क्लेश थयो होय तो तरत तेने उपसमाववो, शांतथइज्जुं अने
 तेम थंयाविना क्लेश सहित अनेरा (वीजा) संघाडाने अंगीकार करीने साधु साध्वी विचरे अने ते संघा-
 डाना मौट्टा साधुना जाणवामां आवुं के आ साधु क्लेश करीने आवेळा छे तो तेने पांच रात्रीतुं छेद प्राय-
 श्चित्त दइने पोतानी पासे राखवो कल्पे. पछी तेमने कोणळ वंचने करी शीतळ करे ते शांत थया पछी वीधीवार
 ज्याथी आव्यो होय ते संघाडामां पाछो मोकले जेप वीजा गच्छने अपतीत नथाय ए सिद्धांतनो न्याय छे ॥५॥
 अर्थः—॥ ६ ॥ भि० साधु ॥ य० (साध्वी) जेनी ॥ उ० सूर्य उग्या पछी ॥ वि० बहोरवानी वृत्ती
 छे ॥ अ० सूर्य आथमो नयी त्यासुधी आहार करवानी ॥ सं० मर्यादा छे ॥ सं० निरोगी (शरीरे समर्थ-छे) ॥
 नि० संदेहराहत ॥ अ० अन्न ॥ वा० वळी ॥ ४० चार आहार ॥ प० लइने ॥ आ० आहार ॥ आ० करतो
 थको ॥ अ० हवे ॥ प० पछी ॥ जा० जाणे जे ॥ अ० नयी ॥ उ० उग्यो ॥ सू० सूर्य ॥ अ० आथम्यो वीसे

? . अन्नगणं Bbप. १. ची, नाती ची ने द्यत्यु प्रतोमा " अन्नगणं " ने वरते " अन्नगणं " पाठ छे.

छे ॥ वा० वळी ॥ से० ते ॥ जं० जे आहार ॥ च० वळी ॥ मु० सुप महि होय ॥ जं० जे ॥ च० वळी ॥
 पा० शयमा होय ॥ जं० जे ॥ च० वळी ॥ प० पात्रमहि होय ॥ तं० ते सर्व ॥ वि० पंढवतो यको ॥
 वि० (मोडुं लुंछीनाली) शुद्ध करतो यको ॥ व० न ॥ अ० तिर्थकरनी आहा अतिक्रमे नही ॥ तं० ते आ
 शर ॥ अ० वेते ॥ मु० भोगवतो यको ॥ अ० बनेरा सायुने ॥ वा० वळी ॥ अ० देतो यको ॥ आ०
 पामे ॥ वा० चौपासिक ॥ प० प्रायश्चित्तुं ॥ द्या० स्थानक ॥ अ० शुद्ध प्रायश्चित ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ ६ ॥ भिक्खु य उग्गयवित्थेए अणत्थमियसंकप्पे संयडिए
 निधिइगिच्छे असणं वा ४ पडिगोहत्ता आहारमाहारामणे अह पच्छा जाणेज्जा-
 अणुग्गए सूरिए अत्थमिए वा, से जं च मुहे' जं च पाणिंसि जं च पडिगहे' तं

१. विधिगिछा (or 'गिच्छा) :-समावक्षेण for निविधिगिच्छे in Bbbw २. आसयसि for मुहे in Bbbw
 ३. पडिगगहयसि (also 'हिं') Bbbw.

१ वी, नानी वी ने इत्थयु प्रतोमां " निधिगिच्छे " ने बदले "विधिगिछा (अथवा निविधिगिच्छा) समावक्षे" पाठछे
 २ वी, नानी वी ने इत्थयु प्रतोमां " मुहे " ने बदले " आसयसि " पाठ छे ३ वी, नानी वी ने इत्थयु प्रतोमां "पडिगगेहे"
 ने बदले " पडिगगहयसि " (तथा पडिगगहयसि) पाठ छे.

आहारं ॥ अ० पोते ॥ भुं० भोगवतो यको ॥ अ० अनेरा साधुने ॥ वा० वळी ॥ अ० देतो थको ॥
आ० पापे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चित्तं ॥ द्वा० रथानक ॥ अ० गुरुप्रायश्चित्त ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ भिक्खू य उग्गयवित्तीए अणत्थमियसंकप्पे संथडिए विइणि-
च्छासमावन्ने असणं वा ४ पडिग्गहेत्ता आहारमाहारेमाणे अह पच्छा जाणेज्जा-अ-
णुग्गए सूरिए अत्थमिए वा, से जं च मुहे जं च पाणिंसि जं च पडिग्गहे तं विणि-
अमाणे विसेहेमाणे नाइकमइ; तं अप्पणा भुअमाणे अन्नेसिं वा अणुप्पंदेमाणे
आवज्जइ चाउम्मसियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ ७ ॥

भावार्थः- ॥ ७ ॥ साधु साध्वी शरीरे समर्थं छे, पोताने दिवस उग्यानी अथवा आयम्यानी शंका छे जेथी
कोई ग्रहस्थने अथवा दातारने पुछे के दिवस उग्यो दृशे अथवा आयर्मी गयो नही होय एम पुछयायी दातार
के ग्रहस्थ कहे के दिवस उग्यो छे अथवा आयम्यो नथी एम गांभल्ली साधु साध्वीए आहार बोहोयो अने आ-

? निविइगिच्छा (or गिच्छा) for विइगिच्छा in BbW.

१. वी, नानी थी ने डयल्यु प्रतोमा " निविइगिच्छा " ने बदले निविइगिच्छा (भगवा निविइगिच्छा) पाठ छे.

હાર કરવા માંહયો અને વાદલ વેસાદ ગયુ. પછી સૂર્ય લગ્યો અથવા આયમી ગયો છો એમ જાણવામાં આવ્યું
 તે પછી તે આહાર પાત્રામાંહિથી, હાથમાંહિથી, મુલ માંહિથી દુર કરી માં (હુછી નાલો) શુદ્ધ કરી તે
 આહાર પર્વાત જંગલમાં જઈ પરઠવે તો તિર્યકરની આજ્ઞા છે, તે આહાર પોતે કરે, વીજને ત્વાષા આપે તો રાત્રિ
 ધોજન પ્રતિસેવના દોષ છાને તેને એકસો વીસ લપવાસનું વૌમાસિક પ્રાયશ્ચિત આંવે, એ વીજો મંગિો જાણવો ॥૭૧॥

અર્થ— ॥ ૮ ॥ મિં સાયુ (સાધ્વી) ॥ યં જેને વલ્કી ॥ લં સૂર્ય લગ્યા પછી ॥ વિં ઘોરવાની
 દુતી છે ॥ અં સૂર્ય આયમ્યો નથી ત્યાં સુધી આહાર કરવાની ॥ સં મર્યાદા છે ॥ અં અસમર્થ રોગી ॥ નિં
 સદેહ રહિત ॥ અં અસ્નાદિક ॥ વાં વલ્કી ॥ ૪૦ વાર પ્રકારનો આહાર ॥ ૫૦ લઈને ॥ આં આહાર ॥ આં
 કરતો યકો ॥ અં હવે ॥ ૫૦ પછી ॥ જાં જાને જે ॥ અં નથી ॥ લં લગ્યો ॥ સૂં સૂર્ય ॥ અં આયમ્યો
 દીસે છે ॥ વાં વલ્કી ॥ સેં તે ॥ જં જે આહાર ॥ ચં વલ્કી ॥ મું મુપમહિ ॥ જં જે ॥ વં વલ્કી ॥ ૫૦
 હાથમહિ હોય ॥ જં જે ॥ ચં વલ્કી ॥ ૫૦ પાત્રા મહિ હોય ॥ તં તે મર્થ ॥ વિં પરઠવતો યકો ॥
 વિં વિશુદ્ધ કરતો યકો ॥ નં ન ॥ અં તિર્યકરની આજ્ઞા અતિક્રમે નહીં ॥ તં તે આહાર ॥ અં પોતે ॥
 મું મોગવતો યકો ॥ અં અનેરા સાયુને ॥ વાં વલ્કી ॥ અં દેવો યકો ॥ આં પામે ॥ વાં વૌમાસિક ॥
 ૫૦ પ્રાયશ્ચિત ॥ ઘાં સ્નાનક ॥ અં શુભપ્રાયશ્ચિત ॥ ૮ ॥

मूळपाठः—॥ ८ ॥ भिक्खू य उग्गयवित्तीए अणत्थमियसंकप्पे असंथडिए निवि-
इगिच्छे असणं वा ४ पडिग्गहिंत्ता आहारमाहारमाणे अह पच्छा जाणेज्जा-अणुग्गए
सूरिए अत्थमिए वा, से जं च मुहे जं च पाणिसि जं च पडिग्गहे तं विगिञ्चमाणे
विसोहेमाणे नाइक्कमइ; तं अप्पणा भुञ्जमाणे अन्नोसिं वा अणुप्पेदमाणे आवज्जइ
चाउम्मसियं परिहारट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ हेव त्रीजो भागो कहे छे. साधु (साध्वी) रोगादिके करी अथवा तपश्चर्याए करी शरीरे
अशक्त थइ गया छे तेना कारणथी दिवस उग्या आथम्यानी शंका नथी अने आहार पाणी लाव्या. आहार
करवा मांडयो अने सूर्य उग्यो अथवा आथम्यो तो ते आहार पोते नकरे बीना ने न आपे, एकांत जग्या जोइ
परठवे. जो पोते आहार करे तो उपर प्रमाणे चौमासिक प्रायश्चित आवे ॥ ८ ॥

अर्थः—॥ ९ ॥ भि० साधु (साध्वी) ॥ य० जेने ॥ उ० सूर्य उग्या पळी ॥ वि० व्होरवानी दृती छे ॥
अ० सूर्य आथम्यो नथी त्या सुधी आहार करवानी ॥ सं० मर्यादा छे ॥ अ० असमर्थ रोगी ॥ वि० संदेह ॥
स० सहित ॥ अ० अस्नादिक ॥ वा० वळी ॥ ४० चार प्रकारनी आहार ॥ प० कइने ॥ आ० आहार ॥

आ० करतो यको ॥ अ० हवे ॥ प० पछी ॥ जा० जालेजे ॥ अ० नयी ॥ उ० उग्यो ॥ सु० सूर्य ॥ अ०
 आयम्यो दीसे छे ॥ वा० वळी ॥ से० ते ॥ जं० जे आहार ॥ च० चळी ॥ मु० मुखमारे ॥ जं० जे ॥
 च० वळी ॥ पा० पायमां होय ॥ जं० जे ॥ च० वळी ॥ प० पात्रामां होय ॥ तं० ते सर्वे ॥
 वि० परतवतो यको ॥ वि० विशुद्ध करतो यको ॥ न० न ॥ अ० तिर्यकरनी आश्रा अतिक्रमे (नदी) ॥ तं०
 ते आहार ॥ अ० पोते ॥ सुं० भोगवतो यको ॥ अ० अनरा साधुने ॥ वा० वळी ॥ अ० देतो यको ॥ आ०
 पोमे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० पायथितनुं ॥ द्वा० यानक ॥ अ० गुरुभायथित ॥ ९ ॥

मूढपाठः—॥ ९ ॥ भिखू य उग्यवित्तीए अणर्थमियसंकप्ये असंथदिए विइगि-
 च्छासमावन्ने असणं वा ४ पडिगगहेत्ता आहारमाहारेमाणे अह पच्छा जाणेज्जा-अ-
 णुगए सूरिए अर्थमिए वा, से जं च मुहे जं च पाणिंसि जं च पडिगगहे तं विगि-
 च्छमाणे विसोहेमाणे नाइकमइ; तं अप्पणा सुअमाणे अन्नोसिं वा अणुप्यदेमाणे
 आवज्जइ चाउम्मसिं परिहारद्वणं अणुग्घाइयं ॥ ९ ॥

भावार्थः—॥ ९ ॥ हवे बोधो मांगो करे छे. साधु-साध्वी रोगादिके कपो शरीरे अशक्त छे अने दिवस

उग्या आथम्यानी शंका पण छे अने रोगादिकना प्रभावयी आहार पाणी लइ आठ्या अने आहार करवा मांडयो अने ते पछी सूर्य उगयो अथवा आथमी गयो एम जाणवामां आवे अने जो ते आहार पोते करेतो उपर प्रमाणे चौमासिक प्रायश्चित आवे ॥ ९ ॥

अर्थः—॥ १० ॥ इ० एजिन मतने विपे ॥ ख० निश्चि ॥ नि० साधुने ॥ वा० वळी ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥ रा० रात्रीने विपे ॥ ब्रा० अथवा ॥ वि० विकाल वेळा (संज्ञि) ॥ वा० वळी ॥ स० सहित ॥ पा० पाणी (पाणी सहित) ॥ स० सहित ॥ भो० भोजन (भोजन सहित) ॥ उ० डकार ॥ आ० पाछो आवे मोढा मांहे ॥ तं० ते (सुष मांहेथी) ॥ वि० वाहार परठवतो यको ॥ वि० विशुद्ध करतो यको ॥ न० न ॥ अ० (आज्ञा) अतिक्रमे (आज्ञा अतिक्रमे नही) ॥ तं० ते ॥ उ० डकार ॥ प० पाछो ॥ गि० गळे उतारे तो ॥ रा० रात्री ॥ भो० भोजन ॥ प० सेवतो ॥ प० यको ॥ आ० पामे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० प्रायश्चित ॥ द्वा० यानक ॥ अ० गुरु प्रायश्चित ॥ १० ॥

मूळपाठः—॥ १० ॥ इह खलु निगन्थस्स वा निगन्थीए वा राओ वा वियाले वा सपाणे सभोयणे उग्गाले आगच्छेज्जा; तं विगिञ्चमाणे विसोहेमाणे नाइक्कमइ; तं

उगिलिता पचोगिलमाणे राइभोयणपडिसेवणपत्ते आवजइ चावम्भासियं परिहाइणं
अणुरघाइयं ॥ १० ॥

भावार्थः—॥ १० ॥ साधु अथवा साध्वीने रात्रीने विषे अथवा संध्याने विषे पाणी सहित भोजननो
ओगाळो (धचरको) दकार पाछो मुख माहे आवे ते सुखमाथी तरत वहार परठवी देवो एम आझा छे अने
जो ते ओगाळो (दकार) पाछो गळामां उत्तारे तो रात्रि भोजन प्रतिसेवना दोप चौमासिक प्रायश्चित
आवे ॥ १० ॥

अर्थः—॥ ११ ॥ नि० साधु (सार्धो) ने ॥ य० वळी ॥ गा० ग्रहस्थने ॥ कु० घरे ॥ पि० आहा-
रने ॥ प० अर्थे ॥ अ० पेहेठा (एखा साधुना) ॥ अ० माहे ॥ प० पात्रा माहे बोहरतो यको ॥ पा०
बेन्द्रीयादिक प्राणी ॥ वा० अथवा ॥ वी० (संचेत) धीज ॥ वा० अथवा ॥ र० (संचेत) रज ॥ वा० वळी ॥
प० आधीने पडे ॥ तं० ते (प्राणीने) ॥ च० वळी ॥ स० समर्थ होय ॥ वि० काढवाने ॥ वा० अथवा ॥
वि० (जीव काही) शुद्ध करवा समर्थ होय ॥ वा० वळी ॥ त० तेवार पछी ॥ सं० सजमवंत यको ॥
प० एणी रीते ॥ सु० (आहार) ने भोगवे ॥ वा० अथवा ॥ पि० पाणी पीए ॥ वा० वळी ॥ तं० ते प्रा
णीने ॥ च० वळी ॥ नो० नही ॥ सं० समर्थ ॥ वि० काढवाने ॥ वा० अथवा ॥ वि० शुद्ध करवाने (सम-
र्थ न होय) ॥ वा० तो ॥ तं० ते आहारने ॥ नो० न ॥ अ० पोते ॥ सुं० भोगवे ॥ नो० नही ॥ अ०

बीजाने ॥ अ० दीए ॥ ए० एकांत ॥ ब० घणुं ॥ फा० प्रासुक (अचेत) ॥ थं० थंडिले ॥ प० पडिलेहीने
॥ प० पुंजीने ॥ प० परठवे ॥ सि० एम होय (करे) ॥ ११ ॥

मूळपाठः—॥११॥ निगगन्थस्स य गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुप्पविट्टस्स
अन्तो पडिगगहंसि पाणे वा बीए वा एए वा परियावजेज्जा तं च संचाएइ विगिञ्चि-
त्तए वा विसोहेत्तए वा, तओ संजयामेव मुअेज्ज वा पिएज्ज वा; तं च नो संचाएइ
विगिञ्चित्तए वा विसोहेत्तए वा, तं नो अप्पणा मुअेज्जा नो अन्नेसिं अणुप्पदेजा; ए-
गन्ते बहुफासुए थण्डिले पडिलेहिता पमज्जित्ता परिट्टवेयवे सिया ॥ ११ ॥

१. तं पुब्बामेव लोएया विसोहिया before तओ B. २. भोक्खामो वा पाहामो वा Bbw for मु० वा
पि० वा. ३. तं नो-अणु० only in B. ४. एगन्तमन्ते वं थण्डिले Bbw.

१. (इटालीक) वीमां “ तवो ” पेहेला “ त पुब्बामेव लोएया विसोहिया ” पाठ छे. २. वी, नानी वी ने उव-
ल्यु प्रतोमां “ मुअेज्ज वा पिएज्ज वा ” ने बदले “भोक्खामो वो पाहामो वा” पाठ छे. ३. (इटालीक) वी प्रतमां “तं-
नो ” थी “ अणुप्पदेजा ” सुधी पाठ छे. ४. वी, नानी वी ने उवल्यु प्रतोमां “ एगन्ते बहु फासुए थण्डिले ” ने
बदले “ एगन्तमन्ते बहु थण्डिले ” पाठ छे.

भावार्थः—॥ ११ ॥ साधु अपरा साध्वीने ग्रहस्थना गेर आहारने अर्थे ननु धर्युं, आहार घोषोर्षो अने
 णामाधारे वे इन्दीयादिक नीच आचीने पटे अथवा सत्त्वेन रज मदि पदं तो शुं करतुं तो कं वे इन्दीयादिक
 नीच तथा हत्त्वेन रजने यवना पूर्वक दूर करे अने शुद्ध करिनि पछी ते आहारने जये अने जो ते वे इन्दीयादिक
 नीच तथा सत्त्वेन रज दूर यद् अके तेप न होय तो ते आहार पोते न त्रये, धीना साधुने जपना न आपे परंतु
 एकांन तप्या जोद् परठेने ॥ ११ ॥

अर्थः—॥ १२ ॥ नि० साधु (साध्वीने) ॥ ५० बळी ॥ गा० ग्रहस्थना ॥ कु० धरे ॥ वि० आहारने ॥
 ५० अर्थे ॥ प्र० पंठा (एखा साधुना) ॥ अ० मदि ॥ ५० पात्रा (मदि) बोहतो यको ॥ ६० पाणी ॥
 वा० अयरा ॥ ६० पाणीनी ॥ र० रज (बिंदु) ॥ वा० अयरा ॥ ६० पाणीनी ॥ फु० नानी रज ॥ वा० बळी ॥
 ५० आचीने पटे ॥ से० ते ॥ ५० जो ॥ उ० तन्तो छे ॥ धो० आहार ॥ जा० (ते मध्ये पढयो होय) तो ॥
 ५० ते भोगवचो ॥ सि० होय (केमके ते बिन्दु अवित गाय) ॥ से० ते ॥ ५० जो ॥ सी० दीतल (टाई) ॥
 धो० भोमन ॥ जा० होय ॥ सं० ते ॥ नो० नर्षी ॥ अ० पोने ॥ भुं० जये ॥ नो० नर्षी ॥ अ० धीमाने ॥
 अ० दीप ॥ ५० एकांत ॥ ५० गणी ॥ फा० मासुक (निर्दोष, ॥ ५० यद्विदल ॥ ५० पदिकेरिने ॥ ५० पुंभीने ॥
 ५० परतवतो ॥ सि० एव होय (करे) ॥ १२ ॥

मूलपाठः—॥ १२ ॥ निगन्थस्स य गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुप्प-
विट्टस्स अन्तो पडिगहंसि दए वा दगरए वा दगफुसिए वा परियावजेज्जा, से' य
उसिणभोयणजाए, परिभोत्तवे सिया, से य सीयभोयणजाए, तं नो अप्पणा भुञ्जेज्जा
नो अन्नोसिं अणुप्पदेज्जा; एगन्ते' बहुफासुए थण्डिले पडिलेहिता पमज्जिता परिट्ठवे-
यवे सिया ॥ १२ ॥

भावार्थः—॥ १२ ॥ साधु अथवा साध्वी ग्रहस्थना धर आहार ने अर्थे गया छे, आहार पाणी बोहरिं
छे अथवा बोहारे छे एवामां सचेत पाणी आहार मांही पंडे. हवे जो ते आहार उन्शो होय तो ते सुक्ष्म पाणीनां

१. से य उसिणे आईयल्ले सिया, से य नो उसिणे आईयल्ले सिया Bb.w. से य उसिणे आईयल्ले सिया, से य नो
उसिणे नो आईयल्ले सिया Mss. २. एगन्तभन्ते न^० थण्डिल्ले Bb.w.

१. धी, नानी धी ने उवरयु प्रतोमां "सें य उसिणभोयण जाए" ने वदले "सेय उसिणे आईयल्ले सिया से य नो उसिणे
आईयल्ले सिया" पाठ छे. धीजी प्रतोमां नीने मुजव पाठ छे "से य उसिणे आईयल्ले सिया, से य नो उसिणे नो आईयल्ले
सिया" पाठछे. २. धी, नानी धी ने उवरयु प्रतोमां "एगन्ते वदु फागए थण्डिले" ने वदले "एगन्तमन्ते वदु थण्डिले" पाठ छे.

बिंदु अचेत यई जाय तो ते आहार भोगवबो अने जो ते आहार ठडो होय तो ते आहार पोते न भोगने वीजाने पण न ओपे परंतु एकांत जग्या जोइ तेने परठवे ॥ १२ ॥

अर्थः—॥ १३ ॥ नि० साध्वीने ॥ य० वळी ॥ रा० रात्रिने विषे ॥ वा० अथवा ॥ वि० विकळ वेळा (संजने विषे) ॥ वा० वळी ॥ व० वदिनीत (जालरु जलां) ॥ वा० अथवा ॥ पा० माहुं (पेसाव) करवा वेठी ॥ वा० वळी ॥ वि० निवर्त्तावती होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० शरीर शुद्ध करती होय ते वेळ्याए ॥ वा० वळी ॥ अ० अनेरो कोइ ॥ ए० पशुनी ॥ जा० जाती ॥ वा० अथवा ॥ ए० पंखीनी ॥ जा० जाती ॥ वा० वळी ॥ अ० (साध्वीने पांचे इन्दी मरि) अनेरी ॥ इ० इन्दी ॥ जा० (जाती) ने ॥ तं० ते ॥ ए० फरसे ॥ तं० ते (फरसीने) ॥ च० वळी ॥ नि० साध्वी ॥ सा० वांछती ॥ इ० हस्ताक० कर्म ॥ ए० पहिसेब-वानो ॥ ए० दोप लागे धके ॥ आ० पोषे ॥ वा० चौमासिक ॥ ए० प्रायश्चित ॥ इ० द्वा० स्थानक ॥ अ० गुरु प्रायश्चित ॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ १३ ॥ निरगन्धीए य राजो वा वियाले वा उच्चारं वा पासवर्णं वा विगिञ्चमाणीए वा विसोहेमाणीए वा अन्नयेरे पष्टुजाईए वा पखिखजाईए वा

अन्नयइन्द्रियंजाए तं परामुसेज्जा, तं च निगन्थी साइजेज्जा, हृथकम्मपडिसेवणपत्ता
आवज्जइ चाउम्मासियं परिहारट्टाणं अणुग्घाइयं ॥ १३ ॥

भावार्थः—॥ १३ ॥ साध्वी रात्रीए अथवा संध्याए वहिनीती (जाजर), लघुनीती (पेशाव) करती
होय एवामां कोइ पशुनी जाती अथवा पंखीनी जाति ते साध्वीनी पांच इद्रिमाहि अनेरी कोइ इन्द्रिने विषे ते
पशु पंखी पोतानो फरस फरसे, हवे जो ते साध्वी विषय बुद्धिए ते फरसने भलो जाणे तो हस्त कर्म करवानुं
चौमासिक प्रायश्चित पापे ॥ १३ ॥

अर्थः—॥ १४ ॥ नि० सार्ध्वीने ॥ य० वळी ॥ रा० रात्रीने विषे ॥ वा० अथवा ॥ वि० सांजने
विषे ॥ वा० वळी ॥ उ० वहिनीती (जाजरजुं) ॥ वा० अथवा ॥ पा० मातु (पेशाप) करवा वेठी ॥
वा० वळी ॥ वि० निवर्तावती होय ॥ वा० अथवा ॥ वि० शरीर शुद्ध करती होय ते वेळए ॥ वा० वळी ॥
अ० अनेरो कोइ ॥ प० पशुनी ॥ जा० जातीनो ॥ वा० अथवा ॥ प० पंखीनी ॥ जा० जातीनो ॥ वा०

१. इन्द्रियजातं परां Bw. २. परमासेज्जा C. ३. साइज्जइ BbW.

१. वी ने उवल्लु प्रतोमां “ इन्द्रियजाए ” ने वदले “ इन्द्रिय जातं परामुसेज्जा ” पाठ छे. २. ती प्रतमां “ परामुसेज्जा ”
ने वदले “ परमासेज्जा ” पाठ छे. ३. वी, नानो वी ने उवल्लु प्रतोमां “ साइजेज्जा ” ने वदले “ साइज्जइ ” पाठ छे.

घर्षी ॥ अ० साध्वीना अनैरा ॥ सो० अधो श्रोत (, स्त्रीना अवयव) तेहने विषे ॥ ओ० फरस लाग्यो ॥
 सं० ते फरसने ॥ च० वळी ॥ नि० साध्वी ॥ सा० वळि तो ॥ मे० मैशुन ॥ प० प्रति सेवनातो ॥ प०
 दोष लाग्ये पळे ॥ आ० पोमे ॥ चा० चौमासिक ॥ प० पायश्चित्तो ॥ द्यू० यानक ॥ अ० गुरुपायश्चित्त ॥ १४ ॥

मूळपाठः— ॥ १४ ॥ निंगन्थीए य राओ वा वियाखे वा उच्चारं वा पासवणं
 वा विगिञ्चमाणीए वा विसोहेमणीए वा अन्नररे पसुजाईए वा पक्खिजाईए वा
 अन्नरंसि सोयंसि ओगाहेजा, तं च निगन्थी साइजेजा, मेडुणपडिसेवणपत्ता
 आवज्जइ चालम्भासियं परिहारुट्ठाणं अणुग्घाइयं ॥ १४ ॥

भावार्थः— ॥ १४ ॥ साध्वीने रात्रिने विषे बद्धिनीती, लघुनीती विशुद्ध करवी होय एवामां कोइ पशुनी
 जाती अथवा पंखीनी जाती आवीने ते साध्वीने अधोश्रोतने विषे ते पशु पोतानो स्पर्श लगाटे अने ते विषय
 बुद्धिप भट्टु जाणे तो मैशुन प्रति सेवना दोष लागे ने चौमासिक मायश्चित्त पोमे ॥ १४ ॥

अर्थ — ॥ १५ ॥ नो० न ॥ फ० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एकाकीपणे ॥ हो० रोवुं(न कल्पे) ॥ १५ ॥

१. साइब्बइ 33b. १ वा, नाती था ते उबरतु प्रतीमा " साइजेजा " ने बदले ' साइब्बइ " पाठ के. '

सूळपाठः—॥ १५ ॥ नो कप्पइ निगन्धीए एगाणियाए होत्तए ॥ १५ ॥

भावार्थः—॥ १५ ॥ साध्वीने एकळां र्हेवुं कल्पे नही ॥ १५ ॥

अर्थः—॥ १६ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एकलीने ॥ गा० ग्रहस्थना ॥ कु० घरने विपे ॥ भ० भात ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाणीने अर्थे ॥ वा० वळी ॥ नि० नीकळवुं ॥ वा० अथवा ॥ प० पेसवुं ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ १६ ॥

सूळपाठः—॥ १६ ॥ नो कप्पइ निगन्धीए एगाणियाए गाहावइकुलं भत्ताए वा पाणाए वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा ॥ १६ ॥

भावार्थः—॥ १६ ॥ साध्वीने एकळां ग्रहस्थने घेर आहार पाणीने अर्थे गोचरीए जवुं कल्पे नही ॥ १६ ॥

अर्थः—॥ १७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एकलीने ॥ व० वहारा ॥ वि० सज्ञाय ॥ भू० भुमीने विपे ॥ वा० अथवा ॥ वि० थण्डल ॥ भू० भुमीने विपे ॥ वा० वळी ॥ नि० नीकळवुं ॥ वा० अथवा ॥ प० पेसवुं ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ १७ ॥

भूळपाठः—॥ १७ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए एगाणियाए वहिया वियारभूमं
वा विहारभूमिं वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए वा ॥ १७ ॥

भावार्थः—॥ १७ ॥ साध्वी एकलीने पाहार सज्ञाप भूमिने विपे अथवा ठंडिळ भूमिकाने विपे जयु
अने त्यांथी पाछुं आवहुं कल्पे नहीं ॥ १७ ॥

अर्थः—॥ १८ ॥ नो न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एकलीने ॥ गा० ग्रामाहुं ॥ गा० ग्राम ॥
दू० विहार करवो (न कल्पे) ॥ १८ ॥

भूळपाठः—॥ १८ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए एगाणियाए गमाणुगामं'दूइज्जित्तए ॥ १८ ॥
भावार्थ —॥ १८ ॥ साध्वीने एकलीने गमाहुं गाम विहार करवो अथवा चोमाहुं रेवु (कल्पे नहीं) ॥ १८ ॥
अर्थः—॥ १९ ॥ नो न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ अ० वस्त्रादिक रहित ॥ हो० रेवुं
(न कल्पे) ॥ १९ ॥

---

१. दूरं वासावासं (वा) वत्थए D. १ इटाळीक थीमां “ दूरज्जित्तए ” ने बदले “ दूरज्जित्तए पाठावासं
(वा) वत्थए ” पाठ ठे

मूळपाठः—॥ १९ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए अचेलियाए होत्तए ॥ १९ ॥

भावार्थः—॥ १९ ॥ साध्वीने वस्र रहित (नग्न) रहेवुं कल्पे नहीं ॥ १९ ॥

अर्थः—॥ २० ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ अ० कर पात्री ॥ हो० हेवुं (न कल्पे)
पात्रा रहित होवानी आज्ञा नहीं ॥ २० ॥

मूळपाठः—॥ २० ॥ नो कप्पइ निगन्थीए अपाइयाए होत्तए ॥ २० ॥

भावार्थः—॥ २० ॥ साध्वीने पात्ररहित करपात्र करवा कल्पे नहीं ॥ २० ॥

अर्थः—॥ २१ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ वो० उघाडी ॥ का० कायाए ॥ (डीले) ॥
हो० वेसवुं (रहेवुं न कल्पे) ॥ २१ ॥

मूळपाठः—॥ २१ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए वोसट्टकाइयाए होत्तए ॥ २१ ॥

भावार्थः—॥ २१ ॥ साध्वीने उघाडी कायाए (डिके) वेसवुं रहेवुं कल्पे नहीं ॥ २१ ॥

अर्थः—॥ २२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ व० बहार ॥ गा० गामने विपे ॥ वा०
अथवा ॥ जा० ज्यां क्खे ॥ सं० संनिविष बाहर जइने ॥ वा० वळी ॥ उ० उंची ॥ बा० बाह ॥ प० करीने

२ ॥ सू० सूर्य सामे ॥ मु० रहींने ॥ ए० एक ॥ पा० पग धरतीए ॥ ठि० राखी (बीजो वंचो राखी) ॥ आ० आतापनानी भूमिने विषे ॥ आ० आतापना लेवी (न कळपे) ॥ २२ ॥

मूळपाठः—॥ २२ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए बहिया गामस्स वा जाव संनिवे-
सस्स वा उडुं वाहाओ पगिञ्झिय २ सुराभिमुहाए एगपाइयाए ठिच्चा आयावणाए
आयावेत्तए ॥ २२ ॥

भावार्थः—॥ २२ ॥ साध्वीने गामादिकली बाहेर जइ वे हाथ उवा करी सूर्ये सामी द्रष्टि राखी सूर्येनी
आतापनानी तपधर्या करवी कळपे नई ॥ २२ ॥

अर्थः—॥ २३ ॥ क० कळपे ॥ से० ते साध्वीने ॥ उ० उपाश्रयने ॥ अ० माहे ॥ व० वरढीमाही ॥
सं० (वारणा आदी) पछेही ॥ प० धर्धीने ॥ स० धरतीए ॥ त० तळां ॥ पा० वे पगना ॥ ठि० कगाडीने ॥
आ० आतापनानी भूमिने विषे ॥ आ० आतापना लेवी (कळपे) ॥ २३ ॥

१ रायहाणीए for सानिं B १. (इटाळीक) पो प्रतमा "एनिषेसस्स" ने बइठे " रायहाणीए " पाठ छे.

मूळपाठः—॥ २३ ॥ कप्पइ से उवस्सयस्स अन्तो वगडाए संघाडिपडिबद्धाए
समतलपाइयाए' ठिच्चा आयावणाए आयवेत्तए ॥ २३ ॥

भावार्थः—॥ २३ ॥ साध्वीने तपश्चर्या करवी हांय तो उपाश्रय मांही वंडीके वाडो चोतरफ बांधिलो होय,
वळी तेने फरती एक पळेडी पडदा तरिखे वांधी वे हाथ नीचा राखी जमीन उपर उभा रही सूर्यनी आतापना
लेवी कल्पे ॥ २३ ॥

अर्थः—॥२४॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ठा० ठाणाइयाथी मांडीने एक पासे १० बोल
अभिग्रह आश्रीना करण ॥ हो० जाणवा (न कल्पे) ॥ २४ ॥

मूळपाठः—॥ २४ ॥ नो कप्पइ निगन्धीए ठाणाइयाए' होत्तए ॥ २४ ॥

भावार्थः—॥२४॥ साध्वीने अभिग्रह धारी दस बोल आश्री करवा कल्पे नहीं ते अगाडी जणावणे॥२४॥

१. पलम्बिय नाहियाए after समतल° B. २. पडिज्जइ य पाणाईयाए C.

१. (इटालीक) वी प्रतमां “ समतलपाइयाए ” पछी “ पलम्बिय वाहियाए ” पाठ छे. २. सी प्रतमां “ ठाणाइयाए ”
ने बदले “ पडिज्जइ य पाणाईयाए ” पाठ छे.

अर्थः—॥ २६ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ प० १२ मी पढिमा वहेवी ॥ हा० अभिग्रह
मुख्यी ॥ हो० करवो (न कल्पे) ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २५ ॥ नो(कप्पइ निगन्धीए पढिमडावियाए होत्तए ॥ २५ ॥

भाषार्थः—॥ २५ ॥ साध्वीने चार भंछुनी पढिमा आदरवी कल्पे नहीं ॥ २५ ॥

अर्थः—॥ २६ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ठा० एक स्थानके ॥ व० एकडुं ॥ आ०
आसन्ने ॥ हो० वेसवुं (न कल्पे) ॥ २६ ॥

मूळपाठः—॥ २६ ॥ नो कप्पइ निगन्धीए ठाणुकडियासणियाए होत्तए ॥ २६ ॥

भाषार्थः—॥ २६ ॥ साध्वीने एकडां आसने वेसने कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥ २६ ॥

अर्थः—॥ २७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ने० पळाठी वपर पळाठी वाली अभिग्रह
घारीने ॥ हो० वेसवुं (न कल्पे) ॥ २७ ॥

१ This sutra not in Bbw. १ आ सूत्र धा, नानी धा ने इष्यस्य प्रतीमा नयी.

२ This Sutra not in C २ धी प्रतमा आ सूत्र नयी.

मूळपाठः—॥ २७ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए नेसज्जियाए होत्तए ॥ २७ ॥
 भावार्थः—॥२७॥ साध्वीने पळाठी उपर पळाठी ताळी अभिग्रहधारी कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥२७॥
 अर्थः—॥२८॥ नो० ना० क० कल्पे॥ नि० साध्वीने ॥ वी० वीरासणे ॥ हो० वेसवुं (कल्पे नहीं) ॥२८॥
 मूळपाठः—॥ २८ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए वीरासणियाए होत्तए ॥ २८ ॥
 भावार्थः—॥ २८ ॥ साध्वीने वीरासने (एतले खुरशी उपर देवा हइए अने नीचेथी खुरशी खेंची ले
 अने तेमज रहेवुं तेवुं नाम वीर आसन) कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥ २८ ॥
 अर्थः—॥ २९ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ दं० दंडासणे काउसणे ॥ हो० रहेवुं
 (न कल्पे) ॥ २९ ॥
 मूळपाठः—॥ २९ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए दण्डासणियाए होत्तए ॥ २९ ॥

१. दण्डाईयाए Bb.w. १. वी, गानो वी ने इवत्तु प्रतोमां " दण्डासणियाए " ने वट्ठे " दण्डाईयाए " पाठ छे.
 These miss add पल्लिमियवाहियाए as a special sutra, the words नो क० नि० and हो० being
 dropped for abbreviation, आ प्रतोमां " पल्लिमिय वाहियाए " एतले पाठ नगारे छे अने " नो कप्पइ निगन्थीए "
 अने " होत्तए " पाठ उगणने माटे २९ थी ३४ पाठ सुधी मुकेल नथी.

भावार्यः—॥२९॥ साध्वीने दृढा आसन एटले यामलानी येरे उभा रही अभिग्रह धारवो कल्पे नही॥२९॥
 अर्थः—॥ ३० ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ छ० लगदासणे ॥ हो० रहेवु
 (न कल्पे) ॥ ३० ॥

मूळपाठः—॥ ३० ॥ नो कप्पइ निगन्धीए लगण्डसाइयाए होत्तए ॥ ३० ॥

भावार्यः—॥ ३० ॥ साध्वीने लगढा आसन एटले चता सुइ मायुं अने पानी पानी जमीन उपर लगा-
 दवी सिवाय धीजुं शरीर अथर राखतुं अने कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नही ॥ ३० ॥

अर्थः—॥३१॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ओ० उधे मुखे ॥ हो० सुडु (न कल्पे) ॥३१॥

मूळपाठः—॥ ३१ ॥ नो कप्पइ निगन्धीए ओमंथियाए होत्तए ॥ ३१ ॥

भावार्यः—॥ ३१ ॥ साध्वीने लंघा सुइ कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नही ॥ ३१ ॥

अर्थः—॥ ३२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ उ० चीती ॥ हो० सुतुं ॥ ३२ ॥

१ This sutra is not in C १ ही प्रतमा आ सुत्र नयो Itis after १४ in Dbbw था, नावी था ने
 इत्यस्य प्रतोमा १४ मा पाठ पछी आ पाठ थे

मूळपाठः—॥ ३२ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए उत्ताणियांए होत्तए ॥ ३२ ॥

भावार्थः—॥ ३२ ॥ साध्वीने चत्ता सुइ कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥ ३२ ॥

अर्थः—॥ ३२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ अ० उंडीयावाळी ॥ हो० सुवुं (न कल्पे) ॥ ३२ ॥

मूळपाठः—॥ ३३ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए अम्बखुजियाए होत्तए ॥ ३३ ॥

भावार्थः—॥ ३३ ॥ साध्वीने उंडीयावाळी सुइ कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥ ३३ ॥

अर्थः—॥ ३४ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ ए० एग ॥ पा० पासे ॥ हो० सुवुं (न कल्पे) ॥ ३४ ॥

मूळपाठः—॥ ३४ ॥ नो कप्पइ निगन्थीए एगपासियाए होत्तए ॥ ३४ ॥

भावार्थः—॥ ३४ ॥ साध्वीने एक्कासाभर सुइ कार्योत्सर्ग करवो कल्पे नहीं ॥ ३४ ॥
(१) आ दसे वोळ ब्रह्मचर्यनी रक्षाने माटे छे.

१. उत्ताणसाइयाए C. १. सी प्रतमां “ उत्ताणियाए ” ने बदले “ उत्ताणसाइयाए ” पाठ छे.

२. This sutra is wanting in C. २. सी प्रतमां आ सूत्र नथी.

अर्थः—॥ ३५ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ आ० वस्त्रादिके ॥ प० पलाठीवाळी ॥
घा० रापवी ॥ वा० अयथा ॥ प० भोगववी ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ ३५ ॥

मूळपाठः—॥ ३५ ॥ नो कप्पइ निगन्थीणं आउच्चणपट्टगं धोरत्तए वा परिह-
रित्तए वा ॥ ३५ ॥

भावार्थः—॥ ३५ ॥ साध्वीने वस्त्रादिकनी पलाठीवाळी घेसतु कल्पे नही ॥ ३५ ॥

अर्थः—॥ ३६ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ आ० वस्त्रादिके ॥ प० पलाठीवाळी ॥ घा० राखवी ॥
वा० अयथा ॥ प० भोगववी ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ ३६ ॥

मूळपाठः—॥ ३६ ॥ कप्पइ निगन्थाणं आउच्चणपट्टगं 'धोरत्तए वा परिह-
रित्तए वा ॥ ३६ ॥

भावार्थः—॥ ३६ ॥ साधुने वस्त्रादिकनी पलाठी वाळी राखवी कल्पे ॥ ३६ ॥

१. वहित्तए for धा 'धा परि' वा Bbw

१ धा, माना वी ने बबल्यु प्रतोमा "धोरत्तए वा परिहरित्तएवा" ने बबले "वहित्तए" पाठ छे.

अर्थः—॥ ३७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ सा० ओठींगण सहित ॥ आ० आसने ॥
आ० वेसवुं॥ वा० अथवा ॥ तु० सुवुं ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ ३७ ॥

मूळपाठः—॥ ३७ ॥ नो कप्पइ निगन्थीणं सावस्सयंसि आसणंसि ॥ आसइत्तए
वा तुयट्ठित्तए वा ॥ ३७ ॥

भावार्थः—॥ ३७ ॥ साध्वीने ओठींगण सहित आसने वेसवुं तथा सुवुं कल्पे नदीं ॥ ३७ ॥

अर्थः—॥ ३८ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ सा० ओठींगण सहित ॥ आ० आसने ॥ आ० वेसवुं ॥
वा० अथवा ॥ तु० सुवुं ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ ३८ ॥

१. सविसाणंसि B. २. सावासयंसि Bbw. ३. आसणयंसि Bbw. ४. चिट्ठित्तए and निसिइत्तए for
आस० and तुय० Bbw.

१. (इटालीक) वीमां “ सावस्सयसि ” ने बदले “ सविसाणंसि ” पाठ छे. २ वी, नानी वी ने डवल्यु प्रतोमां
“ सावस्सयंसि ” ने बदले “ सावसयंसि ” पाठ छे. ३. वी नानी वी ने डवल्यु प्रतोमां “ आसणंसि ” ने बदले “ आ-
सणयंसि ” पाठ छे. ४. वी, नानी वी ने डवल्यु प्रतोमां “ आसइत्तए ” ने “ तुयट्ठित्तए ” ने बदले “ चिट्ठित्तए ”
अने “निसिइत्तए” पाठ छे.

मूळपाठः—॥ ३८ ॥ कण्पइ निगन्थाणं सावस्सयंसि आसणंसि आसइत्तए वा
तुयइत्तए वा ॥ ३८ ॥

भावार्थः—॥ ३८ ॥ साधुने ओढिगण सहित आसने बेसहुं (एवळे पाछळ पाठीयुं शुकीने बेसहुं),
सुहुं कळ्ये ॥ ३८ ॥

अर्थः— ॥ ३९ ॥ नो० न ॥ क० कळ्ये ॥ नि० साधीने स० हेठे जेव चार पाया छे तेम उपर
पण पाया होय तेवी ॥ फ० पाट उपर ॥ वा० अयवा ॥ पी० (पाट उपरे) बाओठ उपर ॥ वा० वळी ॥
चि० उहुं रोहेतु ॥ वा० अयवा ॥ नि० बेसहुं ॥ पा० वळी (न कळ्ये) ॥ ३९ ॥

मूळपाठः—॥ ३९ ॥ नो कण्पइ निगन्धीणं 'सविसाणंसि' फलगंसि वा पीढं-
सि वा चिडित्तए वा निसीइत्तए वां ॥ ३९ ॥

१ सविसाणयंसि Bbb २ पीढगसि वा फलगसि धा B ३. आसइत्तए वा तुयइत्तए वा added after
नि० धा० in B

१ धी, धाना धी ने इवत्यु प्रतोमां " सविसाणसि " ने बदले " सविसाणयंसि " पाठ छे २ (इयाळक) धी
प्रतोमां " फलगसि वा पीढसि धा " ने बदले " पीढगंसि वा फलगसि धा " पाठ छे ३ (इयाळीक) धीमां " निसीर
त्तए वा " नी पछे " आसइत्तए वा तुयइत्तए वा " उबेरेंछा छे

भावार्यः—॥ ३९ ॥ साध्वीनि हेठे चार पाया छे तेमज उपर पण चार पाया सहित एवी पाट तथा वाजोठ उपर उभुं रहेतुं अथवा वेसतुं कल्पे नही ॥ ३९ ॥

अर्थः—॥४०॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ जा० ज्यां लो ॥ नि० वेसतुं ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥४०॥

मूलपाठः—॥ ४० ॥ कप्पइ निगन्थाणं 'जाव' निसीइत्तए^३ वा ॥ ४० ॥

भावार्यः—॥ ४० ॥ साधुने उपर प्रमाणे हेठक उपर पायावाळी पाट के वाजोठ उपर उभुं रहेतुं अथवा वेसतुं कल्पे ॥ ४० ॥

अर्थः—॥ ४१' ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ स० सहित ॥ वे० नाळ (सहित) ॥ ला० तुंवडं ॥ धा० रापतुं ॥ वा० अथवा ॥ प० भोगवतुं ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ ४१ ॥

मूलपाठः—॥ ४१' ॥ नो कप्पइ निगन्थीणं सवेण्टयं लाउयं धरित्तए वा परि-
हरित्तए वा ॥ ४१ ॥

१. मूल पाठ ३९ नी माफक पाठांतर जाणवो. २. This sutra runs in Bbw as follows. नो कप्पइ निगन्थीणं सनालयाइं (सनालाइं b) पायाइं आहिट्टित्तए.

२. वी, नानी वी ने डवत्तु प्रतीमां "नो कप्पइ निगन्थीणं सनालायाइं (घ. प्रतमां सनालाइं) पायाइं अहिट्टित्तए" पाठ छे.

भावार्यः—॥ ४२ ॥ साध्वनि दीय (नाळ) सहित तुंबडं राखतुं कळपे नही ॥ ४१ ॥

अर्थः—॥ ४२ ॥ क० कळपे ॥ नि० साधुने ॥ स० नाळ सहित ॥ जा० तुंबडं ॥ धा० राखतुं ॥
धा० अथवा ॥ प० भोगवतुं ॥ वा० बळी (कळपे) ॥ ४२ ॥

मूळपाठः—॥ ४२ ॥ कप्पइ निगन्थाणं सवेण्टयं लासयं धरित्तए वा परि-
हरित्तए वा ॥ ४२ ॥

भावार्यः—॥ ४२ ॥ साधुने दीय (नाळ) सहित तुंबडं राखतुं कळपे ॥ ४२ ॥

अर्थः—॥ ४२ ॥ नो० न ॥ क० कळपे ॥ नि० साध्वीने ॥ स० हांठी सहित ॥ पा० पुंजणी ॥ धा०
राखी ॥ वा० अथवा ॥ प० भोगवची ॥ धा० बळी (न कळपे) ॥ ४२ ॥

1. This sutra runs as follows in BbW कप्पइ निगन्थाणं सनालयाइ (सनालाइ b) पायाइ
अहिट्टित्तए. १ धी, नानी धी ने इवव्यु प्रतोमा कीचे मुजम पाठ ठे " कप्पइ निगन्थाणं सनालयाइ (सनालाइ
नानी (धा) प्रतमा) पायाइ अहिट्टित्तए "

मूळपाठः—॥ ४३ ॥ नो कप्पइ निग्गन्धीणं सवेण्ठयं पायकेसरियं धारत्तए
वा परिहरित्तए वा ॥ ४३ ॥

भावार्थः—॥ ४३ ॥ साध्वनि दांडी सहित पुंजणी राखवी अथवा भोगववा कल्पे नहीं ॥ ४३ ॥

अर्थः—॥ ४४ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ स० दांडी सहित ॥ पा० पुंजणी ॥ धा० राखवी ॥
ब. १० अथवा ॥ प० भोगववी ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ ४४ ॥

मूळपाठः—॥ ४४ ॥ कप्पइ निग्गन्थाणं सवेण्ठयं पायकेसरियं धारत्तए वा
परिहरित्तए वा ॥ ४४ ॥

भावार्थः—॥ ४४ ॥ साधुने दांडी सहित पुंजणी राखवी अथवा भोगववी कल्पे ॥ ४४ ॥

१. This sutra in Bbww after ४६. २. सचिटयं B

१. धी, नानी धी ने दयलु प्रतोमां आ सू ४६ मा पाठ पछी छे. २. (इटालीक) धी प्रतोमा "सवेण्ठयं" ने बदले
" सचिटयं " पाठ छे. "संचेडियाओ पायकेसरियाओ" Bbww. धी, नानी धी ने दयलु प्रतोमा "सवेण्ठयं पायकेसरियं" ने
बदले " संचेडियाओ पायकेसरियाओ " पाठ छे.

अर्थः—॥ ४६ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साध्वीने ॥ दा० छाकढानो ॥ दा० दाढीनो ॥
पा० रजोहरण ॥ घा० राखवो ॥ वा० अयवा ॥ प० भोगववो ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ ४६ ॥

मूळपाठः—॥ ४५ ॥ नो कप्पइ निगन्धीणं दारुदण्डयं पायपुञ्छणं धारेत्तए
वा परिहरितिए वा ॥ ४५ ॥

भावार्थः—॥ ४५ ॥ साध्वीने छाकढानी दाढीनो रजोहरण राखवो अयवा भोगववो कल्पे नही (पटके छयादि
दाढीनो कल्पे नही पण आचारंग प्रश्न व्याकरण वगैरे बीजा सूत्रनी साखे निसिधियो वांधेयी कल्पे) ॥ ४५ ॥

अर्थः—॥ ४६ ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ दा० छाकढानो ॥ दा० दाढीनो ॥ पा० रजो
हरण ॥ घा० राखवो ॥ वा० अयवा ॥ प० भोगववो ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ ४६ ॥

मूळपाठः—॥ ४६ ॥ कप्पइ निगन्थाणं दारुदण्डयं पायपुञ्छणं धारेत्तए वा
परिहरितिए वा ॥ ४६ ॥

भावार्थः—॥ ४६ ॥ साधुने छाकढानी दाढीनो रजोहरण राखवो अयवा भोगववो कल्पे (पण आचारंग
प्रश्न व्याकरण वगैरे बीजा सूत्रना आधारे निसिधियो वांधवो कल्पे) ॥ ४६ ॥

अर्थः—॥ ४७ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा० वळी ॥
अ० माधौमाहि (एटले साधुने साध्वीतुं ने साध्वीने साधुतुं ॥ मो० मातुं ॥ आ० लेवुं (न कल्पे) ॥ न०
एटले विशेष ॥ आ० गाढागाढ कारणे ॥ रो० रोगना कारणे (कल्पे) ॥ ४७ ॥

सूत्रपाठः—॥ ४७ ॥ नो कप्पइ निगन्थीण वा निगन्थीण वा अन्नमन्नस्स
‘मोएणं आयमित्तए, नन्नत्थ आगाढेहिं रोगायङ्केहिं ॥ ४७ ॥

१. The sutras 47 and 48 form one in C B. २. “ नन्नत्थ आगाढेहिं रोगायङ्केहिं ” not in C.
१. सी ने (इटालोक) वी प्रतोमां ४७ तथा ४८ सुत्रो एकज छे ने ते नीचे सुजव छे. “ नो कप्पइ नि-
गन्थीण वा निगन्थीण वा अन्नमन्नस्स मोयं आदिइत्तए वा. ” २. सी प्रतमां “ नन्नत्थ आगाढे-
हिं रोगायङ्केहिं ” शब्दो नथी.

१. (१) मोय (मोक) शब्दनो अर्थ ‘मातुं’ (पेशाव) थाय छे. बहुदकल्प सुत्रना अंग्रेजी तरजुमामां
“ मोय ” शब्दनो अर्थ “ शुक्र ” करेल छे अने आ सूत्रनी वृत्तिमां “ मोय ” शब्दनो अर्थ “ मातुं ” करेल
छे ने ते रोगादिक सर्पादिक कारणे पीवाना काममां वपराय छे एम लखेल छे.

(२) आचारंग, उववाइ, टाणांग (वीजे टाणे) ने व्यवहार (नवमे उद्देशे) वगेरे सूत्रोमां “मोयपडिमा”

માર્વાર્યઃ—॥ ૪૭ ॥ સાહુ સાધીને માદોમારે માહુ છેવુ કલ્પે નહીં પણ કોઈ ગાઢાગાઢ કારણે રોગાદિક કારણે ઇટકે સર્પાદિક કરલ્પયો હોય અને ક્ષેર ઉતારવાના કારણ માટે છેવું પટે તો અગાર છે ॥ ૪૭ ॥

વાલી છે ત્યાં “ મોય ” નો અર્થ “ માહુ ” (પેશાબ) યાય છે, તે સુત્રોના પાઠ નીચે મુજબ છે,

ઉવવાદ, દ્વાર્ણાંગમાં “હુઢિયા મોય પઢિમા, મહઢિયા મોય પઢિમા” ઇશ્વો પાઠ છે.

વ્યવહારસૂત્રમાં “ દો પઢિમાઓ પઞ્જાઓ તંજાહા હુઢિયા વેવ મોય પઢિમા મહઢિયા વેવ મોય પઢિમા ” ઇશ્વો પાઠ છે.

અત્રે તિનકલ્પિં સાહુ આશી વાત છે ને દ્વતિમા લલ્પ્યા મુજબ માહુ પીવાની વાત વ્યવહાર સૂત્રમાં પણ છે, (૩) ઇવે મહુષ્પ્તું માહું (પેશાબ)ના ગુણ વૈદક વિભેરે ગ્રન્થોને આધારે કરે છે.

૧ શાલ્કિયામ નિષ્પટ મૂપણ માગ ૭ મો પાહું ૧૧૬ સં. ૧૧૫૨ લેખરાજ શ્રી કૃષ્ણદાસ કૃત,

માહુપમૂત્ર ગુણા

શ્લોક—માહુર્પ ધાર કઢકં મહુરં કહુ વોચ્યતે ।

વસૂ રોગહર વલ્પય વીપનં કપ નાશનમ્ ॥

अर्थः—॥ ४८ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वली ॥

भावार्थः—मनुष्यसुं मुत्र खारं, कडुं, मधुरं, हलुकं, नेत्ररोग नाशक, बलकारक, दीपन, मूत्र उघाडनार, कफ नाशक छे.

२ हरित संहिता—जयराम रघुनाथसुं सं. १९४८ पा. ९६. आ ग्रंथमां उपला निघण्टु ग्रंथना जेवोज श्लोक छे.
३ भावप्रकाश पूर्वखंड संवत् १९५२ पा. ४८२ जयराम रघुनाथकृत. आ ग्रंथमां माणसना मूत्रना गुण संबंधी नीचे मुजव श्लोक छे.

श्लोकः—नर मूत्रं गरं हन्ति सेवितं तद्र सायनम् ।
रक्त पामाहरं तीक्ष्णं सक्षार क्वणं स्मृतम् ॥

भावार्थः—माणससुं मूत्र खारवाळुं, खारं, तीक्ष्ण, राती खसने मटाडनार, झेरने हणनार अने सेवन करवायी रसायण जेवा गुण करे छे.

४ निघंटु संग्रह ग्रंथमां “ मानुषं विपजिन् मूत्रं विशुच्यामहरं च तत् ” एटले माणससुं मूत्र विप जीतनार छे तेमज विशुची तथा आम एटले कोलेरा अने अर्जर्जिने पण मटाडे छे.

५ चरकमां नीचे मुजव पाठ छे.

अ० महिमाशी (एटले साधुने साध्वीनुं साध्वीने साधुनुं) ॥ मो० माहुं ॥ आ० आपहुं (न कस्ये) ॥

श्लोकः-शोक छुछोदरोन्माद माखतं कृप नाशन ।

अशौघनं कार्मं मूत्रं मानुपं तु विपापरम् ॥

भावार्थः-वंटुं मूत्र (कार्मं) सोजा, कोठ, उदररोग, उन्मादरोग, वायु, कृमि तथा हरसने दूर करे छे अने माणसनुं (मूत्र) विपने हणनारु छे, एटले मूत्र पावायी विप (शेर) नो नाश थाय छे.

उपर हजब पेसाय रोगादिक कारणे वपराय छे अने धास उपचार वरिले केटखक देखोमां“वाठी आंगळी” एटले या उपर पेसावनो पाटो बंधाय छे ने तेथी घा रुहाय छे

६ उपरना वैदक ग्रंथो सिवाय श्रावक भीमसिंह माणेकनुं वनावेक मतिक्रमण सूत्र सने १८८८ छुं पाने ४७९-४८० मां “मोय” शब्द आवे छे ते नीचे मुजब,

मूळपाठः-स्वाहमे भोचोस फळाइ, साइये छुठि नीर अजप्राई ।

महु गुढ तंबोळाइ, अणाशारे मोय निवाई ॥ १५ ॥ दारं ॥ ३ ॥

भावार्थः-हवे प्रीजो स्वादिम आहार फदे छे. “ स्वाइमे ” केहेतां अन्न समान, “ भतोस ” केहेतां शिकेका

न० एटको विशेष ॥ आ० गाढा गढ कारणे (सर्प विपादिक) ॥ रो० रोगना कारणे (कल्पे) ॥ ४८ ॥

मूळपाठः—॥ ४८ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा अन्नमन्नस्स

धान्य, चणा प्रमुख, “ फळाइ ” केहेतां आंब, केळां प्रमुख सर्व फळ, “ साइमे ” केहेतां आस्वादकरी चीज ते “ सुंठि ” केहेतां सूठ, “ जीर ” केहेतां जीरं, “ अजमाइ ” केहेता अजगादिक “महु” केहेता मध, “गुह” केहेतां गोळ, खांड, “ तंबोळाइ ” केहेतां तंबोळादिक ते पण स्वादिम जाणवा.

हवे “ अणाहार ” वस्तु कहे छे. ते पूर्वे कहेला चारे आहार माहेला कोइपण आहारमां न आवे परंतु चळविहार उपवासे तथा रात्रिने चळविहारे वावरवी कळपे ते “अणाहार” वस्तु जाणवी तेना नाम कहे छे.

“ अणाहारे ” केहेता अणाहारने विषे कळपे ते वस्तु कहे छे. “ मोय ” केहेता लघुनीति जाणवी अने “ निवाई ” केहेतां निवंनी सळी जाणवी. ए सर्व अनाहार वस्तुमां गोमूत्र आदे दइने “सर्व जातिना” अनिष्ट मूत्र पण आवे छे. ए उपवासमां पण केवीं सूजे अने आयंवल मध्ये पाणहार पचळ्खाण कर्क्य पछी सूजे ए आहारतुं त्रीतुं द्वार थंयुं.

उपर मुजब “ मोय ” शब्दे मातुं (लघुनीति-पेशाव) जाणतुं पण तेनो अर्थ “शुक” जाणवो नही.

मोष आइइत्तए, 'नत्रत्थ आगाढेहिं रोगायद्धेहिं ॥ ४८ ॥

भावार्थः—॥ ४८ ॥ साधुने साध्वीने महिमाहे माहुं (पेशाव) आपहुं कल्पे नही, गाढागाढ कारणे के रोगना कारणे आगार ॥ ४८ ॥

अर्थ —॥ ४९ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अयवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी॥
पा० पेहेळा पेहेरानो बोहोरेको पाछळा पोहेरे ॥ आ० आहार ॥ जा० ज्यां लगे ॥ त० त्वचा ॥ प्य० प्रमाण॥
ए० एष्ट्रो मात्र ॥ अ० वळी ॥ भू० सुखि प्रमाण चोपटे वळगी आवे ॥ ए० एटको मात्र ॥ अ० वळी ॥ वि०
पाणी विन्दुया ॥ प्य० प्रमाण ॥ ए० एटको मात्र ॥ आ० आहार ॥ आ० करवो (न कल्पे) ॥
न० एटको विशेष ॥ आ० गाढागाढ कारणे ॥ रो० रोगना कारणे (कल्पे) ॥ ४९ ॥

मूळपाठः—॥ ४९ ॥ नो कप्पइ निग्गन्थाण वा निग्गन्थीण वा पारियासियस्स^१

^१ नत्रत्थ आगाढेहिं रोगायद्धेहिं noḥ ma Bbww. १ धी, नानी धी ने इपत्तु प्रतोमां आ पाठ नधी

२. पारियासिए मोयणजाए जा० Bbww.

२. धी, नानी धी ने इवत्तु प्रतोमां "पारियासियस्स आहरस्स जाव" ने बदले "पारियासिए मोयणजाए जाव" पाठ 'उ

आहारस्स जाव 'तयप्पमाणमेत्तमवि' भूइप्पमाणमेत्तमवि^३ विन्दुप्पमाणमेत्तमवि आहा-
स्साहारेत्तए, 'नन्नत्थ' आगाटेहिं रोगायद्धेहिं ।' ४९ ॥

भावार्थः—॥ ४९ ॥ साधु अथवा साध्वीने पेहेला पोहोरसो बोहोरैलो आहार लगाव मात्र पण बोधे
पोहोरै भोगवबो कल्पे नहीं पण एटलो आगार छे के गाढागाढ कारणे कोई रोगादिक कारणयी बोधा पोहोर
सुधी राखवो पडे तो राखी शक्रे (पण रात्रीए राखी न शक्रे) ॥ ४९ ॥

अर्थः—॥ ५० ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा०
बळी ॥ पा० पेहेला पोहरनो लीधेल पाछला पोहोर सुधी राखीने ॥ आ० लेप मात्र ओषधनी ॥ जा० जाती

१. तट्टय for तय B. २. वा for अवि Bbw. ३. नन्नत्थ आ० रो० not in Bbw. ४. गाढागाढेहिं
रो० B.

१, (इटालीक) वा मां " तय " ने बदले " तट्टय " पाठ छे. २. धी, नानी धी ने इवल्लु प्रतोमा "अनि"
ने बदले " वा " छे, ३. धी, नानी धी ने इवल्लु प्रतोमा "नन्नत्थ आगाटेहिं रोगायद्धेहिं" पाठ नथी. ४. (इटालीक) वा
प्रतमां " आगाटेहिं रोगायद्धेहिं " ने बदले " गाढागाढेहिं रोगायद्धेहिं " पाठ छे.

करिनि ॥ गा० घरीले ॥ आ० एक वार चोपढुं ॥ वा० अथवा ॥ वि० वारंवार चोपढुं (न कल्पे) ॥
वा० बळी ॥ न० एटळो विशेप ॥ आ० गाढागाढ कारणे ॥ रो० रोगने कारणे (कल्पे) ॥ ५० ॥

मूळपाठः—॥ ५० ॥ नो कप्यइ निगन्धीण वा निगन्धीण वा पारियासिएण
आंलेवणजाएणं गायाइं आलिम्पिए वा विलिम्पिए वा, नन्नत्य आगा-
देहिं रोगायङ्केहिं ॥ ५० ॥

भावार्थः—॥ ५० ॥ साधुने अथवा साध्वीने पेहेला पोशेरुं चोशेरुं ओषध लेपादिक चोये पोशेरे
एकवार वापरे नहीं, वारंवार वापरे नहीं, पण एटळो आगार के कोइ रोगादिक कारणयी अने चोये पशेरे
पळी शके तेम न शेय तो चोया पोशेर सुधी राखी शके (रात्रे न राखे) ॥ ५० ॥

अर्थ —॥ ५१ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० बळी ॥
पा० पेहेला पोशेरनो पाछला पशेर सुधी राखीने ॥ ते० तेले करी ॥ वा० अथवा ॥ घ० घीए करी ॥
वा० अथवा ॥ न० मापणे करी ॥ वा० अथवा ॥ व० सुगंध करी चीजोए करी ॥ वा० बळी ॥

गा० शरीरने विषे ॥ अ० एक वार मर्दन करवो ॥ वा० अथवा ॥ म० घणी वार मर्दन करवो ॥ वा० वळी (न कल्पे) ॥ न० एटलो विशेष ॥ आ० गाढागाढ कारणे ॥ रो० रोगने कारणे (कल्पे) ॥ ५१ ॥

मूळपाठः—॥ ५१ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्थीण वा पारियासिएणं
तेल्लेण वा घएण वा नवणीएण वा वसाए वा गयाइं अबभ्जेत्तए वा मक्खत्तए वा,
नन्नत्थ आगाढिहिं रोगायङ्केहिं ॥ ५१ ॥

भावार्थः—॥ ५१ ॥ सायुने अथवा साध्वीने पेहेला पोहारनुं वोहारेणुं तेल-धी-माखण-सुगंध
कारी चीज इत्यादिक वस्तुए करी शरीरने विषे एकवार अथवा वारंवार बोधे पोहारे चोपडनुं नहीं पण जो
ते वस्तु बोधे पोहारे मळी शके तेम न होय तो अने शरीरे रोगादिकनुं कारण होय तो बोधे पोहारे
पण खपे ॥ ५१ ॥

अर्थः—॥ ५२ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० सायुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीने ॥ वा० वळी ॥
क० कोइएक सुगंधी द्रव्य ॥ वा० अथवा ॥ लो० लोड्र सुगंधे करी द्रव्य ॥ वा० अथवा ॥ प० घूप सुगंधनी
जाती ॥ वा० वळी ॥ अ० अनेरो कोइ सुगंध ॥ वा० वळी ॥ आ० चोपडवानी ॥ जा० जातीए करी ॥ गा०

शरीरे ॥ उ० चोपह्वो ॥ वा० अथवा ॥ उ० मर्दन करवो ॥ वा० वळी ॥ (न कळपे) ॥ न० एटलो विशेष ॥ आ० गाढगाढ कारणे ॥ से० रोगने कारणे (कळपे) ॥ १२ ॥

मूळपाठ.—॥ ५२ ॥ नो कप्पइ निरगन्थाण वा निरगन्थीण वा ककेण वा लोद्धेण वा पध्वणेण वा अन्नयरेण वा अल्लेवणजाएणं गायइ उव्वलेत्तए वा उव्वट्टित्तए वा, नन्नस्य आगाढेहिं रोगायङ्केहिं ॥ ५२ ॥

भाषार्थः—॥ ५२ ॥ साधुने अथवा सार्ध्वीने कोइ एक छगधी द्रव्य, लोद्र, धुप, सुगंधनी जाती इत्यादिक वस्तु शरीरे चोपडवी नहीं पण रोग विगरे कारणथी खेपे ॥ ५२ ॥

अर्थः—॥ १३ ॥ प० परिहार विशुद्ध चारीत्राओ ॥ क० तपने विपे ॥ द्वि० प्रविष्ट (करणहार)ने ॥ ण० बळी ॥ त्रि० साधु ॥ घ० बोहर ॥ ये० स्थिवरनी ॥ बे० वेयावचने ॥ व० अर्थे ॥ ग० जाय ॥ से० ते ॥ य० बळी ॥ आ० कदाचित्त ॥ अ० अतिक्रमतो ॥ तं० ते ॥ च० वळी ॥ ये० स्थिवर ॥ जा० जाणे ॥ अ० पोताना ॥

I not in C १ हा पाठ ही प्रतमा नथी In the latter sutra the word "परियासिण" has perhaps been wrongly supplied in the english translation by सूत्रमा "परियासिणं" शब्द ए-टळे "पेहल पोहोरनो पाणल पोहोर गुथानो" एहवो पाठ नथी ने ते इप्रती तल्लुमामा सोटी रीते सुक्यो छे.

आ० आगम ज्ञाने करी ॥ अ० अनेरा साधुनी ॥ वा० वळी ॥ अ० समीपे ॥ सो० सामळीने ॥ त० तेवार ॥ प० पछी ॥ त० ते साधु आवे ते वारे तेने ॥ अ० थोडुं एक प्रायश्चित्तरूप ॥ ना० नाम मात्र रूप ॥ व० व्यवहारुं ॥ प० प्रायश्चित ॥ सि० दीए (थोडुं प्रायश्चित्त आपे) ॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ ५३ ॥ परिहारकपट्टिए णं भिक्खुबहिया थेराणं वेयावडियाए गच्छेज्जां; से य आहच्च अइकमेज्जा, तं च थेरा जाणेज्ज अप्पणो आगमेणं अन्नेसिं वा अन्तिए सोच्चा, तओ पच्छा तस्स अहल्लहुसए नाम ववहारे पट्टवियवे सिया ॥५३॥

भावार्थः—॥ १३ ॥ परिहार विशुद्ध चारीत्रीओ परिहार विशुद्ध चारित्र सेवे छे अने बीजे गाम स्थिवरने ते परिहार विशुद्ध चारित्रीया साधुनी जरर पडी अने ते साधुने स्थिवर बोलावे तो तुरत स्थिवर पासे आवे,

१. णं not in Bbw. २. After गच्छेज्जा w adds वीसुम्मंज्ज. ३. अन्तिए only in B. ४. अहां B.
 १. ची, नानी ची ने उवल्लु प्रतोमां “ णं ” नथी. २. उवल्लु प्रतोमां “ गच्छेज्जा ” पछी “ वीसुम्मंज्ज ” पाठ छे,
 ३. (इटालीक) वां प्रतमांज “ अन्तिए ” शब्द छे. ४. (इटालीक) धी प्रतमां “ अहा ” ने वदले “शाहा” शब्द छे.

स्थिवरु जे काम होय ते करे. पछी स्थिवर आगम ग्रने अथवा वीजा साधुयी जाणे जे परिहार विशुद्ध चारित्रिए कांइ दोष सेव्यो छे तो ते परिहार विशुद्ध चारित्र मुकीने आव्या ने बहेवार साचववा मांटे नामतुं मायथित तेमने दइ परिहार विशुद्ध चारित्र सेववा पाछा मोकळे. (कोइ शंका करे के एटुं बहु स्थिवरने शुं काम ह्ये के परिहार विशुद्ध चारित्र सेववा बोलाववा पढया ? तत्तर-कोइ राजा चक्रवर्या-दिक स्थिवरने प्रश्न पुछवा आव्या छे ने ते प्रश्ननो जवाव देवानो परिहार विशुद्ध चारित्रियोल समर्थ छे एटला मांटे बोलावे ए परमार्थ) ॥ ५३ ॥

अर्थ —॥ १४ ॥ नि० साध्वीने ॥ य० वळी ॥ गा० ग्रहस्थने ॥ कु० घरे ॥ पि० आहारने ॥ प० अर्थे ॥ अ० पेठी त्या ॥ अ० अनेरी कोइ ॥ पु० सरस ॥ भ० वस्तु नीपजावी छे ॥ प० बोहोरी ॥ सि० होय ॥ सा० ते साध्वी ॥ य० वळी ॥ सं० ते आहारे संतोष पाये तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ ते० तेज ॥ ए० वळी ॥ भ० पुलाक भक्के (भोजने) ॥ प० तेमज रहेतु (कल्पे) ॥ सा० ते साध्वी ॥ य० वळी ॥ नो० न ॥ सं० ते आहारे सतोष (न) पाये तो ॥ ए० एम ॥ से० तेने ॥ क० कल्पे ॥ दो० बीजीवार ॥ पि० पण ॥ गा० ग्रहस्थने ॥ कु० घरे ॥ भ० भातने अर्थे ॥ वा० अथवा ॥ पा० पाणाने अर्थे ॥ वा० वळी ॥ नि० निकळतु ॥ वा० अथवा ॥ प० पेसतुं ॥ वा० वळी (कल्पे) ॥ १४ ॥ सि० एम ॥ वे० हुं कहु छु ॥

मूळपाठः—॥ ५४ ॥ निगन्धीए य गाहावइकुलं पिण्डवायपडियाए अणुप्पवि-
 ट्ठाए अन्नयरे पुलागभत्ते पडिगाहिए सिया, सा य संथरेजा, एवं से कप्पइ तेणेव
 भत्तट्टेणं पज्जोसवेत्तए; सा य नो संथरे, एवं से कप्पइ दोच्चं पि गाहावइकुलं^३ भत्ताए
 वा पाणाए वा निक्खमित्तए वा पविसित्तए व^४ ॥ ५४ ॥ त्ति बेमि.

भावार्थः—॥ ५४ ॥ साध्वी गृहस्थने घेर आहारने अर्थे गया छे अने त्यां ते गृहस्थे पोताने अर्थे कांड
 सरस आहार निपजाव्यो छे अने ते साध्वीने बोहाराव्यो तो ते दिवस ते आहारथी संतोप पामी वीजे घेर
 गोचरी न जाय कारण के ते सरस आहार पाचन करवो घणो कठण छे तेमज खीनुं शरीर छे एटला माटे

१. कप्पइ से without एवं Bbw. २. तं दिवसं before तेणेव B. ३. कुलं पिण्डवायपडियाए अं B.

४. वा Bbw.

१. धी, नानी वी ने डवल्लु प्रतोमां “ कप्पइ तेणेव ” ने वदले “ कप्पइ से तेण ” पाठ छे. २. (इटालीक) धी
 प्रतमां “ तेणेव ” नी पेहेला “ तं दिवसं ” पाठ छे. ३. (इटालीक) धी प्रतमां “ गाहावइकुलं ” ने वदले “ गाहावइ
 कुलं पिण्डवाय पडियाए अणुप्पविट्ठाए ” पाठ छे. ४. वी, नानी वी ने डवल्लु प्रतोमां “ व ” ने वदले “ वा ” छे.

योढा आशरथी संतोष माने अने जो ते आशरथी पुराण उदर न भराय तो बीजी बलत भात पाणीनी गो-
चरी करे ॥ ५४ ॥

एम सुषर्मा स्वामी जंतू स्वामीने करते हवा के हे जंतू ! जेम मे श्री महावीर देव समिचे सांभळ्यु हतुं
तेम तुज मत्पे कळुं.

अर्थ — ॥ ५ ॥ फ० कल्प सुव्रनो ॥ पं० पाधपो ॥ त० खंरसो ॥ स० पुरो ययो ॥ ५ ॥

मूळपाठः— ॥ ५ ॥ कल्पे पञ्चमो उद्देसओ समतो ॥ ५ ॥

भाचार्यः— ॥ ५ ॥ इति श्री वृहत्कल्प सुव्रनो पांचमो खंरसो संपूर्ण ॥ ५ ॥

॥ अथ बृहत् कप्प सूत्र छट्ठी उद्देशओ. ॥

(बृहत् कल्प सूत्रनो छट्ठी उद्देशओ.)

अर्थः—॥ १ ॥ नो० न ॥ क० कल्पे ॥ नि० साधुने ॥ वा० अथवा ॥ नि० साध्वीनि ॥ वा० वली ॥
इ० ए आगळ कश्चिंते ॥ छ० छ ॥ अ० अवर्णवाद ॥ व० वोलवा ॥ तं० ते ॥ ज० कहे छे ॥ अ० अ-
नाहुत ॥ व० वचन ॥ ही० आगळानी हीळना थाय तेवा ॥ व० वचन ॥ खि० आगळ्यो खिसाय
(खिष्ट पडे) तेवा ॥ व० वचन ॥ फ० फडोर ॥ व० वचन ॥ गा० ग्रहस्थ वोले तेवां निर्लज ॥ व० वचन ॥
वि० उपशम्या कलेशने ॥ वा० वली ॥ पु० फरी ॥ उ० उदेश्वो एहवा वचन वोलवा (न कल्पे) ॥ १ ॥

मूळपाठः—॥ १ ॥ नो कप्पइ निगन्थाण वा निगन्धीण वा इमाइं छ अवत्ते-
वाइं वइत्तए, तंजहा—अलियवयणे हीलियवयणे खिसियवयणे फरुसवयणे गारत्थियव-
यणे, विओसवियं वा पुणो उदीरेत्तए ॥ १ ॥

१. अवयणाइं B.P.M.: १. (इशालीक) ची प्रत ने टाणांग सूत्रमां “ अवत्तगाइं ” ने बदले “ अवयणाइं ” पाठ छे.

भार्वाय—॥ १ ॥ साधुने साध्वीने छ प्रकारनो अर्षणवाद (खोटा वचन) बोल्वा नही सेना नाम
 कोरे छे, (१) अनाहुत खोड वचन, २ आगला माणसनी हीलणा थाप तेवु वचन, ३ साथो माणस खीस्ट पटे
 नीचु घाली फरी बोले नहीं तेवु वचन, ४ कठोर वचन (झुरल गधेडा वगैरे), ५ प्रशस्यंतुं निर्दज वचन, ६
 कनीयो यइ शत यएल तेने फरी लभो करे तेवु वचन ॥ ? ॥

अर्थ:—॥ २ ॥ छ० छ ॥ क० साधुना भला आचारने ॥ प० प्रायश्चित दइने शुद्ध करवानी रचना
 ॥ प० कही ॥ तं० ते ॥ ज० कहे छे ॥ पा० प्राणातिपात ए भाइए कीधो छे एहवो अछतो ॥ वा० वचन ॥
 व० बोळवो यको ॥ छ० ए भाई मुपा वचन बोस्यो छे एहवो अछतो ॥ वा० वचन ॥ व० बोळता यको ॥
 अ० ए भाइए अदत्तादान कीधो छे एहवो अछतो ॥ वा० वचन ॥ व० बोळतो यको ॥ अ० एभाइए अहुत
 सेन्वो छे एम अछतो ॥ वा० वचन ॥ व० बोळतो यको ॥ अ० नपुंसक छे एहुं ॥ वा० वचन ॥ व० बोळतो
 यको ॥ दा० ए भाइ (मुळगो) दास हतो एहुं ॥ वा० वचन ॥ व० बोळतो यको ॥ इ०ए पुँरे कथा ॥ ए०
 ते ॥ क० आचारना ॥ छ० छ ॥ प० पथारा एटछे प्रायश्चित लेवना ठाम(जो ए छ माहिबो कोइबोल साचो
 होय तो साधु प्रायश्चित लइ शुद्ध थाप) अने जो ॥ (छ० छ ॥ प० प्रायश्चितना ठाम) ॥ प० कहीने केहे-
 नारो ॥ स० समो (सावेती) ॥ अ० न ॥ ज्य० पुरी पाटे तो (जे प्रायश्चित सेवनारने आवनु होय) ॥ त०
 वे ॥ द्वा० ठाम ॥ प० प्रायश्चित्तु (ठाम) ॥ सि० (खोड बोझारने) आवे ॥ २ ॥

मूळपाठः—॥ २ ॥ छ कप्पस्स पत्थारां पन्नता, तंजहा-पाणाइवायस्स वायं वयमाणे,
सुसावायस्स वायं वयमाणे, अदिन्नादाणस्स वायं वयमाणे, अविइयावायं वयमाणे,
अपुरिसवायं वयमाणे, दासवायं वयमाणे. इच्चए कप्पस्स छप्पत्थारे पत्थरेत्ता सम्मं
अप्पडिपूरमाणे तद्धानपत्ते सिया ॥ २ ॥

भावार्थः—॥ २ ॥ कळपे भळा आचारवाळा साधुने छ प्रकारतुं प्रायश्चित लेतुं ते कहे छे, (१) कोइने
माथे खोटा तोहमत मुक्कवा निमित्ते एम कहे छे, आ माणसे अमुक ठेगणे जीव मारी नाखयो छे (जेमके गुरु
चेला गोचरी जता गुरुना पगतळे सुकी देडकीनुं कलेवर आवुं, घेलाए गुरुना माथे आळ मुकयुं के तमारा
पग नीचे जीवतुं देडकुं कचराइ मरी गयुं एग स्थानके आर्वा आचार्यने कहयुं एवीज रीते अनाहुतआळनुं प्रा-
यश्चित तेने देवुं जोके ते जीवने तेंणे मार्यो नथी पण जीव मार्या जेटलुं प्रायश्चित खोटुं बोल्नारने आपनुं, (२)

१. कप्पस्स छप्पत्थारा प० B.Bbw. २. छ कप्पस्स प० Bb.w. Th.

१. (इटालीक) वी, वी, नानी वीने उचल्यु प्रतोमां “ छ कप्पस्सपत्थारा ” ने वदले “कप्पस्स छप्पत्थारा” पाठ छे.
२. वी, नानी वी ने उचल्यु प्रतो ने ट्टाणांगसूत्रमां “छप्पत्थारे” ने वदले “ छ कप्पस्स पत्थारे ” पाठ छे.

मृषावाद एटले जुड कोइ बोस्या नथी अने आळ मुकवा माटे करेके आ साधु जुंढ बोकेलो छे सो ते जुड
 बोलखाना जेटलु प्रायश्रित आळ मुकनारने देउं, (१) एमन अदसादान एटले चोरी नथी करी पण आळ देवा
 माटे कोइ तोहपत मुक्तेतो चेटलु प्रायश्रित तेने आंचे, (४) एमन अदृच (अब्रह्म) भेववानु आळ मुक्तेतो ते
 प्रायश्रित आळ मुकनारने माथे आंचे, (५) कोइने माथे आळ मुकवा मांटे एम करेके ए साधु यपो छे पण
 नपुसक छे, एना वापे मने छाहुमातुं वहु हंतुं इरयादिक एवुं आळ मुके तो तेने पण तेनु प्रायश्रित हेनु, (६)
 ए साधु यपो छे, आळ निमित्ते एम करे के आ साधु यएल छे पण दास छे एटले के अमुकंन घेर वेचाएळो
 इतो तो तेनु प्रायश्रित तेने (खोट आळ मुकनारने) शीर आंचे, ए छवानानु प्रायश्रित जाणतुं (अथवा गुरु
 देश काळने अहुसरीने प्रायश्रित दीप) एटके ए खोट बोलनारने (माथे) ए प्रायश्रित आंचे, जो ए साधुं होयतो
 जे घणी ए गुन्धो कर्यो छे ते घणीने प्रायश्रित दीप ए परमार्थ ॥ २ ॥

अर्थ —॥ ३ ॥ नि० साधुने ॥ य० वळी ॥ अ० हेठे तळाने विपे ॥ पा० पगमा ॥ स्वा० पीळो ॥
 वा० अपवा ॥ क० काटो ॥ वा० अथवा ॥ ही० फांस ॥ वा० वळी ॥ ५० भांगयो मवेश कीधो छे ॥ तं०
 वे ॥ व० वळी ॥ नि० साधु ॥ नो० नही ॥ स० समर्थ ॥ नी० फाटवाने ॥ वा० अथवा ॥ वि० विज्ञेप
 शुद्ध करवा ॥ वा० वळी ॥ तं० तेने ॥ नि० साध्वी ॥ नी० फाटती थकी ॥ वा० अथवा ॥ वि० विद्युद
 करती यकी ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥ अ० (तिर्थकरनी आज्ञा) अतिकपे (नही) ॥ ३ ॥

मूळपाठः--॥ ३ ॥ निगन्थस्स य अहे पार्थसि खाणूँ वा कण्टएँ वा हिरि
वा परियावजेजा, तं च निगन्थे नो संचाएइ नीहरित्तए वा विसोहेत्तए वा, तं
निगन्थी नीहरमाणी वा विसोहेमाणी वा नाइक्कमइ ॥ ३ ॥

भावार्थः--॥ ३ ॥ साधुने पगना तळाने थिपे खील्लो, कांडो, फांस, (कांफरो) प्रमुख अंदर भांगी गयो
होय अने ते साधु पोते काढवा समर्थ न होय तो ते साधुनो कांडो प्रमुख साध्वी काढे तो तिर्थकरनी आज्ञा
छे (आठेकोण मतळव पृहवी समजवानी छे के जो ते साधु महा धैर्यवंत होय, महा तपस्वी होय अने शरीर
मांथी कामविकार तदन चळी मुख्य छे, चळी कांडो काढनार धीजो साधु अथवा ग्रहस्थी नथी तो चाप धी
करिनी बुद्धीए साधु ते साध्वीने अडवा देतो आत्ता अतिक्रमे नहो अने जो उपर कळा मुजय शक्तिवंत नहोय
अने जुवान अवस्था काम विकारे करी सहित होय तो साधु ने साध्वीने अडवानी आज्ञा तिर्थकरे आपी नथी) ॥३॥

१. खाणुं. B, also राण Bbww. २. कणूँ for कण्टए in Bbww. ३. सगरे वा परि° adds B.

१. (इटालीक) धी प्रतमा " राणूँ " ने बदले " गाणुं " पाठ छे. धी, नानी धी ने डवरयु प्रतोमा
" राणूँ " पाठ छे. २. धी, नानी धी ने डवरयु प्रतोमा " कण्टए " ने बदले " कणूँ " पाठ छे. ३. (इटालीक)
धी प्रतमा " वा परियावजेजा " ने बदले " सगरे वा परियावजेजा " पाठ छे,

नीचे आठ सुत्रो देखाइये ते सर्वे साधु साध्वी आश्री समजवा नही पण उपर देखाइया महाधीर्यवत सप-
स्वीने कोइ गाढगाढ कारणे समजवुं, वाकी नचि वतावेळां सुत्र बरेवारिक समजवो ए परमार्थे.

अर्थः—॥ ४ ॥ नि० साधुने ॥ य० वळी ॥ अ० आप्ने विपे ॥ पा० जीव ॥ वा० अथवा ॥ धी०
धीज ॥ वा० अथवा ॥ र० रज ॥ वा० वळी ॥ प० आर्विने पटे ॥ स० ते ॥ च० वळी ॥ नि० साधु ॥
नो० नही ॥ स० समर्थ ॥ नी० काढवाने ॥ वा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध कराने ॥ वा० वळी ॥ तं० तेने ॥
नि० साध्वी ॥ नी० काढती यकी ॥ वा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध करती यकी ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥
अ० (विर्यकरनी आशा) अतिक्रमे (नही) ॥ ४ ॥

मूळपाठः—॥ ४ ॥ निगगन्थस्स य अच्छिसि पाणे वा वीए वा एए वा
परियावजेजा, तं च निगगन्थे नो संचाएइ नीहरित्तए वा विसोहेत्तए वा, तं निगगन्थो
नीहरमाणी वा विसोहेमाणी वा नाइक्कमइ ॥ ४ ॥

भावार्थः—॥४॥ साधुनी आंखने विपे कोइ उढतो जीव, वीज, कांकरि आर्विने पढी होय अने कांकरि
प्रभुप साधु पोले (अथवा धीजो साधुके गहस्य) काढवा समर्थ न होय तो तेने साध्वी (धाप वेदीनी सुदीए)

काढती थकी आज्ञा अतिक्रमे नहीं (परमार्थे उपर प्रमाणे समजवो) ॥ ४ ॥

अर्थः—॥ ५ ॥ नि० साध्वीने ॥ य० वळी ॥ अ० हेठे (तळीए) ॥ पा० पगने ॥ खा० पीळो ॥ वा० अथवा ॥ क० कांठो ॥ वा० अथवा ॥ ही० फांस ॥ वा० वळी ॥ प० लांग्यो प्रवेश कीधो छे ॥ तं० ते ॥ च० वळी ॥ नि० साध्वी ॥ नो० नही ॥ सं० समर्थ ॥ नी० काढबा ॥ वा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध करवा ॥ वा० वळी ॥ तं० तेने ॥ नि० साधु ॥ नी० काढतो थको ॥ वा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध करतो थको वा० वळी ॥ न० न ॥ अ० (तिर्थकरनी आज्ञा) अतिक्रमे (नहीं) ॥ ५ ॥

मूळपाठः—॥ ५ ॥ निगन्थीए य अहे पायंसि खाणूए वा कण्टए वा हीरे वा परियावज्जेज्जा, तं च निगन्थी नो संचाएइ नीहरित्तए वा विसोहेत्तए वा, तं निगन्थे नीहरमाणे वा विसोहेमाणे वा नाइक्कमइ ॥ ५ ॥

१. खाणुं B. २. कणूए for कण्टए in Bbw.

१. (इटालीक) ची प्रतयां “ खाणूए ” ने बदले (खाणुं) पाठ छे. २. बी, नाती धी ने डबल्यू प्रतोमां “कण्टए” ने बदले “ कणूए ” पाठ छे,

भावार्थः—॥ ५ ॥ साध्वीना पग वळे खीको, काटो, फांस, कांकरी प्रमुल वागी अंदर भांगी गर होय ने ते साध्वी (अथवा धीजी साध्वी के धीजी स्त्री) ते फांस प्रमुखने काढवा समर्थ न होय तो तेने साधु (वेदीनी शुद्धि) काढतो यको आज्ञा अतिक्रमे नहीं ॥ ५ ॥

अर्थः—॥ ६ ॥ नि० साध्वीनी ॥ य० बळी ॥ अ० आंष मांरे ॥ पा० जीव ॥ वा० अथवा ॥ धी० धीज ॥ वा० अथवा ॥ र० रज ॥ धा० बळी ॥ प० आर्वीने पडे ॥ तं० तेने ॥ च० बळी ॥ नि० साध्वी ॥ नो० नहीं ॥ सं० समर्थ ॥ नी० काढवाने ॥ धा० अथवा ॥ वि० विशुद्ध करवाने ॥ बा० बळी ॥ तं० तेने ॥ नि० साधु ॥ नी० काढतो यको ॥ धा० बळी ॥ वि० विशुद्ध करवो यको ॥ धा० बळी ॥ न० न ॥ अ० (त्रिंकरनी आज्ञा) अतिक्रमे (नहीं) ॥ ६ ॥

मूळपाठः—॥ ६ ॥ निगन्धीए य अञ्छिसि पाणे वा धीए वा रए वा परि्या-
वञ्जेज्जा, तं च निगन्धी नो संचाएइ नीहरिसिए वा विसोहेचए वा, तं निगन्थे,
नीहरमाणे वा विसोहेमाणे वा नाइकमइ ॥ ६ ॥

भावार्यः—॥६॥ साध्वीनी आंख मांहे कोई जीव, बीज, रज पडी होय तेने साध्वी (अथवा बीजी साध्वी के स्त्री) काढवा समर्थ न होय तो तेने साधु (दीकरीनी बुद्धिए) काढतो थको आज्ञा अतिक्रमे नहीं ॥ ६ ॥

अर्थः—॥७॥ नि० साधु ॥ नि० साध्वीने ॥ दु० प्रतिकुळ अथवा दुःखे जवाय तेवा मार्गने विषे ॥ वा० अथवा-॥ वि० वांकी चुकी धरतीने विषे ॥ वा० अथवा ॥ प० पर्वतने विषे ॥ वा० वळी ॥ प० लफसती यकी ॥ वा० अथवा ॥ प० धरतीए पडती यकी ॥ वा० वळी ॥ ने० (हस्तादीके) ग्रहतो थको ॥ वा० अथवा ॥ अ० सर्वथा आधार देतो थको ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥ अ० आज्ञा अतिक्रमे (नहीं) ॥ ७ ॥

मूळपाठः—॥ ७ ॥ निगन्थे निगन्थि दुगंसि वा विसमंसि वा पवयंसि वा पकवलमार्णिं वा पवडमार्णिं वा गेण्हमाणे वा अवलम्बमाणे वा नाइक्कमइ ॥ ७ ॥

भावार्यः—॥७॥साधु अने साध्वीने भेळा र्हेवानो तथा विहार करवानो आचार नथी पण रस्तामां भेळा कदी थइ जाय अने ते जग्याए वाधादिकनो लपसर्ग साध्वी लपर थयो होय ने आमतेम दोडादोड करतां पर्वतादिक विखम मार्गथी साध्वी पडती होय, धरतीए आवती होय अने त्यां (बीजी साध्वीके स्त्री न होय तो) साधु साध्वीने पकडी लइ पडतां बचावी (शुद्ध बुद्धीए) हाथनो टेको देतो थको आज्ञा अतिक्रमे नहीं ॥ ७ ॥

अर्थः—॥ ८ ॥ नि० साधु ॥ नि० साध्वीने ॥ से० जळ (पाणी) सहित कादव ॥ वा० अथवा ॥ पं० पाणी रहित कादवने विषे ॥ वा० अथवा ॥ प० लपट पटके ढीला कादवने विषे ॥ वा० अथवा ॥ उ० जळ नदी प्रमुखने विषे ॥ वा० वळी ॥ ओ० शुती यकी ॥ वा० अथवा ॥ ओ० बुढी यकी ॥ वा० वळी ॥ गे० ग्रहतो यको ॥ वा० अथवा ॥ अ० आधार देतो यको ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥ अ० (आज्ञा) अतिक्रमे (नहीं) ॥ ८ ॥

मूळपाठः—॥ ८ ॥ निगन्थे निगन्थि सेयंसि वा पङ्कसि वा पणगंसि वा उदयंसि वा 'ओकसमार्णि वा 'ओबुभमार्णि वा गेण्हमाणे वा अवलम्बमाणे वा नाइकमइ ॥ ८ ॥

भावार्थः—॥ ८ ॥ साधु साध्वी प्रथे जळ सहित कादव, जळ रहित कादवने विषे, ढीला कादवने विषे, पाणी ने विषे, ते कादव प्रमुखने विषे साध्वी बुढती यकी (वीजी साध्वी के स्त्री न होय तो) ने साधुना जाणवार्मा आवे तो पोतानी शुद्ध शुद्धीण तेने पकडी राखे तो आज्ञा अतिक्रमे नहीं ॥ ८ ॥

१. उक्तं B Bb w २ ओबुज्जं B Bb w १. (इटलीक) बी, (मोठी) बी, नानी बी ने इत्थस्य प्रतोमा "ओकसमार्णि" ने बदले "उकसमार्णि" पाठ छे २ (इटलीक) बी, (मोठी) बी, नानी बी ने इत्थस्य प्रतोमा "ओबुज्जमार्णि" ने बदले " ओबुज्जमार्णि " पाठ छे ।

अर्थः—॥ ९ ॥ नि० साधु ॥ नि० साध्वीने ॥ ना० नावाने विषे ॥ आ० चढती थकी ॥ वा० अथवा ॥ ओ० उतरता पडती थकीने ॥ वा० वळी ॥ गे० ग्रहतो थको ॥ वा० अथवा ॥ अ० आधार देतो थको ॥ वा० वळी ॥ न० नहीं ॥ अ० आज्ञा अतिक्रमे (नहीं) ॥ ९ ॥

मूळपाठः—॥ ९ ॥ निगन्थे निगन्थि नावं श्रारुभमाणिं वा ओरुभमाणिं वा
गेणहमाणे वा अवलम्बमाणे वा नाइकमइ ॥ ९ ॥

भावार्थः—॥ ९ ॥ साधु, साध्वीने नावाप चढतां उतरतां पडती होय तेने (बीजी साध्वी के स्त्रीना अभावे) पकडी राखी आळंबन (टेकी) देतो आज्ञा अतिक्रमे नहीं ॥९॥

अर्थः—॥१०॥ खि० शुन्यकार ॥ चि० चित्त रोमादिक थयो छे ॥ नि० एह्वी साध्वीने ॥ नि० साधु ॥ गे० ग्रहतो थको ॥ वा० अथवा ॥ अ० आधार देतो थको ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥ अ० आज्ञा अतिक्रमे (नहीं) ॥ १० ॥

१०. आरोहं अप्ठ ओरोहं B. १. (इयत्कीक) बी प्रतमा " ओरुभमाणि " ने बदले " आरोहमाणि अने ओरोह-
माणि " पाठ छे.

मूळपाठः—॥१०॥ खित्तचित्तं निगन्थि निगन्थे गेण्हमाणे वा अवलम्बमाणे वा नाइकमइ ॥ १० ॥

भाषार्थः—॥ १० ॥ साध्वीनुं रोमादिके करीने शुन्य चित्त थयुं छे तेने (बीजी साध्वी के बीना अभावे) (कुवामां पढती) पकढी राखी साधु ठेकाणे खावे तेवां आत्ता अतिक्रमे नहीं ॥ १० ॥

अर्थः—॥ ११ ॥ दि० दिस ॥ वि० हृदय (गंडछा यई होय लाभना मदे करी चित्त लक्ष्युं होय तेवी) ॥ नि० साध्वीने ॥ नि० साधु ॥ गे० ग्रहतां यको ॥ घ० अथवा ॥ अ० आधार देतो यको ॥ वा० बळी ॥ न० नहीं ॥ अ० आत्ता अतिक्रमे (नहीं) ॥ ११ ॥

मूळपाठः—॥ ११ ॥ दित्तचित्तं निगन्थि निगन्थे गेण्हमाणे वा अवलम्बमाणे वा नाइकमइ ॥ ११ ॥

भाषार्थः—॥ ११ ॥ साध्वीनुं दिस घीत कदेतां केइ लाभ थएल देखीने चीच भ्रम थइ जबायी भागी जली होय वो तेने (बीजी साध्वी के बीना अभावे) साधु पकढी राखतो आत्ता अतिक्रमे नहीं ॥११॥

अर्थः--॥१२॥ ज० जस पेठो होय ॥ उ० वायुने जोरे उन्माद करती होय ॥ उ० वाघ सींहादिकलो
उपसर्ग पढतो होय ॥ सा० कलेश कर्षो होय ॥ स० घणु प्रायश्चित आवे भय भ्रांरः यती होय ॥ म०
अन्न ॥ पा० पाणी ॥ प० पचख्यां छे अने मुच्छावंत थाय ॥ अ० मनोविकार ॥ जा० थाय ॥ नि० एहर्षा साध्वनि ॥
नि० साधु ॥ गे० ग्रहतो थको ॥ वा० अथवा ॥ अ० आधार देतो थको ॥ वा० वळी ॥ न० न ॥ आ० आज्ञा
अतिक्रमे (नर्ही) ॥ १२ ॥

मूळपाठः--॥ १२ ॥ जसखाइहुं उस्मायपत्तं उवसगपत्तं साहिगरणं सपायच्छित्तं
भक्तपाणपडियाइक्खियं अट्टजायं निग्गन्थि निग्गन्थे गेण्हमाणे वा अवलम्बमाणे
वा नाइक्कमइ ॥ १२ ॥

भावार्थः--॥ १२ ॥ साध्वी कोई जस भूतादिकना कारणथी अथवा वायुना जोरथी उन्माद, मस्तीमां
आधी होय अथवा वाघ सिंहादिकना उपसर्गे करी अथवा क्रोधे करी अथवा पोतने माधे घणुं प्रायश्चित आवी
पढयुं छे अने ते पोताधी घनी शक्ते तेहुं नथी एवा कारणथी भय भीत थइ होय अने अन्नपाणी पचखीने मनोवि-
कारवाळी मुच्छावंत साध्वी तेने कुवा विगेरेने विषे पढतीने (बीजी साध्वी के स्त्रीना अभावे) साधु शुद्ध
बुद्धीए पक्कडी राखतो ने आधार देतो थको आज्ञा अतिक्रमे नर्ही ॥ १२ ॥

अर्थः—॥ १३ ॥ छ० छ बोल ॥ क० आचरना ॥ प० निष्कळना करणहार ॥ प० कळा ॥ तं० तो॥
 ज० कोरे छे ॥ को० शरीरादिकनी चपळपणे कुचेष्टा करवी ॥ सं० सयमने ॥ प० निष्कळ करे ॥ मो० मुल्ल-
 मांथी (आळपाळ) अणविचार्यु बोळधुं ॥ स० सत्य ॥ व० वचननी भाषा सुमतिने ॥ प० निष्कळ करे ॥ सि०
 (आधारादिक अणमळये अथवा अरसादिक आहार मळे) तणतणाट बढवटे ॥ प० पपणा सहित ॥ गो०
 गोचरीने ॥ प० निष्कळ करे ॥ व० (नजरनो चपळ रूपादिक देखीने याय) ते बहू ॥ को० लोळपीते ॥
 इ० इर्या सुमतिने ॥ प० निष्कळ करे ॥ इ० महा लोभनो करवो ते ॥ लो० अति लोळसापणुं ॥ मु० सुकती ॥
 म० मार्गने ॥ प० निष्कळ करे ॥ सु० सु० लोभने क्ये करी ॥ नि० नियाणुं ॥ क० कळुं ॥ सि० ज्ञानदर्शन
 चारित्र मोक्ष ॥ म० मार्गने ॥ प० निष्कळनो कारण ॥ स० सघळे ॥ म० भगवते ॥ अ० नियाणुं न कळुं ॥
 प० मयस्त (वखाण्युं) ॥ १३ ॥

मूळपाठः—॥ १३ ॥ छ कल्पस्स' पलिमन्थू पन्नत्ता, तंजहा-कोक्कुइए संजमस्स
 पलिमन्थू, मोहरिए सच्चवयणस्स पलिमन्थू, तित्तिणिए एसणागोयस्स पलिमन्थू,

१. कल्पस्स छ पलिं B. १ (इलाधीक) भी प्रथमा " छ कल्पस्स " ने बवते " कल्पस्स छ " पाठ छे

ચક્ષુલોભુએ દ્રશ્યાવાહિયાએ પલિમન્થૂ, ઇચ્છાલોભે' મુત્તિમગસસ પલિમન્થૂ, મુજ્જો મુજ્જો નિયાણકરણે 'સિદ્ધિમગસસ પલિમન્થૂ. સઘત્થ મગવયા^૩ અનિયાણયા પસત્થા ॥ ૧૩ ॥

ભાવાર્થ:—॥૧૩॥ છ મકારના પલિમંથુ કયા એટલે મલી વસ્તુની વિનાશના કારનાર તેના નામ કહે છે. કુચેષ્ટા એટલે શરીરની ચંપલતા કરે તો સંજમનું પલિમંથુ એટલે વિનાશ ૧, વચન જેમ આવે તેમ વોકે તો માયા સુમતિનું પલિમંથુ ૨, આહારાદિક ને મલ્લવાથી અથવા જેવા તેવા મલ્લવાથી યજ્ઞયજ્ઞાદિક કરે તો ગોચરીનો પલિમંથુ ૩, ચક્ષુ ઇન્દ્રિની ચપલતા એટલે આમતેમ જોયા કરે તો ઇર્યા સુમતિનું પલિમંથુ ૪, ઘણી ઇચ્છા લોક પીપણું કરે તો મુક્તિના માર્ગનું પલિમંથુ ૫, નિયાણું કરે તો જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર મોક્ષ માર્ગનું પલિમંથુ ૬, સર્વ ઠેકાણે મગવાને નિયાણું ન કરવાનું વચાણું ॥ ૧૩ ॥

૧. ઇચ્છાલોભુએ B. °લોભુતા Bb. °લોભુતા W. ૨. મોક્ષ for સિદ્ધિ Bbb. ૩. મગવયા nothin Bbw.
૧. (ઇટલીક) થી પ્રતમાં "ઇચ્છા લોભે" ને વદલે "ઇચ્છા લોભુ" પાઠ છે. થી ને નાની થી પ્રતોમાં "ઇચ્છા લોભે" ને વદલે "ઇચ્છા લોભતા" ને વલ્યું પ્રતમાં "ઇચ્છા લોભુ" પાઠ છે. ૨. (ઇટલીક) થી પ્રત ને દુષ્ણાંગ સૂત્રમાં "સિદ્ધિ" ને વદલે "મોક્ષ" પાઠ છે. ૩. થી, નાની થી ને વલ્યું પ્રતોમાં "મગવયા" પાઠ નથી.

अर्थः—॥१४॥ छ० छ मकारे ॥ क० आचारनी ॥ द्वि० स्थिति ॥ पं० कही ॥ तं० ते ॥ ज० कहुं छुं ॥
 सा० सामायक ॥ सं० चारित्र ॥ क० आचारनी ॥ द्वि० स्थिति ॥ छे० छेदोपस्थापनीय ॥ सं० चारित्र ॥
 क० आचारनी ॥ द्वि० स्थिति ॥ नि० (परिहार विशुद्धनो ते आचार शेष) निर्विसमान एतडे माशी वेसीने ॥
 क० आचार (क्रिया) ॥ द्वि० आराधे ॥ नि० (परिहार विशुद्ध चारित्र्यो) जे वाहार रसो आचार
 आराधी बीजा परिहार विशुद्ध चारित्रियानी तपमां सेवा करे ते निर्विष्टकापनी ॥ क० आचारा ॥ द्वि० स्थिति ॥
 नि० जिन ॥ क० कल्प ॥ द्वि० स्थिति ॥ ये० स्थितर ॥ क० कल्प ॥ द्वि० स्थिति ॥ १४ ॥ चि० एय ॥
 वे० कहुं छुं.

मूळपाठः—॥ १४ ॥ छविहा कण्डिई पत्रचा, तंजहा—सामाइयसंजयकण्डिई,
 छेओवद्रावणियसंजयकण्डिई, निविसमाणकण्डिई, निविष्टकाइकण्डिई, जिणकण्डिई,
 थेरकण्डिई ॥ १४ ॥—सि वेमि.

भावार्थः—॥ १४ ॥ छ प्रकारना आचारनी स्थिति एतडे चारित्र छ मकारना देखाडया तेना नाम को
 छे, १ सामायक चारित्र कल्प स्थिति, २ छेदोपस्थापनीक कल्प स्थिति, ३ परिहार विशुद्ध (निविसमाण

पातुं.लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
१० निश्चयथा	निश्चयथी
११ वीजाना	वीजाना
१२ सं	सं
१३ आहार	आहार
१४ २०	२०
१५ मुजव०	मुजव
१६ इमाइ	इमाइं
१७ व	वा
१८ ता	तो
१९ अथवा	अयना
२० यानना	यानना
२१ पट्टा	पट्टगं
२२ (गोराणी	(गोराणी)
२३ कडपे	कडपे
२४ चलं	चलं

पातुं.लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
१० भायाए	भायाए
१३ ॥६३॥	॥६३॥
२ चेलाइ	चेलाइं
७ व	वा
११ नाना	नाना
१२ तेने	तेने
१४ वा	वा
१५ क	क
१६ ट्ट	ट्ट
१७ वीजा	वीजा
१८ काळ	काळ
१९ वेहेम	वेहेम
२० सभीपे	सभीपे
२१ स्वपक्ष	स्वपक्ष
२२ तेणियं	तेणियं

पातुं.लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
१४ वद	वेद
१५ अणुपदजा	अणुपदेजा
१६ आवसक	आवसक
१७ ३०	३०
१८ क	क
१९ आचार्य	आचार्य
२० बीना	बीना
२१ पात्रा	पात्रा
२२ (निदोप	(निदोप)
२३ ३५	३५
२४ ३५	३५
२५ ३५	३५
२६ ३५	३५
२७ ३५	३५

पातुं. लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
" १० निश्चयथा	निश्चयथी
३७ ५ बीजाना	बीजाना
३८ ३१ स०	सं
४६ २ आहार	आहार
४७ २०	२०
४८ १२ मुजव०	मुजव
४९ ४ इमाइ	इमाइ
५० १० व	वा
५१ १० ता	तो
५२ ६ अथवा	अथवा
५० ८ थानना	थानना
५१ १२ पट्टग	गं
५२	

पातुं. लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
५३ १० भायाण	भायाण
५३ १२ ॥५२॥	॥५२॥
५४ २ चिलाइ	चिलाइ
५५ ७ व	वा
" ११ नाना	नाना
५६ ३ तेने	तेने
५८ ४ वा	वा
" ६ क	क
" ९ इ	इ
६० ४ बीजा	बीजा
" ९ काळ	काळ
६१ ३ वेहेम	वेहेम
६२ ८ समीपे	समीपे
६३ ७ स्वपक्ष	स्वपक्ष
६४ ११ तेणियं	तेणियं

पातुं. लीटी. अशुद्धं.	शुद्धं.
६६ १४ वद	वेद
७० ३ अणुपदजा	अणुपदजा
७१ ८ आवसक	आवसक
७१ ७ ०इ	इ०
७६ २ क	क
" २ आचार्य	आचार्य
९७ ८ बीजा	बीजा
१०० २ पात्रा	पात्रा
" १२ (निदीप	(निदीप)
१०४ ३ हाय	हाय
१०५ १३ डुकाण	डुकाण
११६ ७ कठण	कठण

